

Dorpsvisie Burgh-Haamstede

FEBRUARI 2020

INHOUD

1. INLEIDING

1.1	Aanleiding	7
1.2	Wat is een dorpsvisie?	9
1.3	Planproces	11
1.4	Leeswijzer	15

2. INVENTARISATIE EN ANALYSE

2.1	Hoe zit Burgh-Haamstede in elkaar?	21
2.2	Wat komt er op ons af?	23
2.3	Kernkwaliteiten en opgaven	26

3. HET TOEKOMSTPERSPECTIEF

3.1	DNA van Burgh-Haamstede	37
3.2	Landschap en natuur	39
3.3	Dorpsas en de Landschapsas	41
3.4	Maatschappelijk en cultureel hart in Burgh	47
3.5	Winkelen en horeca versterken in Burgh-Haamstede	49
3.6	Westenschouwen verbinden met strand en natuur	41
3.7	Rust en ruimte in de duinen van Nieuw-Haamstede	53
3.8	Burghsluis de buurtschap met de haven	55
3.9	De groene kamers van Westerenban	57
3.10	Principe verkeersstructuur buitenom	58
3.11	Passend wonen voor iedereen	61
3.12	Zorg en sociale netwerken	65
3.13	Energietransitie	73

4. DORPSVISIE BURGH-HAAMSTED E

	Visiekaart	77

5. DE SLEUTELPROJECTEN

5.1	Waar gaan we de komende jaren mee aan de slag?	80
5.2	Kernoverstijgende sleutelprojecten	80
	5.2.1 Transformatie Dorpsas	80
	5.2.2 Verkeersstructuur auto verbeteren	85
	5.2.3 Fietsen, wandelen en openbaar vervoer stimuleren	91
5.3	Sleutelprojecten in Burgh	93
	5.3.1 Invulling zoeken voor het maatschappelijk hart	93
	5.3.2 Verbeteren ontsluiting Weeldeweg-Leliëndaleweg	97
	5.3.3 Herinrichting openbare ruimte centrum Burgh	98
	5.3.4 Uitplaatsen aannemer en herontwikkeling locatie met locatie Koebel	98
	5.3.5 Cultuur, kunst en historie activeren	98
5.4	Sleutelprojecten in Haamstede	101
	5.4.1 Herinrichting openbare ruimte Noordstraat en Ring	101
	5.4.2 Gat van de Noordstraat invullen en aanhelen	103
	5.4.3 Op zoek naar een trekker voor Haamstede	103
	5.4.4 Bedrijventerrein de Roterij	105
5.5	Sleutelprojecten in Westenschouwen	105
	5.5.1 Herinrichting Strandplein en Bosplein	105
	5.5.2 Kraaijensteinweg afwaarderen	105

5.6	Sleutelprojecten in Nieuw-Haamstede	107
	5.6.1 Conflicten verkeer aanpakken	107
5.7	Sleutelprojecten in Burghsluis	108
	5.7.1 Sfeer brengen en conflictsituatie verkeer aanpakken	108
5.8	Sleutelprojecten in Westerenban	109
	5.8.1 Conflictsituaties verkeer Kloosterweg aanpakken	109

6. UITVOERINGSSTRATEGIE SLEUTELPROJECTEN

6.1	Strategie op korte, middellange en lange termijn	113
6.2	Met een gezamenlijke inspanning en samenwerking stap voor stap in de goede richting	116
6.3	Versnelling in de opwaardering	117
6.4	Rolverdeling	119
6.5	Organisatie uitwerking dorpsvisie	120
6.6	Communicatie in het vervolg	122

BIJLAGEN

Dorpsdialoog	126
Uitgebreide uitvoeringsagenda	132
Raadsbesluit	136
Antwoordnotitie	140

COLOFON

INLEIDING

I. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Een verscholen parel in het landschap

Burgh-Haamstede omvat het grootste deel van de Kop van Schouwen-Duiveland, een prachtige plek op het eiland waar landschap en historie samensmelten. Het dorp wordt omringd door unieke, waardevolle landschappen, die je in feite verleiden om naar buiten te gaan en actief bezig te zijn. De mensen die er wonen zijn dan ook echte buitenmensen, levensgenieters en natuurliefhebbers.

Met de Noordzeestranden, de Oosterscheldekering, de duinen, het bos en de open polder om de hoek heeft het toerisme het dorp inmiddels al lang geleden ontdekt. Desondanks lijkt het dorp zelf geen tijd te kennen. Het historische, kleinschalige en vooral authentieke karakter van het dorp is overal nog altijd goed voelbaar, maar is in de centra aangetast. Historische parels zijn niet altijd zichtbaar als oriëntatiepunt (denk hierbij aan Slot Haamstede).

Het dorp bestaat uit verschillende kernen: Burgh, Haamstede, Westenschouwen, Nieuw-Haamstede, Burghsluis en Westernban. Hiervan zijn Burgh en Haamstede de grootste twee kernen. Naast de historische sfeer die overal voelbaar is, kent iedere kern binnen het dorp een eigen identiteit en verhaal. Iedere kern is op een eigen manier verweven met het omliggende landschap.

Net als een aantal andere dorpen op het eiland, is ook Burgh-Haamstede een dorp met twee snelheden; rust in de winter en drukte in de zomer en schouderseizoenen. Toch zijn er relatief veel mensen die na een aantal vakanties in het dorp zijn

“Het is tijd om de diamant bij te slijpen; om te koesteren wat er al is en het dorp en haar omgeving een zet in de rug te geven.”

blijven hangen door de tijdloze, ongedwongen sfeer en de onaangetaste, robuuste natuur. Burgh-Haamstede kent dan ook een afwisselende gemeenschap van vaste bewoners, ondernemers en bezoekers die soms kort, maar soms ook een aanzienlijk deel van het jaar in het dorp verblijven. De samenhang komt voornamelijk terug per kern, maar wanneer het over het gehele dorp gaat praat iedereen vol trots. De kernen delen gemeenschappelijke voorzieningen zoals een basisschool, een sportcentrum, musea, sportvelden, een supermarkt, een huisarts, kerken, horeca en vele winkeltjes met een kleinschalig, authentiek karakter.

Het bijlijpen van de diamant

Ondanks alle kwaliteiten liggen er ook opgaves en vraagstukken voor de toekomst. Bijvoorbeeld ten aanzien van de maatschappelijke voorzieningen, het wonen, de mobiliteit en het winkelen. Er is in de afgelopen jaren ook het nodige gebeurd. Zo is het pleintje in Westenschouwen opgeknapt en is de Albert Heijn in Burgh recent uitgebreid voor een periode van maximaal 10 jaar (2x 5 jaar).

Burgh-Haamstede moet weer een aantrekkelijk dorp worden voor haar (nieuwe) bewoners van jong en oud en tegelijkertijd ook een interessante bestemming blijven voor recreanten. Zij vormen immers een belangrijk onderdeel van de lokale economie en dragen bij aan het voorzieningenniveau en de werkgelegenheid. Om te kunnen behouden moeten we veranderen en meegaan met de tijd. Het is tijd om de diamant bij te slijpen; om te koesteren wat er al is en het dorp en haar omgeving een zet in de rug te geven. Om deze kwaliteitsslag op stoom te brengen en te kunnen sturen in de goede richting stellen we deze dorpsvisie op. Deze dorpsvisie zet een stip op de horizon (waar willen we zijn over 10 jaar?) De komende 10 jaar gaan we daarvoor sleutelprojecten uitvoeren (verdeeld over korte, middellange en lange termijn).

Onzekerheden

De dorpsvisie kijkt bewust vooruit. Sommige ontwikkelingen zijn immers niet in een jaar geregeld en vragen tijd en volhardendheid. Er zijn daarom ook nog de nodige onzekerheden. We kunnen niet alles voorspellen en op niet alle vragen kunnen we nu al een sluitend antwoord geven. We kunnen wel zorgen dat we voorbereid zijn op de dingen die gaan komen.

Enkele belangrijke ontwikkelingen die parallel lopen en waar we met de ontwikkeling van Burgh-Haamstede mee te maken hebben zijn:

- Het onderzoek naar de regioscholen noord/west-west Schouwen-Duiveland;
- Het onderzoek locatie fusie FC de Westhoek;
- De ideeën voor een gezondheidscentrum;
- De discussie rondom het poldertracé;
- De gemeentelijke woonvisie en de uitvoering daarvan;
- De Kustvisie, met nieuwe inzichten op recreatie in Zeeland;
- De energietransitie;
- Klimaatopgaven (gemeentelijk ruimtelijk adaptatieplan en warmteplan)
- Horecavisie
- Mobiliteitsknooppunt Schouwen West
- Sociaal Domein

De uitkomsten en consequenties zijn niet altijd gelijk duidelijk en sommige belangrijke keuzes laten nog op zich wachten. De keuze over de locatie van de regioschool in de Westhoek en in het verlengde daarvan de locatie voor de gefuseerde voetbalvereniging FC de Westhoek, wordt niet genomen in het proces van de dorpsvisie, maar in het proces van de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan. Dit proces wordt begeleid en uitgevoerd door de directies en schoolbesturen van Obase en Radar en de gemeente. De Dorpsraad bespreekt haar standpunt nog voor de zomervakantie met de twee scholen in Burgh-Haamstede.

1.2 Wat is een dorpsvisie?

In de dorpsvisie Burgh-Haamstede lichten we het grote verhaal voor de toekomst van het dorp toe en de concrete sleutelprojecten die daar uit komen rollen.

Over 10 jaar moet Burgh-Haamstede weer in volle glorie zijn met een voorzichtige blik vooruit. Binnen de laatste periode van deze 10 jaar is de uitvoering dynamisch en met voortschrijdend inzicht. De dorpsvisie is ook een instrument om investeringen te kunnen doen in de komende 10 jaar. Dit is een lange periode, dus we hebben te maken met nog veel onzekerheden. De dorpsvisie is dan ook geen gedetailleerd plan of een blauwdruk, dan wordt het een keurslijf voor alle betrokkenen die met het dorp bezig zijn. De dorpsvisie is meer een vergezicht/kompas; het zet de koers uit voor Burgh-Haamstede, maar laat tegelijkertijd ruimte voor onverwachte kansen, vernieuwende ideeën, of niet voorziene mogelijkheden. Het laat ruimte voor ondernemers, bewoners en gemeente om de komende jaren op een creatieve manier projecten tot stand te brengen. Uiteraard binnen de kaders van overheidsbeleid, regelgeving en met realisme en pragmatisme. Niemand in Burgh-Haamstede heeft behoefte aan luchtkastelen. Aan de andere kant: wie niet durft te dromen is geen realist.

Het doel van de dorpsvisie is dan ook niet om een beeld te schetsen dat we precies zo gaan maken. Het doel is vooral dat Burgh-Haamstede zichzelf prominent in de markt zet door een flinke impuls. Met deze dorpsvisie kunnen we er bijvoorbeeld voor zorgen dat als er een initiatief komt voor een gezondheidscentrum of een nieuwe winkel, we deze op de juiste plek in het dorp laten landen. Op een plek die centraal ligt, goed bereikbaar is voor mensen uit Burgh-Haamstede en daarbuiten en waar deze nieuwe maatschappelijke voorziening een impuls geeft aan andere voorzieningen en de levendigheid, leefbaarheid en uitstraling van het dorp. Met de dorpsvisie zorgen we ervoor dat we de komende jaren, in de waan van de dag, geen barrières opwerpen voor de toekomst en we het maximale halen uit de kansen die zich gaan voordoen. De onzekerheid of de school en de sport wel in Burgh-Haamstede kunnen

blijven zal daarbij een impact hebben op de toekomst en bepalend zijn voor de ruimtelijke en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingsrichting.

Maar de dorpsvisie is ook een aanjager en inspiratiebron. Het is het resultaat van een intensief proces met bewoners, ondernemers, eigenaren en overheden. De ambities en ideeën voor Burgh-Haamstede zijn gedeeld, besproken en in de dorpsvisie prikkelend verbeeld. We hopen daarmee inspiratie te geven en eigenaren, ondernemers, initiatiefnemers en marktpartijen te enthousiasmeren en vertrouwen te geven om te investeren in het dorp.

Daarnaast neemt de gemeente haar verantwoordelijkheid. In het verlengde van de visie zijn voor de eerste 5 jaar kansrijke sleutelprojecten geïdentificeerd, bijvoorbeeld voor herinrichting van de openbare ruimte, verkeersmaatregelen of sociaal-maatschappelijke initiatieven. De raad stelt de visie met de uitvoeringsagenda vast inclusief de benodigde investering. De financiële (on)mogelijkheden zullen leidend zijn voor de uitvoering van de sleutelprojecten. Het doel is snel naar tastbaar resultaat toe te werken en daarmee een vliegwiel in gang te zetten voor de verdere opwaardering van het dorp. Daarbij zullen ook eigenaren, marktpartijen, ondernemers en bewoners hun inzet moeten plegen; de gemeente kan het niet alleen. De inzet is om met de sleutelprojecten namens de gemeente in ieder geval te laten zien dat zij er vertrouwen in heeft, wil investeren en een discussie tot stand willen laten komen. De volgende stap is dat andere partijen daarbij aanhaken.

Burgh door de ogen van de bewoners, bezoekers en ondernemers

De belangrijkste, door u meegegeven opgaven

- 1 Meer starters- en seniorenwoningen
- 2 Kwaliteitsverbetering en uitbreiding supermarkt
- 3 Verbeteren bereikbaarheid supermarkt, tegelijkertijd verminderen overlast verkeer en vergroten verkeersveiligheid in de kern
- 4 Historie nog beter onder het voetlicht brengen (kerk, burcht, bunkers, molen etc.)
- 5 Aantrekkelijke fietsroutes naar zee, duinen, polders en Burghsluis
- 6 Behouden sportcentrum (combinatie met nieuwe school?)

Burghsluis door de ogen van de bewoners, bezoekers en ondernemers

De belangrijkste, door u meegegeven opgaven

- 1 Ontmoetingsplek maken (torentje weer vaker gebruiken?)
- 2 Plan maken voor het Havenplateau
- 3 Verkeersveiligheid Suikerdijk, Meelweg Steurdijk en Nieuwe Havendijk
- 4 Zorgvuldig evenwicht tussen permanente en tijdelijke bewoners (2e woningen)
- 5 Openheid polderlandschap behouden
- 6 Kwaliteitsverbetering haven(faciliteiten)

Haamstede door de ogen van de bewoners, bezoekers en ondernemers

De belangrijkste, door u meegegeven opgaven

- 1 Centrum/omgeving Noordstraat aanpakken (leegstand, verkeersoverlast, parkeren, bomen (wel/niet behouden), gat Goudswaard, meer gezelligheid en levendigheid)
- 2 Basisschool behouden en kwaliteitsverbetering
- 3 Nieuwe starters- en seniorenwoningen
- 4 Wandel- en fietsroute door landgoed slot Haamstede naar bunkers
- 5 Uitstraling naar N57 verbeteren (bedrijventerrein)
- 6 Zorgvuldig evenwicht tussen permanente en tijdelijke bewoners (2e woningen)

Westenschouwen door de ogen van de bewoners, bezoekers en ondernemers

De belangrijkste, door u meegegeven opgaven

- 1 Verkeersveiligheid verbeteren en oversteekbaarheid Kraayensteinweg
- 2 Zorgvuldig evenwicht tussen permanente en tijdelijke bewoners (2e woningen)
- 3 Omgeving rotonde aantrekkelijk strandplein
- 4 Kwaliteitsimpuls verblijfsrecreatie (comfort, duurzaamheid, vergroening)
- 5 Verbindingen met boswachterij en het strand versterken, tegelijkertijd voorkomen dat het gebruik ten kosten gaat van verblijfskwaliteit, rust en natuurwaarden
- 6 Duidelijke en aantrekkelijke fietsroute naar Oosterscheldekering/Neeltje Jans
- 7 Onderzoeken fietsroute door de duinen naar Oude Hoeveweg

Westerenban door de ogen van de bewoners, bezoekers en ondernemers

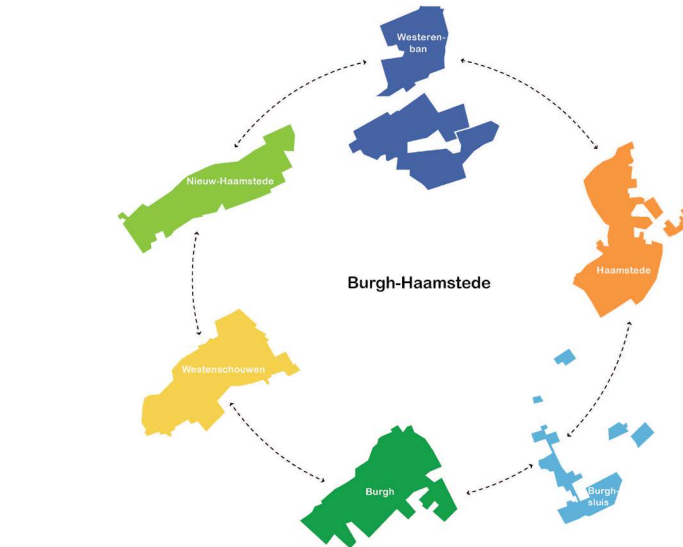
De belangrijkste, door u meegegeven opgaven

- 1 Rustige woon- en verblijfsomgeving behouden
- 2 Natuur koesteren (beter beleefbaar maken versus niet verder toegankelijk maken)
- 3 Verkeersonveiligheid/hardrijden aanpakken
- 4 Zorgvuldig evenwicht tussen permanente en tijdelijke bewoners (2e woningen)
- 5 Kwaliteitsimpuls verblijfsrecreatie (comfort, duurzaamheid, vergroening)

Nieuw-Haamstede door de ogen van de bewoners, bezoekers en ondernemers

De belangrijkste, door u meegegeven opgaven

- 1 Rustige woon- en verblijfsomgeving behouden
- 2 Natuur koesteren (beter beleefbaar maken versus niet verder toegankelijk maken)
- 3 Verkeersonveiligheid/hardrijden aanpakken
- 4 Zorgvuldig evenwicht tussen permanente en tijdelijke bewoners (2e woningen)
- 5 Wel/geen fietsroute van Oude Hoeveweg door de duinen naar Westenschouwen

Zes dorpskernen

Samenwerken is van groot belang

Een randvoorwaarde om met Burgh-Haamstede stappen naar voren te kunnen maken is de samenwerking tussen ondernemers, bewoners, eigenaren en gemeente. Veel belangrijke opgaven kunnen immers niet alleen worden opgelost. Samenwerking kan alleen tot stand komen als er een gemeenschappelijk streven is, een gedeelde doelstelling. De dorpsvisie probeert dit gemeenschappelijk streven in beeld te brengen. De uitwerking daarvan zal de komende jaren stapje voor stapje, met elkaar moeten worden uitgewerkt.

Bij het faciliteren van de dialoog en het vormgeven aan de samenwerking kunnen de ondernemersvereniging en de dorpsraad een belangrijke rol vervullen naast de gemeente.

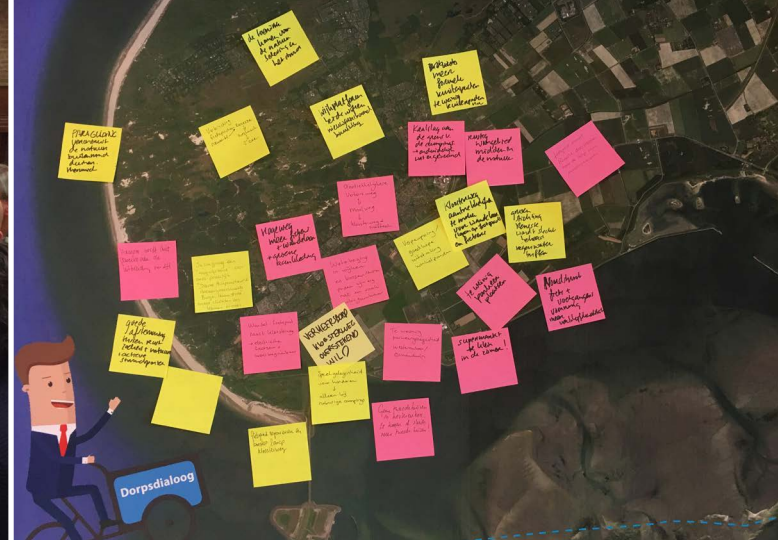
1.3 Planproces

De voorliggende dorpsvisie is opgesteld in een nauwe samenwerking tussen de dorpsraad Burgh-Haamstede, ondernemersvereniging Burgh-Haamstede (OVBH) en de gemeente Schouwen-Duiveland. Een projectgroep met daarin Dorpsraad, OVBH en gemeente hebben de plannen opgebouwd en tussentijds intensief afgestemd met bewoners, ondernemers en initiatiefnemers uit het dorp en andere betrokken instanties. Een stuurgroep (dorpsraad, OVBH en gemeente) zorgden tussentijds voor belangrijke keuzes en koersbepaling. Op gerichte momenten zijn zaken ook voorgelegd aan college en gemeenteraad.

Dorpsdialoog

In december 2017 is de Dorpsdialoog gestart voor de dorpsvisie Burgh-Haamstede. De dorpsraad en OVBH zijn trekker geweest van de dialoog en de totstandkoming van de Dorpsagenda. Door middel van wensbrieven, straat- en keukentafelgesprekken en input van de inloopavonden zijn de belangrijke opgaven, ambities en ideeën verzameld. In eerste instantie is de input vanuit het dorp per kern opgehaald en teruggekoppeld.

Dorpsdialoog: ophalen per kern

Hoe ziet u de toekomst van Burgh-Haamstede?

Dorpsdialoog: Mentimeter

te bewaken. Tijdens de inloopavonden in eind juni 2018 is de Dorpsagenda, met daarin de opgaven die voortgekomen zijn uit de uitgebreide dialoog voor de kernen van Burgh-Haamstede, aan het dorp gepresenteerd. De Dorpsagenda per kern is terug te vinden in de bijlage.

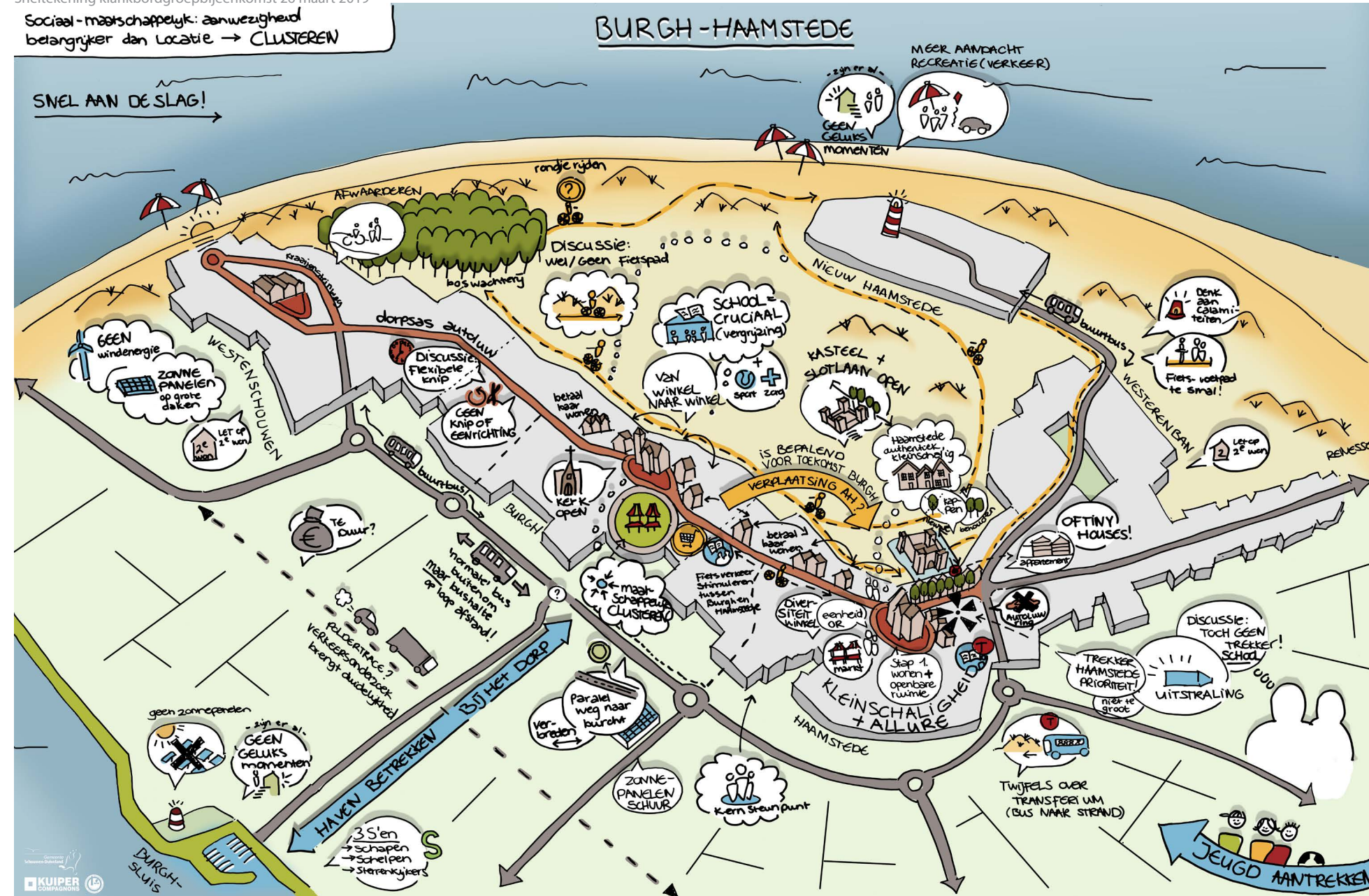
Trends en ontwikkelingen

In het verlengde hiervan is gezamenlijk doorgepakt om de overkoepelende uitdagingen en ideeën voor het gehele dorp in beeld te krijgen en deze aan elkaar de knopen. Eind augustus is er een klankbordgroep ingesteld waarin verschillende bewoners en ondernemers uit Burgh-Haamstede zitting hebben. Tijdens de bijeenkomst zijn de overkoepelende opgaven voor het dorp besproken. Er is ook nagedacht over de grotere ontwikkelingen en trends die op het dorp afkomen en waar we in de toekomst mee te maken gaan krijgen.

Toekomstvisie

De Dorpsagenda per kern en de input vanuit de klankbordgroep bijeenkomst hebben uiteindelijk het uitgangspunt gevormd voor het toekomstperspectief. In het toekomstperspectief wordt de rode draad voor de dorpsvisie gevormd en de lange lijnen voor het dorp voor de toekomst uitgezet. Dit overkoepelende verhaal vormt als het ware een raamwerk, waarbinnen het dorp zich gericht kan ontwikkelen en verder verbeteren.

De belangrijke vraag die steeds naar voren kwam was hoe we opgaven ook echt handen en voeten kunnen geven. Bijvoorbeeld ten aanzien van het verbeteren van het centrum in Haamstede, of de verkeersopgaven. Vanuit het toekomstperspectief zijn daarom realistische sleutelprojecten bepaald voor de komende jaren en is er nagedacht over een ontwikkelingsrichting voor deze projecten. We streven ernaar dat de komende 1-2 jaar duidelijkheid komt en er besluiten over worden genomen. Omdat we nu nog niet overal uitsluitsel kunnen geven hebben we verschillende scenario's en varianten in beeld gebracht en/of nader onderzoek gedefinieerd. In de komende periode zal in overleg met betrokkenen dan toegewerkt worden naar realistische en breed gedragen antwoorden en keuzes.

Tevens is besloten om snel door te pakken. Bij de Begrotingsraad op 8 november is besloten om in 2019 te starten met een verkeersonderzoek/verkeerstellingen en het oppakken van een aantal quickwins. Op 4 december heeft het college van B&W een bezoek gebracht aan Burgh-Haamstede en met de projectgroep (dorpsraad, ondernemersvereniging en gemeente) gesproken over de opgaven, scenario's en keuzen.

Op basis van alle input is een concept dorpsvisie uitgewerkt, met de bijbehorende sleutelprojecten. Hier is in het eerste kwartaal van 2019 twee keer van gedachte over gewisseld met de klankbordgroep en met bewoners op twee inloopavonden. De resultaten hiervan zijn terug te zien in de tekening op pagina 14.

1.4 Leeswijzer

In deze paragraaf wordt kort benoemd hoe het boekje is opgebouwd en wat, waar staat.

Het boekje start met een beschrijving van de bestaande situatie en wat we hebben opgehaald in de Dorpsdialoog. Wat zijn de belangrijke kwaliteiten, wat komt er op ons af en welke opgaven zien we voor de toekomst? In hoofdstuk 3 beschrijven we vervolgens waar we met het dorp graag naar toe willen. Hoe zien we Burgh-Haamstede het liefst zich ontwikkelen en wat betekent dat voor de verschillende kernen? We wandelen in dit hoofdstuk feitelijk door het gewenste Burgh-Haamstede van de toekomst. In hoofdstuk 4 hebben we dat toekomstbeeld samen gebracht in één visiekaart, met uitgebreide legenda. In hoofdstuk 5 beschrijven we vervolgens welke sleutelprojecten daarbij horen. Welke zaken moeten aangepakt worden in de komende jaren om bij dat gewenste toekomstbeeld te komen? We eindigen in hoofdstuk 6 met het toelichten van de uitvoeringsstrategie. Hoe willen we de komende jaren aan de slag gaan en welke rol kan een ieder daarin pakken? In de bijlage hebben we tenslotte de resultaten van de Dorpsdialoog opgenomen en de uitvoeringsagenda met geplande projecten.

INVENTARISATIE EN ANALYSE

2. INVENTARISATIE EN ANALYSE

2.1 Hoe zit Burgh-Haamstede in elkaar?

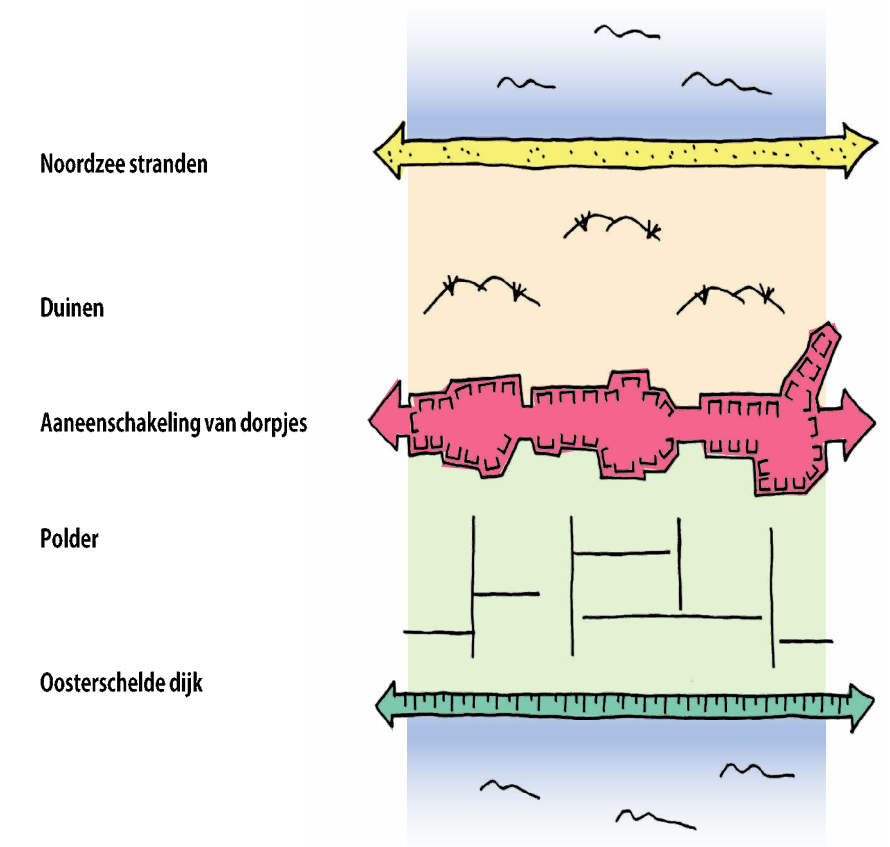
Schouwen-Duiveland is een onderdeel van de duurzaamste natuurbestemming ter wereld

Zeeland is een unieke groenblauwe oase van natuur, rust en buiten zijn midden tussen de verstedelijkte regio's van de Randstad, de Vlaamse Ruit en het Ruhrgebied. Een reeks eilanden vrij van massaverstedelijking, met authentieke dorpen en stadjes, schone luchten en mooie landschappen. Het is dan ook niet gek dat het Zeeuwse Deltagebied (Schouwen-Duiveland, Goeree-Overflakkee en Westvoorne) in het voorjaar van 2019 op de ITB Beurs in Berlijn is uitgeroepen tot de beste duurzame natuurbescherming ter wereld. In deze hoek van Europa wonen 38 miljoen mensen en de nog open, pure Zeeuwse delta is voor hen de ideale plek voor een dagje uitblazen, dorps en landelijk wonen of een weekje weg. Duin en strand, watersport, natuurbeterving, maar ook cultuurhistorie, bijzondere evenementen en unieke locaties voor heisessies. Je kunt er gemakkelijk terugtrekken en verdwalen in rust en buiten zijn. Het gebied is met haar deltawerken een proeftuin voor de waterveiligheid in de delta, voor zilte teelten en culinaire innovatie. Het is echter ook een regio waar een deel van de jeugd kiest voor de verlokkingen van de steden die om de hoek liggen. Waar voorzieningen soms wat onder druk staan en het op drukke dagen in de zomer lastig is genoeg personeel te vinden.

Een tijdloos dorp omringd door waardevolle landschappen

Burgh-Haamstede ligt op de Kop van Schouwen-Duiveland en wordt omringd door een grote afwisseling aan landschappen. In het noordwesten wordt het

Principe diversiteit landschappen

dorp omarmd door de Noordzeestranden, de duinen, het bos en het strand. In het zuidoosten wordt Burgh-Haamstede verrijkt door de Oosterscheldekering, de open polder en lange dijken die oneindige vergezichten en fraaie luchten met zich mee brengen. Burgh-Haamstede is een geliefde plek om te wonen en te recreëren en het dorp is rijk aan historie en authenticiteit. Uit bijzondere archeologische vindplaatsen en de vele monumentale gebouwen die hier gelegen zijn, blijkt dat deze strategische, droge plek al millennia wordt gebruikt door mensen. De inspirerende omgeving heeft in de loop van de tijd ook de kunst en cultuur naar zich toegetrokken. Op de jaarlijkse Kunstschouw, die 20 jaar geleden is opgezet, zijn er gedurende twee weken tijdelijke galerieën open en is dit extra goed zichtbaar. Het hele jaar door is experimentele kunst te bewonderen in de tentoonstelling van de Bewaerscholen. Het dorp zelf bestaat uit verscheidende dorpskernen met een eigen karakter; Burgh, Haamstede, Westenschouwen, Nieuw-Haamstede, Burghsluis en Westerenban. Hiervan zijn Burgh en Haamstede de grootste twee kernen.

Tussen Westenschouwen, Burgh en Haamstede loopt een langgerekt en historisch lint langs belangrijke plekken in het dorp. Het lint ligt in de duinzoom en loopt aan de noordzijde feitelijk helemaal door tot in Renesse. Het historische lint vormt een spannende as die allure, afwisseling en verrassing met zich mee brengt. De kernen kenmerken zich door eenheid in verscheidenheid; naast het overkoepelende monumentale karakter en de historische sfeer die overal voel-

“Deze bonte verzameling van mensen komt uit verschillende windstreken. Van trotse geboren en getogen Zeeuwen, tot mensen die verliefd zijn geworden op de ongedwongen, tijdloze sfeer van het dorp en het omliggende landschap.”

baar is, kent iedere kern binnen het dorp een eigen identiteit. Zo overheerst in Westenschouwen de strandcultuur, in Burgh de authentieke, ambachtelijke sfeer van het dorpsleven, in Haamstede de horeca, winkelen en bedrijvigheid, in Burghsluis de haven- en landelijke sfeer en in Nieuw-Haamstede en Westerenban het rustig wonen in de natuur en duinen. De kernen zijn op een eigen manier verweven met het omliggende landschap door lange lijnen, die dorp en natuur met elkaar verbinden. Fiets- en wandelroutes verknopen de kernen met het buitengebied en verbinden de rijkdom van bijzondere plekken in het dorp en de verhalen die daarbij horen.

Gezamenlijke voorzieningen

De dorpsgemeenschap vindt elkaar in de gemeenschappelijke maatschappelijke voorzieningen, zoals de basisschool, de sport, de winkels, de kerken en de zorg. Deze voorzieningen concentreren zich in Burgh en Haamstede, maar staan als gevolg van vergrijzing en veranderende voorkeuren van mensen in de gehele Kop van Schouwen onder druk. Vergrijzing biedt ook kansen voor jongeren (werkgelegenheid jaarrond). Er wordt overal nagedacht over clusteren, om zo het draagvlak en de efficiëntie te kunnen vergroten en deze belangrijke voorzieningen duurzaam te behouden voor de mensen. In hoofdstuk 3.12 wordt dit verder toegelicht.

Groene woonbuurtjes, campings en vakantieparken

De dorpsgemeenschap van Burgh-Haamstede bestaat uit een grote diversiteit aan mensen: bewoners, ondernemers, bezoekers, het loopt net als de landschappen vloeiend in elkaar over. Deze bonte verzameling van mensen komt uit verschillende windstreken. Van trotse geboren en getogen Zeeuwen, tot mensen die verliefd zijn geworden op de ongedwongen, tijdloze sfeer van het dorp en het omliggende landschap. Mensen die er permanent wonen, mensen die er af en toe eens komen en alles ertussenin. Bezoekers verblijven in principe op de vakantieparken, bewoners in de groene woonwijken. Er is echter ook sprake van veel deeltijd wonen; mensen die slechts een gedeelte van het jaar verblijven in een permanente woning in en om de dorpskernen. De gemeenteraad heeft besloten dat het deeltijd wonen in de kernen Haamstede en Burgh

niet meer wordt toegestaan, om de leefbaarheid van het dorp te beschermen, de woningmarkt niet te veel te verstoren en het draagvlak voor voorzieningen te borgen.

2.2 Wat komt er op ons af?

Veranderen om te behouden

Burgh-Haamstede heeft ontzettend veel te bieden, maar de samenleving is voortdurend in beweging. Burgh-Haamstede moet zich daarom blijven ontwikkelen. Met name als het gaat om de (maatschappelijke) voorzieningen, het wonen, de mobiliteit en het winkelen is het belangrijk om deze te plaatsen in het licht van landelijke trends.

Belangrijke trends waar we op in moeten spelen:

- We worden in deze hoek van Europa geleidelijk allemaal steeds **welvarender**. Dat betekent ook dat mensen kritischer worden, minder snel verrast zijn, luxe en comfort steeds meer de norm wordt en kwaliteit, service en gastvrijheid steeds belangrijker worden. Dat geldt voor wonen en verblijfsrecreatie, maar ook voor voorzieningen, evenementen en de horeca. Kwaliteitsverbetering is constant noodzakelijk om de nieuwe generatie bewoners en bezoekers te kunnen binden. Zeker een perifeer gelegen locatie als Burgh-

Haamstede moet het hebben van de mensen die er graag willen zijn, niet van de mensen die er toevallig terecht komen.

- Mensen zijn bovendien steeds **mobiel**, met de auto, elektrische fiets, openbaar vervoer etc. De keuzevrijheid waar we wonen, werken, recreëren, uitgaan en naar school gaan neemt daarmee ook toe. Kwaliteit van voorzieningen wordt steeds belangrijker dan nabijheid. De leefwereld van mensen wordt groter, een tweede huis wordt gewoner, men kan op afstand steeds makkelijker werken. Dit vraagt een constante kwaliteitsslag van voorzieningen, woningen, bedrijven, recreatievoorzieningen, openbare ruimten, infrastructuur etc.
- Onder invloed van de **digitalisering** verandert niet alleen onze manier van werken (thuiswerken, flexibeler, meer op afstand), maar ook onze manier van winkelen (meer online, winkelen wordt meer beleven) en onze manier van samenleven (social media, bredere netwerken, minder gericht op onze bureaus). Er treedt een vervaging op tussen verplichte tijd, persoonlijke tijd en vrije tijd.
- Er is een duidelijke **schaalvergroting** aan de gang en werk en voorzieningen concentreren zich steeds meer in de grotere kernen en steden. In heel Nederland is een duidelijke trek van jongeren naar de stad te zien. Slechts een deel van hen keert op latere leeftijd weer terug. Daardoor is in de lande-

lijke gebieden een stagnatie van de bevolkingsgroei te zien en op een aantal plekken ook bevolkingskrimp. Met name in de kleinere kernen komen dorpsvoorzieningen (scholen, sportverenigingen, supermarkten, kleinere winkels) en dorpsgemeenschappen (vrijwilligerswerk) onder druk te staan. Ook in Burgh-Haamstede is dit merkbaar. Het dorp wordt in de woonvisie weliswaar aangeduid als een groeikern, wat inhoudt dat er in de toekomst meer een- en tweepersoonshuishoudens zich in het dorp zullen gaan vestigen. Hierbij gaat het voornamelijk om senioren (met behoefte aan zowel huur als koop).

- **Winkels, horeca en evenementen** concentreren zich door de schaalvergroting steeds duidelijker op centrale plekken. Tezamen profiteren zij van elkaars aanwezigheid en gebruikers. Dubbelgebruik, flexibiliteit en clustering worden steeds belangrijker, waarbij de invulling van ruimtes steeds verder in elkaar overvloeien.
- Ook zien we dat winkelen en zelfs boodschappen doen, steeds vaker het vertrekpunt wordt voor een **dagje uit**. De voorzieningen maken steeds meer een onderdeel uit van een **totaalbeleving**. Winkels worden interessanter voor bezoekers wanneer zij tezamen een weerspiegeling van het karakter van het dorp weergeven.

- Er is daarnaast ook een steeds grotere aandacht voor **gezondheid** en eerlijkheid. Mensen willen gezonder eten, eerlijke producten, meer mogelijkheden voor bewegen/sport, frisse lucht, een groene omgeving en minder risico's lopen. Het 'buiten' wonen is populair en de toenemende mobiliteit en digitalisering maken dat ook mogelijk. Burgh-Haamstede is een zeer interessante bestemming in dat verband, met haar aantrekkelijke landschap, afwisselende natuur en ruimte.
- Daarbij is er een groeiende belangstelling voor **lokaal en authentiek**. In reactie op de mondialisering wil men graag meer persoonlijke aandacht, transparantie, lokale producten en persoonlijke verhalen daarbij. Goed bereikbare, aantrekkelijke buitengebieden (met name de kustgebieden) en dorpen zijn daarbij in trek als recreatie-/vakantiebestemming buitenhuis of woonlocatie voor thuiswerkers en actieve senioren. Dit is iets waar Schouwen-Duiveland zich nadrukkelijk mee probeert te onderscheiden.
- De **samenleving vergrijst**; mensen worden ouder en blijven langer gezond. Men heeft op latere leeftijd vaak meer te besteden en heeft veel vrije tijd. Daarnaast wordt er meer gereisd. Men is ook op latere leeftijd op zoek naar nieuwe ervaringen, activiteiten en ontmoetingen. Maar er is ook een toenemende druk op de zorgvoorzieningen en doordat het aantal een- en

tweepersoonshuishoudens sterk toeneemt is er ook behoefte aan kleinere, levensloopbestendige woningen. Verder is er meer eenzaamheid en zijn er voldoende 'handen' nodig om voor onze ouderen te zorgen.

- In het verlengde hiervan ontwikkelt zich de **'participatie-samenleving'**, waarbij de samenleving meer betrokken wordt bij bijvoorbeeld zorg, onderwijs en de ontwikkeling van de leefomgeving. Oudere mensen blijven langer zelfstandig wonen en organiseren hun eigen zaken. Dit betekent wel dat zij alles binnen handbereik willen hebben en sociale netwerken belangrijk zijn. Hoe dit alles zich doorvertaalt naar Burgh-Haamstede staat omschreven in hoofdstuk 3.12.
- Het **klimaat verandert** en daar zullen we met de inrichting van onze dorpen, steden en landschappen op in moeten spelen. Er komen langere periodes van droogte en heftigere periodes met neerslag. We moeten meer groen en water maken in onze leefomgeving om te koelen op warme dagen, om water op te vangen en om dit langer vast te houden op natte dagen. Het realiseren van groene daken en betere isolatie om ook warmte buiten te houden kan hierbij bijdragen. Daarnaast stijgt de zeespiegel, dus de kustverdediging vraagt ook constante aandacht. In het westen van Nederland treedt bovendien bodemdaling op, wat op een aantal plekken tot verzilting

van de bodem leidt. Op een aantal plekken moeten we naar nieuwe teelten toe, schaalvergroting of juist schaalverkleining van de landbouw. Natuurontwikkeling neemt daardoor toe. Op de Kop van Schouwen is deze ontwikkeling ook aan de gang.

- Nederland staat voor een belangrijke **energietransitie** van fossiele naar hernieuwbare energie. De ambitie van de gemeente Schouwen-Duiveland is om in 2040 energieneutraal te zijn. Dat betekent dat we plekken zoeken voor zonnepanelen (zowel op dak als land) en windmolens, alternatieven moeten realiseren voor verwarming via gas en energie moeten besparen.
- De **toekomst van jachthavens** in Nederland staat onder druk. Mensen die een boot hebben zijn gemiddeld steeds ouder en zullen over niet al te lange tijd stoppen. De nieuwe generatie watersportliefhebbers koopt minder snel een boot. Dit sluit aan bij de algehele trend dat mensen minder waarde hechten aan bezit en 'gebruikmaken van' voldoende is. Jachthavens kunnen daarop inspelen door meer variatie aan te brengen in hun aanbod.

2.3 Kernkwaliteiten en opgaven

De verdere ontwikkeling van Burgh-Haamstede begint natuurlijk met het vastleggen van de dingen die we niet willen veranderen, maar juist versterken; de kernkwaliteiten van het dorp. Uit de gebiedsanalyse en Dorpsagenda, die samengesteld is met de inwoners, ondernemers, gasten en organisaties, zijn vier kernkwaliteiten voor Burgh-Haamstede naar voren gekomen. De kernkwaliteiten geven aan waarin Burgh-Haamstede zich onderscheidt van andere dorpen in haar omgeving.

De volgende kernkwaliteiten zijn benoemd:

- Een geweldige plek op te leven en wonen;
- Ingebed in vier unieke landschappen;
- Kleinschalig, persoonlijk en authentiek;
- Rust en gezelligheid wisselen elkaar af.

Op basis van deze vier kernkwaliteiten zijn vervolgens de belangrijke opgaven voor het dorp benoemd.

Een geweldige plek om te leven en wonen

1. Kwaliteitsimpuls woningen en verblijfsaccommodaties

Een deel van de jongeren uit de kleine kernen in Zeeland trekt op een bepaalde leeftijd naar de stad toe. Om te studeren, te werken of voor de voorzieningen. Slechts een gedeelte komt in een later stadium weer terug. In de toekomst zal dit hoogstwaarschijnlijk niet veranderen. Om de leefbaarheid in het dorp te behouden is het echter belangrijk om de jongeren die wel graag willen blijven, of die terug wensen te komen, zo aantrekkelijk en makkelijk mogelijk te maken. En waar dat kan jongeren van buiten of jonge gezinnen te verleiden naar het dorp te komen. Daarbij speelt de nabijheid van goed basisonderwijs en belangrijke rol. Ook moet er voldoende, betaalbare woonruimte beschikbaar zijn voor starters en jonge gezinnen. Als men te lang in onzekerheid is of er wel een geschikte woning kan worden gevonden in het dorp dan is de verleiding groter om elders te gaan zoeken.

Daarnaast zijn we genooddaakt om ook slim om te gaan met de vergrijzing. Burgh-Haamstede is een aantrekkelijke plek om te wonen, met name voor de nog actieve senior. Wanneer deze mensen hulp nodig hebben en/of minder mobiel worden moeten zij ook gezond, veilig en aantrekkelijk in Burgh-Haamstede kunnen blijven wonen. Daar zijn goede zorgvoorzieningen, nabije locaties voor de dagelijkse boodschappen in de buurt en betaalbare, levensloopbestendige woningen voor nodig als de vraag zich voordoet. In de bestaande voorraad, of als daar geen geschikte woningen gevonden kunnen worden, door middel van nieuwbouw.

De woonvisie is voor zowel nieuwbouw als herstructurering een belangrijk beleidsdocument vanuit de gemeente. Daaruit blijkt dat er met name ingezet moet worden op woningen voor een- of tweepersoonshuishoudens die ook geschikt zijn voor senioren.

Gezinswoningen kunnen vrijkomen door senioren aantrekkelijke en meer passende alternatieven te bieden, zodat een doorstroming ontstaat. Nieuwe

woningen voor een- of tweepersoonshuishoudens zijn het meest op hun plek in het hart van het dorp; op levendige locaties dichtbij voorzieningen.

Ongebreidelde nieuwbouw is echter niet meer wenselijk en wordt ook niet meer toegestaan. Er is alleen nieuwbouw mogelijk op structuurversterkende plekken wanneer woningen zorgvuldig worden ingepast en beschikken over een echt aanvullend woonconcept. Er dient daarnaast aandacht uit te gaan naar mogelijk toekomstige leegstand.

Ten aanzien van verblijfsrecreatie is het uitgangspunt dat er niet meer ruimte is voor uitbreiding, maar er vooral wordt ingezet op kwaliteitsverbetering. Uitbreiding van bestaande bedrijven is mogelijk vanuit de gebiedsgerichte aanpak van de dorpsvisie wanneer het bijdraagt aan de beoogde kwaliteitsimpuls voor het gebied. Het gaat dan om het versterken van verschillende functies zoals detailhandel, horeca en voorzieningen in een gebied. Uit de Agenda Toerisme komt ook naar voren dat sloop en nieuwbouw mogelijk is.

2. Kwaliteit voorzieningen verhogen

Clusteren maatschappelijke voorzieningen

Het is belangrijk dat Burgh-Haamstede een aantrekkelijke plek blijft voor zowel bewoners als bezoekers. Over het algemeen zal de kwaliteit van voorzieningen daarom omhoog moeten. Om dit te bereiken is het belangrijk om zoveel mogelijk te clusteren, zodat voorzieningen gebruik kunnen maken van elkaars aanwezigheid en bezoekers.

Vanuit de bewoners gezien, dienen we daarbij na te denken over de aanwezigheid, nabijheid en het kwaliteitsniveau van het onderwijs, de zorg en sport. Zo wordt er door de schoolbesturen en gemeente onderzoek gedaan naar het clusteren van basisonderwijs op de Kop van Schouwen in de vorm van 1 of 2 regioscholen, om de kwaliteit van onderwijs en onderwijsvoorzieningen te borgen. Ook wordt er gezocht naar een zelfde, duurzame oplossing voor de toekomst van de sport. De vorm en locatie van deze clusteringen zal eind 2019 bekend worden gemaakt in afstemming met de besturen. Voor de bewoners van Burgh-Haamstede is het behouden van de school en de sport cruciaal met betrekking tot de levendigheid en vitaliteit van het dorp. Wat betreft de zorg

zou het dorp goed doen om te zoeken naar laagdrempelige mogelijkheden om de lichtste zorgvraag al in een eerder stadium op te kunnen vangen. Het meer openstellen van het dorpshuis of het creëren van zorg-inlooppunten in de kernen kan de zelfredzaamheid van bewoners aanzienlijk verhogen. Het is goed te investeren in welzijn, preventie, hulpkringen, mantelzorg en vroegsignalering. Op dit moment is Maatschappelijk werk en Welzijn Oosterschelderegio (SMWO) al druk bezig met het opzetten van dergelijke sociaal-maatschappelijke initiatieven. Voor de grotere zorgvraag zou het interessant zijn om de mogelijkheden voor een gezondheidscentrum te onderzoeken, waarbij het zorgaanbod geclusterd wordt.

Impuls in de centra

Ook winkels, horeca en evenementen zullen een kwaliteitsverbetering moeten krijgen overeenkomstig het karakter en de kern waarin ze gesitueerd zijn. Ook hier is het clusteren van verschillende voorzieningen belangrijk om voldoende draagvlak te krijgen om deze duurzaam te behouden. Door winkels, horeca en evenementen bij elkaar te brengen profiteren ze van elkaars klanten en ontstaat voldoende kritieke massa om de kritische consument te verleiden te komen en te blijven. In dat verband is het hebben van twee

winkelcentra (Burgh en Haamstede) naast elkaar niet goed vol te houden voor een dorp als Burgh-Haamstede. In beide dorpscentra is nu een verschraling en leegstand zichtbaar. We zullen keuzes moeten maken in dat verband door een keuze te maken voor één centrum en het toevoegen van een publiekstrekker zoals een supermarkt.

Hoe dan ook zullen voorzieningen onderdeel moeten gaan worden van de totaalbeleving van het dorp. Terrassen en panden, maar ook evenementen zoals markten dienen allure en authenticiteit uit te stralen. Openbare ruimte, winkels, horeca en wonen moeten dit een aantrekkelijke plek maken voor bezoekers. Dit vraagt afstemming en samenwerking.

Een optie om toch in het achterhoofd te houden: het verplaatsen van de Albert Heijn

Op dit moment zorgt de Albert Heijn aan de Burghseweg in Burgh op drukke dagen voor een hoop overlast van auto's en expeditie door de kernen. Daarnaast is er te weinig ruimte voor het parkeren. Ondanks de recente verbouwing, is het daarom goed om te blijven zoeken naar een mogelijkheid van verplaatsing naar een locatie die beter ontsloten kan worden en waar het parkeren beter

georganiseerd kan worden. Misschien niet op hele korte termijn, maar wel voor over een aantal jaren. Daarbij komt dat het centrum van Haamstede wel een publiekstrekker kan gebruiken.

Ingebed in vier unieke landschappen

3. Kwaliteit landschappen koesteren

De Oosterschelde, de Noordzeestranden en de duinen, de open polders en de duinzoom. De waardevolle landschappen rondom Burgh-Haamstede zijn ontstaan in een samenspel tussen mensen en natuur. De polders voor de landbouw, de Boswachterij in de duinen tegen de verstuivingen en voor houtproductie en recreatie, en de stranden voor de kustbescherming. Stilzitten en niks doen is daarbij geen optie. Het landschap vraagt om ontwikkeling en we moeten gezamenlijk blijven nadenken over de bescherming, instandhouding en het vernieuwen van het landschap. Belangrijke opgaven daarbij zijn de zandsuppletie, het onderhoud en de overwoekering van de duinen, de verzilting van de polders, de schaalvergroting van de landbouw, maar ook de energietransitie (zonnevelden en windmolens) en klimaatverandering (zeespiegelstijging).

Het onderhoud en beheer van de vele natuurgebieden en waardevolle cultuur-landschappen is ook een constante opgave waar geld, verantwoordelijkheid en energie naar toe moet. Denk hierbij aan het Natura 2000 gebied op de Kop van Schouwen en de open polders uit de Kustvisie. Ook de Burgh-en Westland-polder heeft hoge landschappelijke waarden waarvan we de openheid willen behouden. Op termijn is het mogelijk om het huidige agrarische gebruik te veranderen in een nieuw landschap dat de verbinding vormt tussen de Oosterscheldekering en het Zoomgebied.

Tenslotte neemt het toerisme in Zeeland en ook in Burgh-Haamstede nog steeds toe. Op bepaalde plekken zullen we daarom een afweging moeten maken over waar we het toerisme zich wel, en waar het toerisme niet de ruimte moeten geven. Zonder toerisme is er weinig op de Kop van Schouwen, maar natuur, rust en ruimte vormen tegelijkertijd de belangrijkste trekkers. Het is noodzakelijk om aan te geven wat voor de natuur is en wat voor de bezoeker (recreatief medegebruik), zodat we een zorgvuldig evenwicht kunnen bewerkstelligen. Door duidelijke keuzes te maken en duidelijk te maken welke waarden van het landschap we willen koesteren kunnen we beter sturen bij toekomstige ontwikkelingen. De Provincie Zeeland is hier tevens mee bezig. Nieuwvestiging

van verblijfsrecreatie is in ieder geval uitgesloten, maar er is wel kwaliteitsverbetering met een beperkte uitbreiding van bestaande bedrijven mogelijk.

4. *Beleving en zichtbaarheid landschappen vergroten*

Op gerichte plekken kan met soms kleine ingrepen de beleving van landschap en de natuur nog prima versterkt worden. Een bankje, een sterrenkijker, een uitzichtpuntje, het openstellen van een bunker, etc.

Ontbrekende schakels met betrekking tot de voet- en fietspaden dienen aangevuld te worden, waardoor routes de bezoeker op een vanzelfsprekende manier door het gebied begeleiden. Door het mogelijk te maken om rondjes te fietsen, voorkomen we dat mensen weer terug moeten. Fiets- en wandelroutes worden hier en daar verbijzonderd met kleine 'geluismomentjes' (zie punt 7).

5. *Vergroenen dorpscentra, straten, woonbuurten en recreatieterreinen*

In de dorpscentra, straten, woonbuurten en recreatieterreinen dient er zoveel mogelijk ingezet te worden op het versterken van de relatie met het landschap. Op sommige plekken is deze relatie al goed voelbaar, maar op andere punten is het onduidelijk dat het prachtige landschap zich maar op een steenworp af-

stand bevindt. Door groen een prominenter onderdeel te maken van de inrichting van de openbare ruimte, op een subtiele wijze te spelen met inrichtingselementen en kleine doorkijken te creëren wordt de relatie op een uitdagende manier versterkt. Dit helpt ook om de beleving en verblijfskwaliteit van de kernten en centra zelf te verbeteren en het kan een rol spelen in het tegengaan hittestress en om toekomstige wateroverlast te voorkomen. Groen in de kern moet natuurlijk wel samengaan met een doelmatig gebruik van de openbare ruimte. Groen moet niet in de weg zitten, maar versterken. Ook hier is het zoeken naar een zorgvuldig evenwicht. De discussie rond de bomen in de Noordstraat is daarvan een goed voorbeeld.

Kleinschalig, persoonlijk en authentiek

6. *Samenwerken in plaats van schaalvergroting*

Schaalvergroting is de trend en soms van doorslaggevend belang om voorzieningen in stand te kunnen houden. Maar in het kleinschalige en historische authentieke Burgh-Haamstede zullen we kritisch moeten zijn op grootschalige, nieuwe ontwikkelingen. Als het echt noodzakelijk is, zoals bij de groei van de supermarkt of het clusteren van onderwijs, dan zullen deze grootschaligere

voorzieningen zorgvuldig aansluiting moeten zoeken bij het kleinschalige, authentieke karakter van het dorp. Bijvoorbeeld door ze in de vorm van een fraaie boerenschuur te realiseren. Het is daarbij noodzakelijk dat de maat en korrel aansluit bij het huidige karakter van de dorpscentra en de uitstraling overeenkomt met het beoogde authentieke, historische karakter dat bijdraagt aan de totaalsfeer.

Schaalvergroting is soms noodzakelijk om het draagvlak en de toekomstbestendigheid van voorzieningen te borgen. Een zorgvuldige inpassing en uitvoering is dus cruciaal. Echter kan door slimme samenwerking tussen ondernemers er ook gewerkt worden aan draagvlak en synergie. Kleinschaligheid en de persoonlijke benadering is één van de kernkwaliteiten van Burgh-Haamstede, dus waar we dit met goede samenwerking en afstemming in stand kunnen houden heeft dat de voorkeur. Zo liggen er in het centrum van Haamstede bijvoorbeeld kansen voor het verlevendigen van het centrum en het trekken en vasthouden van bezoekers. Dat kan met alle ondernemers bij elkaar beter dan als kleine ondernemer alleen.

7. Verrijken en verbinden

Burgh-Haamstede beschikt over een veel bijzondere plekken met een eigen verhaal. Historische parels zijn er in overvloed, maar sommigen liggen wat verstopt in de kernen of het landschap. Er liggen kansen om een aantal van deze plekken en verhalen beter beleefbaar te maken. Daarmee wordt Burgh-Haamstede aantrekkelijker, maar ontstaan ook mogelijkheden om waardevolle historie, cultuur en natuur duurzaam in stand te houden. Een mooi voorbeeld is de geplande openstelling van de bunkers. Door plekken met soms kleine ingreepjes op de kaart te zetten en te activeren, houden we de leefomgeving spannend, de verhalen levend en sturen we bezoekers. De ringwalburg van Burgh is hiervan een mooi voorbeeld. Ook het Slotbos en de Slotlaan hebben veel potentie. De openstelling hiervan is een veelvuldig geuite wens. In de dorpskernen kunnen we de verblijfskwaliteit en het draagvlak van voorzieningen daarmee een boost geven.

Rust en gezelligheid wisselen elkaar af

8. Duidelijke keuzes maken waar rust en waar levendigheid

In een waardevol en kwetsbaar gebied als de Kop van Schouwen moeten we

keuzes maken waar we de levendigheid willen en waar we de rust willen bewaken. Dat is belangrijk voor de beleving en ecologische waarde van het buitengebied, de leefbaarheid van de woonbuurten, maar ook voor de gezelligheid en het draagvlak van voorzieningen in de centra. Het is noodzakelijk om koers te bepalen. Als je niet stuurt is het nergens echt gezellig en nergens echt rustig. Een belangrijke opgave voor de komende jaren ligt in hoe we het centrum van Haamstede meer leven in kunnen blazen en hoe we de voortschrijdende verschraving van voorzieningen kunnen omdraaien. Door waar dat mogelijk is nieuwe initiatieven voor winkels, horeca, activiteiten en evenementen daar te concentreren ontstaat kritische massa en levendigheid. Ook blijven andere plekken, die gebaat zijn bij rust, daarvan verschoond.

9. Bereikbaarheid en verkeersoverlast

Als het aan de bewoners ligt, dan gaat het doorgaand verkeer en de ontsluiting van autoverkeer en expeditie zoveel mogelijk om de kernen heen. Op een aantal wegen in het dorp (Dorpsas/Hogeweg, Kloosterweg, Torenweg, Kraaijensteinweg vanaf kruispunt Hogeweg tot aan de rotonde) wordt nu te hard gereden en is er overlast en onveiligheid. Autoverkeer dat daar niet per se hoeft te zijn zou idealiter buitenom worden ontsloten, zodat in

de kernen de auto te gast is en meer ruimte ontstaat voor fietsen, wandelen en verblijven. Daar moeten de wegen dan ook op ingericht op worden. Dit speelt met name op de Dorpsas en in de centra, maar ook rondom de Kloosterweg, de Kraaijensteinweg in Westenschouwen en in Nieuw-Haamstede en Burghsluis. De rijbaan van de Dorpsas is op een aantal plekken relatief breed en de inrichting sterk op de auto gericht. Een belangrijk aspect daarbij is het stimuleren van fietsen en wandelen en het waar mogelijk optimaliseren van het openbaar vervoer, wat op dit moment nog door de dorpen heen gaat.

Een andere opgave ligt bij de auto-ontsluiting van Burgh. Deze verloopt nu via de smalle Weeldeweg en Leliëndaleweg. De Leliëndaleweg is tot aan de Albert Heijn een eenrichtingsweg. De Weeldeweg is gedeeltelijk een eenrichtingsweg vanaf de afslag 's-Gravenmeet tot aan de Achterweg. De aansluiting van de Weeldeweg op de N57 is bovendien onoverzichtelijk en niet eenvoudig te verbeteren, in verband met gebrek aan ruimte voor bijvoorbeeld een rotonde. De aanwezigheid van de supermarkt in Burgh maakt deze opgave extra lastig, doordat deze wekelijks een aanzienlijke hoeveelheid auto's en vrachtwagens trekt. Deze moeten nu noodgedwongen weg over de Dorpsas richting de Bernardstraat of Daleboutseweg. Dit veroorzaakt overlast in het dorp.

HET TOEKOMSTPERSPECTIEF

3. HET TOEKOMSTPERSPECTIEF

3.1 DNA van Burgh-Haamstede

Burgh-Haamstede zal in de komende jaren een stap naar voren gaan maken. Daarbij is het belangrijk dat we verder bouwen op de eigenheid van het dorp en dat we alle kwaliteiten die het dorp te bieden heeft omarmen en versterken. We laten de historische parels weer opbloeien en het DNA van Burgh-Haamstede volledig tot zijn recht komen.

Burgh-Haamstede wordt de authentieke badplaats met allure. Een actief en groen dorp dat de mogelijkheid biedt aan haar bewoners om er op een ontspannen manier op te groeien en oud te worden. Maar ook een dorp dat ruimte biedt aan de mensen uit de stad die even willen ontsnappen aan de drukte en uit willen waaien, wandelen, fietsen, zwemmen, duiken, paardrijden, spelen, etc.

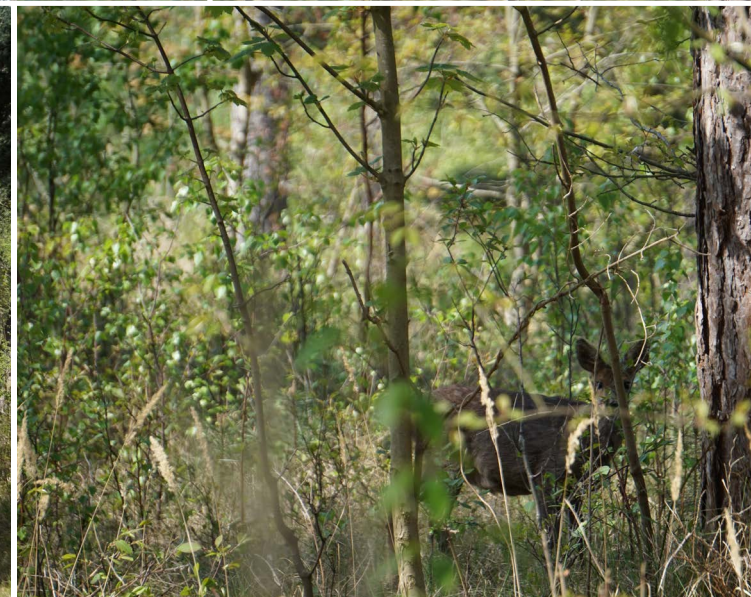
We koesteren de rust en ruimte van de natuur en activeren de centra als bruisende ontmoetingsplekken voor bewoners, bezoekers en ondernemers. Hier is ruimte voor commerciële activiteiten die passen bij het cultuurhistorische karakter van de kernen, bijvoorbeeld kunst en ambachtelijke winkels. Het dorp moet een rustieke, kleinschalige, authentieke sfeer met zich meebrengen en tijdloze allure uitstralen. We zetten in op het fietsen en wandelen en zorgen ervoor dat bijzondere, mooie plekken met elkaar verbonden worden zonder dat de leefbaarheid onder druk komt te staan.

Het toekomstperspectief bouwt voort op de kernkwaliteiten en de opgaven uit de voorgaande hoofdstukken en geeft een visie weer. We beginnen daarbij met de overkoepelende doelen voor het dorp (3.1 t/m 3.3), gaan daarna verder in op de doelen per kern (3.4 t/m 3.9) en eindigen met een aantal thematische doelen (3.10 t/m 3.13).

“We koesteren de rust en ruimte van de natuur en activeren de centra als bruisende ontmoetingsplekken voor bewoners, bezoekers en ondernemers.”

3.2 Landschap en natuur

Het landschap als onderlegger

Het goud van Burgh-Haamstede: de Noordzeestranden, de duinen, de duinzoom, de open polders en Oosterschelde met haar kilometerslange dijken. Het landschap met haar (historische) structuren is de drager en onderlegger voor het gebied en alle ontwikkelingen. Het doel is de kwaliteiten en onderscheidende identiteiten van de landschappen op die manier stapje voor stapje verder te ontwikkelen en uit te bouwen. In de polders zetten we in op de openheid en vergezichten, in de duinzoom op de groene kamers, houtwallen en boomgaarden, in de duinen op de afwisseling van stuivende zandduinen, vennen en bossen en op het strand op de openheid, de dynamiek en de natuurlijke duinvorming. Nieuwe ontwikkelingen voegen zich daarbinnen en versterken dit.

Landschap en dorp lopen vloeiend in elkaar over

Het optimaal beleven en gebruiken van de natuur is goed voor de mensen in Burgh-Haamstede. Het bevordert de woonkwaliteit, economie, gezondheid, bewustwording en de sociale cohesie. Het landschap maakt gelukkig. Het landschap stopt niet bij de randen van het dorp, maar loopt vloeiend over in groene woonbuurtjes, recreatieterreinen en historische dorpskernen. De bestaande voorbeelden zijn talrijk, zoals het Slotbos en de groene Ring in Haamstede, de Karolingische burcht in Burgh, de duintrap en de weitjes in Westenschouwen, de dijken en haven in Burghsluis en de Zeeuwse houtwallen, bospercelen en duinen in Nieuw-Haamstede en Westerenban.

Deze innige verweving krijgt verder vorm door het afmaken van voet- en fietspaden (rondjes lopen/rijden), bij de herinrichting van de openbare ruimte in de dorpscentra, bij de kwaliteitsverbetering van vakantieparken en bij de herinrichting van wegen.

Diverse landschappen met ieder een eigen belevingswaarde

“Het dorp moet een rustieke, kleinschalige, authentieke sfeer met zich meebrengen en tijdloze allure uitstralen.”

3.3 Dorpsas en de Landschapsas

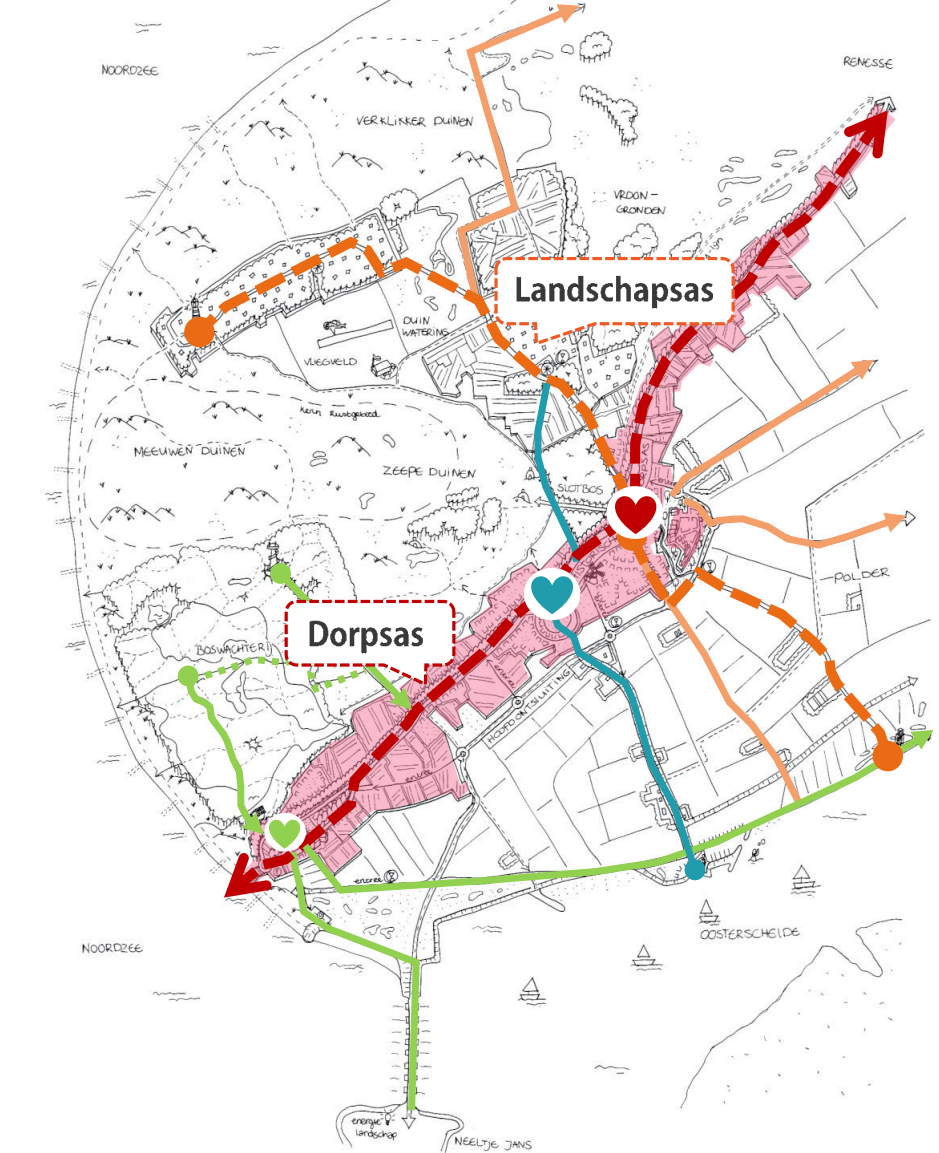
De Dorpsas

De Dorpsas tussen Haamstede en het strand bij Westenschouwen wordt een aantrekkelijk kralensnoer dat, voor bewoners en bezoekers, een aantal belangrijke plekken in Burgh-Haamstede met elkaar verbindt. Het wordt een herkenbaar, samenhangend lint met dorpsbebauwing en stevige groene begeleiding, waar de auto zich te gast voelt en waar vooral het fietsen en wandelen ruim baan krijgt. Tussen Burgh en Haamstede vormen kunst, cultuur en erfgoed de verbindende schakels. Het lint rijgt het centrum van Haamstede aan met dat van Burgh en Westenschouwen en neemt ook andere belangrijke plekken mee, zoals Slot Haamstede, de Ring van Haamstede, Pannenkokenmolen de Graanhalm, de Burcht, de Kerkring van Burgh, het dorpspleintje van Westenschouwen en de strandovergang op de kop van Westenschouwen. In Westenschouwen loopt de historische lijn oorspronkelijk via de Kraaijensteinweg, maar in de loop van de tijd is, met de ontwikkeling van de horeca, de nadruk komen te liggen op de Lage weg/Steenweg. Vandaar dat we deze laatst genoemde route aanhouden als onderdeel van de Dorpsas. Als de kans zich voordoet in de toekomst (bij noodzakelijke vernieuwing van de bestrating of riolering) proberen we daarbij ook de Kraaijensteinweg in Westenschouwen mee te nemen, om zo de Boswachterij aan te haken.

De Dorpsas kenmerkt zich door authentieke, kleinschalige en vaak monumentale bebouwing en een samenhangend groen profiel met de nadruk op fietsen en wandelen. In de centra wordt de Dorpsas verblijfsruimte en is er in de openbare ruimte plek voor ontmoeting, activiteiten en evenementen. De auto is te gast en het verkeer is zoveel mogelijk alleen het bestemmingsverkeer dat er echt moet zijn.

In de huidige situatie is de inrichting van de Dorpsas nog erg versnipperd en is de samenhang tussen de kernen daardoor niet optimaal. Daarbij komend is de inrichting op een aantal plekken te veel gericht op autoverkeer en wordt er te hard gereden. We zetten daarom in op één samenhangende verharding van

Lange lijnen: Dorpsas en Landschapsas

aantrekkelijk fiets- en wandelas en een aantrekkelijk adres om te wonen en ondernemen ontstaat.

De Landschapsas

Haaks op de Dorpsas staat de Landschapsas. Deze as loopt van de Plompeteren naar de vuurtoren in Nieuw-Haamstede en doorsnijdt zo alle karakteristieke cultuurlandschappen van Burgh-Haamstede. Fietsend op deze as ervaar je de enorme afwisseling aan landschappen rondom Burgh-Haamstede. Het centrum van Haamstede is een vanzelfsprekend rustpunt, om even wat te drinken of te eten. Belangrijke opgave is het verbreden van het fietspad langs de Kloosterweg, omdat de fietsstructuur vanuit twee richtingen gebruikt wordt en ook wandelaars gebruik maken van dit pad. Het verbeteren van de oversteekbaarheid, het comfort van het fietspad en de veiligheid en overzichtelijkheid bij de kruising met de Vertonsweg en de kruising bij het Duinhotel is ook een aandachtspunt. De landschapsbeleving kan vergroot worden door het inplanten van de bermen met veldbloemen en het creëren van leuke doorzichten en landschapseigen beplanting op bepaalde stukken.

Overige lijnen in het fiets- en wandelnetwerk

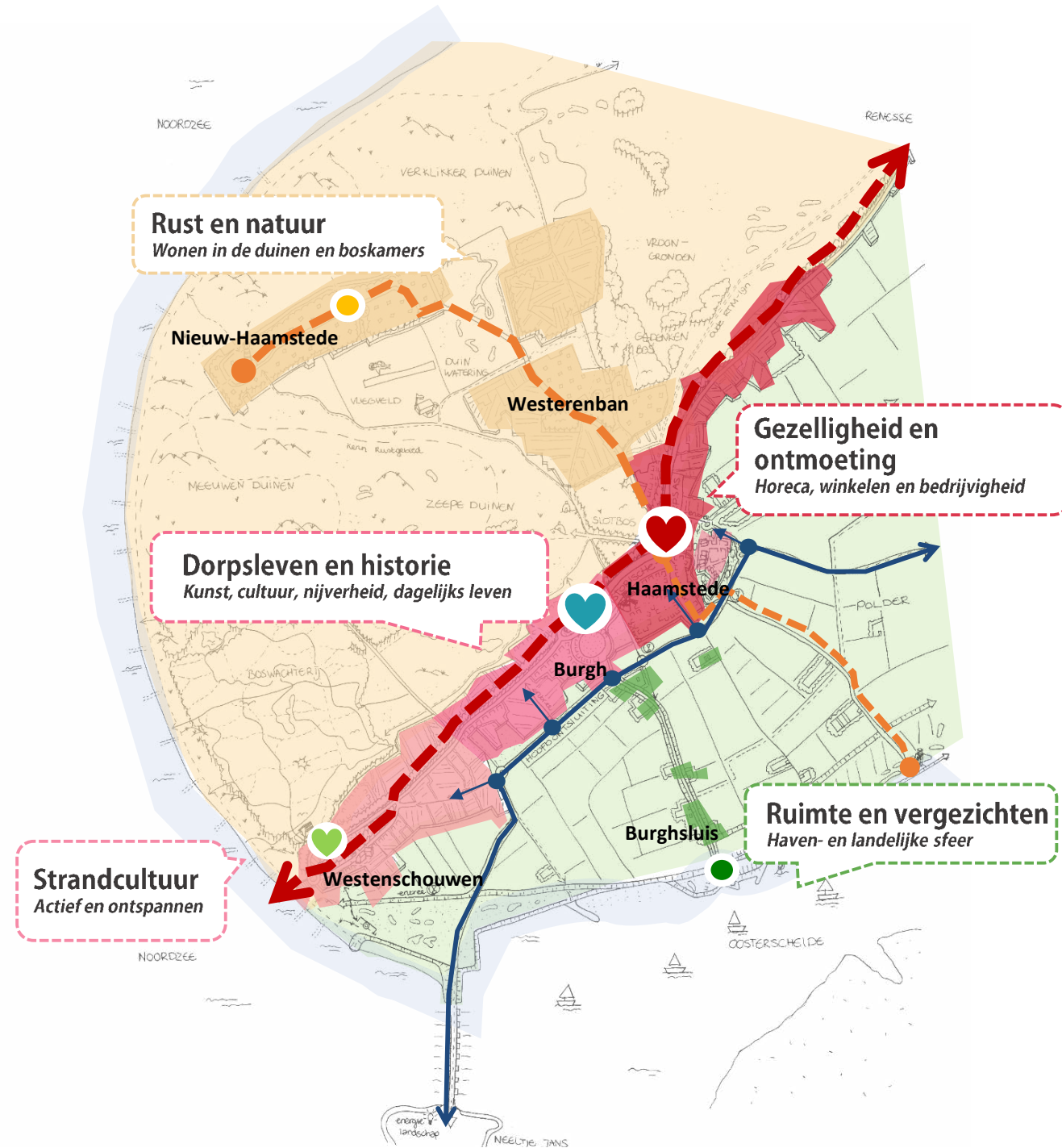
Naast de Landschapsas zijn er nog een aantal andere, minder prominente landschappelijke routes door dorp, duin, polder en strand. Tezamen vormen de lijnen een fijnmazig netwerk van aantrekkelijke routes tussen de kernen en het buitengebied, waarbij het mogelijk is om afwisselende rondes te rijden. Op dit moment worden met name de wandel- en fietspaden gebruikt die parallel lopen aan de kust en niet de paden die hier haaks op staan. Waar dat nodig is vullen we ontbrekende schakels in en vervolmaken we het netwerk. Ook aan deze lijnen liggen bijzondere elementen en fraaie landschappelijke plekjes, zoals bijvoorbeeld de uitkijktoren, de bunkers uit de Tweede Wereld Oorlog, de Oosterscheldekering en de haven van Burghsluis met het Koepeltje.

Ruiterpaden en menroutes

Aansluitend op het fiets- en wandelnetwerk verbeteren we ook de ruiterpaden en menroutes. Door toenemend hippisch toerisme door de dorpskernen ontstaan er soms onveilige situaties. De gemeente en Stichting Ruiter- en Menroutes Schouwen-Duiveland bespreken daarom alternatieve routes met stakeholders.

“De Dorpsas tussen Haamstede en het strand bij Westenschouwen wordt een aantrekkelijk kralensnoer dat, voor bewoners en bezoekers, een aantal belangrijke plekken in Burgh-Haamstede met elkaar verbindt.”

Zes onderscheidende kernen

Iedere kern in Burgh-Haamstede heeft een duidelijk herkenbare eigen identiteit, logisch volgend uit de specifieke landschappelijke kwaliteiten, de aanwezige voorzieningen en de historie:

- In Burgh willen we het maatschappelijke en cultuurhistorische hart creëren. Het is de kern van het dagelijkse dorpsleven, de maatschappelijke voorzieningen, de cultuurhistorie en de kunst.
- In Haamstede zien we vooral het winkelen en de horeca in de toekomst, maar er is ook ruimte voor kunst en cultuur. Een bruisende plek waar de gezelligheid en ontmoeting zich bundelt rondom de Ring en Noordstraat. Op de Roterij concentreren zich de grotere bedrijven die niet in de kern zelf passen. Kunst, cultuur en erfgoed, vormen de verbindende schakels met Burgh.
- Westenschouwen is de kern van strand en bos, met een vrolijke mix van wonen en recreatie.
- Nieuw-Haamstede en Westerenban staan voor rust en natuur, waarbij het wonen en de verblijfsrecreatie ingebed zijn in duinen en boskamers. Dit met een natuurstrand en netwerk van natuurbelevingspaden.
- Burghsluis is het rustige buurtschap met de haven. Hier is het uitwaaien, schapen en bootjes kijken en landelijk wonen met de natuur van de Oosterschelde voor de deur.

Het doel is ook om meer verbinding tussen de kernen tot stand te brengen zowel fysiek als sociaal en cultureel. Dit willen we fysiek bereiken door herinrichting van de Dorpsas waar de auto te gast is en er uitgenodigd wordt om te wandelen en fietsen langs een parelsnoer van activiteiten. Sociaal en cultureel willen we dit doen door middel van kunst, cultuur en erfgoed als verbindende schakels in de Dorpsas te gebruiken.

3.4 Maatschappelijk en cultureel hart in Burgh

Door de aanwezigheid van onder andere het sportcentrum, de sportvelden, de basisschool en het dorps huis (met bibliotheek en kinderopvang) op de grens tussen Burgh en Haamstede, is Burgh de vanzelfsprekende plek om een maatschappelijk hart te creëren. Bij het clusteren en nieuwbouwen van bijvoorbeeld onderwijsvoorzieningen of zorg is de nabijheid van andere maatschappelijke voorzieningen een pré. In Burgh is voldoende ruimte om geclusterde voorzieningen een goede plek te geven. Op die manier kan optimaal gebruik gemaakt worden van elkaars faciliteiten en synergie en kan extra draagvlak ontstaan. Nieuwe maatschappelijke locaties kunnen mogelijk ook gecombineerd worden met wonen. Bij het ontwikkelen van nieuwbouw dient er rekening gehouden te worden met de molenbiotoop in Burgh.

Door voorzieningen te bundelen zorgen we voor maximaal draagvlak en de meest toekomst vaste oplossing voor het behouden van deze functies in het dorp. Ook kunnen er onderlinge relaties gelegd worden tussen maatschappelijke voorzieningen en de unieke historie zoals de Karolingische burcht, het museum De Burghse Schoole, de Vleugelbunker en de kerk. Een speelplek in stijl op de middeleeuwse burcht, de school als een Zeeuwse schuur, etc. kunnen hier aan bijdragen.

Ondanks dat de toekomst van de school en de sport nog onduidelijk is (en afhankelijk van besluitvorming buiten de dorpsvisie) wil Burgh-Haamstede haar maatschappelijke voorzieningen graag behouden. Burgh-Haamstede doet een aanbod in de dorpsvisie voor de Regioschool door aantrekkelijke vestigingslocaties aan te bieden (in een aparte nota 'Regioschool' wordt de onderbouwing verder vorm gegeven voor de vestiging van de regioschool). Het standpunt van de dorpsraad is dat de school in Burgh-Haamstede behouden moeten blijven en dat bij veranderingen naar een regioschool Burgh-Haamstede de meest geschikte locatie is.

(Potentiële) locaties maatschappelijke voorzieningen op de grens tussen Burgh en Haamstede

In Burgh zijn daarom verschillende locaties in de omgeving van supermarkt, sportvelden en bestaande school benoemd waar in de nabijheid van andere maatschappelijke functies en in het hart van het dorp ruimte is voor nieuwbouw. Het verbeteren van de nu niet goed functionerende ontsluiting van Burgh is daarbij uiteraard een belangrijke opgave. Het verplaatsen van de supermarkt naar een andere plek in Burgh-Haamstede zou deze opgave overigens wel eenvoudiger maken; de supermarkt is op dit moment een vreemde eend in de bijt. Met name in het hoogseizoen is dit een knelpunt. De vraag is of verplaatsing op de korte termijn realistisch is, gezien de recente verbouwing.

3.5 Winkelen en horeca versterken in Haamstede

Een compact, charmant dorpscentrum

Het stopzetten van de verschraling en sluipende leegloop van het centrum van Haamstede is voor iedereen in Burgh-Haamstede één van de belangrijkste opgaven. Centrum Haamstede wordt het gezellige dorpshart van heel Burgh-Haamstede, waar horeca, winkelen, evenementen en historie vloeiend in elkaar over lopen en elkaar versterken. En waar bewoners en bezoekers vanzelfsprekend naar toe komen om elkaar te ontmoeten. Nieuwe initiatieven clusteren we zoveel mogelijk in en om de Noordstraat en Ring, zodat kritische massa en synergie ontstaat. We trekken meer mensen naar het centrum trekken en we houden ze langer vast, met een aantrekkelijke openbare ruimte en een verrassend aanbod aan voorzieningen en evenementen.

We vergroten de levendigheid (want mensen kijken trekt vanzelf nieuwe mensen aan) door een compact, charmant dorpscentrum te creëren rondom een gezellige, uitnodigende openbare ruimte. We zoeken de relaties op met historische blikvangers zoals het Slot, het Slotbos en de kerk en we zetten in op authenticiteit, gezelligheid en lokale producten. Daarin onderscheidt Haamstede zich. Een beeldkwaliteitsplan gaat daarbij helpen om de juiste uitstraling en sfeer te bereiken. Een innige samenwerking en veel energie van lokale ondernemers is randvoorwaardelijk om het centrum te kunnen laten slagen.

Een winkeltrekker voor Haamstede

Om te zorgen dat het centrum gedurende het hele jaar en door de gehele week een gestage stroom bezoekers trekt, proberen we een goede winkeltrekker toe te voegen. We denken daarbij aan een supermarkt. Deze trekt iedere dag een groot aantal bezoekers en kan daarmee van grote waarde zijn voor de andere voorzieningen in het centrum. Dat kan bijvoorbeeld een te verplaatsen Albert Heijn zijn, een uitbreiding/nieuw concept voor de Spar of een nieuwe supermarkt (in de vorm van een discounter). Op de Kop van Schouwen is daar nog ruimte voor blijkt uit onderzoek. De precieze invulling zal nader onderzocht

moeten worden. Het is belangrijk dat deze stroom dagelijkse bezoekers verleid wordt van nog even het centrum van Haamstede te gaan aandoen. Een deel van de supermarktbezoekers zal hoe dan ook gelijk weer naar huis willen, maar als het andere deel wel verleid kan worden te blijven dan leren diverse onderzoeken dat dit een forse impuls is voor de andere voorzieningen in het centrum.

Een slimme positionering en inpassing van deze trekker is daarbij cruciaal. De entree van de nieuwe trekker ligt idealiter zo dicht mogelijk bij de andere winkels en voorzieningen (maximaal 100-200 meter). En het parkeren en de expeditie van de trekker moeten natuurlijk niet ten kosten gaan van de verblijfskwaliteit en aantrekkelijkheid van het centrum. Auto's en vrachtwagens komen het liefst niet door het dorp.

De Kriekemeet is daarvoor de meest logische plek. Het heeft een directe aansluiting op het parkeren en de Serooskerkseweg voor het autoverkeer en ligt op korte afstand van de Noordstraat. De bestaande parkeerplaats kan eventueel uitbereid worden naar het oosten achter de brandweerkazerne. Een directe aansluiting op de rotonde is daarbij te onderzoeken.

Gat van de Noordstraat helen

Het gat van de Noordstraat, op de voormalige locatie van Goudszwaard wordt idealiter ingevuld met een dorps- en historisch passende bebouwing, zodat het straatbeeld wordt hersteld en aangeheeld. Mogelijk kan er wel een fraaie doorkijk blijven op het achtergelegen Slotbos of zelfs een wandelroute naar binnen in de toekomst? Deze centrale plek in de Noordstraat vormt een ideale plek voor een levendige functie in de plint, om zo het aanbod in Haamstede te versterken. Zoals de plannen er nu voorstaan komt er een restaurant en commerciële ruimte op de begane grond. Daarboven is ruimte voor hotelontwikkeling met 17 kamers en als dat niet mogelijk blijkt woningbouwontwikkeling (een- of tweepersoonshuishoudens).

3.6 Westenschouwen verbinden met strand en natuur

Drie ontvangstpleinen

Westenschouwen is een van de twee belangrijkste de strandbestemming van Burgh-Haamstede en vormt de poort naar de Boswachterij en de Oosterscheldekring. Het dorpspleintje en de rotonde bij het strand zijn daarbij de vanzelfsprekende ontmoetingspunten voor bezoekers en bewoners. We streven er samen naar om in Westenschouwen drie leuke plekken te maken; het dorpsplein (wat recent al is opgeknapt), het Strandplein en het Bosplein. Het Strandplein en het Bosplein zijn een ontvangstplek voor bezoekers die de natuur in willen trekken of willen zonnebaden aan het strand. Tussen de drie plekken moet een aantrekkelijk wandelrondje ontstaan. Het streven vanuit de kern is om het huidige dorpspleintje nog levendiger te maken door het toevoegen van een nieuwe dorpsvoorziening naast de fietsenstalling op het veld.

Kraaijensteinweg afwaarderen

Om dit te verwezenlijken, ligt er een verkeersopgave aan de Kraaijensteinweg. We zetten er op in dat, wanneer hier budget voor is vanwege groot onderhoud, de ontsluitingsstraat voor het parkeren en het strand vanaf het kruispunt met de Hogeweg wordt herinricht tot 30km/u. Daarmee ontstaat ruimte om conflict-kruisingen voor wandelaars en fietsers aan te pakken en te optimaliseren zoals de oversteek bij de ingang van de Boswachterij. Juist naar de Boswachterij en het strand toe is aangenaam wandelen en fietsen van groot belang.

“Het Strandplein en het Bosplein vormen aantrekkelijke ontvangstplekken voor bezoekers die de natuur in willen trekken of willen zonnebaden aan het strand.”

3.7 Nieuw-Haamstede rust en ruimte in de duinen

Weg van het massatoerisme

In Nieuw-Haamstede zetten we in op het behouden en borgen van de rust en de ruimte. Nieuw-Haamstede is een kern van tuinen in de duinen. Natuurbeleving en stilte staan centraal. Het prachtige strand heeft natuurlijk op mooie dagen een aantrekkende werking op bezoekers, maar de insteek is om deze hoek van het strand zoveel mogelijk een natuurstrand te laten zijn, waar de natuurlijke duinvorming een kans krijgt. Hier zetten we in op mensen die op zoek zijn naar het onontdekte en de natuurbeleving, weg van het massatoerisme. De vuurtoren en het zweefvliegveld zijn de blikvangers en passen binnen dit ontspannen, natuurlijke beeld. Een netwerk van informele wandelpaadjes en natuurbelevingsroutes ontsluit het prachtige landschap en zorgt voor beleving van de duinen.

Aandacht voor recreatief strandverkeer

In Nieuw-Haamstede gaat in het bijzonder aandacht uit naar conflictsituaties met betrekking tot het recreatieve verkeer. De Torenweg, waar geen voetpad aanwezig is, moet daarom in de toekomst veiliger en aantrekkelijker gemaakt worden door middel van snelheidsremmende maatregelen. De Standweg kan worden heringericht door middel van groene markeringen voor fietsers.

Het kruispunt bij het Duinhotel is eerder al aangepast door middel van belijning, maar er is aangegeven dat de huidige situatie onduidelijk is. Het idee is om samen met belangenvereniging Nieuw-Haamstede verschillende proeven te doen met verkeersremmers op de kruispunten en daaruit een keuze te maken.

Hotel De Schouwse Boer

Op de locatie van de groepsaccommodatie De Schouwse Boer aan de Torenweg komt een nieuw hotel met restaurant. Er moet voldoende rekening gehouden worden met de omgeving door middel van voldoende parkeerplaatsen en goede ontsluitingen.

3.8 Burghsluis de buurtschap met de haven

Schapen, schelpen en sterrenkijkers

In Burghsluis zien we het rustig wonen in de ruimte en de openheid van het polderlandschap en de Oosterschelde. Wanneer je de kern binnen komt rijden word je automatisch ondergedompeld in het geluid van de golven die opbotsen tegen de dijk. Hier gaan we geen grote dingen aanpakken, maar gaan we met kleine ingrepen de plek nog sfeervoller maken. We zetten in op drie S'en; schapen op de dijken, schelpen op het Havenplateau en een sterrenkijker aan de Oosterschelde.

De haven, het Koepeltje en het Havenplateau

Haven en restaurant vormen een leuke tussenstop op de route richting de Plompetoren in Koudekerke. Op gerichte momenten kan het Koepeltje misschien opengaan voor een bezoek, of als praathuis voor de bewoners.

In Burghsluis is ook een watersportvereniging actief welke de haven en Havenplateau pacht en tevens het Koepeltje van Burghsluis beheert. Wanneer er nieuwe initiatieven zijn voor het Koepeltje betreft de gemeente de vereniging.

Op de Nieuwe-Havenweg zijn maatregelen getroffen met betrekking tot overlast van hardrijders om de verblijfskwaliteit in Burghsluis te verbeteren. Deze worden tegen het licht gehouden en gaat de gemeente evalueren.

"We zetten in op drie S'en; schapen op de dijken, schelpen op het Havenplateau en een sterrenkijker aan de Oosterschelde."

3.9 De groene kamers van Westerenban

In de dorpsvisie zien we Westerenban, net als Nieuw-Haamstede en Burghsluis, als een gebied om rustig te wonen en te verblijven in het landschap. De omgeving van Westerenban kenmerkt zich door waardevolle natuurgebieden en het wonen en verblijven is zorgvuldig ingepast tussen de bomen. Ook hier zetten we in op kleinschalige verbeteringen waar dat kansrijk en nodig is. Zoals het optimaliseren van de wandel- en fietspaden en landschappelijke versterking.

Kloosterweg

Rond de Kloosterweg ligt een uitdaging op het gebied van veiligheid en conflictsituaties tussen het autoverkeer en het langzaam verkeer. Op het moment is het autoverkeer erg prominent aanwezig. Er wordt te hard gereden en zowel de overzichtelijkheid als oversteekbaarheid van kruispunten is niet overal goed, bijvoorbeeld op de kruising met de Vertonsweg. We gaan er daarom voor zorgen dat de Kloosterweg, die een belangrijke schakel vormt in de Landschapsas, wordt opgewaardeerd tot een aantrekkelijke route waar het comfortabel en veilig fietsen en wandelen is. Een belangrijke opgave daarbij is het verbreden van het fietspad langs de Kloosterweg, omdat de fietsstructuur vanuit twee richtingen gebruik wordt en ook wandelaars gebruik maken van dit pad.

3.10 Principe verkeersstructuur buitenom

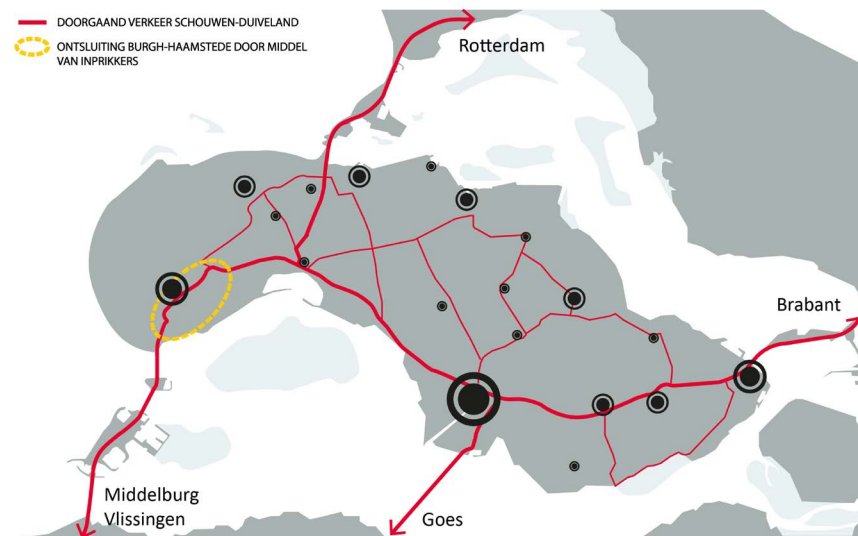
Iedere kern een inprikker

In de kernen en op de Dorpsas is de auto in de toekomst te gast en beperkt het autoverkeer zich zoveel mogelijk tot het echt lokale bestemmingsverkeer. Daarmee bedoelen we het autoverkeer van bewoners en bezoekers van de direct aanliggende woningen aan de Dorpsas. Zo geven we zoveel mogelijk ruimte aan fietsers en wandelaars en in de dorpscentra aan verblijven. Om dit te bewerkstelligen zal de Dorpsas zelf anders moeten worden ingericht (30km/u en verblijfsruimte in de centra), maar zal ook de auto-ontsluiting aan de rand van het dorp geoptimaliseerd moeten worden. We gaan op zoek naar een mogelijkheid om het autoverkeer op een efficiënte, vanzelfsprekende manier buitenom de kernen te leiden. Iedere kern aan de Dorpsas (Haamstede, Burgh en Westenschouwe) heeft in die situatie een eigen inprikker, zodat zij minder gebruik hoeven te maken van de Dorpsas. Je kunt er met de auto prima in en uit, maar tussen de kernen pak je als dat even kan de fiets over de Dorpsas.

Om dit te verwezenlijken zullen er ook aan de ontsluitingsstructuur buitenom zaken verbeterd moeten worden. Dit betreft in ieder geval de ontsluiting (in-prikker) van Burgh, maar mogelijk zijn er ook nog op andere plekken optimalisaties nodig. In het volgende hoofdstuk brengen we drie verschillende varianten in beeld om deze structuur buiten om te verbeteren. Om hiertussen een keuze te kunnen maken zal eerst een nader verkeersonderzoek plaatsvinden met verkeerstellingen. Op die manier weten we precies hoe de verkeerssituatie in elkaar zit en kunnen we de meest effectieve en betaalbare oplossing kiezen.

Voor de kruisingen bij de Kraaijensteinweg en Daleboutsweg is een bestemmingsplan vastgesteld om hier rotondes te realiseren. Is het bestemmingsplan onherroepelijk, dan gaat Rijkswaterstaat over tot realisatie. Dit mede om de oversteekbaarheid en veiligheid voor fietsers te verbeteren en het in- en uitrijden gemakkelijker te maken.

Verkeersstructuur Schouwen-Duiveland

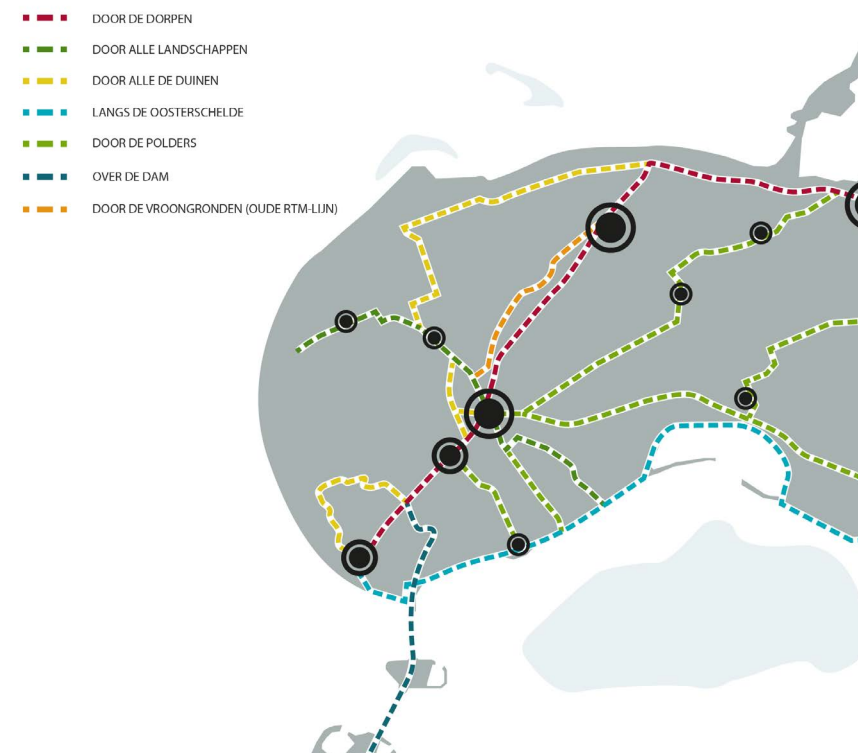
Inzetten op wandelen, fietsen en openbaar vervoer

Daarnaast gaan we de mensen in Burgh-Haamstede proberen te verleiden waar dat mogelijk is niet de auto te pakken, maar te gaan fietsen, wandelen of met de bus te gaan. De belangrijkste opgave is om fietsers en wandelaars op een vanzelfsprekende wijze rondjes te kunnen laten rijden en/of lopen door het gebied. Deze fiets- en wandelrondjes komen idealiter allemaal vanzelfsprekend uit in de dorpscentra, waar er ruimte is voor ontmoeting, of om even iets te eten of drinken. Dat doen we door ontbrekende schakels in de fietsstructuur aan te vullen, goede fietsvoorzieningen op centrale plekken te maken (stallingen, oplaadpunten) en de routes aantrekkelijk te maken (kleine geluismomentjes).

Er wordt nagedacht over een nieuwe opzet van het vervoer van- en naar de stranden. Een mogelijkheid is het realiseren van drie, moderne mobiliteitsknooppunten in Renesse, Scharendijke en Haamstede, waarvanuit natransport mogelijk is naar betreffende stranden. Het doel is daarmee bezoekers te verleiden om hier te parkeren en over te stappen op fiets, bus of alternatief vervoer. Voor Burgh-Haamstede zou het centrum van Haamstede de meest logische plek zijn. Een vervolgonderzoek, dat plaatsvindt binnen de werkgroep Schouwen West, moet aangeven of een mobiliteitsknooppunt gewenst en het meest haalbaar is.

Specifieke aandacht verdient in ieder geval de busroute. In de huidige situatie gaat deze over de Dorpsas. Dit is handig voor de bereikbaarheid van de bushaltes, maar brengt ook de nodige overlast in het dorp met zich mee. In het verkeersonderzoek gaan we onderzoeken wie er nu precies gebruik maakt van de bus en of het mogelijk is om de busroute in de toekomst mogelijk ook naar de rand van het dorp te brengen langs een parallelweg/N57. Alternatieven moeten nog besproken worden in samenwerking met Connexxion en de Provincie. De bereikbaarheid van bushaltes en een veilige haltering is dan natuurlijk belangrijk.

(Potentiële) fietsroutes op de Kop van Schouwen

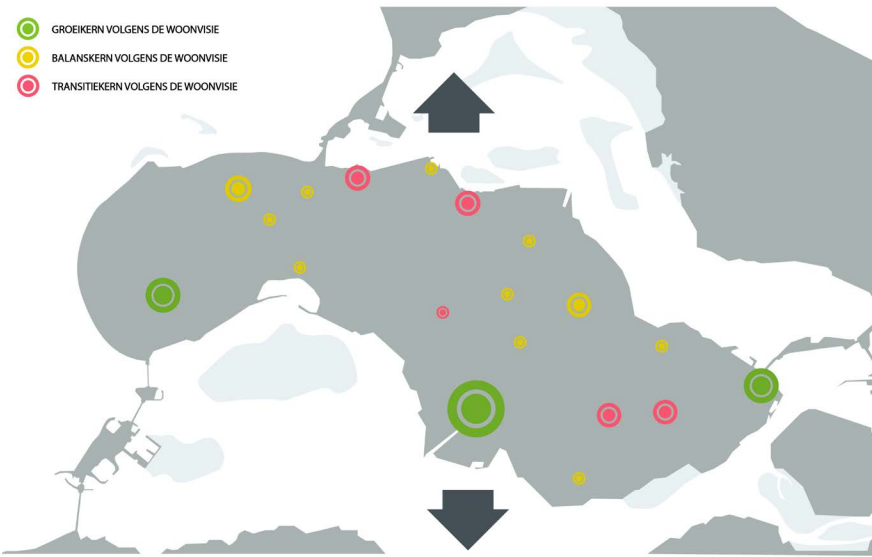
3.11 Passend wonen voor iedereen

Burgh-Haamstede heeft een bijzondere aantrekkingskracht om er te wonen, zowel voor de lokale bewoners als voor nieuwe vestigers. Het is een prachtige omgeving omringd door natuur en in Burgh-Haamstede is het voorzieningen-niveau hoog. Het is een groeikern met potentie voor kwalitatief goede plan-nen te ontwikkelen op structuurversterkende plekken waarmee de bestaande woningvoorraad kan worden uitgebreid. De komende tien jaren is er nog vraag naar woningen te verwachten.

Groeikern, maar met beleid

In het verlengde van de gemeentelijke woonvisie zullen we in de toekomst terughoudend zijn met grootschalige nieuwbouw van woningen in Burgh-Haamstede, omdat de bevolkingsgroei op Schouwen-Duiveland stabiliseert en we leegstand in de toekomst willen voorkomen. Onder voorwaarden is ruimte voor nieuwbouw van woningen. Vanuit het dorp is aangegeven dat het belang-rijk is om genoeg aanbod beschikbaar te hebben voor met name één- en twee-persoonshuishoudens. In de Dorpsdialoog is nadrukkelijk meegegeven, dat er nu een tekort is aan betaalbare starters- en seniorenwoningen. Om jongeren te kunnen behouden en doorstroming van senioren op gang te kunnen bren-gen is het belangrijk voldoende van deze woningen beschikbaar te hebben in de komende jaren. Uit de recente woningmarktanalyse blijkt dat er behoefte is aan appartementen of grondgebonden nultredenwoningen voor een- en tweepersoonshuishoudens vooral door de sterke vergrijzing in de kernen van Burgh-Haamstede. Het variëren in type en prijsklasse ten opzichte van de reeds bestaande voorraad is hierbij van belang (kleiner en goedkoper). Deze wonin-gen kunnen natuurlijk ook interessant zijn voor starters op de woningmarkt.

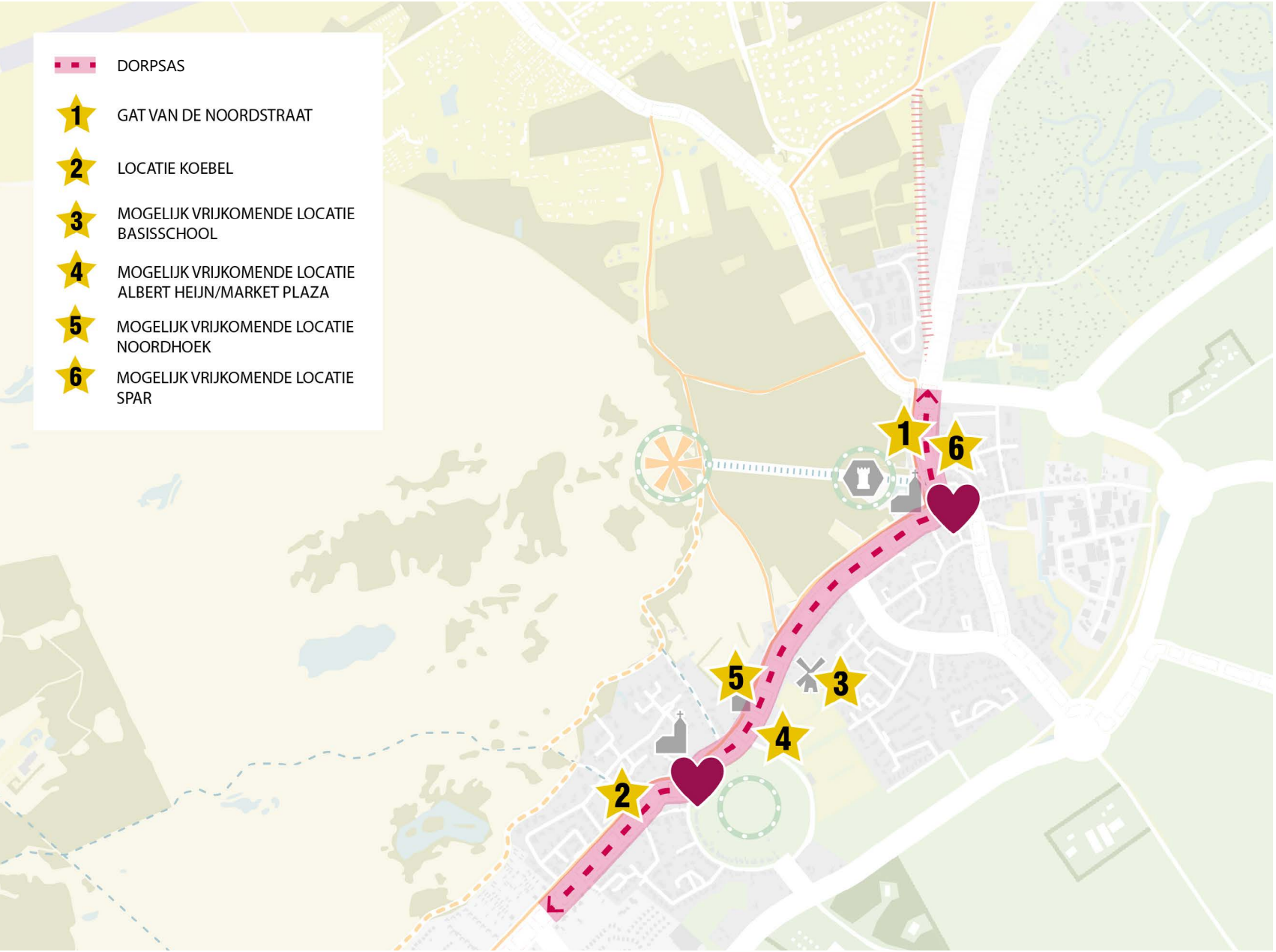
Wonen op Schouwen-Duiveland volgens de Woonvisie

Voor het realiseren van woningbouw is de gemeente afhankelijk van initiatie-ven vanuit de markt en de samenwerking met Zeeuwsland. Bij initiatieven voor (tijdelijke) nieuwbouw van woningen zullen steeds de volgende afwegingen worden gemaakt:

- Is de locatie structuurversterkend binnen het bestaande dorp?
- Is het programma een verrijking op het bestaande woningaanbod (senioren/starters/vestigters)?
- Is er een overtuigende aanpak voor (toekomstige) leegstand?

Inzetten op structuurversterkende locaties

In de dorpsvisie hebben we een aantal interessante ‘structuurversterkende’ locaties in Burgh-Haamstede aangewezen. Deze liggen allemaal binnen de bebouwde kom, in de kernen Burgh en Haamstede, op plekken waar een ruimtelijke opgave ligt. Daarbij denken we bijvoorbeeld aan het invullen van het gat van de Noordstraat (mocht de hotelontwikkeling waarvoor een vergunningsprocedure loopt onverhoopt niet door kunnen gaan) en het herontwikkelen van de locatie van de aannemer en Koebel aan de Zandstraat in Burgh, zodat er minder vrachtverkeer door de kern gaat. Eventueel zijn er nog beschikbaarheden op de mogelijk vrijkomende locaties van de Albert Heijn/Market Plaza en de huidige school aan de Julianastraat. Op de locatie aan het Domineesbosje zijn recentelijk al woningen gebouwd. Het grasveld aan de Bernardstraat naast het dorpshuis kan getypeerd worden als een structuurversterkende locatie voor een nieuwe functie. Of deze locatie geschikt is voor woningen moet nader bekeken worden.

Verbeteren bestaande voorraad in relatie tot nieuwbouw

De opgave ligt ook bij de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad up to date en courant te houden. Denk daarbij aan de verduurzaming en energietransitie die op termijn vraag om aanpassingen aan de woningen. De woningcorporaties zijn daartoe wettelijk verplicht, onze zorg zit voornamelijk bij de particuliere woningen, hoe blijven deze woningen in de toekomst courant. Daarom zal bij iedere nieuwe ontwikkeling goed onderzocht en onderbouwd moeten worden welke woningen er nodig zijn, of die in de bestaande voorraad gevonden kunnen worden en zo niet, waar en hoe we deze toevoegen in de vorm van nieuwbouw. Hierbij wordt transitiebouw (oud aanbod dat plaatsmaakt voor nieuw aanbod) niet uitgesloten. Kleinere ontwikkelingen hebben de voorkeur, omdat die eenvoudig zijn in te passen en meer maatwerk kunnen leveren.

“We zetten in op woningen voor een- en tweepersoonshuishoudens op structuurversterkende woonlocaties in de bestaande kernen van Burgh en Haamstede, die het hart van het dorp vormen.”

Bijzondere woonconcepten voor vestigers ontwikkelen

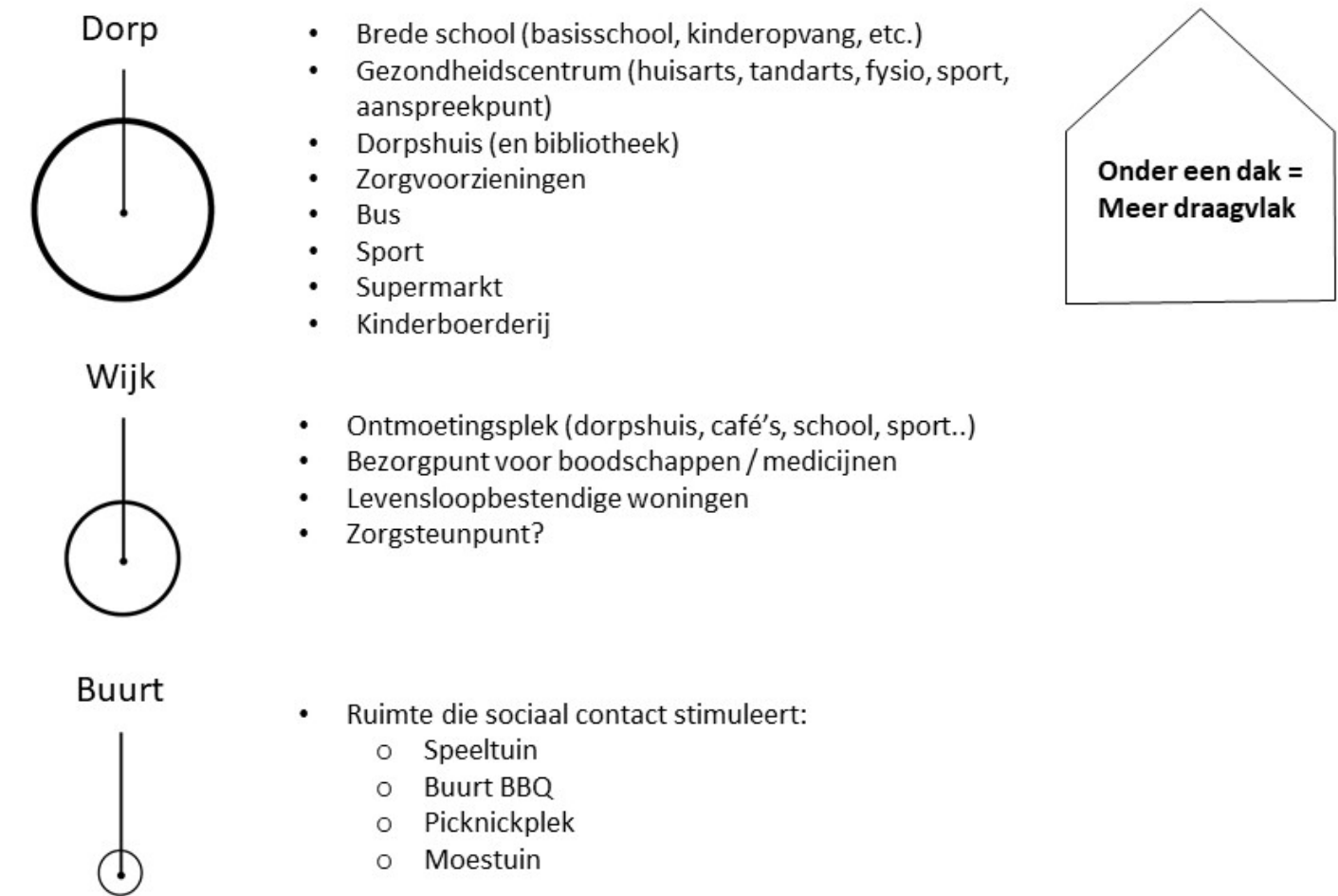
Er is ruimte voor bijzondere woonconcepten voor vestigers van buiten het eiland. Dit moeten wel echt woningen zijn die zich duidelijk onderscheiden van de bestaande woningvoorraad en die onlosmakelijk verbonden zijn met de kernkwaliteiten van Burgh-Haamstede. De locatie van de voormalige gemeentewerkplaats aan de Burghseweg, grenzend aan de natuur en gelegen in de kern heeft gelet op de ligging potentie voor een bijzonder woonconcept.

Huisvesting (tijdelijke) werknemers

Ook is er behoefte aan (tijdelijke) huisvesting voor seizoenarbeiders in voornamelijk recreatie en horeca. De ondernemersvereniging heeft aangegeven dat er grote behoefte is aan goede huisvesting. Op dit moment wordt er door de gemeente beleid voor huisvesting van tijdelijke werknemers opgesteld en loopt er een pilot met tijdelijke huisvesting in Renesse. Als hieruit blijkt dat er inderdaad een grote vraag is en tijdelijke huisvesting rendabel te maken is dan zal de gemeente ruimte bieden om dit ook in Burgh-Haamstede verder te ontwikkelen. De markt zal daarbij het initiatief moeten nemen en de gemeente faciliteert.

CLUSTEREN OM TE BEHOUDEN EN VERBETEREN

3.12 Zorg en sociale netwerken

Sociaalmaatschappelijke (zorg)vraagstukken in buurt, wijk en dorp

Het sociaalmaatschappelijke- en zorgvraagstuk binnen het dorp dient op verschillende niveaus beantwoord te worden. We maken onderscheid tussen dorp, kern en buurt. Ieder niveau moet de ruimte bieden aan bijbehorende faciliteiten, die nodig zijn om het dorp op gebied van zorg en sociale ondersteuning optimaal te laten functioneren (zie schema). De kans is groter dat activiteiten en voorzieningen dan eerder baansrecht houden (onder andere door elkaar te versterken en samen op te trekken). Op buurtniveau zijn er plekken en activiteiten die sociaal contact stimuleren zoals een speeltuin, beweegtuin, moestuin, buurtbbq, picknickplek. Op dorp- of wijkniveau gaat het om een ontmoetingsplek als de kerk maar bijvoorbeeld ook het Koepeltje in Burghsluis, de buurtwinkel of het café. Op het niveau van Burgh-Haamstede gaat het om het dorpshuis/bibliotheek, gezondheidscentrum, school, sport, ondernemerscafé.

Bereikbaarheid van voorzieningen

De bereikbaarheid van voorzieningen in het dorp en op de rest van het eiland is van groot belang. Het Mobiliteitsplatform S-D Op Weg helpt projecten rondom mobiliteit op Schouwen-Duiveland (verder) op weg en zoekt daarbij naar verbindingen, gemeenschappelijke oplossingen en nieuwe kansen, om al werkend te komen tot een 'eilandelijk mobiliteitsnetwerk'. Mobiliteit in al zijn vormen betekent dat inwoners én gasten op Schouwen-Duiveland gemakkelijk van A naar B kunnen en dat inwoners zo lang mogelijk prettig en zelfstandig thuis kunnen blijven wonen. Door mobiliteit blijven voorzieningen bereikbaar en blijven kernen leefbaar. Zo wordt iedereen gestimuleerd in vitaliteit en zelfredzaamheid.

In De Duinen van Haamstede loopt een pilot met sociaal vervoer in de vorm van een elektrische auto bij het appartementencomplex. Door dit initiatief van Energie Werkt Schouwen-Duiveland (EWSD) kunnen bewoners, veelal ouderen, worden vervoerd over het hele eiland.

Zoektocht naar mogelijkheden voor een kernsteunpunt/gezondheidscentrum

Omdat Burgh het maatschappelijke hart van Burgh-Haamstede vormt, is dit een uitstekende uitvalsbasis voor een centraal, overkoepelend kernsteunpunt voor het dorp. Dit is een wens vanuit het dorp en de dorpsraad. Een kernsteunpunt of laagdrempelig loket zou de mogelijkheid moeten geven om integraal samen te werken tussen de verschillende disciplines als welzijn, WMO, Jeugd en Participatie (multidisciplinaire aanpak). SMWO, die samenwerkt met belangenverenigingen zoals vereniging Westenschouwens Welvaren en Belangenvereniging Nieuw Haamstede, is hierbij een belangrijke partij. Ook is er een wens voor clustering van de bestaande gezondheidsvoorzieningen (zoals de huisarts, tandarts, fysiotherapeut, er ligt nog geen concreet plan). De fysieke clustering van de voorzieningen in de vorm van een gezondheidscentrum, het dorpshuis en de jeugdsoos kunnen hierbij ondersteunend zijn door de inzet van opbouwwerk.

In ieder geval zal er de komende jaren gezamenlijk gebouwd moeten worden aan robuuste maatschappelijke netwerken. Dit helpt om mensen met een hulpvraag die thuis blijven wonen te ondersteunen in hun eigen woonomgeving. Het versterken van de sociale cohesie, het tegengaan van eenzaamheid en het faciliteren van ontmoetingen tussen mensen uit het dorp is daarbij een wezenlijk onderdeel.

“De kans is groter dat activiteiten en voorzieningen baansrecht houden wanneer zij elkaar versterken en samen op te trekken.”

Een laagdrempelig dorpshuis

De gemeente streeft ernaar om het dorpshuis in Burgh de komende jaren op gerichte momenten voor allerlei dorpsactiviteiten beschikbaar te stellen. Dat betekent bijvoorbeeld dat ook activiteiten met weinig budget hier gebruik van zouden kunnen gaan maken. Op die manier kan het dorpshuis een plek worden voor alle generaties en flexibel ingevuld worden naar de behoefte van de gemeenschap. Met behulp van andere partijen wil de gemeente hiervoor een pilot op gaan starten. Het dorpshuis speelt in de toekomst een belangrijke rol voor het sociale netwerk van Burgh-Haamstede.

Parrallel daaraan ondersteunt SMWO, in samenwerking met de afdeling WWL van de gemeente, sociaal-maatschappelijke initiatieven en mantelzorg in het dorp, zoals het opzetten van een hulpkring of het stimuleren van vrijwilligerswerk.

Enkele al lopende trajecten zijn:

- Alzheimercafé
- Dementievriendelijk Burgh-Haamstede
- Thuis in de kern
- Jeugdsoos bij FC De Westhoek

Thuis in de kern: inzet van opbouwwerk

Burgh-Haamstede is een grote, diverse kern en ook de meest vergrijsde kern van Zeeland. Er zijn veel mensen van 'buitenaf' komen wonen. De vergrijzing brengt relatief hoge eenzaamheidscijfers met zich mee. Om Burgh-Haamstede in de toekomst leefbaar te houden is de inzet van een opbouwwerker nodig. Met behulp van de ABCD-methode (Asset Based Community Development) werkt deze sociaal makelaar van binnenuit aan een in economisch, cultureel en sociaal opzicht leefbare kern. De methode brengt sociale relaties tot stand en mobiliseert capaciteiten van bewoners, organisaties en instellingen binnen de lokale gemeenschap.

De visie van de dorpsraad op het maatschappelijk domein is integraal op de volgende bladzijden opgenomen.

Maatschappelijk domein

In de voorgaande hoofdstukken ging het voornamelijk over de fysieke openbare ruimte van de centra van de dorpen. De overwegend gedateerde en rommelige aanblik en het ongewenste gebruik van de openbare ruimte en de onaantrekkelijkheid daardoor kreeg in de vorige hoofdstukken voldoende aandacht.

De beeldkwaliteit van Burgh-Haamstede moet weer gaan appelleren aan de klassieke badplaats van weleer; authenticiteit, maar ook de verscheidenheid waren basis kwaliteiten die daarbij hoorden. Dat vraagt oplossingen die per kern (en de verbindingen daartussen) een eigen focus hebben; verscheidenheid dus. Om voldoende robuust te zijn en om een totaal product te kunnen aanbieden vraagt het ook eenheid.. “eenheid in verscheidenheid”.

Haamstede ontwikkelde zich steeds meer als hoofdkern, kreeg meer inwoners, winkels en horeca, maar het werd geen eenheid. Burgh daarentegen bleef kleinschalig zowel qua inwonertal maar ook wat winkelontwikkeling betreft; Burgh kende een van oudsher hechte gemeenschap en dat bleef hierdoor ook zo. Maar het leverde ook voorzieningen (Burghse Schoole, Karolingische burcht, voetbalveld DFS, geschonken aan het dorp door de Burghse boer Aart van Zuijen, decennia later werd een sporthal gebouwd door een Burghse ondernemer) en evenementen (Burghse Dag) op die die samen werden opgezet en in stand werden gehouden. Al met al een sociale dorpsgemeenschap, waar uitbouw en handhaving van voorzieningen op maatschappelijk vlak een organische voortzetting zou zijn en dus de ontwikkelkeuze voor Burgh voor de hand liggend wordt.

Er kwam een vreemde eend in de bijt, die eigenlijk qua aard en schaal niet paste bij Burgh, toen de kleine supermarkt van Kloet op de hoek van de Burghse Ring werd verkocht en de gemeente akkoord ging met een vergroting en een verplaatsing naar de huidige locatie, waardoor Albert Heijn zich vestigde.

De voorgaande alinea's lezend, zou het voor de hand liggen, Burgh weer zich op de aloude sociaal-maatschappelijke wijze te laten ontwikkelen, nabij en indien mogelijk ook op de locatie van Albert Heijn. Albert Heijn kan dan als de katalysator voor de ontwikkeling van het koopcentrum Haamstede zich op de kop van dat dorp vestigen.

Tot zover de aanzet voor de locatiekeuze voor vestiging of doorontwikkeling van diverse maatschappelijke voorzieningen in Burgh, die zo dicht tegen de woongebieden van Haamstede aanliggen dat de locatie ook voor die inwoners gunstig is gelegen. Een belangrijk bijkomend aspect is dat het aangrenzend natuurgebied Burgh als het ware omarmt. Hoe mooi kan het zijn en worden.

De volgende maatschappelijke voorzieningen zouden in Burgh kunnen worden behouden, doorontwikkeld danwel nieuw kunnen worden gevestigd:

1. Regioschool

Burgh-Haamstede is voorkeurslokatie voor die school. In een aparte nota wordt onderbouwd waarom Burgh-Haamstede, die voorkeur verdient. Op de kaart zijn de varianten ingetekend.

2 Sporthal

De sporthal In Burgh blijft beschikbaar onder gelijkblijvende condities voor de scholen, verenigingen en Burghse evenementen.

3. Fusievoetbalveld

De huidige accommodatie is geschikt te maken door uitbreiding met een derde veld voor een mogelijke fusieclub en biedt zelfs in de huidige staat voor de school een uitstekende sportaccommodatie.

4. Woonmilieu

Los van deze regionale voorzieningen, kan gesteld worden dat Burgh-Haamstede voor de senioren uit Schouwen-Duiveland Noordwest al decennia lang een vestigingsplaats is. Het vroegere verpleeg- en verzorgingstehuis, thans omgevormd tot de nieuwe accommodatie de Duinen is weer op die doelgroep gericht en zo blijkt zeer aantrekkelijk. Deze accommodatie biedt jaarrond werkgelegenheid voor de jongere generatie, die op hun beurt ook huisvesting vragen. Ook voor de overige inwoners van Schouwen-Duiveland is Burgh-Haamstede een aantrekkelijke nieuwe woonplaats zo blijkt uit de verhuisbewegingen (Woonvisie).

Daarnaast vestigen randstedelingen zich graag in de kustplaats Burgh-Haamstede dat omgeven is door het grootste en meest robuuste deel van het natuurgebied van de Kop van Schouwen (duinen, meeuwenkolonie, vroongronden, domaniale bossen, zeepeduinen).

Tenslotte blijkt dat veel starters hier willen wonen en wat onze dorpsraad daardoor al lang ervaart, is de wachttijd voor starters op de huurmarkt in Burgh-Haamstede. Dit is veruit de langste (17 maanden t.o.v. 5 maanden gemiddeld op het eiland en Renesse)!

Er ligt dus een maatschappelijke opdracht om bovenstaande behoeften te vervullen; Zeeuwsland zal hieraan zeker invulling kunnen en willen geven, gezien de vraag en zeker omdat de voor groeikern Burgh-Haamstede geen sloopverplichting geldt.

Kortom de groei van de senioren populatie vraagt huisvesting voor zichzelf, voor de verzorgers en voor starters die in Burgh-Haamstede willen wonen, waarvoor de wachttijd echter drie keer meer dan gemiddeld is. Het oplossen van deze drie fenomenen

leidt dan organisch tot een natuurlijke balans in de bevolkingspiramide van Burgh-Haamstede. Het aanwijzen van Burgh-Haamstede in de woonvisie door de Raad als groeikern kan zo ook betekenis hebben voor de maatschappelijke opgaven in Burgh.

5. Natuur

In Burgh dringt het grote natuurgebied, zoals beschreven onder punt 4, helemaal binnen tot het centrum. Een geweldige kwaliteit, die nergens is te vinden op het eiland.

6. Cultuur

Al eerder is vermeld dat de culturele voorzieningen heel organisch vorm kregen binnen de gemeenschap en in de dorpsvisie verder ontwikkeld worden:

- Voor de Karolingische burcht is een plan van destijds nieuw leven ingeblazen door het Burghse Schoole bestuur, om binen de burcht diverse bouwsels uit de tijd van de Noormannen, natuurgetrouw, op de archeologisch juiste lokaties, te bouwen en door het introduceren van dagen met “Living History” voorstellingen.
- Ook de bovenmeesterswoning, die onlangs vrij kwam, kan voor het museum een aanwinst betekenen. Mogelijk in samenwerking met een ander initiatief.
- De Vleugelbunker vlakbij aan de Moolweg wordt gereed gemaakt voor een initiatief van vrijwilligers; om opengesteld te kunnen worden.
- Leegkomende winkels zullen mogelijk in de cultuur- en kunstsfeer een nieuwe bestemming kunnen krijgen.
- Ook de kerk zit in een transitie proces richting culturele voorstellingen.

U merkt het.. cultuur kleeft authentiek aan Burgh.

7. Gezondheidscentrum

Op dit moment is er een versnipperd medisch aanbod en vraagt een enkele locatie aandacht. Ook het omvangrijke toerisme zou gebaat zijn met een heldere accommodatie waar alle disciplines zijn vertegenwoordigd. De dorpsraad en de gemeente zouden in dit verband als katalysator kunnen optreden en sturing kunnen aanbrengen door partijen bijeen te brengen. Ook zit er bij een aantal inwoners kennis op dit vlak, waarvan we gebruik kunnen maken.

8. Zorg en welzijn

De gemeentelijke insteek op het vlak van zorg en welzijn heeft vorm en inhoud gekregen na de drie decentralisaties. De daaruit voortgekomentransformatie verliep volgens een integraal dienstverleningsmodel, aangestuurd door het ontwikkelde sturingsmodel. De gemeente Schouwen-Duiveland is thans bezig met een evaluatie van de effecten van die transformatie. Vooral voor mensen in meervoudige probleemsituaties moet er een centrale procescoördinatie zijn. De informatie moet voor iedereen toegankelijk zijn en inwoners moeten laagdrempelig gebruik kunnen maken van consultants. Tot zover de gemeentelijke aanpak en opvatting.

Dan de situatie in Burgh-Haamstede, zie eerst onder het kopje 4 woonmilieu. Zoals daar vermeld, is Burgh-Haamstede vooral voor de eilandelijke bevolking, voor externe vestigers maar ook voor de maatschappelijke huisvester Zeeuwsland, een aantrekkelijke vestigingslocatie. Dat trekt een sterke wissel op de gewenste zorg- en welzijnsvraag, zoals ook onder kopje 4 bij 'Woonmilieu' is uitgelegd.

Burgh-Haamstede is een amorfe kernen samenstelling waardoor de onderlinge betrokkenheid tussen inwoners van bijvoorbeeld Nieuw-Haamstede en Haamstede gering is.

* Dat brengt met zich mee dat bijvoorbeeld een klussenhulpkring op dorpsniveau Burgh-Haamstede er nog niet is, al wordt er wel aan gewerkt.

* Een ander punt is dat sommige oudere senioren in de winter eenzaam kunnen zijn in hun eigen dorp en in de zomer in de massa opgaan. Hierop wordt door vrijwilligers zo mogelijk op geacteerd, zei het dat er op dit item geen allesomvattend en sluitend beeld is. Verder lossen oudere senioren zelf hun problemen zo goed mogelijk op

* De door de vrijwilligers aangetroffen problemen bij oudere senioren worden mogelijk vanwege de grote centrale intake nog niet altijd afdoende en niet voortvarend afgehandeld, dat zou nog beter moeten, zo is de indruk bij die vrijwilligers. En het initiatief bij de huisartsen praktijk: "welzijn op recept" komt nog niet goed van de grond.

* Het overleg 'Thuis in de Kern' komt de laatste tijd wel beter van de grond nu locale aspecten meer voor het voetlicht komen. Zoals: Hoe kan de toegang tot zorg in samenwerking worden vergemakkelijkt? De visie van de gemeentelijke procesregisseur neigt ertoe om die toegang op meer locaties te bewerkstelligen en niet alleen vanuit het gemeentehuis. Maar ook om meer informatie op die locaties te gaan bewerkstelligen. We zijn dan 1 stap verwijderd van een formalisering van de eerste intake voor mensemet grote zorgen/problemen. Zeker voor een dorp als Burgh-Haamstede met veel senioren, is Zierikzee vanuit Westenschouwen of Nieuw Haamstede toch wel 18 km.

Gezien het bovenstaande, de specifieke maatschappelijke omstandigheden, de omvang van Burgh-Haamstede, de betekenis van Burgh-Haamstede voor veel ouderen uit het Schouwse deel van de gemeente, het relatief en absoluut grote aandeel senioren in Burgh-Haamstede (onlangs werd in een onderzoek van TV Zeeland duidelijk dat Burgh-Haamstede het meest vergrijsde dorp is van Zeeland!) en tenslotte gezien het gemeentelijk beleid, kan er stelling worden ingenomen dat de situatie in Burgh-Haamstede maatwerk aanpak vraagt.

De dorpsraad legt daar een voorstel voor neer, dat elders in Gelderland al is beproefd. De timing daarvoor komt goed uit, want de gemeente is bezig met het evaluatie onderzoek, zoals gemeld, waar onze problematiek en onze oplossingsrichting in kan worden meegenomen.

Wij stellen voor om in Burgh-Haamstede een kernpunt in te stellen, waar inwoners direct en rechtstreeks hun individuele problemen kunnen inbrengen en bespreken.

Een kernpunt, hoe werkt dat?

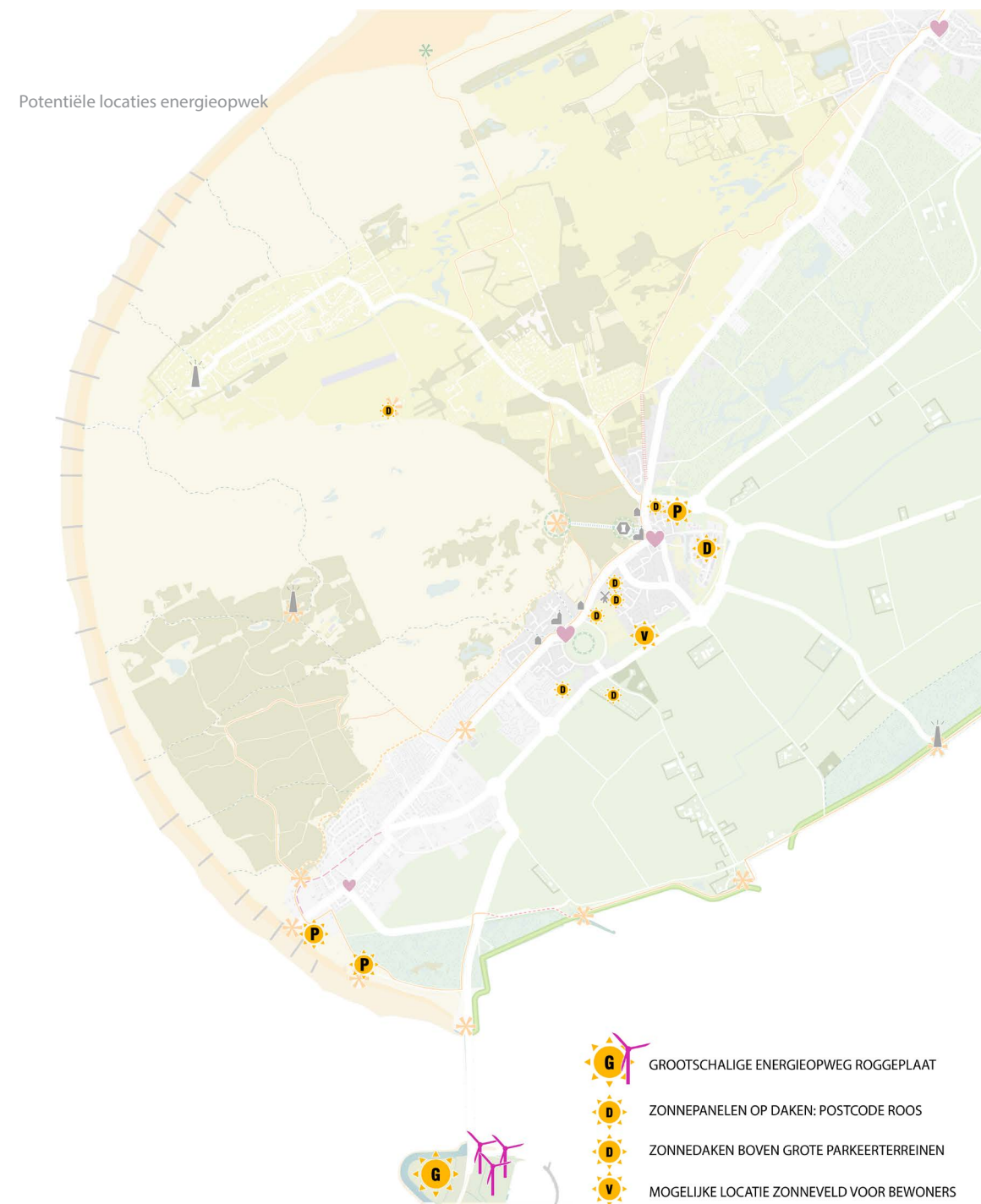
Het kernpunt kan gevestigd worden in een bestaande of nieuwe accommodatie waar al dan niet nog andere maatschappelijke entiteiten, zoals die o.a. zijn genoemd in dit stuk, worden ondergebracht. Die accommodatie zou in Burgh moeten komen; het maatschappelijk hart. Het kernpunt wordt geleid door een accountmanager van de gemeente. De gemeente is immers de dienstverlener tbv de hulpverleners. Zitting in het kernpunt hebben eerstelijns stakeholders van de bekende actoren op het vlak van zorg, welzijn, werk, inkomen, huisvesting, schulden etc. Zij doen de eerste intake ter plekke op locatie in Burgh-Haamstede. Zo kan een inwoner laagdrempelig en dichtbij zijn probleem voorleggen aan een gezelschap dat door zijn samenstelling direct richting betrokkene een meervoudige aanpak kan voorleggen.

Een voorbeeld: Nu wendt iemand met huurschuld zich bij Zeeuwsland om tot een gespreide schuldaflossing te komen, maar het probleem van die inwoner is dat hij een anderhalve dag minder is gaan werken om mantelzorg te geven aan zijn vrouw (huurschuld, inkomen en zorg). In de voorgestelde situatie zal bij de intake op de laagdrempelige locatie Burgh-Haamstede dit al direct integraal op tafel liggen. Soms start de aanpak geheel direct, soms (deels) nog via een tweede lijn, altijd wordt er een integraal beheerder aangewezen.

Tenslotte, de bevolkingssamenstelling zal naast de behandelde maatschappelijke kant, zeker invloed hebben op de engineering en op de uitwerking van de openbare ruimte. Zo zal het in dit verhandelde uitdrukkelijke aandacht vragen bij de uitwerking van de visie.

- De Dorpsraad.

3.13 Energietransitie

Energieneutraal Schouwen-Duiveland

In 2040 wil Schouwen-Duiveland energieneutraal zijn. Om dit te realiseren wordt er door de gemeente in het kader van klimaatafspraken in 2020 een warmteplan (alternatieven voor gas) en een ruimtelijk adaptatieplan (klimaatrobuust) opgesteld. Het bereiken van deze ambities en doelstellingen kan uitsluitend met medewerking en initiatieven van de inwoners en ondernemers. Woningen en bedrijfspanden moeten stap voor stap geïsoleerd en verduurzaamd worden (deze actie ligt vaak bij de eigenaren) en er zal op meerdere plekken op het eiland schone energie moeten worden opgewekt, met de hulp van wind, zon, water, bodem en mogelijk biomassa.

Voor deze opwek van duurzame energie zijn de dammen rondom het eiland aangewezen voor grootschalige opwek (wind, water, zon). In en direct rondom de kernen op het eiland is ruimte voor kleinschalige opwek met zonne-energie. Uiteraard zorgvuldig ingepast in dorp en landschap. Een aandachtspunt hierbij is dat we inzetten op multifunctioneel ruimtegebruik, de combinatie met voorzieningen en de samenwerking tussen de energieopwekkers en (eventueel meeprofiterende) dorpsbewoners. Er loopt een project in het kader van de Postcoderoos, waar particulieren zich aan kunnen melden voor zonnepanelen op grote dakvlakken. Op die manier participeren heel direct mensen uit het dorp.

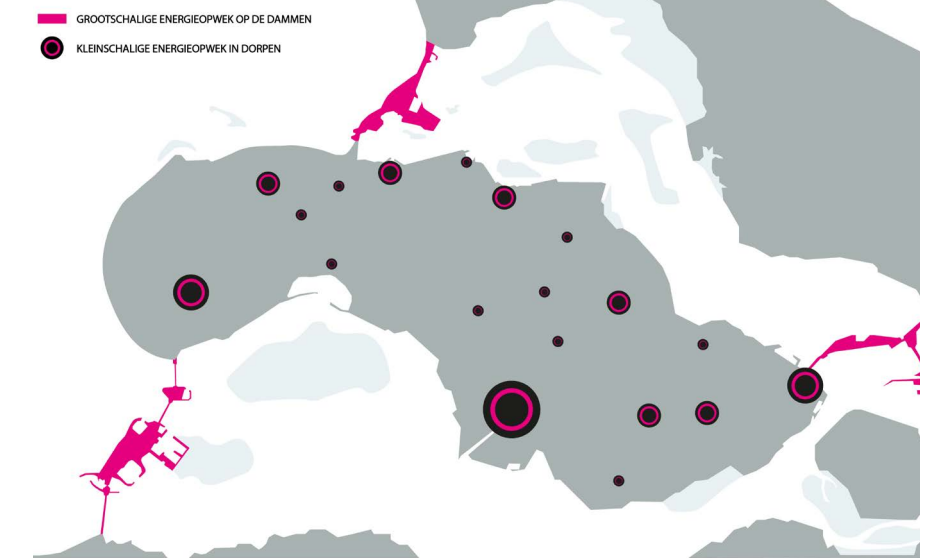
De natuurgebieden en het open buitengebied blijven in ieder geval gevrijwaard, net als historisch waardevolle bebouwing. De uiteindelijke realisatie van deze verduurzamingsslag is afhankelijk van initiatieven vanuit de samenleving en/of de markt. De gemeente faciliteert en ondersteunt hierin.

Slim inzetten op energie in Burgh-Haamstede

In Burgh-Haamstede moeten we energieopwekkende methodes zorgvuldig inpassen in verband met de grote landschappelijke, historische en ecologische waarden van het dorp. Toch hebben we rondom Burgh-Haamstede de volgende kansen geïdentificeerd voor energieopwekking:

- Een belangrijke plek voor grootschalige opwek van schone energie is de Roggeplaathaven aan de Oosterscheldekering (wind, zon en water).

Energietransitie

- In Burgh-Haamstede zelf zien we mogelijkheden met betrekking tot grote daken van voorzieningen en bedrijven. Met name de dakvlakken van bedrijven op de Roterij, supermarkten, de school, het dorps huis, het sportcentrum en de vliegtuigstalling van het zweefvlieg veld bieden interessante mogelijkheden.
- Ook liggen er kansen op het gebied van zonnepanelen boven grote parkeerterreinen aan de rand van het dorp, bijvoorbeeld bij strand in Westenschouwen. Mochten er in de toekomst extra parkeerterreinen aangelegd worden, bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van een mobiliteitsknooppunt in Haamstede naast de Kriekemeet of een maatschappelijk cluster in Burgh, dan komen deze ook in de aanmerking voor een zonnedak, mits uiteraard zorgvuldig ingepast in landschap en dorpsbebouwing.
- Omdat we de relaties en zichtlijnen tussen het dorp en het landschap willen behouden, zijn we zeer terughoudend met zonnevelden aan de rand van het dorp. We hebben één locatie aangewezen voor de mogelijke positionering van een zonneveld. Dit betreft de locatie tussen de Willem Alexanderstraat en de Kraaijensteinweg. Dit zonneveld wordt alleen verwezenlijkt wanneer blijkt dat hier animo voor is vanuit de bewoners in de omgeving.

DORPSVISIE BURGH-HAAMSTEDE

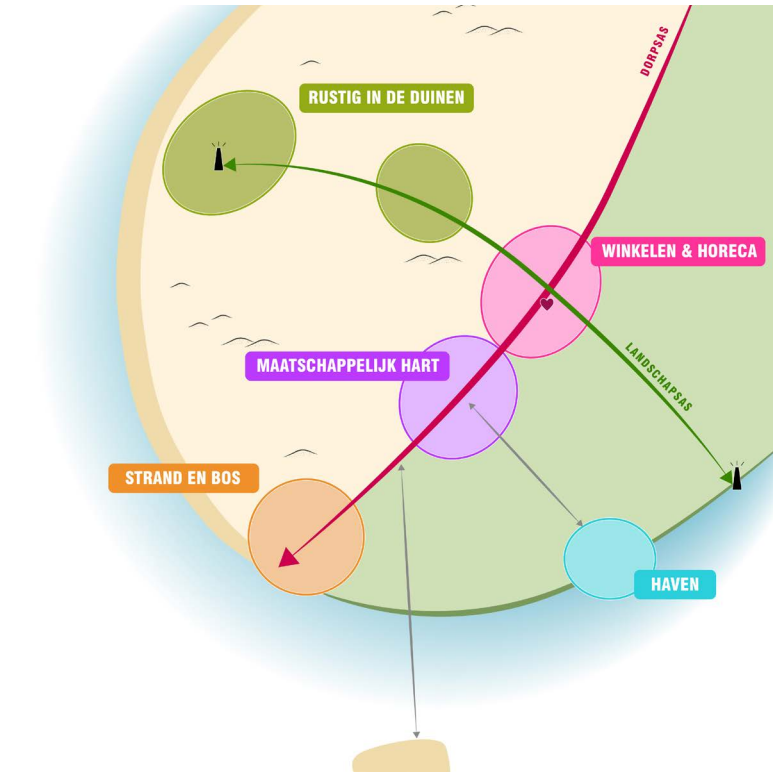

4. DORPSVISIE BURGH-HAAMSTEDE

Visiekaart

Het streefbeeld voor Burgh-Haamstede en de opgaven die daarmee samenhangen zijn samengebundeld in een visiekaart met een uitgebreide legenda. In het volgende hoofdstuk zullen de concrete stappen daartoe worden toegelicht per kern.

Conceptkaart

SLEUTELPROJECTEN

5. SLEUTELPROJECTEN

5.1 Waar gaan we de komende jaren mee aan de slag?

Het toekomstperspectief geeft een streefbeeld voor de komende 10 jaar. Maar we willen in het verlengde natuurlijk snel doorpakken naar tastbaar resultaat. Niet alles kan tegelijkertijd worden opgepakt, daar zijn de budgetten niet voor. Bovendien zijn sommige ontwikkelingen volgtijdelijk of wordt er nog gewacht op uitsluitel en keuzes. We moeten dus starten op slimme plekken met realistische projecten die een vliegwielen kunnen zijn voor de verdere opwaardering.

Op basis van het streefbeeld en met de input vanuit de Dorpsdialoog is een selectie gemaakt van de belangrijke sleutelprojecten voor de komende 5 tot 10 jaar. Criteria hiervoor zijn haalbaarheid, urgentie, samenhang en financiën. Deze sleutelprojecten vormen de pijlers onder de verdere ontwikkeling van Burgh-Haamstede en zijn een logische eerste stap om de transformatie en

opwaardering in gang te zetten. In dit hoofdstuk lichten we nader toe hoe we deze sleutelprojecten gaan aanpakken de komende periode en geven we een schetsmatige verbeelding van de eerste ideeën of afwegingen die er gemaakt moeten worden. De bijbehorende uitvoeringsagenda is in de bijlage opgenomen.

5.2 Kernoverstijgende sleutelprojecten

5.2.1 Transformatie Dorpsas

De Dorpsas wordt getransformeerd naar een aantrekkelijk en samenhangende as van Haamstede naar het strand in Westenschouwen, waar de auto te gast is en er alleen komt als deze er echt moet zijn. Fietsen en wandelen is er comfortabel

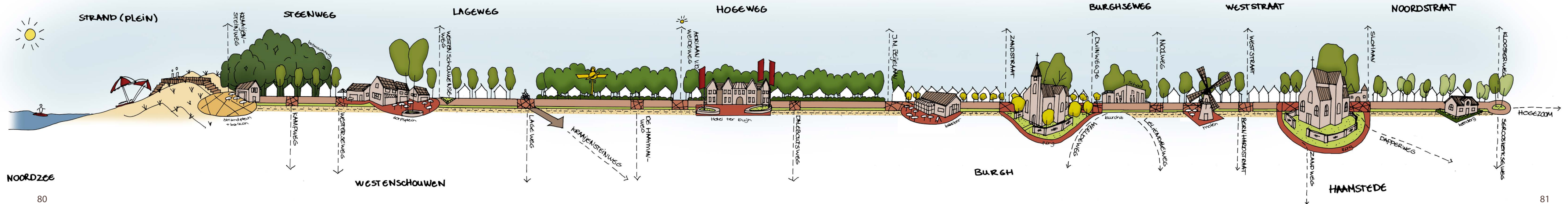
en aantrekkelijk. In de centra versterken we de verblijfskwaliteit. We starten in 2019 met een verkeersonderzoek/verkeersadvies en aansluitend levert dat de input op voor het plan voor de herinrichting van de totale Dorpsas en input voor de infrastructuur buitenom. Voor de Dorpsas kiezen we één aantrekkelijk principeprofiel gebaseerd op 30 km/u met een samenhangende verharding en een samenhangende groenstructuur. Op die manier worden de verschillende centra en andere belangrijke plekken op een vanzelfsprekende en dorpse manier met elkaar verbonden en worden voetgangers en fietsers als het ware meegenomen van centrum naar centrum. Met name de Burghseweg tussen Burgh en Haamstede is daarbij een belangrijke schakel waar geen 'gat' mag vallen. Met de inrichting sturen we de automobilist om minder hard te rijden, onder andere door (optische) versmalling, verharding en het verbijzonderen van belangrijke kruispunten.

De centra van Burgh, Haamstede en Westenschouwen vormen de belangrijkste verblijfsgebieden aan de as waar men automatisch even blijft hangen. De auto's die er moeten zijn kunnen er goed komen, maar de fiets is het aantrekkelijkst om te nemen op de Dorpsas.

De inrichting van de Dorpsas stimuleert auto's die de Dorpsas nu gebruiken als doorgaande route om in de toekomst buitenom te gaan. Hoe we dat precies gaan doen, gaan we uitzoeken in een verkeersonderzoek. De ingreep die we kiezen is mede afhankelijk van hoe en door wie de Dorpsas nu al gebruikt wordt. Dat gaan we daarom goed in beeld brengen.

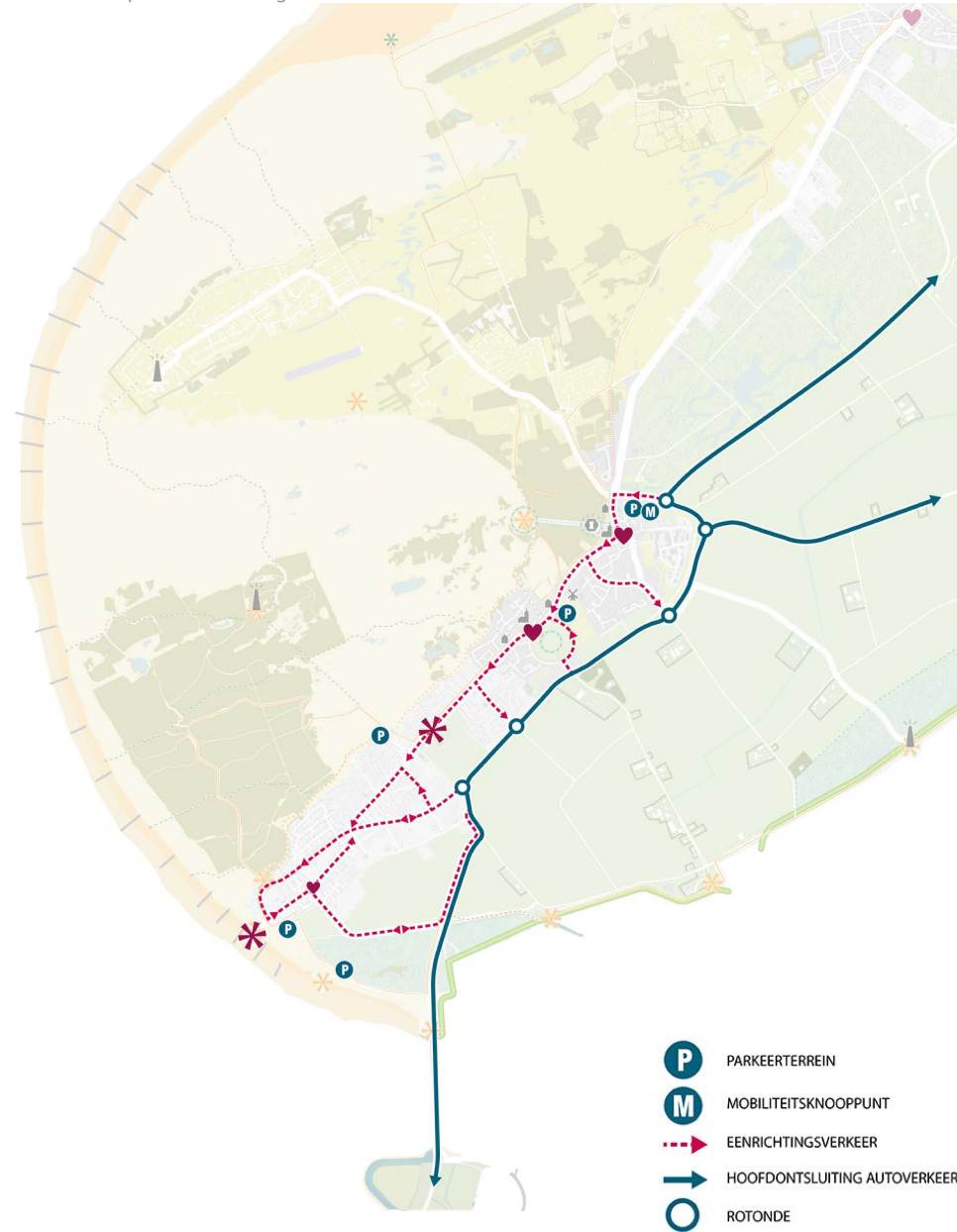
We kunnen ons drie oplossingsrichtingen voorstellen (zie volgende pagina's):

Principe doorsnede Dorpsas

Optie 1: Eenrichtingsverkeer

1. Eenrichtingsverkeer:

Op bepaalde stukken van de as kunnen we eenrichtingsverkeer maken.

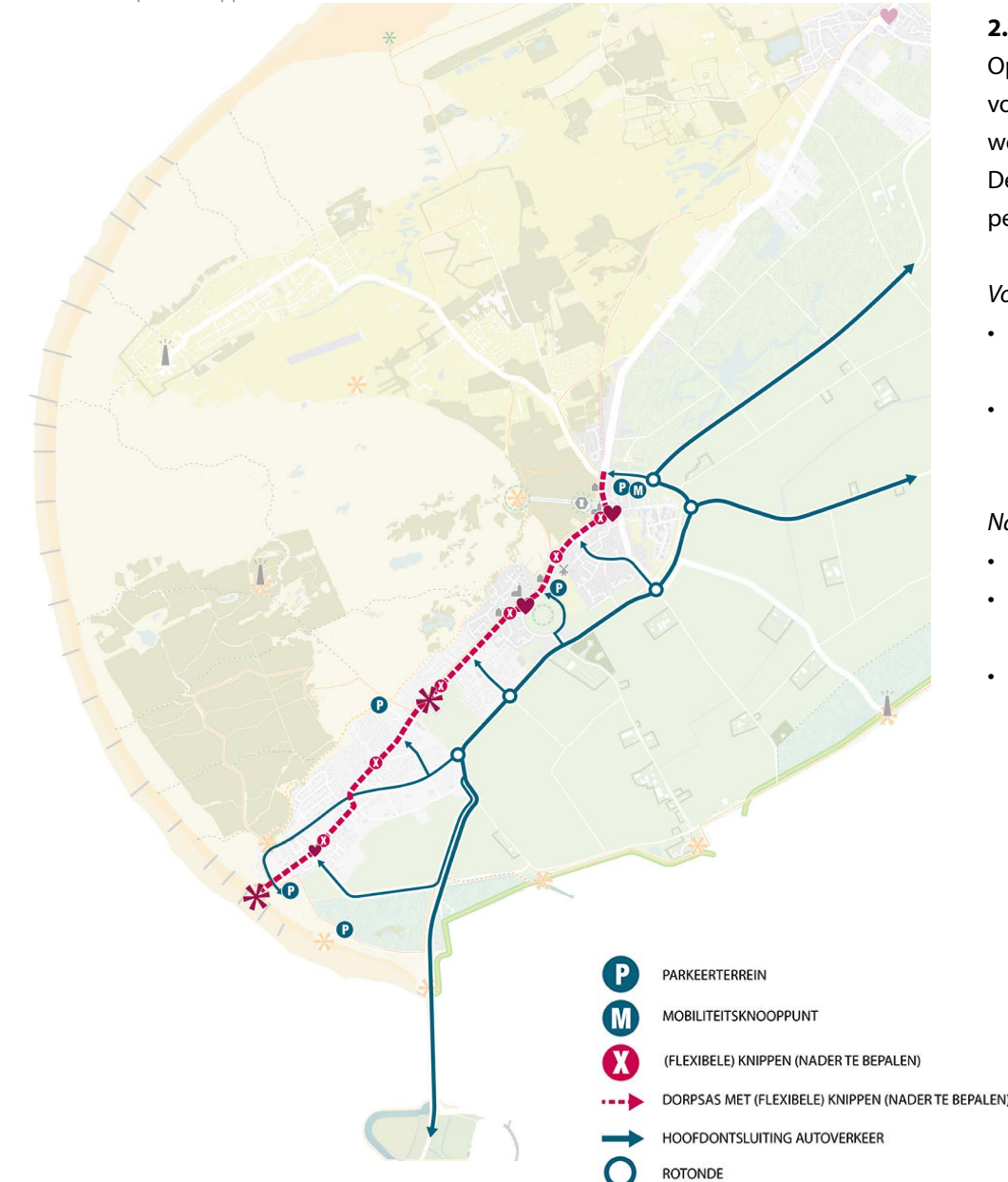
Voordelen:

- De rijbaan kan 1 tot 1,5 meter smaller gemaakt worden;
- Het wordt onaantrekkelijker om door het dorp te rijden;
- Het zal iets rustiger worden, terwijl je wel door het dorp kunt blijft rijden.

Nadelen:

- Vraagt veel handhaving (fysieke scheiding rijbaan en trottoirs, paaltjes etc.);
- Geeft een rommelig beeld en weinig flexibiliteit in de centra;
- Zet aan tot harder rijden (geen tegenliggers) en is onveiliger voor fietsers;
- Veel extra verkeersbewegingen elders in Burgh-Haamstede door extra omrijden;
- De kans dat bezoekers verdwalen in omliggende woonbuurten neemt toe.

Optie 2: Knippen

2. Knippen:

Op één of meer strategische locaties plaatsen we knip in de autostructuur, bijvoorbeeld in de centra. Door middel van een vast of dynamisch paaltje zorgen we er voor dat auto's niet door kunnen rijden.

De knip kan flexibel inzetbaar zijn (bijvoorbeeld alleen in de drukke zomerperiode).

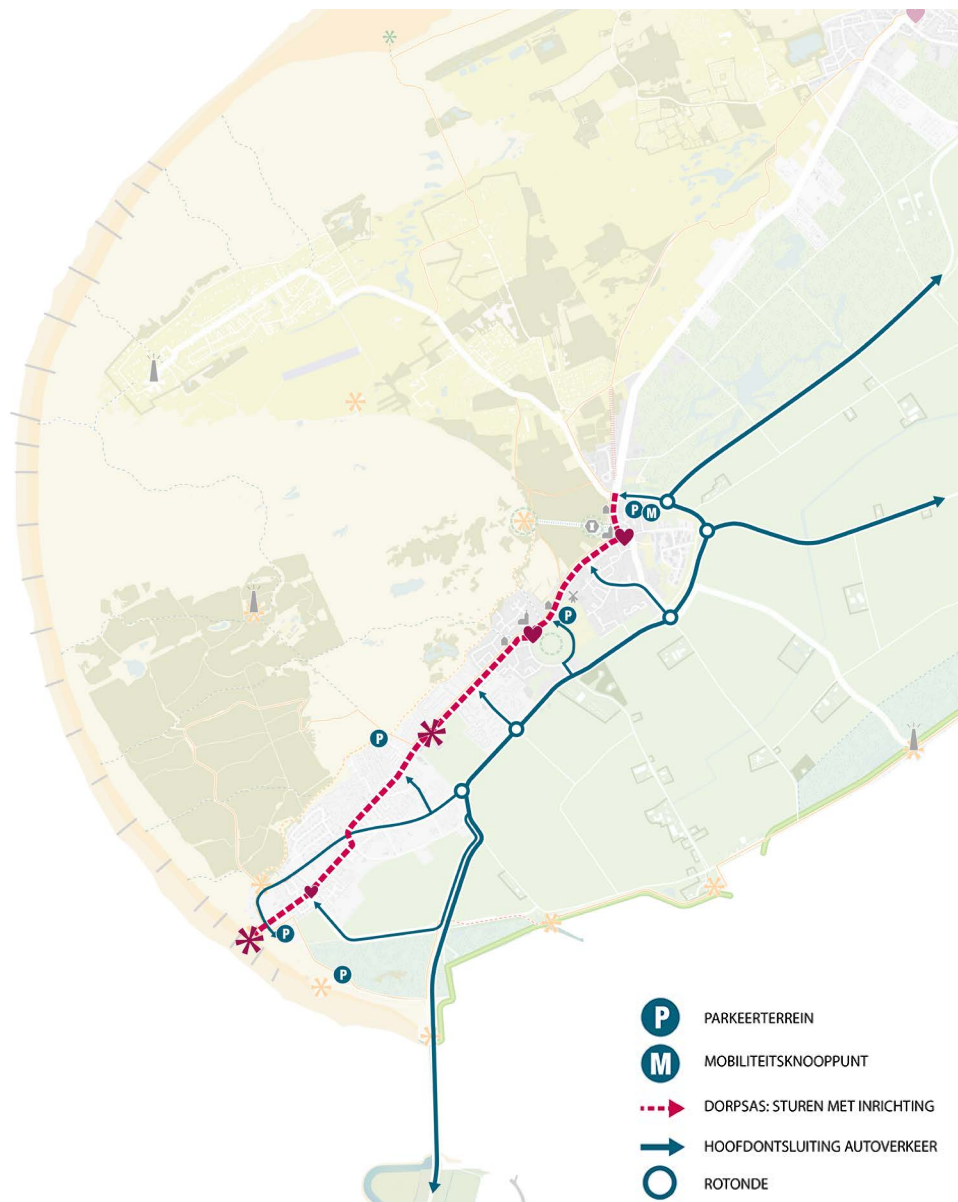
Voordelen:

- Gegarandeerd doorgaand verkeer van de as, alleen nog bestemmingsverkeer;
- Flexibele knip: mogelijkheid om onderscheid te maken tussen het hoogseizoen (wel knippen) en het laagseizoen (niet knippen).

Nadelen:

- Voor onbekende bezoekers brengt dit de nodige onduidelijkheid;
- Permanente knip vrij rigoureus, zeker in de rustige seizoenen. Voor sommige ondernemers aan de as niet handig;
- Ook voor bewoners leidt dit tot het nodige omrijden.

3. Sturen met inrichten:

We richten de Dorpsas zo in dat de auto zich te gast voelt en deze route als doorgaande ontsluitingsroute minder aantrekkelijk is. Dit kan door de rijbaan (optisch) te versmallen, door materialisering en het verbijzonderen van belangrijke kruispunten.

Voordelen:

- Flexibel en laagdrempelig;
- Twee vliegen in één klap: vergroten verkeersveiligheid en creëren aantrekkelijke verblijfsruimte.

Nadelen:

- Het weren van doorgaand verkeer is niet zo rigoureuus als bij knippen. Als mensen echt willen, kunnen ze nog steeds door het dorp blijven rijden.

Conclusies en fasering

In het dorp zijn de meningen over de verschillende opties nog verdeeld. Het eerste scenario waarbij we inzetten op eenrichtingsverkeer lijkt het minst voor de hand liggend. Een knip lijkt een middel dat op drukke dagen kansrijk is, maar niet in het laagseizoen. Het sturen van het verkeer door middel van een passende en slimme inrichting van de openbare ruimte is iets dat je in ieder geval moet doen. Mogelijk dat er uit het verkeersonderzoek komt dat een (gedeeltelijke) combinatie met onderdelen van één of beide andere varianten nog van toegevoegde waarde is.

Het transformeren van de Dorpsas zal overigens nooit in één keer kunnen. Dan moet het dorp een te lange periode in een bouwput worden veranderd en de kosten van zo'n operatie zijn ook niet in één keer op te brengen. De gemeente zet er op in om te starten met de herinrichting van de Noordstraat en Ring (inclusief aanzet Weststraat). De Hogeweg (van Burgh tot aan de kruising met de Kraaijensteinweg) loopt bij het plan, de engineering er direct achteraan en qua uitvoering op een gegeven moment mogelijk parallel, omdat het een kleiner

Huidige situatie: Dorpsas ter hoogte van de Weststraat

Inspiratiebeeld: mogelijke nieuwe inrichting Dorpsas/Ring Haamstede

plan is. De planfase voltrekt zich in de periode 1-2 jaar en de fysieke herinrichting in de periode 2-5 jaar.

5.2.2 Verkeersstructuur auto verbeteren

In het verlengde van het omvormen van de Dorpsas, dient de verkeersstructuur voor de auto vanaf buitenaf verbeterd te worden. De insteek is een soort autoverdeelweg, met voor iedere kern een inprikker.

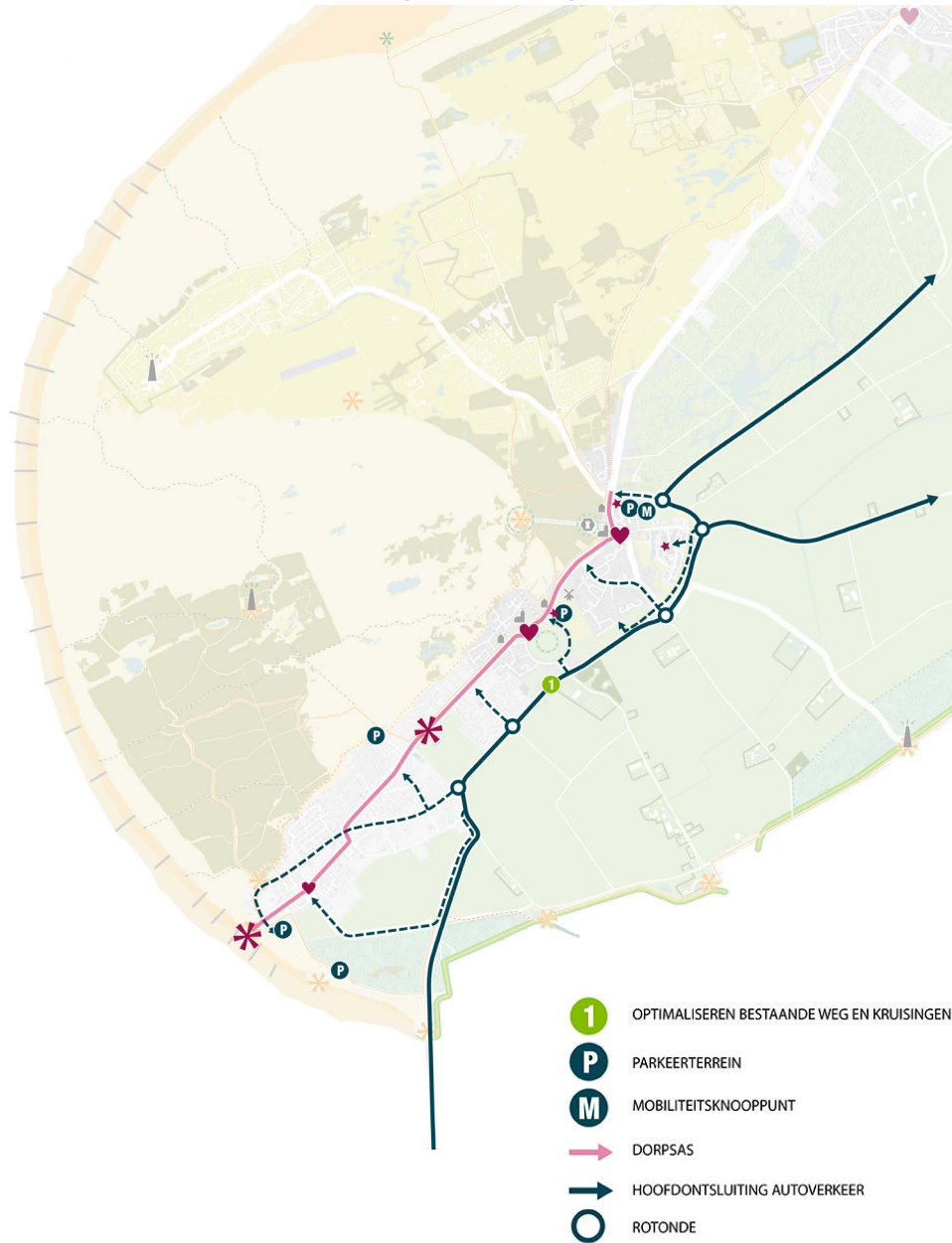
In aanzet is deze een robuuste autostructuur aanwezig aan de rand van het dorp in de vorm van de N57, maar feitelijk is deze vooral bedoeld voor doorgaand verkeer. Alleen het stuk bij Haamstede heeft een parallelstructuur voor lokaal verkeer, waarmee onder andere bedrijventerrein de Roterij wordt ontsloten. Echter is deze te smal om als volwaardige parallelstructuur voor het dorp te functioneren. Het op- en afrijden van deze weg, vanuit de kernen is met name bij Burgh en Westenschouwen niet altijd even makkelijk, zeker op drukke dagen. Dit maakt het minder aantrekkelijk voor mensen om deze route als ontsluiting voor het dorp te gebruiken. Verkeersonderzoek moet uitwijzen of de weg verbreed zal worden tot aan de Willem Alexanderstraat.

In de afgelopen periode is de kruising van de Kraaijensteinweg, bij de afslag naar Westenschouwen aangepakt. De kruising van de Daleboutseweg zal later volgen. Daarmee wordt ook de oversteekbaarheid en veiligheid voor fietsers het verbeterd. De aansluiting van Burgh via de Weeldeweg zal echter niet aangepakt worden, deze belangrijke aansluiting naar de supermarkt blijft een opgave. Hier is weinig ruimte en is de route de kern in, via de smalle Leliendaleweg ook niet ideaal. Om die reden is er nu eenrichtingsverkeer ingesteld. Verderop gaan we specifiek in op dit sleutelproject.

Om te kunnen bepalen hoe we de verkeersstructuur buitenom zo aantrekkelijk mogelijk kunnen maken om automobilisten te verleiden de Dorpsas te ontzien, zullen we een verkeersonderzoek doen in 2019. In dit verkeersonderzoek gaan we onderzoeken wie er nu op de Dorpsas rijden en wanneer en welke ingrepen het meest effectief zijn om deze te ontlasten.

Variant 1: Gebruiken bestaande weg en betere kruisingen

In de discussies met het dorp tijdens het proces van de dorpsvisie zijn drie scenario's naar voren gekomen:

1. Gebruiken bestaande weg en betere kruisingen:

In deze variant gebruiken we de huidige N57 en optimaliseren we de kruisingen waar mogelijk, zodat op en afrijden zo aantrekkelijk mogelijk is.

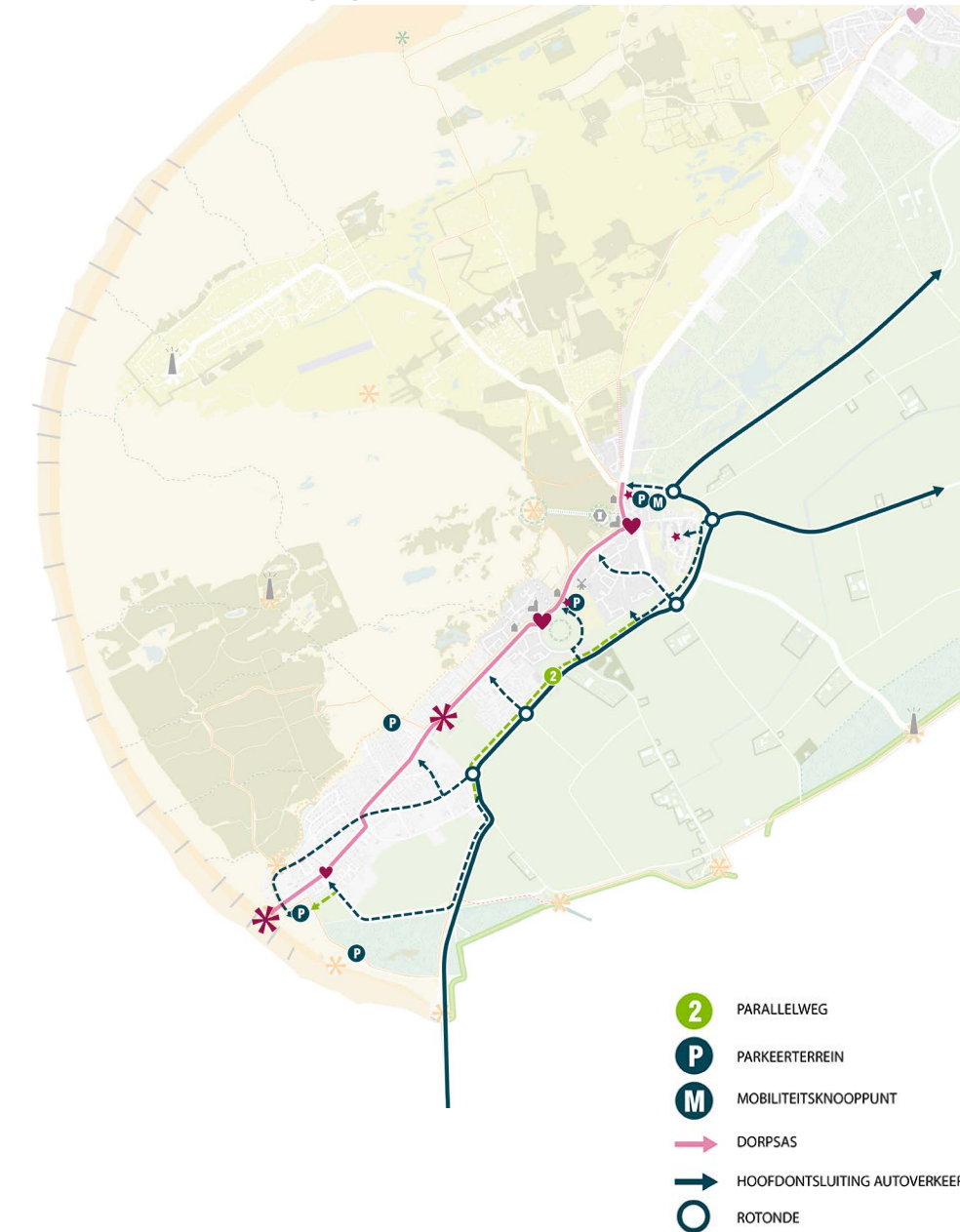
Voordelen:

- Efficiënt, gebruiken bestaande wegstructuur;
- Overzichtelijke ontwikkeling, twee kruisingen worden al aangepakt, budget is grotendeels al aanwezig. Opgave concentreert zich op ontsluiting Burgh;
- Zeelandroute wordt minder aantrekkelijk voor sluipverkeer havens;
- Helderheid voor onbekende bezoekers.

Nadelen:

- Lokaal en doorgaand verkeer mengen zich;
- Is dit aantrekkelijk genoeg voor automobilisten?;
- Verkeer blijft dicht bij dorpsrand;
- Een eventuele haltering van de bus buiten het dorp is niet zonder meer inpasbaar.

Variant 2: Parallelweg langs de N57

2. Parallelweg langs de N57:

In deze variant zetten de bestaande parallelweg aan de noordzijde van de N57 door, zodat doorgaand verkeer (N57) en lokaal ontsluitingsverkeer (parallelweg) worden gescheiden.

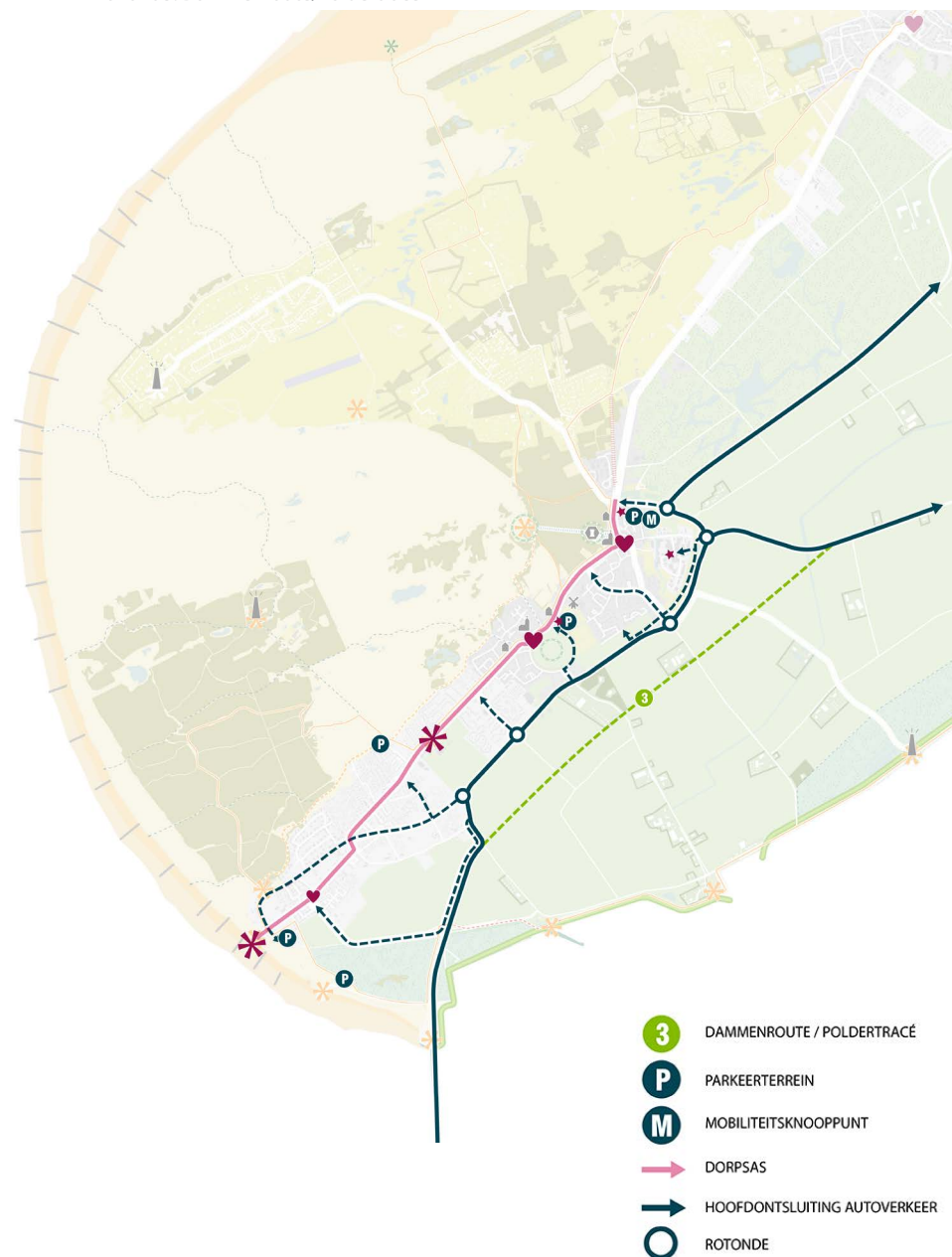
Voordelen:

- Lokaal en doorgaand verkeer gescheiden, betere doorstroming en minder lastig bij de kruisingen;
- Haltering bus buitenom eenvoudig in te passen;
- In dit principe is de ontsluiting van strandverkeer naar Westenschouwen logischerwijs ook buitenom.

Nadelen:

- Lastige inpassing in verband met bestaande woningen/tuinen;
- Extra verharding;
- Verkeer komt iets dicht bij dorpsrand;
- Benodigde budget nog niet beschikbaar.

3. Dammenroute/Poldertracé:

Deze variant heeft in het verleden al op de kaart gestaan, maar is toen uiteindelijk om verschillende redenen niet doorgegaan. Een nieuwe autoroute wordt aangelegd in het buitengebied ten zuiden van de huidige N57. Dit verzorgt de afwikkeling van het doorgaande verkeer van en naar de Oosterscheldekering. De bestaande route langs het dorp wordt voor de ontsluiting van het lokale verkeer van Burgh-Haamstede.

Voordelen:

- Minder geluidsoverlast aan de randen van het dorp;
- Betere doorstroming;
- Lokaal en doorgaand verkeer gescheiden, dus makkelijk op en afrijden.

Nadelen:

- Ingewikkeld i.v.m. grondeigendommen;
- Landschappelijke aantasting;
- Potentiele sluiproute vrachtverkeer havens;
- Aanzienlijk budget nodig, dat nog niet beschikbaar is. Op korte termijn niet te verwachten.

Conclusies

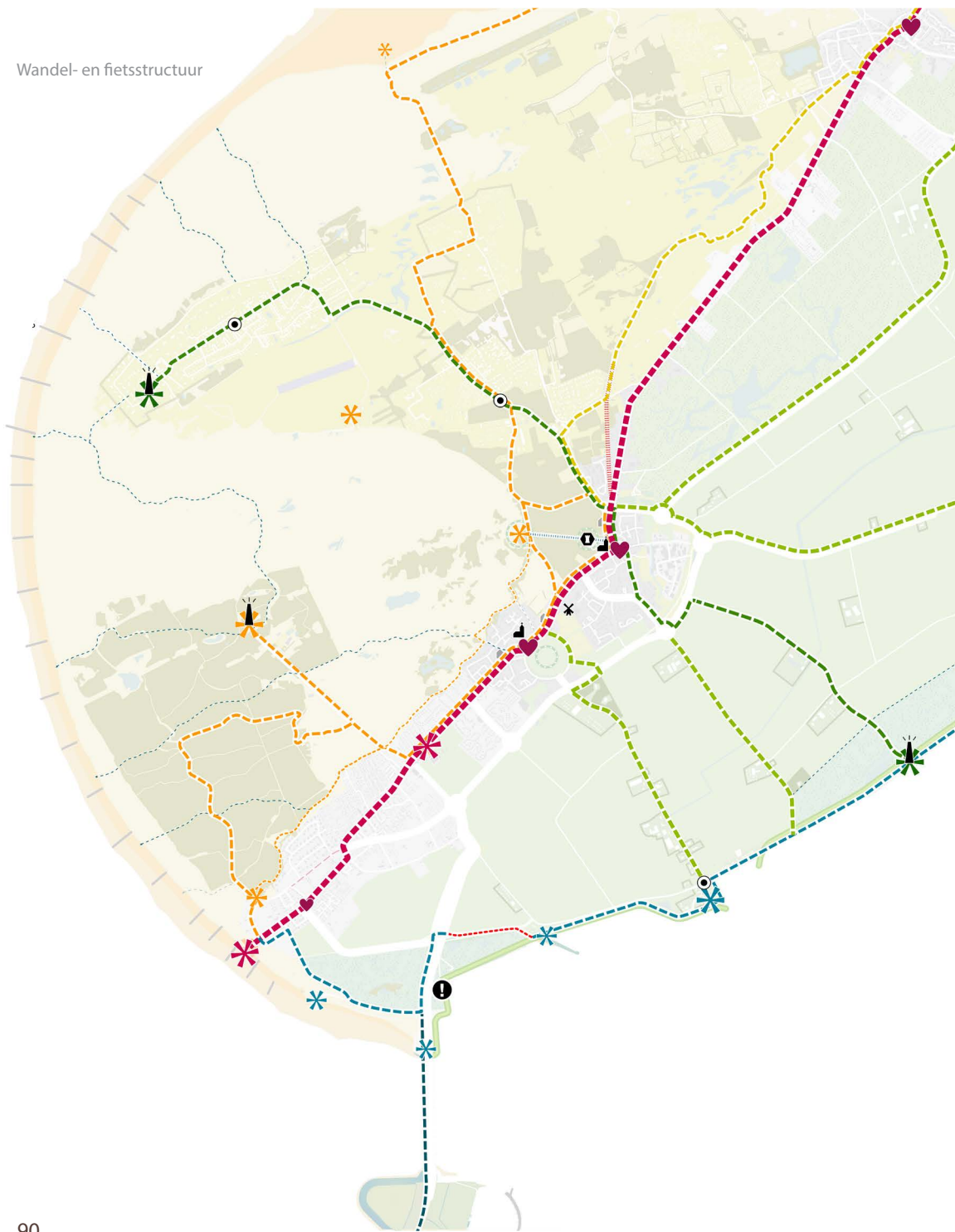
De meningen over de verschillende scenario's in het dorp zijn verdeeld en de implicaties van ieder zijn verstrekkend. Het betreft forse investeringen. Om die reden zullen we een uitgebreid verkeersonderzoek opstarten om te bepalen welke ingrepen effectief zijn en hoe zich dat verhoudt tot de investeringskosten. Op die manier gaan we een realistische keuze maken.

Rotondes aanpakken

Ongeacht welke variant er gekozen wordt is het herinrichten van de rotondes op de N57 een goed idee. Deze gaan we zo inrichten dat ze een aantrekkelijke entree gaan vormen voor de verschillende kernen. Door deze een leuke, speelse invulling te geven met herkenbaarheid per kern, sturen we het verkeer via de juiste prikkers van buitenaf het dorp in. En presenteren de verschillende kernen zich aan de bezoekers en voorbijgangers. Om dit te kunnen realiseren zijn we afhankelijk van Rijkswaterstaat, omdat de rotondes daar eigendom van zijn. Zij bepalen uiteindelijk of dit mogelijk is.

- ONTBREKENDE SCHAKELS: WANDEL- EN FIETSRoutes
- ONTBREKENDE SCHAKELS: WANDELROUTE VOORMALIGE RTM-TF
- DORPSAS: WANDEL- EN FIETSRoute DOOR DE DORPEN
- LANDSCHAPSAS: WANDEL- EN FIETSRoute DOOR ALLE LANDSC
- WANDEL- EN FIETSRoutes DOOR DE POLDERS
- WANDEL- EN FIETSRoutes DOOR DE DUINEN
- WANDEL- EN FIETSRoute DOOR DE VROONGRONDEN
- WANDEL- EN FIETSRoute LANGS DE OOSTERSCHELDE
- WANDEL- EN FIETSRoute OVER DE DAM
- INFORMELE LANGE LIJNEN: MOGELIJKE FIETSRoute LANGS DE DUINEN
- NATUURBELEVINGSPAD VOOR WANDELAARS
- OUDE RTM-LIJN HERSTELLEN ALS WANDEL- EN FIETSRoute
- ONDERZOEKEN MOGELIJKHEDEN SLOTLAAN ALS WANDEL- EN FIETSRoute
- * BIJZONDERE KRALEN / VERBLIJFS- PLEKKEN / GELUKSMOMENTJES

5.2.3 Fietsen, wandelen en openbaar vervoer stimuleren

Fietsen

We zetten in op een aantrekkelijk en fijnmazig netwerk van wandel- en fietsroutes in en om Burgh-Haamstede, voor zowel bewoners als recreanten. Er ligt al een hele goede basis, die we gaan optimaliseren door op een aantal plekken de ontbrekende schakels aan te vullen. Op die manier gaan we bijvoorbeeld van centrum van Haamstede proberen beter aan te sluiten op de omgeving.

Interessante kansen liggen in het maken van een informele route op het tracé van het voormalige RTM-lijntje en het maken van een aansluiting van de fietsroute vanuit Burghsluis naar de Oosterscheldekring. In het dorp creëren we goede fietsvoorzieningen, met oplaadpunten voor e-bikes en goede fietsenstallingen.

Bus

De bus is een belangrijke voorziening voor het dorp. Veel jongeren maken er bijvoorbeeld gebruik van om van en naar school te gaan in Middelburg. De huidige route loopt over de Dorpsas en de haltes zijn daardoor goed bereikbaar. De bus brengt in het dorp echter ook wat overlast met zich mee. In het verkeersonderzoek gaan we daarom onderzoeken wie er precies van de bus gebruik maken en of het in het verlengde daarvan mogelijk is de buslijn naar buiten het dorp te brengen. De inpassing en bereikbaarheid van de bushaltes is dan natuurlijk wel een belangrijk aspect, zeker als ook veel senioren gebruik maken van de bus. Uit onderzoek blijkt in ieder geval dat de meeste in- en uitstappers in Haamstede zijn. Één halte in Haamstede (bijvoorbeeld bij de Kriekenmeet) en één halte bij Burgh (langs de N57 of parallelweg) zou al voldoende kunnen zijn. We gaan nader onderzoeken of dit haalbaar en gewenst is. Ook sluiten we een kleine belbus door de kernen voor senioren niet uit.

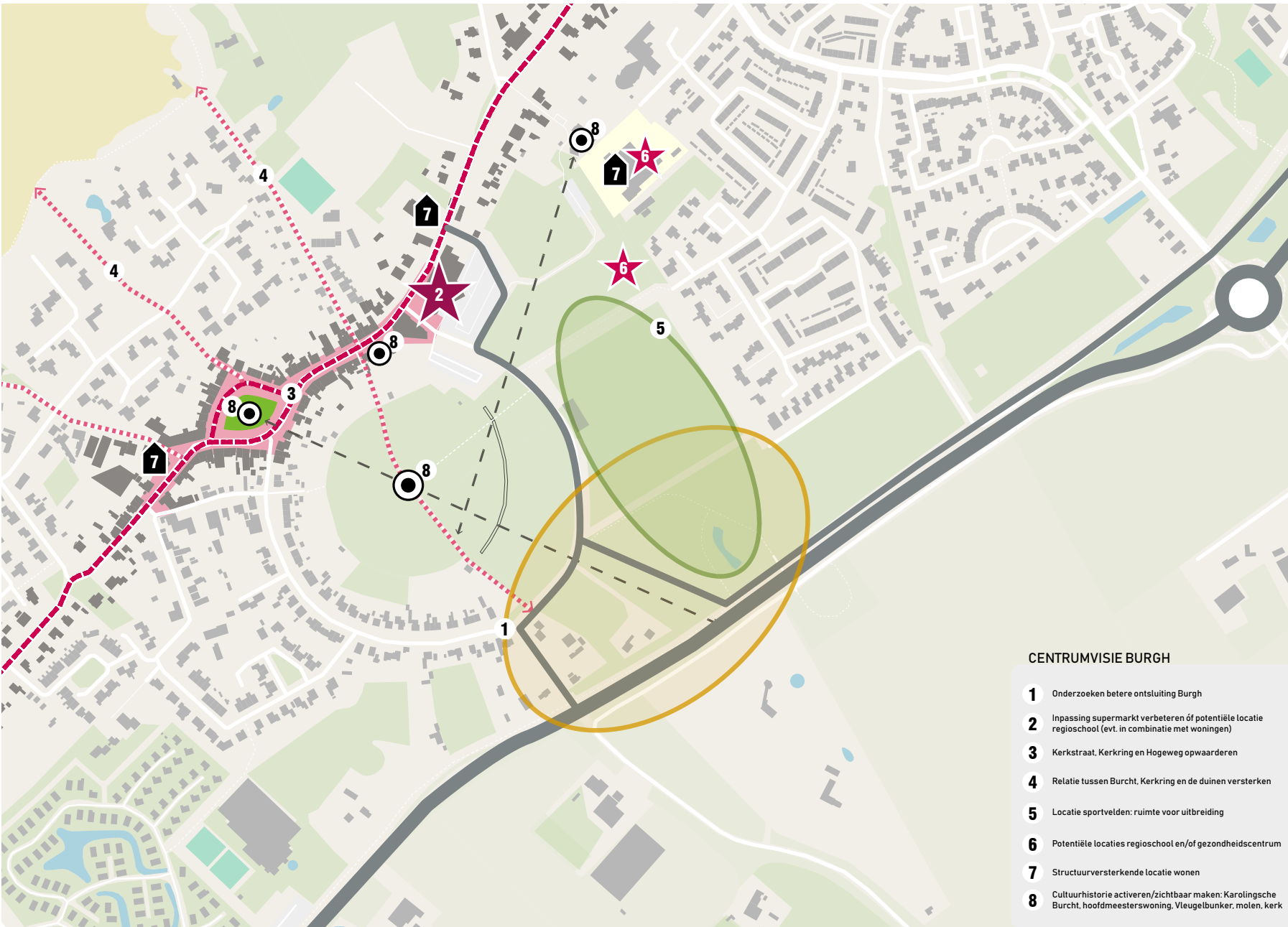
Mobiliteitsknooppunt

Op dit moment loopt er een eilandbreed onderzoek over de invulling van mobiliteitsknooppunten op de Kop van Schouwen-Duiveland door werkgroep

Schouwen West, waarbij ook het functioneren van het transferium in Renesse wordt geëvalueerd. Het is mogelijk dat er in de toekomst wordt gekozen voor een andere, meer kleinschaligere opzet. In 2021 komt hier meer duidelijkheid over; dit zal hoe dan ook leiden tot een mobiliteitsvoorstel dat ook betrekking heeft op Burgh en Haamstede. Om daarop voorbereid te zijn hebben we in de dorpsvisie ook een locatie benoemd voor een (kleinschalig) mobiliteitsknooppunt, in de buurt van het centrum van Haamstede. Op deze locatie kan direct aangesloten worden op de Serooskerkseweg en is ruimte voor het uitbreiden van het parkeren. Bezoekers zouden hun auto kunnen parkeren en overstappen op de fiets of mogelijk zelfs een bus naar het strand in Nieuw-Haamstede en/of Westenschouwen. Bijkomende voordeel van deze plek is dat daarmee bezoekers ook worden verleid nog even naar het centrum van Haamstede te gaan, voor een hapje, een drankje of een winkel te bezoeken. We sluiten aan bij het Mobiliteitsplatform S-D op weg, het evaluatieonderzoek transferium in het kader van de Agenda Toerisme en zetten in op faciliteiten voor elektrisch vervoer/deelauto's. De gemeente gaat betaald parkeerbeleid aanpassen.

“We zetten in op een aantrekkelijk en fijnmazig netwerk van wandel- en fietsroutes in en om Burgh-Haamstede, voor zowel bewoners als recreanten. Er ligt al een hele goede basis, die we gaan optimaliseren door op een aantal plekken de ontbrekende schakels aan te vullen.”

5.3 Sleutelprojecten in Burgh

5.3.1 Invulling zoeken voor het maatschappelijk hart

Parallel aan de dorpsvisie vindt besluitvorming plaats over de toekomst van de basisschool en voetbal. De dorpsraad heeft een rapport opgesteld inzake de onderbouwing van de vestiging van de Regioschool in Burgh-Haamstede. Ook wordt er door zorgondernemers nagedacht over het clusteren van zorgvoorzieningen in een gezondheidscentrum. De keuzes die hierin gemaakt worden zijn natuurlijk belangrijk voor de toekomst van het dorp. In de dorpsvisie zijn we voorbereid door aantrekkelijke plekken te definiëren waar geclusterde functies in het dorp een plek kunnen krijgen. Het gebied tussen het dorpshuis en sportcentrum Westenschouwen in Burgh biedt daarvoor de ruimte en maakt samenwerking en synergie tussen de verschillende maatschappelijke voorzieningen mogelijk. Ook is hier een kans om een link te leggen met de bijzondere historie in het gebied (burcht, Burghse Schoole, kerk, etc.).

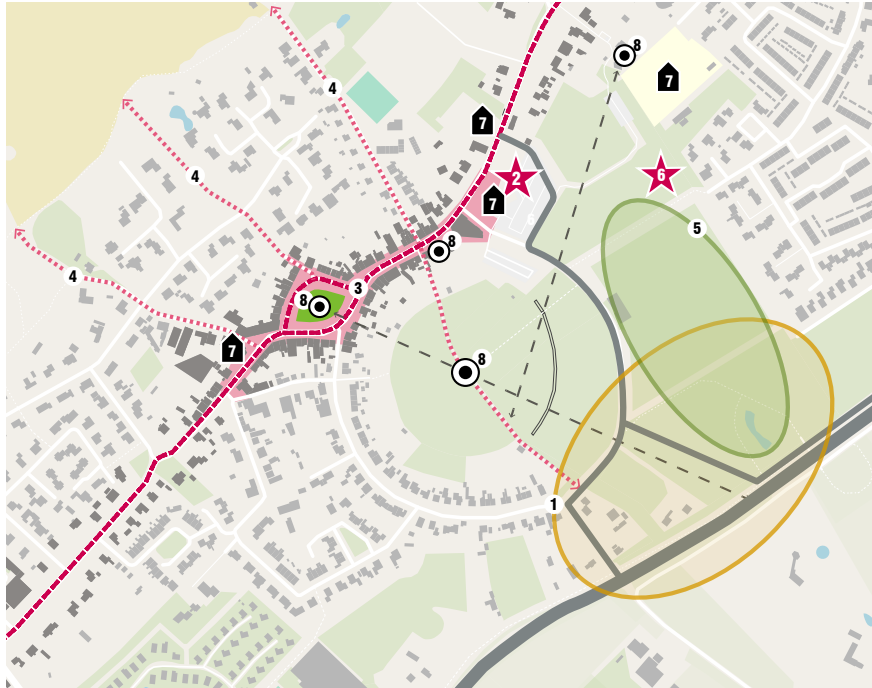
De invulling van het gebied is nog niet vastgelegd. We hebben diverse potentiële locaties in deze omgeving voor ogen, bijvoorbeeld de locatie naast de sportvelden. Daarnaast komt bij nieuwbouw van de school ook de huidige locatie van de school beschikbaar en mogelijk bij (toekomstige) verplaatsing ook de locatie van de supermarkt.

We weten nog niet precies wat er gaat landen, wanneer en met welk programma. Dat wordt de komende jaren duidelijk. Eind 2019 moet er bijvoorbeeld al duidelijkheid over de toekomst van de school. Parallel daar aan zal de verdere invulling van dit gebied met alle betrokkenen worden uitgewerkt. Nieuwe functies die in het gebied gaan landen passen we zorgvuldig in, in de sfeer van het dorp en het landschap. Een school kan bijvoorbeeld de vorm krijgen van een schuur, het speelplein een boerenerf. Deze omgeving biedt tal van inspirerende aanleidingen om er iets heel bijzonders van te maken.

Scenario 1

- 1 Onderzoeken betere ontsluiting Burgh
- 2 Locatie regioschool
- 3 Kerkstraat, Kerkring en Hogeweg opwaarderen
- 4 Relatie tussen Burcht, Kerkring en de duinen versterken
- 5 Locatie sportvelden: ruimte voor uitbreiding
- 6 Locatie gezondheidscentrum
- 7 Structuurversterkende locaties wonen (boven de school)
- 8 Cultuurhistorie activeren/zichtbaar maken: Karolingsche Burcht, hoofdmeesterswoning, Vleugelbunker, molen, kerk

We zien twee scenario's:

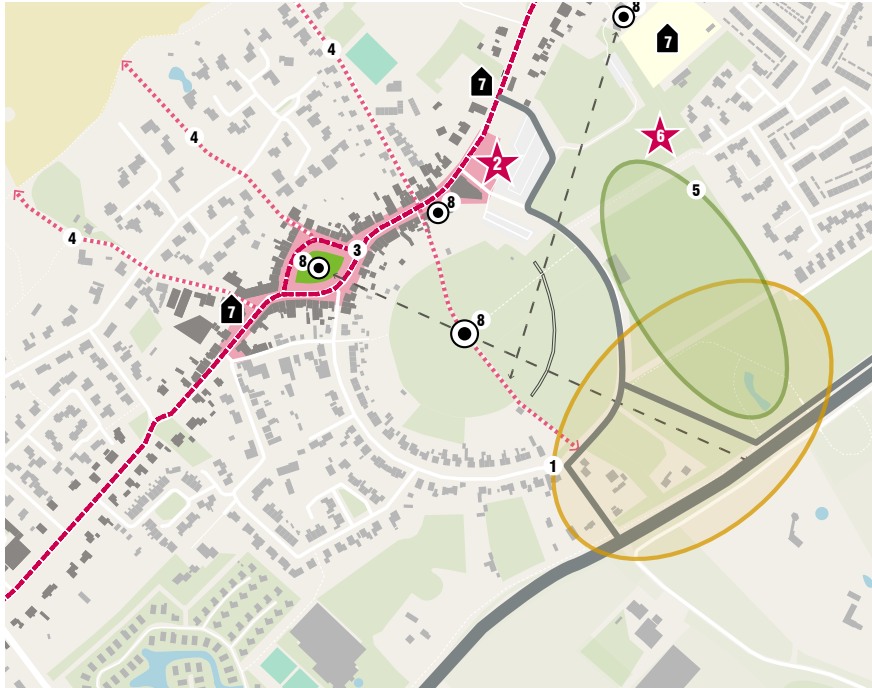
1. Scenario 1: Albert Heijn (Market Plaza) verplaatst

De Albert Heijn besluit te verplaatsen naar een locatie die beter ontsloten is, ook vanuit de rest van de Kop van Schouwen en waar er betere parkeervoorzieningen zijn. De locatie bij de Kriekemeet in Haamstede is in dat geval de meest wenselijke locatie, omdat op die locatie ook een impuls kan worden gegeven aan het centrum van Haamstede.

De vrijkomende locatie in Burgh wordt beschikbaar voor maatschappelijke voorzieningen, zoals de school en/of het gezondheidscentrum. Verder is er in dit scenario ruimte om de voetbalvelden uitbreiden naar drie sportvelden en nieuwe (een- en tweegezins)woningen te realiseren op de huidige locatie van de school, garage, supermarkt (boven de nieuwe school) en locatie aannemer/Koebel aan de Zandstraat.

Als de Albert Heijn verplaatst en de maatschappelijke voorzieningen zich hier vestigen kan de ontsluiting verbeterd worden door de bestaande parallelweg langs de N57 vanaf de kruising Willem Alexanderstraat door te trekken naar de Leliendaleweg. De lastige aansluiting via de Weeldeweg kan dan worden afgesloten, aangezien voor het maatschappelijk cluster de meeste mensen vanuit het noorden zullen komen (vanaf de rest van de Kop van Schouwen). Het door-trekken van de parallelweg is dan een goed alternatief voor de Weeldeweg.

Scenario 2

- 1 Onderzoeken betere ontsluiting Burgh
- 2 Albert Heijn verbetert inpassing
- 3 Kerkstraat, Kerkring en Hogeweg opwaarderen
- 4 Relatie tussen Burcht, Kerkring en de duinen versterken
- 5 Locatie sportvelden: ruimte voor uitbreiding
- 6 Locatie gezondheidscentrum / regioschool
- 7 Potentiële locaties wonen
- 8 Cultuurhistorie activeren/zichtbaar maken: Karolingsche Burcht, hoofdmeesterswoning, Vleugelbunker, molen, kerk

2. Scenario 2: Albert Heijn (Market Plaza) blijft zitten

In het tweede scenario blijft de Albert Heijn zitten op de huidige locatie en verbetert deze zijn ruimtelijke inpassing, door het parkeren te optimaliseren en de ontsluiting via de achterzijde te laten lopen, zodat voor de entree geen conflicten meer ontstaan met wandelaars en fietsers.

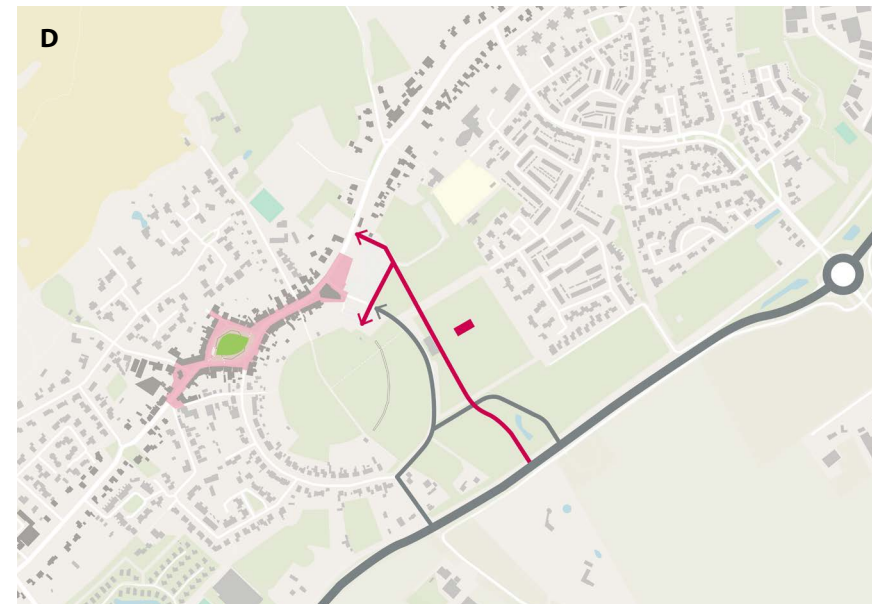
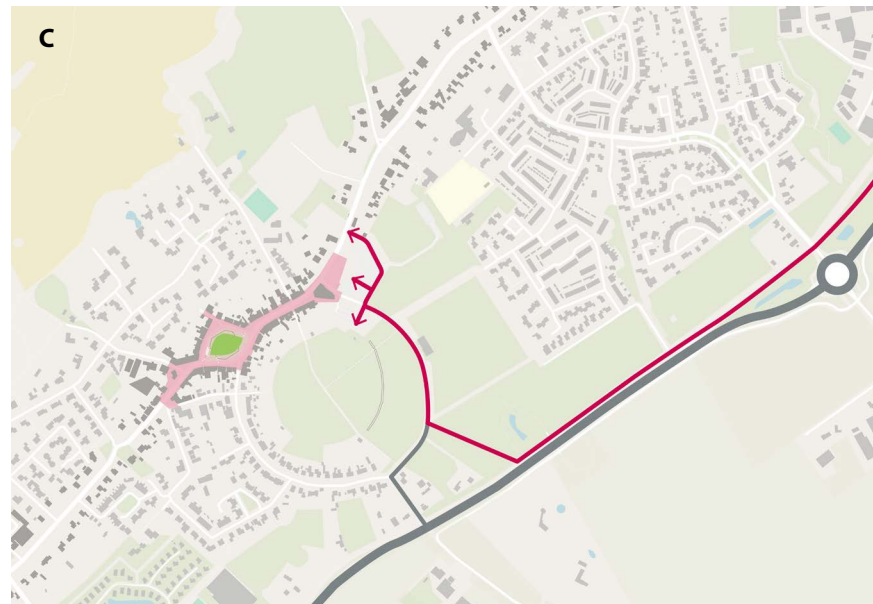
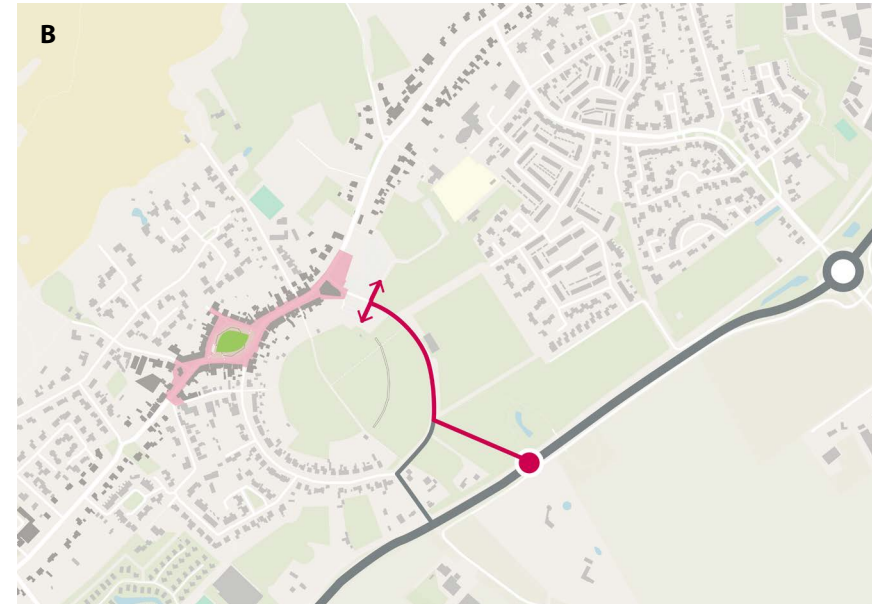
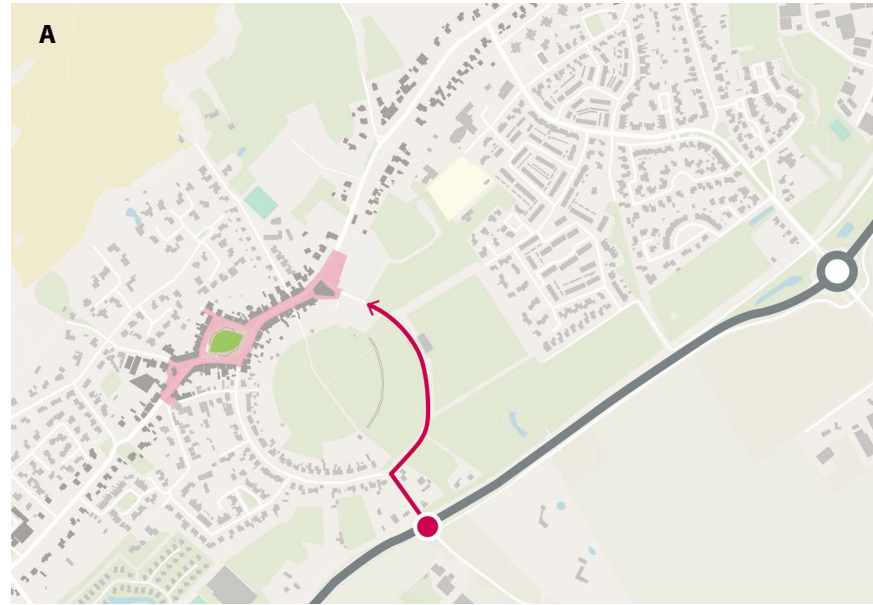
De ontsluiting blijft dan een opgave. We zullen in overleg met alle betrokkenen moeten kijken hoe we deze zo veilig en goed mogelijk kunnen maken. In dit scenario is er naast de voetbal en op een aantal andere plekken nog steeds mogelijkheid voor het clusteren van maatschappelijke voorzieningen, maar er zal dan goed gekeken moeten worden wat de mogelijkheden zijn, aangezien de ontsluiting van het gebied al onder druk staat. Mogelijk dat bijvoorbeeld een gezondheidscentrum in dit scenario dan beter naar het centrum van Haamstede kan gaan.

Ook in dit scenario is er overigens ruimte om de voetbal te laten uitbreiden naar drie sportvelden en zijn er mogelijkheden voor wonen op de huidige locatie van de school, garage en locatie aannemer/Koebel aan de Zandstraat.

Conclusie

Ondanks de recente verbouwing heeft scenario 1 de voorkeur. De gedane investering in de huidige verbouwing moet daarbij afgezet worden tegen de noodzakelijke ontwikkeltijd bij verplaatsing. In de komende periode wordt dit samen met de eigenaar verder uitgewerkt en onderzocht. Mocht er op de huidige locatie van de supermarkt geen regioschool komen te landen, dan kan er ook worden ingezet op wonen voor een- of tweepersoonshuishoudens.

5.3.2 Verbeteren ontsluiting Weeldeweg-Leliëndaleweg

Het verbeteren van de auto-inprikker van Burgh is een belangrijke opgave, die zoals geschetst mede afhankelijk is van het wel of niet verplaatsen van de Albert Heijn. In het verlengde van de twee geschetste scenario's, hebben we een aantal varianten in beeld gebracht:

- Ontsluiting vanaf een nieuwe rotonde aan de Weeldeweg in combinatie met de (verbreding van) de Leliëndaleweg;
- Ontsluiting vanaf een nieuwe rotonde op de hoogte van het fietstunneltje in combinatie met een nieuwe doorsteek naar de (te verbreden) Leliëndaleweg;
- Het doortrekken van de parallelweg vanaf de kruising Bernardstraat via de kruising met de Willem Alexanderstraat naar de (te verbreden) Leliëndaleweg;
- Een nieuwe aftakking vanaf de N57 op de hoogte van het fietstunneltje, direct naar de Burghseweg. Hiermee kunnen we de Leliëndaleweg omvormen tot een wandel en fietsroute en de burcht in ere herstellen.

In het verkeersonderzoek zullen we dit verder moeten uitdiepen, maar een eerste verkenning maakt duidelijk dat alleen variant C op dit moment realistisch lijkt. De overige varianten zijn kostbaar en complex en mogelijk technisch onhaalbaar. Zo heeft de gemeente aangegeven dat er geen ruimte is voor een rotonde aan de Weeldeweg en dat er rekening mee gehouden dient te worden dat de Karolingische burcht en de percelen aan de oostzijde (gedeelte huidig sportpark) een zeer hoge archeologische waarde hebben. Dit kan voorwaardelijk zijn voor aanpassingen (afhankelijk van de diepte van de ingrepen).

Variant C lijkt met het verplaatsen van de Albert Heijn ook de meest logische optie. De Leliëndaleweg hoeft dan slechts beperkt verbreed te worden om er

tweerichtingen van te maken. Als het drukke expeditie verkeer van de supermarkt echter blijft is dit te smal, is nu de inschatting.

De huidige ontsluiting van de Weeldeweg op de N57 wordt niet meegenomen met de aanpassingen van de N57 en de aanleg van de rotondes bij de afslag Westenschouwen.

5.3.3 Herinrichting openbare ruimte centrum Burgh

Als het maatschappelijk hart handen en voeten begint te krijgen en er duidelijkheid is over de toekomst van de Albert Heijn wordt de openbare ruimte van het centrum van Burgh aangepakt. Deze krijgt een sfeervolle inrichting die aansluit bij het bijzondere, historische en monumentale karakter van deze kern en die relaties legt met belangrijke plekken in de omgeving, zoals de maatschappelijke voorzieningen, de burcht, de duinen, de bunkers en Pannenkoekenmolen De Graanhalm. De insteek is tussen bakkerij Sonnemans en de huidige locatie van de supermarkt één verblijfsgebied te maken, een pleinachtige ruimte met een samenhangende verharding en veel groen. De karakteristieke fruitbomen passen we goed in en misschien zijn er wel kansen om er toe te voegen. De auto is te gast en er is veel ruimte voor wandelen, fietsen, verblijven, spelen, etc. Aan deze ruimte liggen galeries, sfeervolle lokale winkeltjes, de Burghse Schoole, de kerk, etc. Poorten markeren de routes naar burcht en de duinen. Op die manier versterken we de identiteit en samenhang van Burgh en maken we een mooi decor voor bijvoorbeeld de Burghsedag. De komende 2 jaar zal er een ontwerp worden gemaakt voor de openbare ruimte, wordt het bestek gekozen en zal er een aanbesteding worden gedaan.

5.3.4 Uitplaatsen aannemer en herontwikkeling locatie met locatie Koebel

Het aannemersbedrijf in het centrum van Burgh zit op deze plek niet meer zo handig. De vrachtwagens veroorzaken overlast in de smalle straatjes en er is weinig ruimte voor groei. Ook de Koebel die ernaast zit zoekt naar een nieuwe invulling. In overleg met de eigenaren zal gekeken worden of het aannemersbedrijf uitgeplaatst kan worden naar de Roterij, zodat het daar verder kan groeien. In het centrum van Burgh ontstaan dan mogelijkheden om de vrijkomende locatie samen met de locatie van de Koebel aan de Zandstraat herin te richten en ruimte maken voor bijvoorbeeld woningen voor een- of tweepersoonshuishoudens. Bij een herontwikkeling zal zorgvuldig aangesloten moeten worden bij het kleinschalige beeld van het dorp en de sfeer en uitstraling versterkt moeten worden.

5.3.5 Cultuur, kunst en historie activeren

Burgh heeft een rijke historie en archeologie, wat nog goed zichtbaar is door de vele historische gebouwen die er te vinden zijn en de en de Karolingische burcht. Ook zijn er galerietjes en ambachtelijke winkels met een lokale sfeer. We gaan deze identiteit versterken door een aantal belangrijke parels beter waarneembaar te maken. We zetten in op het activeren van de Karolingische burcht, door daarbinnen met een nieuwe inrichting de historie en archeologie te vertellen. Hoe werd hier vroeger geleefd en wat was de functie van de burcht. Dit kan zo een spannende en leerzame plek worden voor kinderen en bezoekers. De kerk van Burgh wordt een culturele ontmoetingsplek, waar periodiek ruimte is voor theater, muziekvoorstellingen of exposities. Samen met de molen en de bunkers van de Atlantikwall ontstaat zo een boeiend gebied, waar verleden en toekomst elkaar versterken. In de zomer van 2019 wordt de Walvisbunker opengesteld en wordt er een verbinding met het cultuurhistorische hart en het museum de Burghse Schoole in Burgh gelegd.

Naast de genoemde sleutelprojecten in Burgh loopt ook de herontwikkeling van Lisiduna naar een hotel. De procedure hiervoor moet nog in gang worden gezet.

“Het maatschappelijk hart krijgt een sfeervolle inrichting die aansluit bij het bijzondere, historische en monumentale karakter van deze kern. Het hart legt relaties met belangrijke plekken in de omgeving, zoals de maatschappelijke voorzieningen, de burcht, de duinen, de bunkers en de molen.”

Inspiratiebeeld: Koppelen maatschappelijke voorzieningen en bijzondere historie

Historische parels in Burgh (Burghse Schoole, kerk, burcht, Pannenkoekenmolen De Graanhalm)

5.4 Sleutelprojecten in Haamstede

5.4.1 Herinrichting openbare ruimte Noordstraat en Ring

Het revitaliseren van het centrum van Haamstede is één van de meest urgente opgaven in Burgh-Haamstede en staat hoog op het prioriteitenlijstje van veel mensen uit het dorp.

Uiteraard zijn we daarbij afhankelijk van bestaande en nieuwe ondernemers en van initiatieven die zij ontplooiën. De gemeente wil hierbij echter nadrukkelijk een zetje in de rug meegeven door de openbare ruimte van de Noordstraat en Ring te gaan herinrichten.

Hier willen we de verblijfskwaliteit vergroten en mensen verleiden langer te blijven hangen, op een terras, in het zonnetje op een bankje of wandelend langs de winkeltjes en horeca. Het centrum moet een vanzelfsprekende en levendige ontmoetingsplek worden voor bewoners en bezoekers waar regelmatig wat te doen is en waar winkelen samengaat met een hapje eten, een drankje doen, een evenement bezoeken of gewoon mensen kijken. Waar mensen als vanzelf de winkeltjes, horeca en mooie plekken gaan verkennen. De sfeer is authentiek en historisch, met mooie doorzichten op Slot Haamstede, het Slotbos en de monumentale kerk als blikvanger. En met kleinschalige en historische bebouwing er omheen. Gelijktijdig met het herinrichtingsplan voor de openbare ruimte van de Noordstraat en Ring, dat binnen 1-2 jaar gemaakt zal worden, wordt een beeldkwaliteitsplan voor de bebouwde omgeving opgesteld, waarin ook uitgangspunten voor eventuele terrasoverkappingen komen. De beeldkwaliteit wordt afgestemd op de kernwaarden van monumentaliteit, authenticiteit, allure, kleinschaligheid van Haamstede. Na de herinrichting van de Noordstraat en de Ring zullen ook de Weststraat en de Burghseweg worden meegenomen in de herinrichting.

Net als in Burgh zetten we in op een pleinachtige ruimte, waar de auto als het ware overheen rijdt en te gast is. Deze ruimte kleden we aan met stra-

“Het centrum moet een vanzelfsprekende en levendige ontmoetingsplek worden voor bewoners en bezoekers waar regelmatig wat te doen is en waar winkelen samengaat met een hapje eten, een drankje doen, een evenement bezoeken of gewoon mensen kijken.”

tegisch geplaatst groen en zitgelegenheid en er is ruimte voor zonnige terrassen, spelen en activiteiten en sfeervolle evenementen, zoals kunstmarkten, een muziekfestival en de wielerronde. Van de Ring willen we een aantrekkelijk verblijfsgebied maken en daar horen geparkeerde auto's niet in thuis. We onderzoeken met elkaar of de parkeerplaatsen die er nu zijn verplaatst kunnen worden naar de omgeving van de Kriekemeet.

Bij de herinrichting van de openbare ruimte koesteren we natuurlijk wat er al aanwezig is, bijvoorbeeld de Ring die we eventueel kunnen aanvullen met een leuke speelplek voor kinderen. Dit belangrijke sleutelproject pakken we op korte termijn samen op met de bewoners en ondernemers uit het dorp.

Bomen in de Noordstraat

Over de bomen in de Noordstraat is discussie binnen het dorp. De bomen zijn als groen in het centrum erg waardevol, maar ondertussen ook zo groot geworden dat ze het licht en de zon weghalen van woningen, winkels en terrassen. Een recent onderzoek heeft echter uitgewezen dat een groot aantal van de kastanjes geen lange levensverwachting meer heeft en dat de bomen met een langere levensverwachting dringend behoefte hebben aan betere groei omstandigheden. Bij de herinrichting ligt het daarom voor de hand de slechte

Schetsmatige sfeerimpressie Noordstraat / locatie Kriekemeet

Inspiratiebeelden

Schetsmatige sfeerimpressie Ring Haamstede

bomen te verwijderen en op strategische plekken nieuwe bomen toe te voegen. De kastanjes met een langere levensverwachting kunnen dan betere groeiomstandigheden krijgen en afgewisseld worden met andere soorten. Zo ontstaat er meer afwisseling en meer licht en lucht in de openbare ruimte. Tegelijkertijd zorgen we er op deze manier voor dat we nog jaren kunnen genieten van de bestaande bomen met een goede levensverwachting.

Cultuur, kunst en historie activeren

Ook rondom de openbare ruimte in het centrum van Haamstede liggen waardevolle historische elementen die we met een herinrichting van de openbare ruimte beter beleefbaar kunnen maken. Voorbeelden zijn Slot Haamstede, het Slotbos, de kerk, de Bewaerschoole (tentoonstellingsruimte voor experimentele en actuele kunst) en de arakteristieke, monumentale panden in het dorpscentrum. Deze krijgen een prominente plek in het beeld en geven sfeer en uitstraling aan het centrum. Het zou mooi zijn als deze op gerichte momenten ook toegankelijk worden zodat ze bezocht kunnen worden, of gebruikt voor lokale activiteiten. Op die manier worden ze een echt onderdeel van het dorpsleven gaan ze een grotere bijdrage leveren aan het levendig houden van centrum en dorpsgemeenschap. Een fiets- en wandelroute door het Slotbos, richting bunkers en duinen, zou een hele goede aanvulling zijn. Zo'n route trekt het centrum bij haar prachtige omgeving en maakt deze beleefbaar voor bezoekers.

5.4.2 Gat van de Noordstraat invullen en aanhelen

Het gat van de Noordstraat, ook wel het 'Gat van Goudzwaard' genoemd, ligt na de brand braak. Er is nu een tijdelijke invulling, maar het beste is natuurlijk als deze plek weer wordt aangeheeld en de bebouwingsrand wordt hersteld. Misschien met een mooi doorkijkje of zelfs een doorgang naar het achtergelegen Slotbos? Op dit moment ligt er in ieder geval een plan voor een restaurant en een commerciële ruimte in combinatie met 17 bovenliggende hotelkamers.

Het dorp ziet het gat bij voorkeur opgevuld worden met woningen voor starters en senioren en leuke winkeltjes en/of kleinschalige daghoreca op de be-

gane grond. Mochten de huidige plannen onverhoopt niet tot ontwikkeling komen, dan is er een ruimte voor woningen (een- of tweepersoonshuishoudens). De invulling dient te passen bij de kleinschalige korrel en het historische beeld van de straat en moet het voorzieningenaanbod in het centrum verrijken.

5.4.3 Op zoek naar een trekker voor Haamstede

Aanvullend aan deze verbeteringen in het centrum gaan we actief op zoek naar een publiekstrekker voor het centrum van Haamstede, die een aanzuigende werking heeft op bezoekers van in en buiten Haamstede. De meest logische locatie is op de locatie van de Kriekemeet, direct achter de bestaande boerderij. Zoals aangegeven is het verplaatsen van de Albert Heijn vanuit Burgh een mogelijkheid die met de eigenaar onderzocht wordt. In de komende twee jaar moet daar duidelijkheid over komen. Parallel houden we natuurlijk ook de ogen open voor andere opties.

Ten alle tijden zal er gezocht moeten worden naar uitbreiding van het parkeren en goede wandelrelaties met de Noordstraat en Ring. Uitbreidingsmogelijkheid voor piekmomenten ligt er achter de brandweer, waarbij zelfs de mogelijkheid is deze direct vanaf de Serooskerkseweg te ontsluiten. Mogelijk kan dat in combinatie met een mobiliteitsknooppunt.

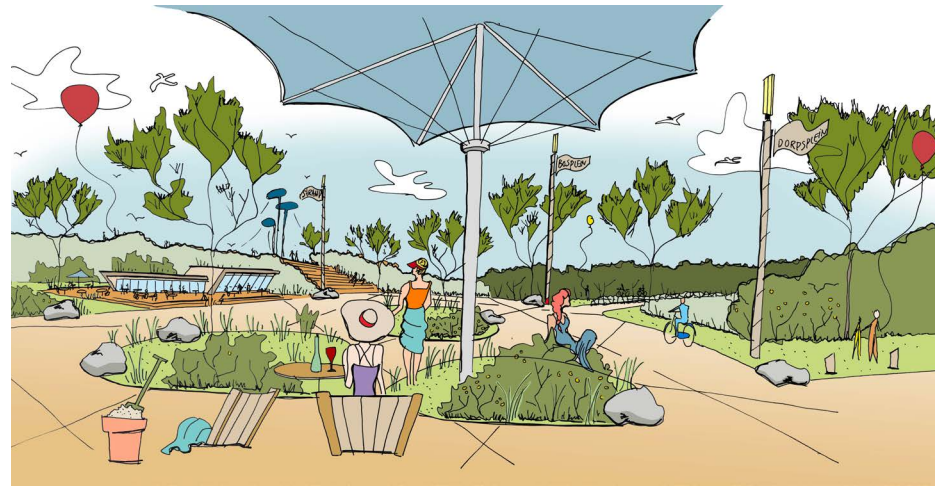
In alle gevallen zal de inpassing van een nieuwe publiekstrekker zeer zorgvuldig moeten plaatsvinden en de uitstraling van het gebouw een bijdrage moeten leveren aan de sfeer en kleinschalige, historische sfeer in Haamstede. Het gebouw kan bijvoorbeeld worden vormgegeven als een Zeeuwse Schuur, achter de uiteraard te handhaven voormalige boerderij op de hoek van de Noordstraat en Serooskerkseweg. Binnen 1 tot 2 jaar na vaststelling van de dorpsvisie zal er een stedenbouwkundig plan gemaakt worden voor de omgeving van locatie Kriekenmeet op de kop van de Noordstraat.

5.4.4 Bedrijventerrein de Roterij

Een aantal grootschaligere functies binnen het centrum van Burgh en Haamste-

Schetsmatige sfeerimpressie Strandplein Westenschouwen

Inspiratiebeelden

de zitten niet op de juiste plek binnen het dorp. Dit brengt een hoop verkeer met zich mee en veroorzaakt overlast. In overleg met de eigenaren zal er naar gekeken worden of dergelijke functies uitgeplaatst kunnen worden naar de Roterij, zodat zij daar verder kunnen groeien. Op deze manier houden we het kleinschalige beeld van het dorp, de sfeer en uitstraling in stand en verbeteren we dit waar mogelijk. Op het bedrijventerrein de Roterij is het andersom ook niet het streven om functies te vestigen die beter passen bij het karakter van de historische centra en bij zouden kunnen dragen aan een impuls voor de centra. Verder heeft het bedrijventerrein een kwaliteit-simpuls nodig, een eenmalige stedenbouwkundige en landschappelijke afronding met een kleine uitbreiding.

5.5 Sleutelprojecten Westenschouwen

5.5.1 Herinrichting Strandplein en Bosplein

In Westenschouwen zetten we in op de herinrichting van twee ontvangstpleinen; het Strandplein en het Bosplein. Deze pleinen vormen de aantrekkelijke entree naar de bijzondere natuur van Burgh-Haamstede en vormen samen met het pleintje bij de horeca (wat recent al is opgeknapt) een drie-eenheid. Tussen de drie plekken moet een aantrekkelijk wandelrondje ontstaan.

Het Strandplein en het Bosplein vormen aantrekkelijke ontvangstplekken voor bezoekers die de natuur in willen trekken of gaan uitwaaien of zonnebaden op het strand. Met betrokkenen werken we de inrichting verder uit, waarbij de in-steek is om de verblijfskwaliteit te vergroten en meer groen en zitgelegenheid toe te voegen. Daarbij maken we gebruik van bestaande elementen en zetten we in op het strand- en duinsfeertje bij het Strandplein en de identiteit van de Boswachterij voor het Bosplein. Uiteraard is op beide plekken het zorgvuldig inpassen van goede voorzieningen voor het stallen van fietsen belangrijk en het toevoegen van oplaadpunten voor e-bikes.

Op de plek waar de Dorpsas uitkomt bij het strand mag een bijzondere plek ontstaan. We zouden bijvoorbeeld de huidige strandtrap een kwaliteitsslag kunnen geven en het uitzichtpunt op de top van de duinen comfortabeler en aantrekkelijk kunnen maken. We onderzoeken de mogelijkheid om de rotonde anders in te richten, zodat meer ruimte voor wandelen en spelen ontstaat en mogelijk ook meer ruimte ontstaat voor de horeca en terrassen.

Zonnedak parkeren

Op het parkeerterrein achter het strand van Westenschouwen zetten we in op zonnepanelen boven de parkeerplaatsen voor de opwek van schone energie. Daarnaast zorgen we voor oplaadpunten voor elektrische auto's.

5.5.2 Kraaijensteinweg afwaarderen

De Kraaijensteinweg richten we in toekomst zo in dat daar minder hard gereden wordt en de beleving van het landschap wordt versterkt. Ook verbeteren we de overzichtelijkheid en oversteekbaarheid bij kruispunten en onderzoeken we de mogelijkheid om aan beide zijden wandelpaden te maken, zodat bij de Boswachterij mensen niet automatisch hoeven over te steken. Dit doen we op het moment dat er onderhoudsbudgetten beschikbaar komen voor het vernieuwen van de rijbaan en/of riolering.

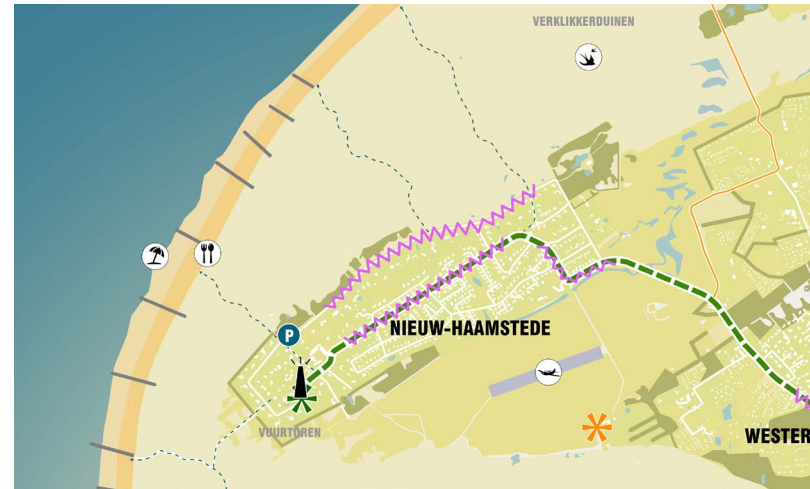
Naast dit alles loopt ook de kwaliteitsverbetering verblijfsrecreatie van Camping Duinrand.

Schetsmatige sfeerimpressie pleintje Strandweg Nieuw-Haamstede

Inspiratiebeelden

5.6 Sleutelprojecten Nieuw-Haamstede

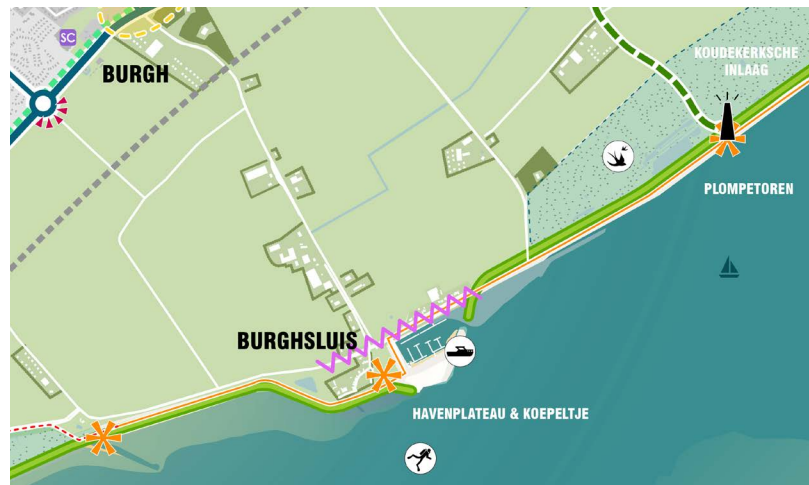
5.6.1 Conflictsituatie verkeer aanpakken

In Nieuw-Haamstede gaat in het bijzonder aandacht uit naar het oplossen van de conflictsituaties met verkeer. We zetten in op het verbeteren van de verkeersituatie, overzichtelijkheid en veiligheid van de kruising bij het Duinhotel.

Ook gaan we op gerichte plekken in afstemming met bewoners en ondernemers maatregelen nemen om het hardrijden te verminderen op de lange, rechte wegen zoals de Torenweg. Er wordt een pilot opgestart om uiteindelijk een keuze te kunnen maken welke snelheidsremmende maatregelen het meest relevant zijn. De Standweg kan worden heringericht door middel van groene markeringen voor fietsers, waardoor de situatie fietsvriendelijker wordt.

Daarnaast wordt er opzoek gegaan naar een ontmoetingsplek voor bewoners bij een horecagelegenheid.

Inspiratiebeelden

5.7 Sleutelprojecten Burghsluis

5.7.1 Sfeer brengen en conflictsituatie verkeer aanpakken

In Burghsluis werken we met de bewoners een aantal kleine ingrepen uit die de uitstraling van het dorp verbeteren.

We veranderen het beheerregiem van de dijk en planten een mooi bloemenmengsel in. Op een aantal plekken gaan we het onderhoud met schapen doen, passend bij de landelijke sfeer.

Het parkeerterrein op het Havenplateau verbeteren we qua uitstraling door bijvoorbeeld een schelpenlaag en een sterrenkijker, zodat we van het duister gebruik kunnen maken op deze rustige plek. We onderzoeken de mogelijkheid om dit te combineren met het (periodiek) openstellen van het Koepeltje.

Inspiratiebeelden

5.8 Sleutelprojecten Westerenban/Kloosterweg

5.8.1 Conflictsituaties verkeer Kloosterweg aanpakken

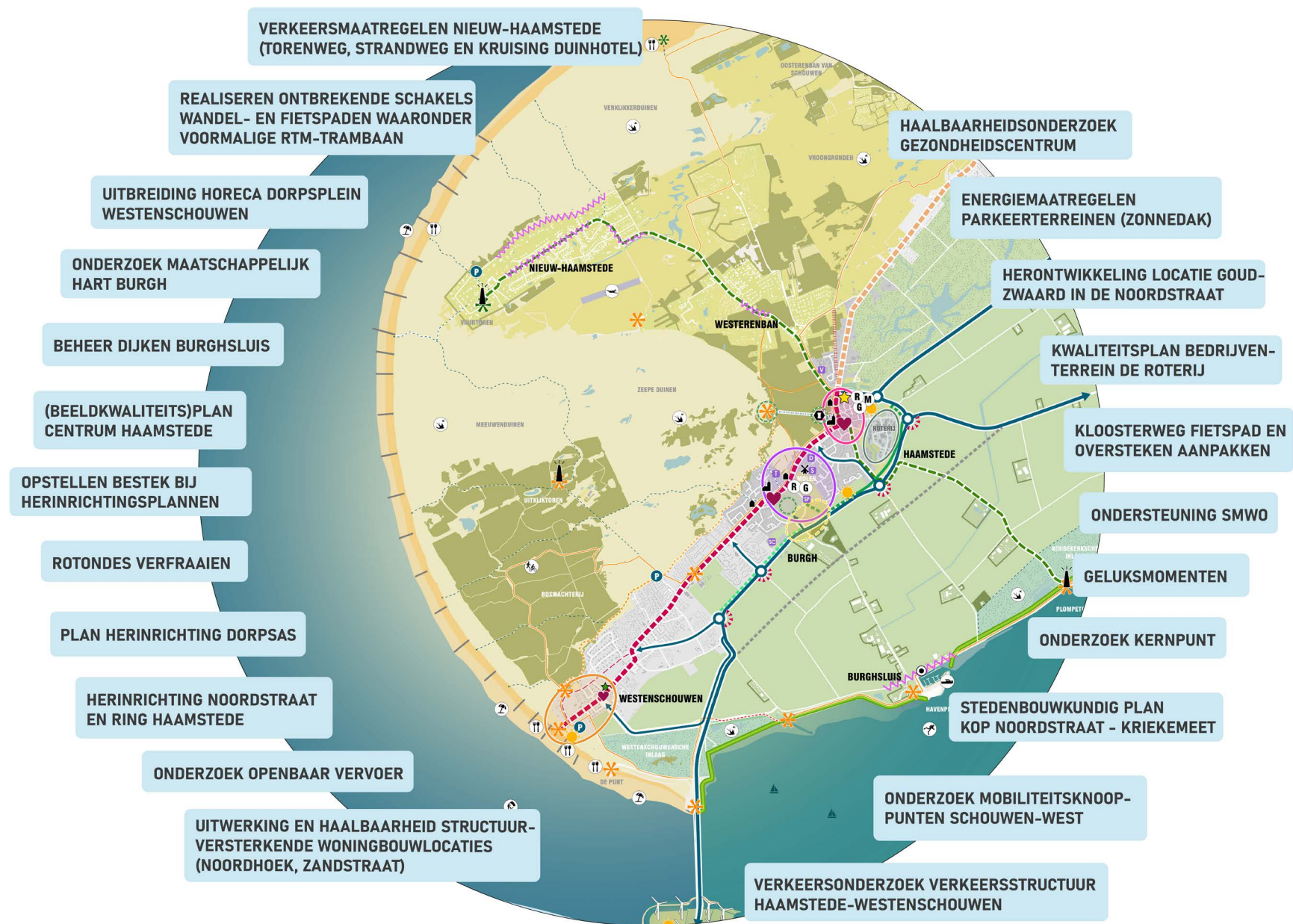
In Westerenban concentreren we ons met name op het verbeteren van de conflictsituaties rondom de Kloosterweg, waarbij we uiteraard doorkijken tot in Haamstede). In samenwerking met betrokkenen verbreden we het fietspad en werken we aan het verbeteren van de overzichtelijkheid en oversteekbaarheid, onder andere bij de kruising met de Vertonsweg en Nieuwe Weg. Dit zal gebeuren in de periode tussen de aankomende 2-5 jaar.

UITVOERINGSSTRATEGIE SLEUTELPROJECTEN

6. UITVOERINGSSTRATEGIE SLEUTELPROJECTEN

6.1 Strategie op korte, middellange en lange termijn

De visie geeft een stip op de horizon (circa 20 jaar) en inspireert hopelijk bewoners, ondernemers, eigenaren en marktpartijen om tot actie te komen om het Burgh-Haamstede van morgen te helpen vormgeven. De komende 5 jaar wil de gemeente in ieder geval al een aantal belangrijke projecten oppakken. Deze projecten vormen idealiter een vliegwiel voor verdere ontwikkeling van het dorp en een vliegende start voor de gezamenlijke slag naar voren met Burgh-Haamstede. In de uitvoeringsagenda in de bijlage wordt genoemd welke partijen er bij deze projecten betrokken zijn, waar rekening mee gehouden moet worden en hoe de financiën geregeld zijn.

Korte termijn

Fase 1 (2019):

- Verkeersonderzoek verkeersstructuur Haamstede-Westerschouwen;
- Onderzoek openbaar vervoer/Connexxion;
- Geluksmomenten.

Fase 2 (2019-2020):

- Ontwerp verfraaien rotondes bij entree's kernen;
- Opstellen integraal plan Dorpsas openbare ruimte;
- Plan noodzakelijke aanpassingen buitenom;
- Toekennen extra uren opbouwwerker SMWO voor ondersteuning inwoners (jongeren en ouderen) Burgh-Haamstede;
- Onderzoek inrichting kernpunt voor zorg en welzijn (in maatschappelijk hart: Burgh);
- Onderzoek ontwikkeling maatschappelijk en cultuurhistorisch hart van

Burgh/clustering voorzieningen;

- Opstellen ontwerp/bestek/aanbesteding Burghse weg, Burghse Ring, Kerkstraat, deel Hogeweg /kwaliteitsverbetering openbare ruimte en groen (deel combinatie riolering);
- Haalbaarheidsonderzoek gezondheidscentrum (evt. locatie in combinatie met woningbouw);
- Opstellen ontwerp/bestek/aanbesteding Hogeweg o.b.v. herinrichtingsplan Dorpsas;
- Haalbaarheidsonderzoek verplaatsing Bijkerk/Koebel – herontwikkeling vrijkomende locatie Zandstraat;
- Opstellen kwaliteitsplan bedrijventerrein Roterij en eenmalige uitbreiding als afronding (locatieonderzoek);
- Locatie Noordhoek Burghsweg (overeenkomst aanvraag 4 woningen);
- Opstellen ontwerp/bestek/aanbesteding Noordstraat-Ring, aansluiting Weststraat / kwaliteitsverbetering openbare ruimte en groen;
- Opstellen beeldkwaliteitsplan openbare ruimte en bebouwing Noordstraat-Ring;
- Stedenbouwkundig plan (en strategisch plan) herontwikkelingsgebied kop Noordstraat-Kriekemeet en omgeving;
- Herontwikkeling locatie Goudzwaard Noordstraat / Hotelontwikkeling;
- Opstellen ontwerp/bestek Burghseweg / Weststraat aanpassing openbare ruimte-groen;
- Uitwerking en haalbaarheid structuurversterkende woningbouwlocaties (herontwikkeling/herstructurering) vestigers;
- Haalbaarheidsonderzoek woningbouw voormalige gemeentewerf (vestigers).
- Onderzoek en realiseren ontbrekende schakels wandel- en fietspaden vanuit dorp naar buitengebied v.v.;

- Onderzoek en realiseren wandel/fiets/ruiterroute voormalige RTM-trambaan;
- Uitbreiding horeca- en dorpsplein Westenschouwen (burgerinitiatief VWW);
- Onderzoek aanpassen verkeersmaatregelen te hard rijden verkeer Torenweg (proef met verschillende drempels/plateaus) en aanpassing Strandweg (fietsstroken);
- Alternatieven onderzoeken voor overzichtelijk oversteken bij kruising Duinhotel/vliegveld;
- Onderzoeken verbeteren veilig oversteken Kloosterweg in zomerseizoen;
- Verbreden vrijliggend fiets- en wandelpad in het groen langs Kloosterweg;
- Verzoek aanpassing ruiterroutes;
- Beheer en onderhoud dijken Burghsluis bespreken (schapen laten grazen);
- Onderzoek mobiliteitsknooppunten Schouwen-West [1];
- Aanpassen parkeerbeleid-betaald parkeren Burgh-Haamstede [1];
- Energiemaatregelen parkeerterreinen met zonnedak en faciliteiten elektrisch vervoer [1].

Middellange termijn

Fase 3 (2020-2025):

- Onderzoek mobiliteitsknooppunten Schouwen-West [2];
- Aanpassen parkeerbeleid-betaald parkeren Burgh-Haamstede [2];
- Afronding energiemaatregelen parkeerterreinen met zonnedak en faciliteiten elektrisch vervoer [2];
- Onderzoek haalbaarheid ontbrekende schakels fiets-, wandel- en ruiterroutes;
- Onderzoek of huidige verkeersmaatregelen Burghsluis toereikend zijn/onderzoek optische versmalling;

Lange termijn

Fase 4 (2025 en verder)

- Haalbaarheidsonderzoek nieuwe ontsluiting via Burgh-en Westlandpolder (Westerseweg);

- Opstellen herinrichtingsplan Kraaijensteinweg;
- Inrichtingsplan Strandplein;
- Inrichtingsplan Bosplein (evt. combinatie met herinrichtingsplan Kraaijensteinweg).

Doorlopend

- Kwaliteitsverbetering bestaande verblijfsrecreatie (camping Duinrand, herontwikkeling Lisiduna);
- Voortzetten en uitbouwen thuis in de kern overleggen;
- Inzetten op behouden van VVV-dependance.

Overig

- Uitvoeren cultuurhistorische en landschappelijke analyse voor Burgh-Haamstede om kwaliteiten mee te wegen en te versterken bij de ontwikkelingen en inrichtingen van het gebied;
- Haalbaarheid Ontwikkeling beschermingsgebied Burgh-en Westlandpolder;
- Activiteitenplan Karolingische Burgh-Burghse Schoole historische route (klapbank, molen, kerk, vleugelbunker, historie fruitgaardbedrijven);
- Ontmoetingsplek bewoners bij een horecagelegenheid Nieuw-Haamstede
- Speeltuin Nieuw-Haamstede.

Fasering

Voor de uitvoering van de dorpsvisie is een gezamenlijke inspanning nodig van de ondernemers, de bewoners, instellingen, marktpartijen, andere overheden, de gemeente. Met een gezamenlijke inspanning en verantwoordelijkheid van al deze partijen slagen we erin de dorpsvisie succesvol tot uitvoering te brengen. Niet alles kan in één keer uitgevoerd worden. In de uitvoeringsagenda die is opgenomen in de bijlage is daarom een fasering opgenomen. Bij de uitvoering van de dorpsvisie maken we onderscheid tussen de korte, middellange en lange termijn.

Korte termijn (2019 t/m 2020)

De eerste 2 jaar na de vaststelling. Voor de korte en middellange termijn benoemen we een aantal sleutelprojecten die een belangrijke bijdrage leveren aan de richting die we bepalen in de dorpsvisie, die prioriteit hebben en waarvan de betrokken partijen en verantwoordelijkheden duidelijk zijn en zicht is op beschikbaarheid van budgetten.

Middellange termijn (2020 t/m 2025)

Tussen de 2 en 5 jaar na vaststelling. De sleutelprojecten die voor de middellange termijn op de planning staan spelen een belangrijke rol binnen de dorpsvisie, maar kunnen nog niet binnen twee jaar gerealiseerd worden. Deze sleutelprojecten bouwen voort op de projecten van de korte termijn.

Langere termijn (2025 en verder)

Tussen 5 en 10 tot 20 jaar na vaststelling. Voor de projecten voor de langere termijn geldt dat nu nog niet inzichtelijk is welke exacte kosten de projecten met zich meedragen en welke partijen bij deze projecten een rol of verantwoordelijkheid hebben. Voor de uitvoering zullen we gezamenlijk op zoek gaan naar budgetten in de vorm van subsidies, bijdragen van derden of andere vormen van financiële middelen. Op basis daarvan wordt bepaald welke kansen op uitvoering er zijn, welke partijen een rol en verantwoordelijkheid hebben en

welke budgetten beschikbaar zijn.

6.2 Met een gezamenlijke inspanning en samenwerking stap voor stap in de goede richting

Burgh-Haamstede heeft behoefte aan een grote stap voorwaarts, een krachtige impuls in de kwaliteit en uitstraling van het dorp om ook in de toekomst leefbaar te blijven voor haar bewoners en aantrekkelijk voor haar bezoekers. Er zijn de komende jaren bijvoorbeeld investeringen noodzakelijk in de verkeersstructuur, de openbare ruimte, de uitstraling van de bebouwing, de landschapsontwikkeling, het behouden en verbeteren van maatschappelijke voorzieningen en beheer/veiligheid. Dat zijn natuurlijk niet alleen investeringen van de gemeente Schouwen-Duiveland, maar ook van ondernemers, bewoners, de Stichting Renesse, 'Europa', ontwikkelende partijen, maatschappelijke organisaties worden investering in tijd en geld verwacht.

De dorpsvisie Burgh-Haamstede beschrijft de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van Burgh-Haamstede voor de komende 20 jaar. Het zet de lange lijnen uit, die als leidraad dienen voor de geleidelijke en gezamenlijke opwaardering en verbetering van het dorp.

Het is zoals al eerder meegegeven onmogelijk de beschreven ambities en ontwikkelingsrichting in één keer te realiseren. Daar zijn nu de middelen niet voor bij alle betrokkenen. De gekozen ontwikkelingsstrategie speelt steeds in op actuele kansen en mogelijkheden in de toekomst.

Burgh-Haamstede zal zich stap voor stap moeten ontwikkelen. Initiatieven van ondernemers en bewoners, vastgoedontwikkelingen, groot onderhoud van de openbare ruimte en water- en natuurontwikkelingen worden aangegrepen om met de dorpsvisie als kompas steeds een stapje in de goede richting te zetten. De dorpsvisie is geen strak keurslijf. Binnen de grote lijnen moeten alle betrokkenen de ruimte behouden om in te kunnen spelen op onverwachte kansen en nieuwe ideeën en inzichten tijdens de stapsgewijze uitwerking en realisatie. Burgh-Haamstede grote behoefte aan samenhang tussen verschillende ontwikkelingen en samenwerking tussen partijen en initiatiefnemers. Het ad hoc ontwikkelen levert vaak niet de noodzakelijke kwaliteitsslag op. Daarnaast bieden samenwerking en afstemming vaak betere mogelijkheden om echte meerwaarde te creëren ($1 + 1 = 3$). De gemeente onderkent dat daar een belangrijke rol voor haar is weggelegd. Zij zal de komende jaren als regisseur optreden en actief op zoek gaan naar het creëren en bewaken van samenhang en samenwerking rondom lopende (en toekomstige) ontwikkelingen en initiatieven. Voor de ruimtelijke samenhang is de dorpsvisie het vertrekpunt. Deze zal

waar nodig verder worden uitgewerkt in stedenbouwkundige plannen, beeldkwaliteitsplannen en/of uitwerkingsplannen.

6.3 Versnelling in de opwaardering

De gemeente wil actief in gesprek gaan met grondeigenaren en stakeholders op en rondom de belangrijke transformatielocaties, om daar initiatieven van de grond te krijgen en kansrijke ontwikkelingen te koppelen. Maar er is ook een verantwoordelijkheid voor ondernemers, bewoners en ontwikkelende partijen. De gemeente kan niet alleen de kar trekken en laat bij projecten in de openbare ruimte ook mee wegen of particuliere initiatieven kunnen aanhaken en de ruimtelijke kwaliteit integraal kan worden verbeterd (openbare ruimte en vastgoed). De gemeente investeert daarbij gericht in het opwaarderen van de kwaliteit van de openbare ruimtes in de dorpscentra van Burgh en Haamstede, de transformatie van de Dorpsas en het onderzoeken van een juiste ontsluitingsstructuur buiten het dorp om en kleinere en grote verbeteringen in de kernen. De investeringen in de openbare ruimte worden zoveel mogelijk gekoppeld aan het verbeteren van de uitstraling en beeldkwaliteit van de aanliggende panden, tuinen, terrassen/uitstallingen en landschappen.

6.4 Rolverdeling

Rol van de gemeente: regisseur

De gemeente creëert en bewaakt de samenhang, stuurt op kwaliteit en waar dat mogelijk is op compactheid van het voorzieningencentrum. Middelen: beeldkwaliteitsplan, bestemmingsplan, etc. De bestuurlijke opdrachtgever is de bestuurlijke regisseur.

Rol gemeente: aanjager/kwartiermaker

De gemeente gaat proactief in gesprek met eigenaren en stakeholders van de belangrijke transformatielocaties om initiatieven af te stemmen en van de grond te krijgen (kwartier maken). De gemeente neemt daarbij het voortouw met investeringen in de openbare ruimte en gaat actief op zoek naar medewerking van andere stakeholders en te koppelen investeringen en ontwikkelingen van ondernemers, bewoners, grondeigenaren, instellingen, ontwikkelaars, hogere overheden, etc. Waar mogelijk worden gelijktijdig procedures en werkzaamheden uitgevoerd en op elkaar afgestemd.

Dat gebeurt in principe op basis van vertrouwen, door het enthousiasmeren van betrokkenen en door het actief zoeken naar kruisbestuiving en nieuwe kansen door samenwerking. De gemeente gaat echter ook borgen dat zij het kostenverhaal kan toepassen als dat noodzakelijk/realistisch is.

Tenslotte kan de gemeente, indien noodzakelijk, een actieve grondpolitiek voeren door op strategische locaties gronden te verwerven. Daarvoor moet dan wel een goede titel zijn, bijvoorbeeld sanering, veiligheid, bedrijfsverplaatsingen, het aanleggen van verkeersverbindingen of afronding van de openbare ruimte. Leidraad voor de grondpolitiek is het gemeentelijk grondbeleid.

Rol van de gemeente: faciliteren

Deze rol neemt de gemeente aan bij wat kleinere projecten of initiatieven die door de afdeling Ruimte en Milieu worden afgehandeld: vaststellen van het

planologisch kader en verlenen van (omgevings-)vergunningen. Het is niet wenselijk om het totale bestemmingsplan voor Burgh-Haamstede nu al af te stemmen op alle ambities, want het is nog onvoldoende duidelijk welke initiatieven daadwerkelijk gerealiseerd worden. De gemeente faciliteert door bestemmingsplannen per initiatief aan te passen en zoveel mogelijk mee te denken in mogelijkheden in plaats van beperkingen, rekening houdend met de doelstellingen en ambities in de dorpsvisie en de wet- en regelgeving. Verder kan de faciliterende rol worden vormgegeven door initiatiefnemers te wijzen op subsidie en andere financieringsbronnen.

Rol ondernemers en bewoners

De gemeente gaat ervan uit dat ook ondernemers, bewoners en andere belanghebbenden proactief met initiatieven komen en ontwikkelingen van de grond brengen die de opwaardering van Burgh-Haamstede helpen vorm te geven en het dorp naar een hoger plan brengen.

De gemeente investeert in de openbare ruimte, voor het overige kijken we naar (co)financiering binnen subsidietrajecten, proberen we werk met werk te maken en betrekken we ontwikkelende marktpartijen. De verantwoordelijkheid voor de noodzakelijke investeringen in de (uitstraling en functionaliteit) van panden en private buitenruimten ligt bij de eigenaren. Ondernemers en bewoners pakken ook een belangrijke verantwoordelijkheid op in het realiseren van

een levendig en leefbaar dorp (organiseren activiteiten en evenementen, ondersteunen sociaal-maatschappelijke initiatieven, winkels en horeca jaar rond open, etc.)

Rol hogere overheden en kennisinstellingen

Bij het opstellen van de dorpsvisie hebben ook andere overheden, maatschappelijke instellingen en kennisinstellingen een belangrijke rol gespeeld. Hun rol

is niet voorbij als de dorpsvisie is vastgesteld. Zij kunnen het proces van opwaardering en verdere ontwikkeling van Burgh-Haamstede ondersteunen met kennis, initiatieven en middelen.

6.5 Organisatie uitwerking dorpsvisie

De dorpsvisie Burgh-Haamstede is tot stand gekomen door een samenwerking van een betrokken groep belanghebbenden en belangstellenden, van bewoner en van ondernemer tot gemeente. De partijen voelen in het verlengde daarvan een grote verantwoordelijkheid om de dorpsvisie stap voor stap tot uitvoering te brengen en de ambities en opgaven uit het toekomstperspectief werkelijkheid te laten worden. Realisme staat daarbij centraal. Dit vraagt om duidelijke afspraken van en met de betrokken partijen. Om uitvoering te geven aan de dorpsvisie moet er een uitvoeringsorganisatie worden opgericht, waarbij we zoveel mogelijk aansluiten bij de structuur, die ook rondom de dorpsvisie is gebruikt. We kiezen voor een programmatische aanpak.

Programmateam

Er is een programmateam, dat de (vier) ambities en samenhang van alle projecten in en rond Burgh-Haamstede stuurt en bewaakt. Dit team wordt als volgt

vormgegeven:

- Algeheel projectleider gemeente
- Betrokken projectleider gemeente
- Lid Dorpsraad
- Vertegenwoordiger ondernemers

Stuurgroep

Daarnaast moet er ook een stuurgroep zijn die de uitvoering Burgh-Haamstede bewaakt:

- Algeheel projectleider gemeente
- Ambtelijk opdrachtgever gemeente
- Bestuur opdrachtgeven gemeente
- Voorzitter dorpsraad
- Vertegenwoordiger ondernemers

In de projectenlijst staan de concrete projecten, plannen en maatschappelijke activiteiten. Er zijn verschillende niveaus (gemeentelijke projecten, publiek/private projecten, private projecten en plannen die 'in de lijn' opgepakt worden). Per project moet worden beoordeeld wat de beste projectorganisatie is, maar hieronder volgt een richtlijn:

Gemeentelijke projecten (voornamelijk inrichting openbare ruimte):

- Projectleider gemeente
- Diverse disciplines gemeente
- Bestuurslid Dorpsraad
- Vertegenwoordiger ondernemers
- Afvaardiging deelgebied (1)
- Afvaardiging deelgebied (2)
- Afvaardiging deelgebied (3)

Private projecten:

- Projectleider gemeente
- Diverse disciplines gemeente
- Vertegenwoordiging initiatiefnemer
- Vertegenwoordiger ondernemers/Dorpsraad (optioneel en afhankelijk van onderwerp)

Of er sprake is van een 'project' moet worden beoordeeld aan de hand van de inhoud en strekking van het initiatief. Per project kan de exacte invulling van de projectgroep worden vormgegeven. Is er geen sprake van een 'project', dan wordt een verzoek/aanvraag afgehandeld binnen de afdeling Ruimte en Mi-

lieu ('de lijn') via een principeverzoek en/of wijziging bestemmingsplan en/of aanvraag omgevingsvergunning. In dergelijke gevallen wordt de projectleider dorpsvisie Burgh-Haamstede altijd geraadpleegd. De projectgroep heeft de taak plannen uit te werken en de stuurgroep neemt uiteindelijk een besluit over (een fase van) de voorbereiding/uitvoering van het project.

Naast de projectgroep en de stuurgroep wordt er voor ieder sleutelproject een werkgroep vanuit de achterban geformuleerd. Een aantal inwoners en ondernemers uit het gebied, een lid van de dorpsraad, ondernemersvereniging en gemeente en eventueel andere stakeholders maken deel uit van de werkgroep en brengen hun kennis en advies in aan de gemeente.

De besluitvormende bevoegdheden met betrekking tot de uitvoering van de sleutelprojecten liggen bij de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders.

De bestuurlijk opdrachtgever heeft tevens de rol van 'hoofdbassadeur'. De bestuurlijk opdrachtgever lobbyt voor cofinanciering bij andere overheden, promoot het dorp, dorpsvisie en de projecten en probeert nieuwe ontwikke-

laars aan te trekken.

In het geval van gemeentelijke projecten wordt op voorhand altijd de mogelijkheid van cofinanciëring onderzocht, al dan niet via (Europese) subsidies. Ook voor private projecten zijn subsidies beschikbaar, maar deze moeten door de initiatiefnemer aangevraagd worden. Er is een subsidieambtenaar bij de uitvoering van de dorpsvisie Burgh-Haamstede betrokken om adequaat, efficiënt en tijdig in te spelen op subsidiemogelijkheden.

6.6 Communicatie in het vervolg

Wat willen we bereiken?

Het is belangrijk om de energie die in het dorp is ontstaan rondom de ontwikkeling van de dorpsvisie vast te houden. Tenslotte willen we de koers die is uitgedacht ook realiseren. In de communicatie is het behouden van betrokkenheid onder alle doelgroepen de sleutel tot succes. Veel mensen hebben van de dorpsvisie gehoord en er zelfs over meegedacht. Partijen worden door gemeente, de dorpsraad en ondernemersvereniging op de hoogte gehouden worden met de bedoeling om aangehaakt en en geïnspireerd te blijven. Er worden duidelijke afspraken gemaakt over de projectcommunicatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Primaire doelgroepen

Intern:

- Gemeenteraad
- College van B&W. In het bijzonder de verantwoordelijk portefeuillehouder
- Medewerkers gemeente Schouwen-Duiveland die door hun werkveld aan Burgh-Haamstede verbonden zijn.

Extern:

- Stuurgroep
- Projectgroep
- Bewoners
- Ondernemers

- Recreanten
- Gevestigde potentiële investeerders (marktpartijen)

Secundaire doelgroepen

- Nieuwe potentiële investeerders (marktpartijen)

Communicatiestrategie

De strategie richt zich op het overdragen van kennis, levend houden en het realiseren van de dorpsvisie Burgh-Haamstede. Dit willen we doen op een manier waarmee we doelgroepen inspireren, motiveren, stimuleren en blijven mobiliseren.

De communicatie over de afzonderlijke projecten die onder de dorpsvisie worden uitgevoerd gebeurt vanuit de projecten zelf, maar komt op hoofdlijnen wel terug in de algemene projectcommunicatie.

Middelen intern

Gemeenteraad en B&W: worden jaarlijks bijgepraat via een informatiebijeenkomst. De basis hiervoor vormen de halfjaarlijkse voortgangsrapportages. De uitwerking kan verschillend zijn, bijvoorbeeld een rondleiding in het dorp, een visuele presentatie of een beschrijvende rapportage.

Medewerkers: Vanuit het programma Burgh-Haamstede organiseren we minimaal 2x per jaar een lunchbijeenkomst waarin we iedereen die een actieve rol heeft in de ontwikkeling van de toekomst van Burgh-Haamstede bijpraten. Op deze manier proberen we ook de integraliteit te bewaken.

Middelen extern

Voor het warm houden van de dorpsvisie, het delen van succesverhalen en het verbinden van en mobiliseren van partijen organiseren we (gemeente/Dorpsraad) jaarlijks een mijlpaalviering/netwerkbijeenkomst. De toekomstplannen en mijlpalen komen op een inspirerende manier aan de orde. Op deze manier willen we ervoor zorgen dat de visie levend blijft en Burgh-Haamstede trots is op wat ze bereikt heeft. Ook moet dit evenement ervoor zorgen dat de motivatie blijft en aanwezigen inspireren om aan de slag te blijven twee keer per jaar

wordt er een digitale nieuwsbrief uitgegeven over de voortgang rondom het dorpsvisie Burgh-Haamstede.

We zorgen voor een kort en krachtig en visueel inspiratieverhaal over het toekomstperspectief dat de “hoofd” ambassadeurs kunnen gebruiken in hun contacten naar buiten, bijvoorbeeld voor het aantrekken van nieuwe investeerders, subsidierelaties etc.

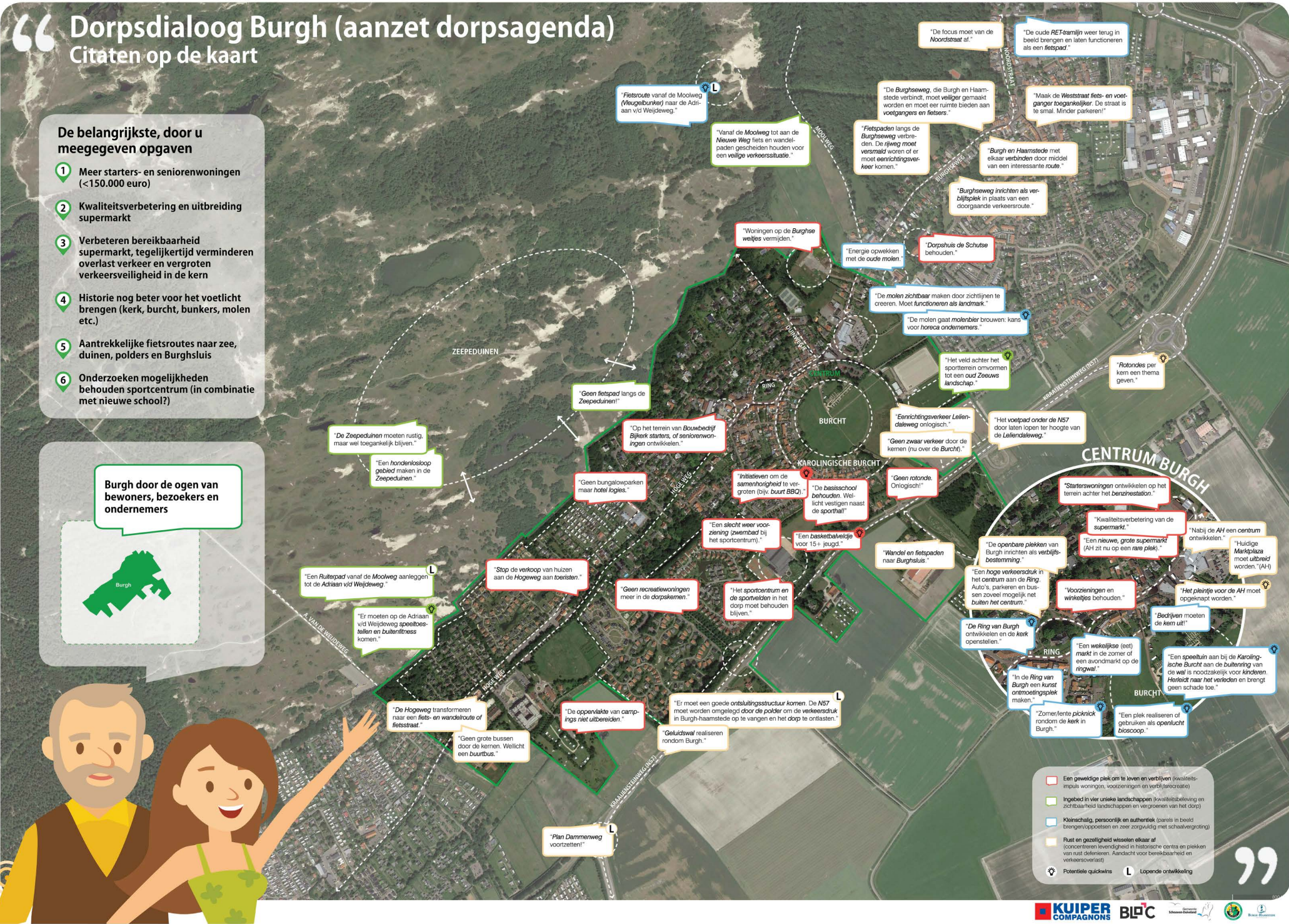
We zorgen dat de dorpsvisie continu zichtbaar is in het dorp, door op zichtbare plaatsen borden met het nieuwe Burgh-Haamstede neer te zetten. De werkzaamheden die niet in het kader van de dorpsvisie worden uitgevoerd, maken we zichtbaar door bij de werkzaamheden een bord of iets dergelijks te plaatsen met tekst als: “Hier wordt gewerkt aan de toekomst van Burgh-Haamstede.”

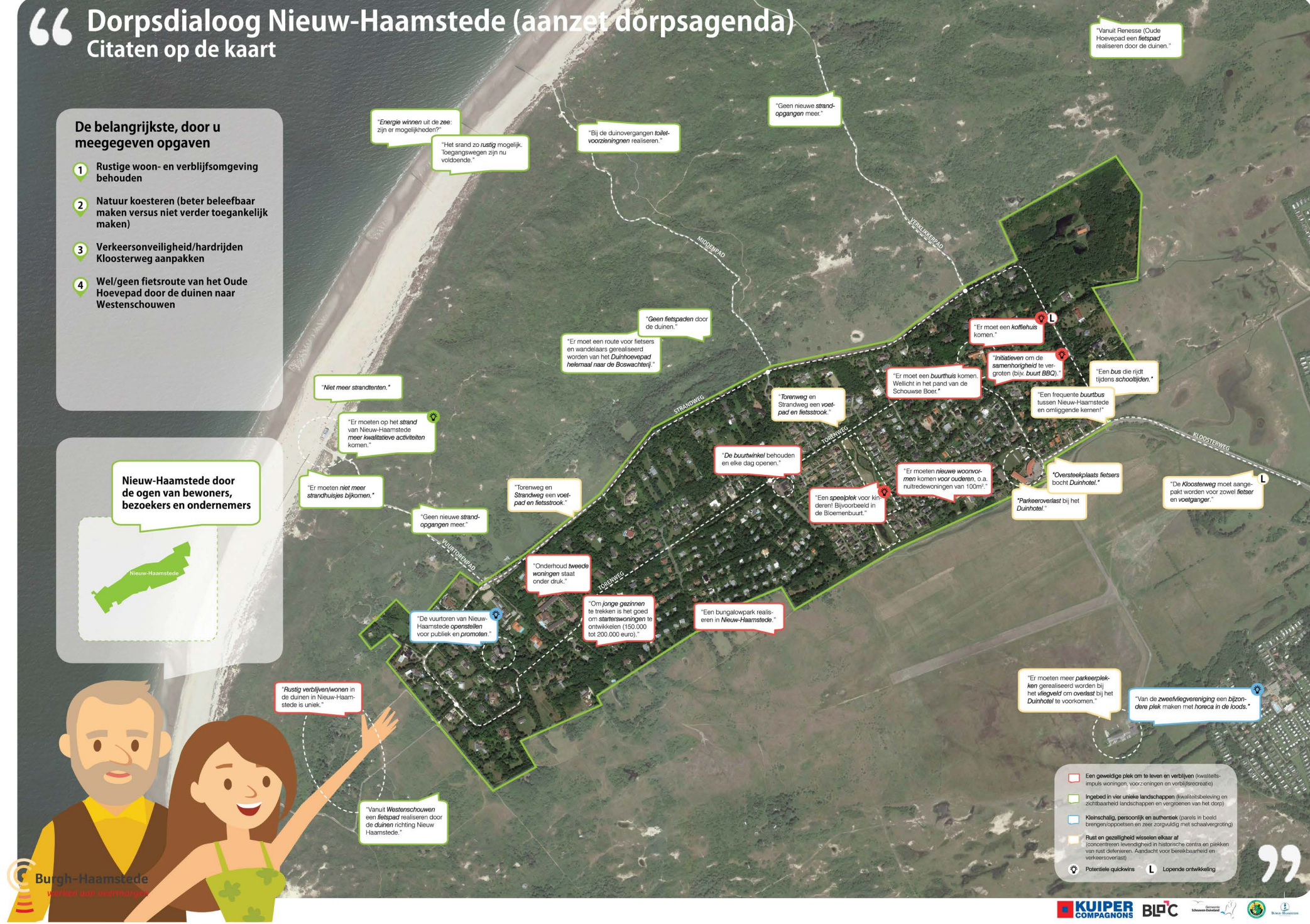
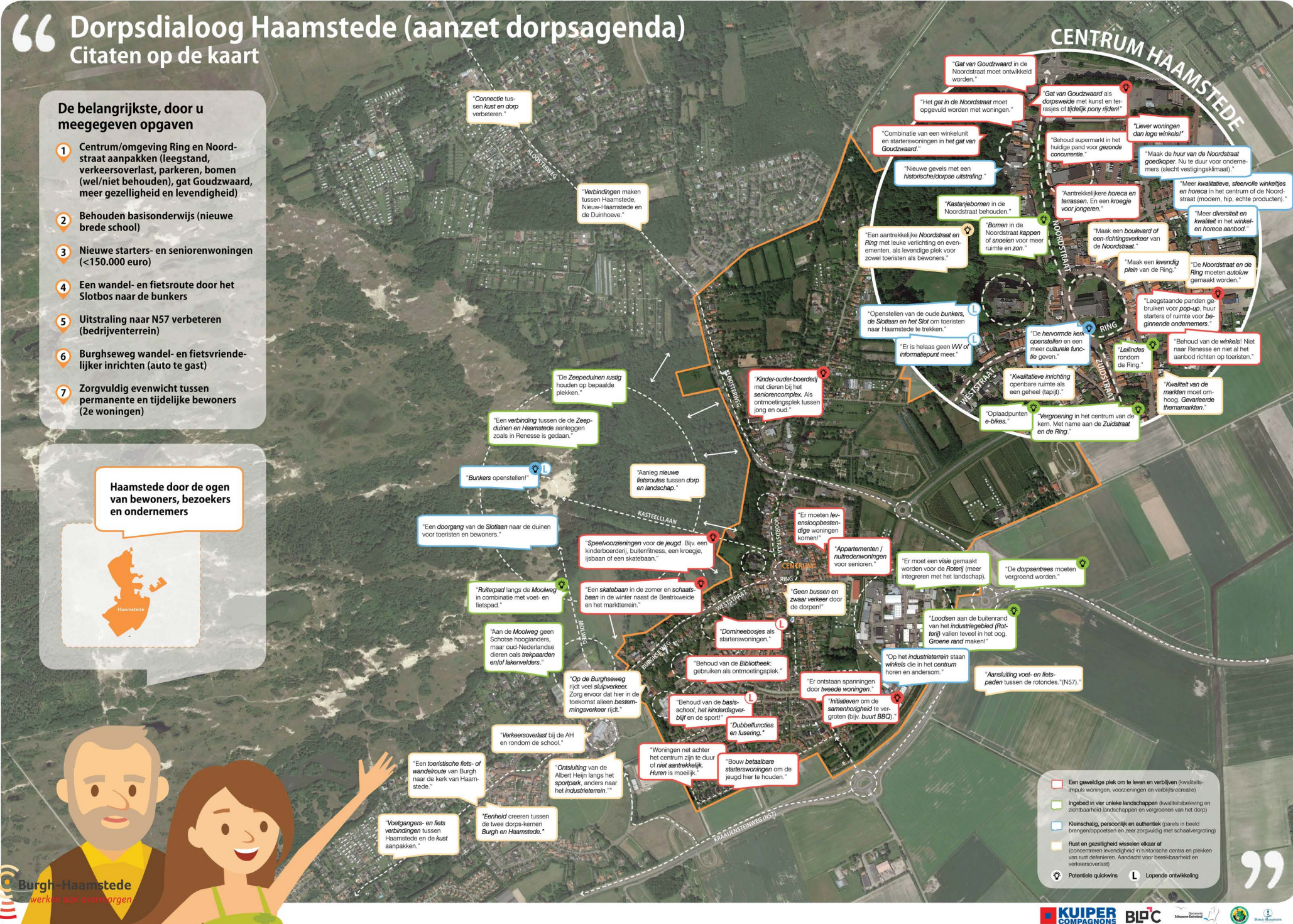

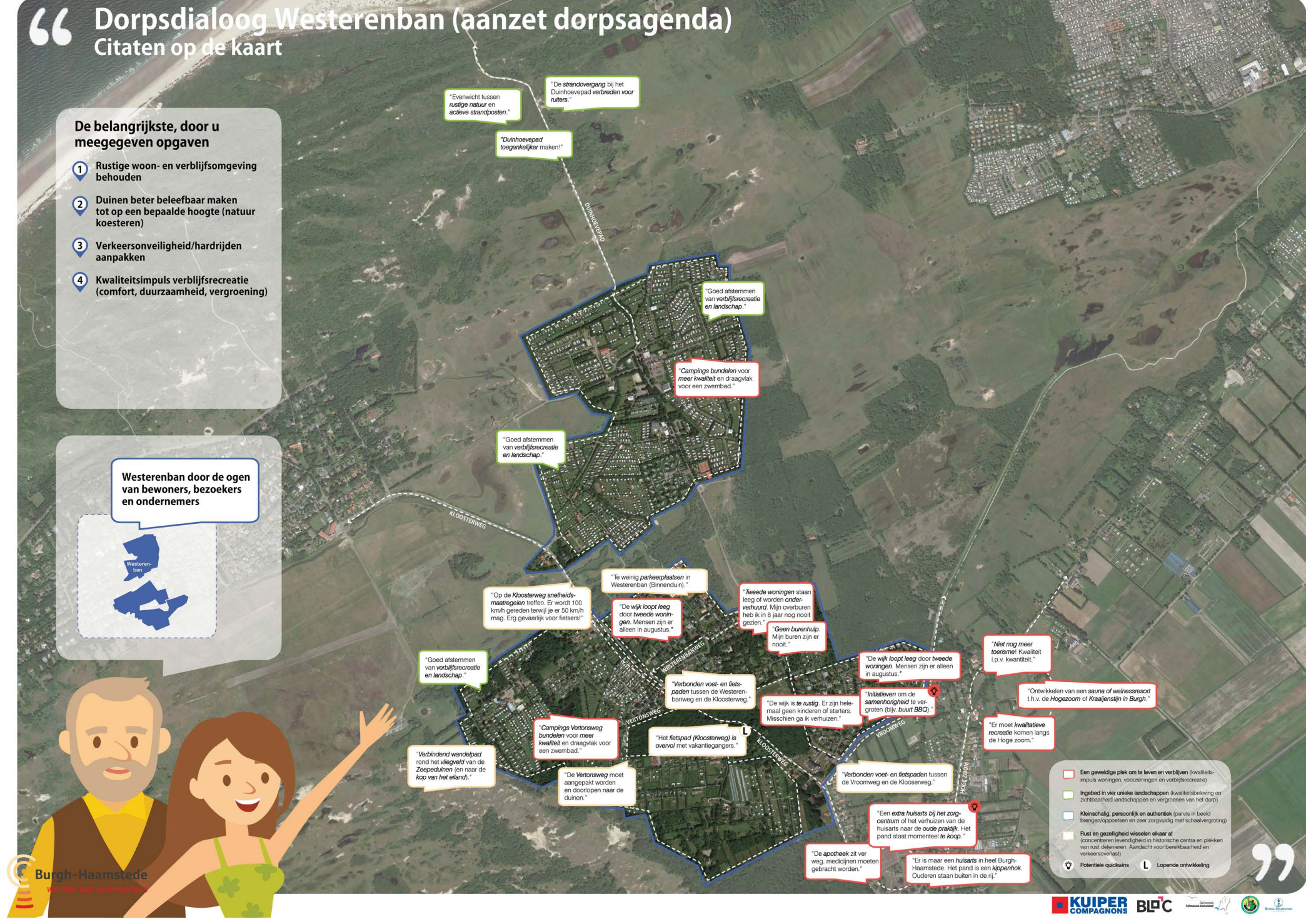

* De gemeentelijke financiën worden jaarlijks in november bij de programmabegroting bepaald

Matrix dorpsvisie Burgh-Haamstede

	Doelen dorpsvisie (uitwerken in de opgenomen opgaven ?)		initiatiefnemer en deelnemende partijen ¹	fase/planning
	Verbinding tussen de kernen, transformatie dorpsas Verkeersstructuur auto verbeteren Fietsen/wandelen/Openbaar Vervoer	Kernen overstijgend		fase 1: 2019 fase 2: 2019-2020 fase 3: 2020-2025 fase 4: 2025 e.v.
1		Verkeers <u>onderzoek</u> verkeersstructuur Haamstede-Westenschouwen (in kernen en buitenom) en verkeersadvies bepalend voor volgende stappen (inrichtingsplan dorpsas (ontwerp/bestek delen, aanpassingen buitenom-parallelweg, ontsluiting Burgh)	gemeente dr, ov, provincie, rws.	fase 1
2		<u>Onderzoek</u> openbaar vervoer/Connexxion kleinere bussen door de kernen of bus buitenom	gemeente, dr, ov, Connexion, provincie	fase 1
3		Opstellen integraal <u>plan</u> dorpsas openbare ruimte en groen/principeprofielen 30 km.	gemeente, dr. ov	fase 2
4		<u>Plan</u> noodzakelijke aanpassingen buitenom (<u>verbreding bestaande parallelweg</u> ,parallelweg-ontsluitingen)	gemeente, dr, ov, provincie, rws	fase 2
5		<u>Onderzoek</u> haalbaarheid ontbrekende schakels fiets-, wandel- en ruiterroutes: - RTM-trambaan achter Platboslaan - Van dijk langs Oosterschelde naar Burgh-en Westlandpolder (onderlangs Oosterscheldekering).	gemeente	fase 3
6		<u>Onderzoek</u> mobiliteitsknooppunten Schouwen-West (uitvoering Agenda Toerisme) locaties Scharendijke, Renesse, Burgh-Haamstede hieruit volgt een mobiliteitsvoorstel	partners Agenda Toerisme	fase 2 + 3
7		<u>Aanpassen</u> parkeerbeleid-betaald parkeren B-H	gemeente	fase 2 +3
8		Energie <u>maatregelen</u> parkeerterreinen met zonnedak en faciliteiten elektrisch vervoer.	gemeente, private partij	fase 2+3
9		<u>Ontwerp</u> verfraaien rotondes bij entree's kernen	gemeente, dr, ov, rws	fase 2
		<u>kwaliteitsverbetering bestaande verblijfsrecreatie (camping Duinrand, herontwikkeling Lisiduna....)</u>	uitvoering Agenda Toerisme	doorlopend
	Zorg- en sociaal netwerk	Kernen overstijgend		
10		<u>Voortzetten en uitbouwen</u> thuis in de kern overleggen	partners thuis in de kern	loopt
11		<u>Toekennen</u> extra uren opbouwwerker SMWO voor ondersteuning inwoners (jongeren en ouderen) Burgh-Haamstede	gemeente, SMWO	fase 2
12		<u>Onderzoek</u> inrichting kernpunt voor zorg en welzijn (in maatschappelijk hart: Burgh).	gemeente (wordt meegenomen bij evaluatie integrale toegang sociaal domein en doorontwikkeling daarvan)	fase 2
	Maatschappelijk en cultureel dorpshart, Goed wonen en verblijven Passend wonen voor iedereen.	Burgh		

¹ Omgeving (inwoners en ondernemers) wordt betrokken bij het proces

13		<u>Onderzoek</u> ontwikkeling maatschappelijk en cultuurhistorisch hart van Burgh/clustering voorzieningen (meerdere scenario's, afhankelijk van besluit locatie regioschool Noord-West en locatie FC de Westhoek, besluit verplaatsing AH, ontsluitingsvariant Weeldeweg/Leliëndaleweg Burgh op N57)	gemeente, dr, ov, diverse partijen (scholen, voetbal, zorg, supermarkt), RWS, provincie	fase 2
14		<u>Opstellen</u> ontwerp/bestek/aanbesteding Burghse weg, Burghse Ring, Kerkstraat, deel Hogeweg /kwaliteitsverbetering openbare ruimte en groen (deel combinatie riolering)	gemeente, dr, ov	fase 2
14		<u>Haalbaarheidsonderzoek</u> gezondheidscentrum (evt. locatie in combinatie met woningbouw)	gemeente, dr, ov, Zeeuwlant, huisarts en private partijen zorg.	fase 2
15		<u>Activiteitenplan</u> Karolingische Burgh-Burghse Schoole historische route (klapbank, molen, kerk, vleugelbunker, historie fruitgaardbedrijven).	private partijen en erfgoedstichting en musea	-
16		<u>Opstellen</u> ontwerp/bestek/aanbesteding Hogeweg o.b.v. herinrichtingsplan dorpsas	gemeente, dr, ov	fase 2
17		<u>Haalbaarheidsonderzoek</u> verplaatsing Bijkerk/Koebel – herontwikkeling vrijkomende locatie Zandstraat	gemeente en betrokken partijen	fase 2
17 a		<u>Opstellen</u> kwaliteitsplan bedrijventerrein Roterij en eenmalige uitbreiding als afronding. (locatieonderzoek)	gemeente en betrokken partijen	fase 2
18		Locatie Noordhoek Burghsweg (overeenkomst aanvraag 4 woningen)	private partijen	fase 2 (separaat))
	Doelen dorpsvisie		initiatiefnemer en deelnemende partijen ⁴	fase/planning
	Versterken winkelen en horeca Goed wonen en verblijven Passend wonen voor iedereen	Haamstede		
19		<u>Opstellen</u> ontwerp/bestek/aanbesteding Noordstraat-Ring, aansluiting Weststraat / kwaliteitsverbetering openbare ruimte en groen	gemeente, dr, ov	fase 2
20		<u>Opstellen</u> beeldkwaliteitsplan openbare ruimte en bebouwing Noordstraat-Ring, inclusief afspraken/regels terrassen en evenementen	gemeente, dr, ov,	fase 2
21		<u>Stedenbouwkundige plan (en strategisch plan)</u> herontwikkelingsgebied kop Noordstraat-Kriekemeet en omgeving (inclusief onderzoek trekkersfunctie, uitbreiding parkeerterrein, ontsluiting rotonde en verdere invulling gebied, eventuele locatie regioschool)	gemeente, dr, ov	fase 2
22		Herontwikkeling locatie Goudzwaard Noordstraat / Hotelontwikkeling	private partij	fase 2
23		<u>Opstellen</u> ontwerp/bestek Burghseweg / Weststraat aanpassing openbare ruimte-groen	gemeente, dr, ov	fase 2

² Minimum, scenario 50 % nieuw

³ Minimumvariant, scenario 50 % nieuw. Uitgegaan van €100,- per m2.

⁴ Omgeving (inwoners en ondernemers) wordt betrokken bij het proces

⁵ Minimum, scenario 50 % nieuw

⁶ Minimum, scenario 50 % nieuw

* De gemeentelijke financiën worden jaarlijks in november bij de programmabegroting bepaald

24		Inzetten op behouden van VVV-dependance	VVV, gemeente, dr	
25		Uitwerking en haalbaarheid structuurversterkende woningbouwlocaties (herontwikkeling/herstructurering)	gemeente (OWB woonvisie)	fase 2
26		Haalbaarheidsonderzoek woningbouw voormalige gemeentewerf (vestigers).	gemeente (OWB woonvisie)	fase 2
27		Onderzoek en realiseren ontbrekende schakels wandel- en fietspaden vanuit dorp naar buitengebied v.v.	gemeente,	fase 2
28		Onderzoek en realiseren wandel/fiets/ruiterroute voormalige RTM-trambaan.	gemeente	fase 2
29		Geluksmoment		fase 1
	Verbinden van strand, natuur en dorp	Westenschouwen		
30		Haalbaarheidsonderzoek nieuwe ontsluiting via Burgh-en Westlandpolder (Westerseweg)	gemeente, dr, ov, VWW	fase 4 (relatie met beschermings- gebied B-&Wpolder
		Opstellen herinrichtingsplan Kraaijensteinweg	gemeente, dr, ov, VWW	fase 4, vervolg op haalbaarheidszonder zoek nieuwe ontsluiting
31		Inrichtingsplan Strandplein	gemeente, dr, ov, VWW	fase 4, vervolg op haalbaarheidszonder zoek nieuwe ontsluiting
32		Inrichtingsplan Bosplein (evt. combinatie met herinrichtingsplan Kraaijensteinweg)	gemeente, dr, ov, VWW	fase 4 vervolg op haalbaarheidszonder zoek nieuwe ontsluiting
33		Uitbreiding horeca- en dorpsplein (burgerinitiatief VWW)	gemeente, VWW	fase 2
34		Haalbaarheid Ontwikkeling beschermingsgebied Burgh-en Westlandpolder (uitvoering Kustvisie door prov-Het Zeeuws Landschap)	gemeente, provincie, dr, ov, VWW	n.t.b. relatie met haalbaarheid nieuwe ontsluiting
35		Geluksmoment	gemeente, dr, ov, VWW	fase 1
	Doelen dorpsvisie		initiatiefnemer en deelnemende partijen ⁸	fase/planning
	Rust en ruimte in de Duinen	Nieuw-Haamstede		
36		Ontmoetingsplek bewoners bij een horecagelegenheid	gemeente, dr, ov, Belangenvereniging NH	
37		Speeltuin	gemeente, dr, ov, Belangenvereniging NH	

⁷ Minimum, scenario 50 % nieuw

⁸ Omgeving (inwoners en ondernemers) wordt betrokken bij het proces

38		realisatie zitbank/geluksmoment	gemeente, dr, ov, Belangenvereniging NH	fase 1
39		onderzoek aanpassen verkeersmaatregelen te hard rijden verkeer Torenweg (proef met verschillende drempels/plateaus) en aanpassing Strandweg (fietsstroken).	gemeente, dr, ov, Belangenvereniging NH	fase 2
40		alternatieven onderzoeken voor overzichtelijk oversteken bij kruising Duinhotel/vliegveld	gemeente, dr, ov, Belangenvereniging NH	fase 2
	Goed wonen in groene kamers	Westerenban		
41		onderzoeken verbeteren veilig oversteken Kloosterweg in zomerseizoen	gemeente, dr, ov,	fase 2
42		verbreden vrijliggend fiets- en wandelpad in het groen langs Kloosterweg	gemeente, dr, ov,	fase 2
43		verzoek aanpassing ruiterroutes	gemeente, dr, ov, ruitervereniging	fase 2
44		realisatie geluksmoment	gemeente, dr, ov,	fase 1
	Buurtschap met de haven	Burghsluis		
45		onderzoek of huidige verkeersmaatregelen toereikend zijn/onderzoek optische versmalling.	gemeente	fase 3
46		beheer en onderhoud dijken bespreken (schapen laten grazen)	gemeente, waterschap	fase 2

Naast de genoemde projecten zal er een cultuurhistorische en landschappelijke analyse voor Burgh-Haamstede uitgevoerd worden, die nodig is om cultuurhistorische en landschappelijk kwaliteiten mee te wegen bij de ontwikkelingen en inrichtingen van het gebied. Deze analyse kan tevens gebruikt worden voor de ambitie om de accenten cultuurhistorie, kunst en cultuur en landschap te versterken.

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder	A.M.J. van Burg
Afdeling	Ruimte en Milieu (RenM)
Ambtelijk opdrachtgever	Afdelingshoofd RenM
Behandelaar	Kitty Henderson
Datum	13 december 2019
Nummer	240075
Onderwerp	Dorpsvisie Burgh-Haamstede vaststellen

Voorstel

1. In te stemmen met de inspraaknotitie ontwerp-dorpsvisie Burgh-Haamstede
2. Dorpsvisie Burgh-Haamstede inclusief de aanpassingen uit de inspraaknotitie vaststellen

Inleiding

De afgelopen twee jaren is er gezamenlijk met de dorpsraad Burgh-Haamstede en de ondernemersvereniging Burgh-Haamstede gewerkt aan het maken van een dorpsvisie voor Burgh-Haamstede. Het proces om te komen tot deze visie is in drie fasen tot stand gekomen:

1. de dialoog met de inwoners, ondernemers, en overige betrokkenen;
2. het bepalen van de dorpsagenda;
3. het opstellen van de dorpsvisie.

Als sluitstuk van dit uitgebreide proces is het concept van de dorpsvisie in de (formele) inspraak gebracht. Tijdens de inspraakperiode zijn 44 zienswijzen ontvangen. Het gaat daarbij om reacties van individuele inwoners, bewonersgroepen en belangenverenigingen. Onderzocht is of de reacties aanleiding zijn om de dorpsvisie te wijzigen. De reacties zijn met de vertegenwoordiging van de dorpsraad en ondernemersvereniging besproken in de projectgroep en stuurgroep en daar waar het aan de orde was met collega's van gemeente, Provincie Zeeland, Rijkswaterstaat Zee en Delta en Waterschap Scheldestromen.

Op grond van de ontvangen reacties wordt voorgesteld de volgende aanpassingen bij de vaststelling van de dorpsvisie Burgh-Haamstede mee te nemen:

- Bij de beschrijving van de identiteit van Westenschouwen in de visie leidt de toevoeging (intensief gebruik) achter recreatie mogelijk tot verwarring want de ambitie is niet om het gebruik te intensiveren. Deze toevoeging tussen haakjes halen we uit de visie.

- Ambitie nieuwe ontsluiting parkeerterreinen Westenschouwen laten we vervallen en het project onderzoek nieuwe ontsluiting parkeerterreinen Westenschouwen nemen we niet op in de uitvoeringsparagraaf.
- Op bladzijde 35 nemen we op dat de Weeldeweg slechts gedeeltelijk eenrichtingsverkeer is, vanaf de afslag N57 tot afslag 's-Gravenmeet is het tweerichtingsverkeer. Vanaf de Achterweg wordt het tot afslag 's-Gravenmeet eenrichtingsverkeer.
- Aanvulling op paragraaf 6.5 is dat er per sleutelproject een werkgroep vanuit de omgeving wordt geformeerd. Per sleutelproject stellen we een werkgroep in die hun kennis inbrengt en adviseert aan de gemeente. Een aantal inwoners/ondernemers uit het gebied, een afvaardiging van de dorpsraad en ondernemersvereniging en eventuele andere stakeholders maken deel uit van de werkgroep. Daarnaast is er voor de uitvoering van de Dorpsvisie een projectgroep met een adviesrol (dorpsraad, ondernemersvereniging, gemeente), een stuurgroep met een richtinggevende rol (voorzitter dorpsraad, voorzitter ondernemersvereniging, twee wethouders, ambtelijk projectleider/programmamanager).
- In de Dorpsvisie voegen we de accenten van cultuurhistorie en kunst en cultuur toe aan Burgh-Haamstede in zijn geheel. We beschrijven de cultuurhistorie en kunst en cultuur uitgebreider met o.a. aandacht voor de monumenten, dorpsboerderijen, het slot Haamstede, kerk Haamstede, De Bewaerschole, de voormalige Brouwerij, Burghse Molen, Burghse Kerk, De Burghse Schoole, Ringwalburg, Zeepeduinbunkers.
- We nemen in de uitvoeringsparagraaf op dat er een cultuurhistorische en landschappelijke analyse voor Burgh-Haamstede uitgevoerd wordt die nodig is om cultuurhistorische en landschappelijk kwaliteiten mee te wegen bij de ontwikkelingen en inrichtingen van het gebied en gebruikt kan worden voor de ambitie om de accenten cultuurhistorie, kunst en cultuur en landschap te versterken.
- Het fietspad (de ontbrekende schakel in Nieuw-Haamstede) via de route ten zuiden van het vlegveld richting de vuurtoren wordt niet meer in de visie opgenomen. De reden hiervoor is dat eerder in het kader van de Regiovisie Schouwen-West is gebleken dat deze route vanwege de natuurwaarden (kernnatuurgebied) niet haalbaar is gebleken en dat de Gebiedscommissie Schouwen-West destijds gezamenlijk besloten heeft een alternatief te onderzoeken.
- De wens om op het havenplateau in Burghsluis initiatieven of activiteiten plaats te laten vinden (in overleg met de eigenaar) nemen we niet meer op in de dorpsvisie.

Beoogd resultaat

In te stemmen met de inspraaknotitie waarin de beantwoording van de ontvangen zienswijzen is opgenomen. Op bepaalde onderdelen worden op grond van deze zienswijzen wijzigen op de dorpsvisie voorgesteld. Met inbegrip van deze wijzigingen de dorpsvisie Burgh-Haamstede vaststellen.

Kanttekeningen

Omdat Burgh-Haamstede in en tegen het Natura 2000- gebied Kop van Schouwen is gelegen zal er bij ruimtelijke en infrastructurele plannen en de daarvoor benodigde vergunningen getoetst worden aan de Natuurbeschermingswet (stikstofdepositie). Wat dit betekent voor de haalbaarheid van de plannen is op dit moment niet bekend. Dit zal per project worden beoordeeld, mede in het licht van de gebiedsgerichte aanpak stikstof Kop van Schouwen.

Communicatie

Na het collegebesluit ontvangen de insprekers bericht dat het voorstel tot vaststelling van de dorpsvisie Burgh-Haamstede met de inspraaknotitie aan de raad is gedaan met de data van de oordeelsvormende raadsvergadering. Een algemeen bericht van deze stap in het proces plaatsen we op de website van de dorpsvisie om de inwoners en belangstellenden op de hoogte te stellen.

Uitvoering

Bij de vaststelling van de programmabegroting 2020-2023 in november 2019 zijn er budgetten beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de volgende sleutelprojecten in 2020:

- herinrichtingsplan dorpsas (inclusief cultuurhistorische en landschappelijke analyse)
- centrumplan Haamstede
- structuurvisie entreegebied Haamstede (herontwikkelingsgebied kop Noordstraat-Kriekemeet en omgeving)

In 2019 voert het verkeerskundig bureau Juust een verkeersonderzoek uit naar de ambitie om de dorpsas herin te richten zodat deze minder aantrekkelijk is als doorgaande route en deze kan functioneren als verbindingsas waar de auto te gast is en de in de dorpsvisie opgenomen scenario's. Dit onderzoek is in februari 2020 gereed. Het rapport bevat een advies over de keuze van de scenario's. Een voorstel met betrekking tot de keuze wordt voorgelegd aan de gemeenteraad. Deze keuze is bepalend voor het opstellen van de verdere inrichtings- en centrumplannen die voor 2020 op de uitvoeringsagenda staan. In de uitvoeringsmatrix van de dorpsvisie is de fasering van de sleutelprojecten opgenomen. Er zijn meerdere ambities, activiteiten en plannen opgenomen dan de herinrichting van openbare ruimte (dorpsas, centra Haamstede en Burgh). Het verschil met de herinrichtingsprojecten is dat, of de gemeente daar zelf niet de regie in heeft en we afhankelijk is van andere partijen (ondernemers, marktpartij, ontwikkelaar, woningcorporatie) of dat de ambitie, plan, activiteit wordt opgepakt binnen een ander domein zoals de ontwikkeling van mobiliteitsknooppunten (Agenda Toerisme), uitwerken structuurversterkende woningbouwlocaties (Woonvisie) en binnen het Sociaal Domein bijvoorbeeld de visie met betrekking tot de maatschappelijke voorzieningen, toekomstig besluit regioschool en sportpark voor het westen, evaluatie van de integrale toegang voor zorg en welzijn. Met de dorpsvisie kunnen we deze opgaven, daar waar dat nodig is, op elkaar afstemmen.

Bijlagen

- Ontwerp-dorpsvisie Burgh-Haamstede
- Antwoordnotitie-raads voorstel (inspraaknotitie ontwerp-dorpsvisie Burgh-Haamstede)
- Gebundelde zienswijzen geanonimiseerd

Burgemeester en wethouders van Schouwen-Duiveland,	
M.K. van den Heuvel	G.C.G.M. Rabelink
Secretaris	Burgemeester

1. Inleiding

Toelichting proces

Eind 2017 zijn de dorpsraad en ondernemersvereniging van Burgh-Haamstede samen met de gemeente en stedenbouwkundig bureau Kuiper Compagnons gestart met het proces om uiteindelijk een Dorpsvisie voor de kernen van Burgh-Haamstede aan de gemeenteraad voor te leggen. De gemeenteraad heeft de opdracht mee gegeven dat iedere kern op Schouwen-Duiveland over een Dorpsvisie beschikt waarmee een impuls wordt gegeven aan de kwaliteit en de leefbaarheid. Voor de Dorpsvisie Burgh-Haamstede is gestart met een uitgebreide dialoofase met het insturen van wensbrieven, interviews met sleutelfiguren, inloopavonden in iedere kern (Nieuw-Haamstede, Westerenban, Haamstede, Burgh, Westenschouwen en Burghsluis), met de bakfiets naar belangrijke locaties en evenementen om willekeurige gesprekken te hebben. De animo om mee te denken was heel groot. We hebben heel veel reacties ontvangen. Al deze input uit de dialoofase hebben we verwerkt in een excellijst die als bijlage bij de Dorpsvisie wordt gevoegd. In een visietraject kunnen we niet alle informatie en wensen een op een verwerken. De rode draad is verwerkt en de resultaten van de dorpsdialoog zijn verwerkt in de agenda per kern. Deze dorpsagenda's zijn in juni 2018 tijdens openbare bijeenkomsten in de kernen gepresenteerd. Naast deze openbare bijeenkomsten is er een klankbordgroep ingesteld en zijn er drie klankbordgroepbijeenkomsten geweest waarbij gediscussieerd is over het toekomstperspectief en de belangrijkste opgaven voor Burgh-Haamstede. De opstellers toetsten tijdens deze bijeenkomsten of ze op de goede weg zaten. De dorpsagenda's per kern (de wensen/ambities vanuit het gebied), de input vanuit de klankbordgroep (check zitten we op de goede weg), trends, ontwikkelingen en het beleidskader van de overheden zijn de uitgangspunten geweest voor de visie (het toekomstperspectief en de ontwikkelingsrichtingen). De concept-Dorpsvisie is op twee informatieavonden in het Grand Hotel ter Duin gepresenteerd aan iedereen en op een avond aan de klankbordgroep. Daaruit kwam duidelijk naar voren dat de meningen ver-

deeld zijn, dat er nog te winnen is op het gebied van vertrouwen (in elkaar en in de gemeente) en de samenwerking (onderling, en met de gemeente). In het proces hebben we aangegeven dat uiteindelijk de gemeenteraad een besluit neemt over Dorpsvisiemet de daarin opgenomen ambities en opgaven voor de verschillende kernen. Uiteindelijk gaat het om het bereiken van de doelen, daarvoor zijn in de visie sleutelprojecten opgenomen. In de visie is een uitvoeringsparagraaf opgenomen met daarin de opgaven, een planning en een investeringsraming. Deze laatste is gekoppeld aan de op 14 november door de gemeenteraad vast te stellen programmabegroting 2020-2023. De gemeente neemt de regierol op zich als het gaat om de herinrichting van de openbare ruimte en ruimtelijke en stedenbouwkundige plannen.

De ontwerp-Dorpsvisie Burgh-Haamstede heeft van 4 juli 2019 tot en met 16 september 2019 ter inzage gelegen. De ontwerp-Dorpsvisie was digitaal raadpleegbaar via de websites van de dorpsraad, gemeente en de website die trekking heeft op de Dorpsvisie. Gedurende deze periode heeft iedereen bij de gemeenteraad zienswijzen kenbaar kunnen maken.

Er zijn 44 zienswijzen op het ontwerp van de Dorpsvisiebinnengekomen. We stellen het zeer op prijs dat er inhoudelijk en uitgebreid is meegedacht en gereageerd is. Met u als inwoner, ondernemer of belangenorganisatie willen we deze gesprekken en discussies over de actuele vraagstukken in Burgh-Haamstede blijven voeren. Alleen gezamenlijk kunnen we werken aan de oplossingen. Niet alle ambities en wensen kunnen een plaats krijgen in de Dorpsvisie. In het kader van de Dorpsvisie zal de rol en taak van de gemeente zich vooral richten op de fysieke kant, de openbare ruimte en ruimtelijke plannen. Een uitvoeringsprogramma maakt onderdeel uit van de Dorpsvisie. Jaarlijks wordt er een voortgangsrapportage opgesteld en voorgelegd aan de gemeenteraad. In de rapportage is ook aandacht voor de actualiteit en of de visie daar goed op aansluit.

Wat ons opvalt bij de reacties is dat meningen tegenover elkaar staat. Aspecten

als niet geconsulteerd zijn door de belangenorganisatie of vereniging of een afwijkende mening hebben dan de vereniging kunnen we in de Dorpsvisie niet oplossen. We willen u meegeven om met elkaar in gesprek te blijven en

standpunten uit te wisselen, het zal niet altijd tot overeenstemming komen maar we hopen dat er uiteindelijk wel ingestemd kan worden met bepaalde keuzen.

Gelet op de regels van privacy en gegevensbescherming van personen zijn de zienswijzen daar waar dit van toepassing is geanonimiseerd.

De 44 zienswijzen zijn beoordeeld, besproken, beantwoord en van een voorstel aan de gemeenteraad voorzien. Bij de beantwoording is de gehele tekst van de zienswijze betrokken en niet alleen de samenvatting. Op grond van de beantwoording van de zienswijzen is een voorstel aan gemeenteraad opgenomen of en zo ja op welke wijze het gemeentebestuur de Omgevingsvisie heeft aangepast.

2. Samenvatting en beoordeling zienswijzen

Z-1 Insprekers Westenschouwen

Ingekomen: 9 september 2019

1. De waardering van Westenschouwen zoals opgenomen in de Dorpsvisie wordt niet onderschreven. De recreatie in Burgh-Haamstede is altijd evenredig verdeeld geweest over Nieuw-Haamstede en Westenschouwen. Rust en stilte hebben in Westenschouwen altijd voorop gestaan net als in Nieuw-Haamstede. We wilden geen Renaissance worden. Er wordt steeds meer bijgebouwd en het is steeds drukker geworden in Westenschouwen, ook met mensen die geen respect hebben voor de natuur. Er worden nog steeds hotels en horeca bijgebouwd. Daar moet een stop op komen.
2. Van verschillende kanten wordt gewaarschuwd voor overtoerisme en de

gevolgen daarvan voor de leefomgeving en natuur/kust. Uiteindelijk is overtoerisme ook nadelig voor de toeristische sector zelf. Gewezen wordt op een adviesrapport van de Raad voor de Leefomgeving ("Waardevol toerisme: onze leefomgeving verdient het") en verschillende artikelen in kranten waarin de gemeente opgeroepen wordt om na te denken over het absorptievermogen van het eiland en grenzen te stellen. Er is tijdens het proces van de Dorpsvisie onrust ontstaan omdat de dorpsraad zich gebaseerd heeft op de politiek die sec uitgaat van een op nog meer toerisme gericht beleid. Het recreatiebeleid heeft er toe geleid dat er steeds meer toeristen zijn (meer vakantieparken, meer evenementen). De Kop van Schouwen is verzadigd geraakt en een omslag is noodzakelijk.

3. In het ontwerp wordt voor Westenschouwen ingezet op nog meer ontwikkelingen voor de toerist: een Strandplein, een Bosplein, geen uitbreiding van het dorpsplein met versterking voor een ontmoetingsplek of speeltuinherinrichting van wegen, nieuwe toegangsweg, uitbreiding van wandel- en fietspaden in de natuur. De fietsroutes zijn al sluitend. Daar zijn Insprekers op tegen.
4. Geen aanleg van een ontsluitingsweg buiten de kern om via de Westerseweg en daarbij de Kraaijensteinweg afwaarderden. Dit geeft namelijk alleen meer overlast. Zet in op ontmoediging van autoverkeer in de dorpen en loop voorop in het verkeersluw maken van de dorpen. Het aanleggen van meer wegen staat hier lijnrecht tegenover.
5. Gevraagd wordt om een zorgvuldige afweging omtrent de centrale waarden van Burgh-Haamstede en daarbinnen Westenschouwen. Gevraagd wordt om in te zetten op bescherming van de rust, stilte en de natuur en niet te kiezen voor verdere uitlevering aan het toerisme. Niet inzetten op grootschalige ontwikkelingen, geen verdere versterking, geen nieuwe attracties. Geen investeringen in nieuwe ontwikkelingen in Westenschouwen.
6. Ook vanuit de klimaatverandering en klimaatopgaven moet er aandacht besteed worden aan verdere vergroening, meer bomen, meer ruimte voor groen, bescherming van de kust. Daar heeft de gemeente haar geld hard voor nodig.
7. Insprekers staan niet achter de zienswijze van Vereniging Westenschouwens Welvaren. Zij zijn als lid van de vereniging bij het opstellen niet geconsulteerd.

8. Mensen richten veel schade aan in de natuur. Gebruiken de duinen als speelgebied. Gepleit wordt voor meer bescherming van de natuur tegen gebruik door mensen die de natuur aantasten. Zet borden neer dat de natuur niet betreden mag worden, beschermd en gerespecteerd moet worden.
9. Een 30 km-regime op de Hogeweg en Kraaijensteinweg richting rotonde hanteren zijn prima voorstellen. Een knip maken in de Hogeweg om doorgaand verkeer tegen te gaan is eveneens goed. Het weghalen van de fietsengeleiders op de Hogeweg is geen goed plan, deze zijn juist bedoeld om het verkeer af te remmen en ruimte voor de fietser te maken. Aanpassen van de Hogeweg is niet nodig. Een onveilige situatie wordt niet herkend, wel dat het er steeds drukker is geworden met toeristen, ook buiten het hoogseizoen.
10. De bushaltes door de kernen moeten er blijven, voor de inwoners en toeristen van levensbelang. De tijd dat het echt stil is in het dorp en in de bus zijn twee maanden in de winter. Inzetten van kleinere bussen of elektrische bussen is wel een goed plan (klimaatneutraal, ook vanwege de mogelijkheid om meer met het OV te kunnen gaan als alternatief voor de auto).
11. Tot slot wordt aandacht gevraagd voor het ongewenste kapbeleid van Staatsbosbeheer in de Boswachterij. Het onderhoud en beheer van het bosgebied moet aangepast worden aan het klimaatbeleid. Verzoek SBB om een goed bosbeheer zonder grootschalige kap te gaan voeren. SBB heeft in de Meeuwenduinen een groot duingebied afgegraven om stikstof uit de grond te halen en nieuwe natuur te realiseren door middel van overstuiving. Het is nu een kale vlakke grasvlakte. Gevraagd wordt om bij Staatsbosbeheer aan te dringen het gebied te herstellen met stuifduintjes en terugbrengen van de oorspronkelijke beplanting en te verzoeken zich bij nieuwe natuur te richten op gebieden met verstening in plaats van afgraven van bestaande natuur.

Beantwoording

Identiteit/kernkwaliteiten Westenschouwen in de Dorpsvisie

Het is absoluut niet de bedoeling om van Westenschouwen een 2e Renesse te

maken. Westenschouwen heeft wel een andere identiteit als Nieuw-Haamstede. Dat hebben we tot uiting willen brengen in de visie. Het strand bij de trappen bij de Rotonde en bij de Kampweg is van een andere orde dan de stranden langs Nieuw-Haamstede. Het strand aan de Rotonde en Punt is familiestrand, dit is ook aanwezig in Nieuw-Haamstede maar daar maar een klein gedeelte, het overgrote gedeelte in Nieuw-Haamstede is natuurstrand. In Westenschouwen zijn meerdere strandpaviljoens, strandhuisjes en activiteiten op het strand. We hebben het in de visie strandcultuur, actief en ontspannen genoemd. Er zijn geen opgaven opgenomen om dat te intensiveren. Op bladzijde 45, bij de beschrijving van de identiteit van Westenschouwen leidt de toevoeging (intensief gebruik) achter recreatie mogelijk tot verwarring. Deze toevoeging laten we weg.

Overtoerisme

U wijst ons erop dat de druk van de toeristen ten koste gaat van de natuur en de kwaliteiten. De Kop van Schouwen is verzadigd en er is een omslag nodig. Uitgangspunt voor deze Dorpsvisie is de door de gemeenteraad vastgestelde Agenda Toerisme. U kunt deze beleidsagenda en de uitvoering digitaal vinden op <https://toekomstschouwen-duiveland.nl/De-toekomst-van-toerisme-is-Schouwen-Duiveland>, onderdeel van de agenda is een monitoring van de ontwikkelingen, het aantal gasten. Uit de cijfers van het CBS en Kenniscentrum Toerisme van 2018 klopt het dat het aantal gasten naar Zeeland en Schouwen-Duiveland toeneemt ook buiten het hoogseizoen en over het hele jaar genomen. Jaarrondopenstelling en jaarrondtoerisme is uitgangspunt van ons beleid. Samen met de provincie en andere kustgemeenten hebben we ook aandacht voor de effecten hiervan. Enerzijds om de gasten goed te faciliteren omdat we een vakantie-eiland zijn en het toerisme een belangrijke economische pijler is. Daar hoort ook een goed woon- en verblijfsklimaat bij, een goede infrastructuur (verkeer, pleinen, parkeren, voorzieningen) en regels die afgestemd zijn op drukke perioden en uitgebreid team van toezicht en controle. Er is een kentering in het beleid dat er geen nieuwe recreatiebedrijven (geen extra

vakantieparken, campings, hotels, horecabedrijven) bij kunnen komen, wel is er ruimte voor kwaliteitsverbetering van bestaande voorzieningen. Een aantal recreatieve ontwikkelingen waren al in gang gezet voordat deze kentering in het beleid kwam en die plannen kunnen nog worden uitgevoerd (zoals de hotelontwikkeling op de locatie van de voormalige manege Lisiduna aan de Hogeweg). Er zijn geen plannen voor het realiseren van nieuwe attracties, wel zijn er allerlei evenementen in de zomer zoals markten en circussen. Vanuit deze bedrijven bekeken zijn de zomermaanden natuurlijk het meest interessant. U wijst ons op het onderzoek van de Raad voor de Leefomgeving met betrekking tot het overtoerisme. Dit heeft onze aandacht, hierover is contact met de provincie Zeeland, het platform Toerisme (inclusief het kenniscentrum Kusttoerisme) en de andere Zeeuwse kustgemeenten.

Ontwikkelingen Westenschouwen

Het Strandplein, Bosplein en Dorpsplein zijn niet alleen voor de toerist, we zien mogelijkheden voor verbetering van de bestaande locaties zodat deze beter passen bij de omgeving en de ontsluiting van de locaties verbeteren en daarmee bijdraagt aan de verkeersveiligheid. Naast de fietsenstalling aan de Lageweg (de exacte locatie ligt overigens nog niet vast) willen we de mogelijkheid bieden voor een ontmoetingsplek voor jong en oud. Het gaat hier niet om het realiseren van extra voorzieningen of grote gebouwen.

Wat betreft uw bezwaar tegen de aanleg van extra routes. In de Dorpsvisie zetten we in op de ontbrekende schakels (route langs de zuidkant van het vliegveld in Nieuw-Haamstede, een route over de oude trambaan bij de Platboslaan en de route van Burghsluis richting de kering/Westenschouwen). De haalbaarheid wordt daar eerst van onderzocht en in dat kader kijken we ook of er belemmeringen zijn vanwege de bescherming van de natuur en de bescherming van het natura 2000-gebied.

Bij nader inzien zien we er vanaf om de haalbaarheid van een nieuwe ontslui-

ting van de parkeerterreinen via de Westerseweg met een doorsteek naar de Kampweg te onderzoeken. Redenen zijn de reacties uit de omgeving, de openheid van de Burgh- en Westlandpolder met de fietsroute, het ontbreken van een visie hoe we openheid van de Burgh- en Westlandpolder willen behouden, en de financiële situatie van de gemeente die noodzaakt tot het stellen van prioriteiten. Deze aanpassing houdt in dat de Kraaijensteinweg en de Kampweg de ontsluitingswegen blijven naar de parkeerterreinen. Duidelijkheid over welk scenario wenselijk is om het doorgaande verkeer van de dorpsas te halen en tot welke herinrichtingsvoorstellen, aanpassingen en verkeersmaatregelen dit concreet leidt kunnen we pas geven nadat het verkeersonderzoek is afgerond (1e kwartaal 2020). Uw suggestie over kleinere bussen en elektrisch vervoer hebben we meegenomen bij het uit te voeren verkeersonderzoek en betrekken we bij het overleg met de provincie en Connexxion. In het verkeersonderzoek onderzoeken we ook het huidige gebruik van de buslijn 133 die over de dorpsas rijdt en welke doelgroepen gebruik maken van de bus.

Over uw kritiek op het kapbeleid in de Boswachterij en het natuurbeheer van de Meeuwenduinen is contact geweest met de afdeling Natuur van Provincie Zeeland en Staatsbosbeheer. Wat betreft instandhoudings- en natuurherstelmaatregelen is de provincie uitvoerend. Voor de Kop van Schouwen betekent dit dat er vooral ingezet wordt om het terug krijgen van de van oorsprong dynamische processen zoals verstuing en open duinlandschap. Daarom wordt exoten zoals Amerikaanse Vogelkers verwijderd om de oorspronkelijke beplanting en dynamiek terug te krijgen.

Staatsbosbeheer heeft aangegeven dat het bosbeheer in de boswachterij Westerschouwen uitsluitend plaatsvindt conform het landelijk beleid en FSC-certificering (certificering bosbeheer in Nederland). Het bosbeheer is juist gericht op het in stand houden van het bos. Het betreft hier een multifunctioneel bos met recreatief medegebruik en er mag geoogst worden t.g.v. het instandhou-

den van het bos. Er wordt 1 x in de 4 jaar slechts een percentage van de aangroei geoogst in het belang van de ontwikkeling van het bos. Het bos blijft dus groeien. Sommige bosvakken gaan al richting eindstadium en zullen de kap en snoeiwerkzaamheden zich slechts beperken tot het gezond houden van het bos. Het gaat dan om verjongingskap en het ruimte geven aan de nieuwe generatie bomen zodat er over 60 jaar nog steeds een bos is. Door de loop der jaren zal er nog steeds houtkap plaatsvinden op de percelen waar naar zogenaamde toekomst bomen wordt gewerkt. Een mindere boom wijkt om een betere boom de ruimte te geven. Het bos begint op leeftijd te raken en er zijn vakken waar inmiddels een natuurlijke vorm van verjonging ontstaat. Andere vakken hebben het soms wat moeilijker en daar zal extra worden ingepland indien nodig. Komende jaren zal ook extra aandacht worden geschonken aan de Amerikaanse Vogelkers die ook in de boswachterij oprukt en inheemse verjonging onderdrukt. De kap van 3 jaar geleden aan de rand van de boswachterij / Meeuwenduin waren zones die in het herstelproject vielen. Er is toen echter niet meer gekapt dan in het regulier beheer al van toepassing zou zijn. Al het toekomstig bosbeheer is dan ook gericht op het juist in stand houden van het bos. Daar is ons bosbeheer op gericht met als controle de FSC certificering.

Z-2   *Inspreker Burgh*

Ingekomen: 26 augustus 2019

1. Al vele jaren loopt er schoon zoet water uit de duinen door enorme buizen weg langs het Duinwegje in Burgh tot de Burghsweg. Verzocht wordt om een stuw/drempelplaat aan te leggen zodat dit water ten goede komt aan de omgeving.
2. Het natuur schelpenpad vanaf de Adriaan van der Weijdeweg tot een Vertonsweg niet opofferen voor een fiets/wandelpad maar behouden als wandelpad.

Beantwoording

Uw opmerking nemen we mee bij het overleg met het waterschap. De gemeente heeft de taak van het Rijk gekregen als uitvoering van het Klimaatakkoord om een ruimtelijke adaptatieplan te maken. Voorkomen van verspilling en inzetten op besparen zijn principes die daarbij aan de orde komen. Dit vraagt wel om aanpassingen van het huidige watersysteem. Mocht het duinwater benut kunnen worden dan zullen er ook afspraken gemaakt moeten worden wie dat dan kan benutten.

De gemeente is voorstander van de realisatie van de ontbrekende fiets/voetschakel tussen de A. v.d. Weijdeweg en de Moolweg. Wij verwijzen u kortheids halve naar de reactie op de zienswijze van inspreker onder nummer Z-10 in deze antwoordnotitie.

Z-3   *Inspreker Westenschouwen*

Ingekomen: 5 augustus 2019

Inspreker onderschrijft de zienswijze van Vereniging Westenschouwens Welvaren. In de zienswijze zijn verschillende aanpassingen op de Dorpsvisie opgenomen

1. Het plan om de dorpsas verkeersluw te maken wordt ondersteund. Wel is er kentekenonderzoek nodig. Verkeerstellingen uitvoeren zal niet veel informatie opleveren. Het weren van doorgaand verkeer kan gemakkelijk plaatsvinden door het plaatsen van een beweegbare paal.
2. De inrichting van de dorpsas kan vergelijkbaar zijn met de inrichting van de Rampweg met twee rode asfaltstroken en in het midden een met klinkers bestrate smalle autostrook. Gericht op herkenbaarheid van gebruik door langzaam verkeer. En hiermee blijft de allure en functie van de Hogeweg in stand. Kan ook op andere delen van de dorpsas worden toegepast.
3. De Noordstraat, Ring Haamstede, Burghseweg, Ring Burgh dienen voorzover het een verblijfsfunctie betreft straatbreed als verblijfsruimte te worden

ingericht. Wegen met een verkeersfunctie worden ingericht met de brede fietsstroken. Hiermee wordt herkenbaarheid en eenduidigheid bereikt voor de gebruikers.

4. De gemeente moet in het Overleg Platform Openbaar Vervoer Zeeland vasthouden aan de bus door de kern en over de dorpsas. Ook de bus is daar te gast en zal met aangepaste snelheid de route kunnen rijden en de passagiers daar kunnen oppakken waar ze zijn of naar toe willen. Dus geen buslijn naar buiten de bebouwde kom verplaatsen. Voorts willen wij dat de gemeente pleit voor een verlenging van de buslijn naar de rotonde in Westenschouwen (eindpunt van de dorpsas) en dit expliciet naar voren brengen in het Overleg Platform Openbaar Vervoer Zeeland. Immers de besturen van gemeenten en kleine kernen zijn een belangrijke informatiebron, via de signalen die zij ontvangen van hun inwoners. De aangedragen informatie zal het OPOV serieus betrekken bij het opstellen van zijn adviezen. Nieuw-Haamstede heeft geen aansluiting op die lijn 133 en Westenschouwen nauwelijks. Met de toenemende vergrijzing is het nodig het lijnennet nog eens nader te bezien!

5. De gemeente moet haar nek uitsteken voor het mogelijk maken van Tinyhouses op de voormalige gemeente werf aan de Burghseweg 66. De behoefte is met name urgent voor jongeren (en die willen we hier toch ook houden). Voorstel is om in de uitvoeringsparagraaf een project op te nemen voor het realiseren van tiny-houses/tijdelijke woningen voor jongeren (een persoonshuishoudens) op het terrein aan de Burghse weg 66 (voormalig gemeentewerf).

6. Gepleit wordt voor een sluitende fietsroute zo dicht mogelijk langs de kust (zoals ook op Walcheren, Noord-Beveland en Goeree-Overflakkee). In het ontwerp zijn de ontbrekende schakels niet verder uitgewerkt of ingevuld. Kijk in overleg met natuurbeheerder naar mogelijkheden.

7. Laat de bereikbaarheid van de kern Burgh en de supermarkt zoals deze nu is (via Leliëndaleweg en Bernhardstraat). Hoge kosten voor alternatieven worden vermeden. Een aanpassing van de T- aansluiting kan de veiligheid verbeteren.

8. Al lange tijd wordt door Vereniging Westenschouwens Welvaren gepleit en gevraagd om een verbetering van de Kraaijensteinweg (vanaf de Hogeweg tot

aan de rotonde) om de verkeersveiligheid te vergroten. Er wordt te hard gereden, er zijn onveilige aansluitingen van wegen en erven en de oversteekbaarheid is problematisch. Uitstel van de noodzakelijke aanpassingen van de Kraaijensteinweg is niet acceptabel. De herinrichting dient in tijd/prioriteit en geld naar voren geschoven te worden en geplaatst te worden in fase 2. Of er worden in fase 2 “voorlopige” maatregelen in overleg met de omgeving genomen te worden die leiden tot lage auto-snelheden en die oversteken veilig doen zijn. Op langere termijn kan dan de structurele herinrichting opgepakt worden.

9. Verzocht wordt de situatie in Westenschouwen met vrije parkeerplaatsen op de Steenweg, Lageweg, Westenschouwenseweg en Westerseweg zo te houden als het nu is en geen betaald parkeren in te voeren. Voorwaarde is wel een duidelijke aanduiding dat parkeren verboden is behalve op de als zodanig herkenbare p-plaatsen (P-tegel). Bij handhaving is bij deze oplossing eenvoudig te constateren of er een overtreding is. De gemeente zorgt voor gratis parkeren op beide parkeerterreinen in Westenschouwen.

10. Gepleit wordt om het strand- bos- en dorpsplein eerder op te pakken. De kosten hiervoor kunnen beperkt blijven.

11. Verzocht wordt om financiële ondersteuning te krijgen voor te organiseren activiteiten in kader van thuis in de kern (met SMWO). Er is een plan vanuit de inwoners om een hangplek (jong en oud) met jeu de boule baan, en verder uit te bouwen met muziektent die ook gebruikt kan worden als speelvoorziening. Verzocht wordt om volledige support (medewerking financieel en vergunningen) om de activiteiten en plannen die uit het dorp ontstaan te kunnen uitvoeren.

12. Met betrekking tot de uitvoeringsstrategie en benodigde investeringen wordt gepleit voor heldere keuzen en een argumentatie voor deze keuzen. De kost gaat voor de baat uit dus het lijkt onvermijdelijk dat de lasten verhoogd zullen moeten worden. Daarbij is uitstel van de aanpassingen van de Kraaijensteinweg vanuit verkeersveiligheid onacceptabel.

Beantwoording

Verwezen wordt naar de beantwoording bij Zienswijze – 42 van Vereniging Westenschouwens Welvaren.

Z-4   *Inspreker Westenschouwen*

Ingekomen: 11 september 2019

1. Inspreker is het niet eens met de zienswijze van Vereniging Westenschouwens Welvaren.
2. Inspreker heeft geen problemen met de huidige Kraaijensteinweg en het 50 km-regime. Hoeveel ongelukken hebben er de afgelopen 10 tot 15 jaar plaatsgevonden? 1 of 2?
3. Inspreker is het niet eens met het verzoek van Vereniging Westenschouwens Welvaren voor het doortrekken van de busroute tot de rotonde bij de trap. Niet veel mensen zullen daar gebruik van maken.
4. Het onderzoek naar de alternatieve ontsluitingsroute van de parkeerterreinen langs de Burgh- en Westlandpolder wordt door inspreker wel ondersteund.

Beantwoording

We nemen voor kennisgeving aan dat u het niet eens bent met de zienswijze van VWW.

Het is niet zo dat er eerst ongelukken gebeurd moeten zijn om wegen aan te passen. De huidige inrichting van de Kraaijensteinweg vanaf de Hogeweg tot een de rotonde nemen we mee in het verkeersonderzoek dat uitgevoerd wordt in het kader van de Dorpsvisie.

De wens om de busroute door te trekken naar de rotonde in Westenschouwen is vaker besproken met Connexxion en hangt inderdaad samen met het daadwerkelijke gebruik van de bus. De provincie en Connexxion hanteren

normen. Vervoer en mobiliteit zijn in ontwikkeling, alternatieven voor de reguliere bus worden onderzocht. Dit aspect krijgt ook aandacht in het verkeersonderzoek.

Bij nader inzien zien we er vanaf om de haalbaarheid van een nieuwe ontsluiting van de parkeerterreinen via de Westerseweg met een doorsteek naar de Kampweg te onderzoeken. Redenen zijn de reacties uit de omgeving, de openheid van de Burgh- en Westlandpolder met de fietsroute, het ontbreken van een visie hoe we openheid van de Burgh- en Westlandpolder willen behouden, en de financiële situatie van de gemeente die noodzaakt tot het stellen van prioriteiten. Deze aanpassing houdt in dat de Kraaijensteinweg en de Kampweg de ontsluitingswegen blijven naar de parkeerterreinen.

Z-5   *Inspreker Burgh-Haamstede*

Ingekomen: 15 september 2019

1. Inspreker vraagt om de aanleg van het fietspad op de oude RTM-baan/nu groenstrook achter de Hogezoom en Platboslaan uit de visie te schrappen om de volgende redenen:
  - a. De groenstrook wordt nu gebruikt door de aangrenzende bewoners, wandelaars en ruiters. Is een stuk woongenot voor de bewoners.
  - b. Er zijn al 2 autoluwe routes als schakel naar het Gadrabos en de Vroongron-den, namelijk de fietsroute over de gesaneerde Vroonweg en via de Breedste-weg over de Hogezoom zelf.
  - c. Toeristisch belang gaat boven belang van de bewoners. Er is geen draagvlak voor dit plan bij de bestaande permanente bewoners.
  - d. De route kan nooit volledig doorgetrokken worden tot aan de stoplichten, dus het doel is slechts ten dele te realiseren.
  - e. De vraag is of het inruilen van een groen omgeving ingeruild moet worden voor een verhard fietspad.
  - f. Schadeclaims van bewoners door waardevermindering van de aangrenzen-de woningen.

Beantwoording

De voormalige RTM-baan is nu een gemeentelijke groenstrook achter de woningen en we begrijpen dat dit uw woongenot vergroot. Bij de gemeente en de ruitervereniging van Schouwen-Duiveland bestaat de wens om ruiterroutes met elkaar te verbinden. In bijgevoegde link ziet u het bestaande netwerk van de ruiterroutes in de Kop van Schouwen. <https://media.vvvzeeland.nl/l/library/download/D5HyKe9N1OuhF2uyM9J2Su9BZ-agEt8ek/ruks+s- d+v4.pdf?scaleType=1&width=1200&height=1200&ext=.pdf> Het gaat om een voorziening voor inwoners die de ruitersport beoefenen, vanzelfsprekend kunnen ook toeristen er gebruik van maken. De gemeente heeft het plan om deze voormalige RTM-baan als ontbrekende verbinding tussen bestaande ruiterroutes te realiseren, deze voorziet dan ook in de verbinding naar het strand. We steken vooralsnog in op alleen de aanleg van het ruiterp pad zodat er ook geen sprake hoeft te zijn van verharding of verstening. Het instandhouden van het pad heeft ook een cultuurhistorisch element. We willen graag zichtbaar maken dat dit een onderdeel is geweest van de oude trambaan. Op welke manier we dat in beeld gaan brengen is op dit moment nog niet bekend. We gaan er niet vanuit dat het opnemen van het ruiterp pad in het routenetwerk zal leiden tot waardevermindering van uw woning. U geeft aan dat het pad nu ook al wordt gebruikt door wandelaars en ruiters.

Z-6   *Inspreker Burgh*

Ingekomen: 28 augustus 2019

Er staat een onjuistheid op bladzijde 35 van de Dorpsvisie. De Weeldeweg is slechts gedeeltelijk eenrichtingsverkeer, vanaf de afslag N57 tot afslag 's-Gravenmeet is het tweerichtingsverkeer. Vanaf de Achterweg wordt het tot afslag 's-Gravenmeet eenrichtingsverkeer. Automobilisten trekken zich hier niet veel van aan en negeren het bord eenrichtingsverkeer. Ook wordt er te hard gereden en de te zware vrachtwagens veroorzaken scheuren in de gevels van huizen.

Beantwoording

We corrigeren dit op bladzijde 35 en zullen opnemen dat de Weeldeweg slechts gedeeltelijk eenrichtingsverkeer is, vanaf de afslag N57 tot afslag 's-Gravenmeet is het tweerichtingsverkeer. Vanaf de Achterweg wordt het tot afslag 's-Gravenmeet eenrichtingsverkeer. De ontsluiting van Burgh is een van de aspecten die meegenomen worden in het verkeersonderzoek en verkeersadvies met betrekking tot de Dorpsvisie. We betrekken daar ook de breedte en functie van de bestaande wegen bij. De vraag die daarbij beantwoord moet worden is of de Weeldeweg wel geschikt is als ontsluitingsweg naar de N57.

Z-7   *Belangenvereniging Nieuw-Haamstede*

Ingekomen: 15 augustus 2019

1. In de basis wordt de Dorpsvisie ondersteund. De vereniging heeft dezelfde kanttekeningen als Vereniging Westenschouwens Welvaren en sluit zich daarbij aan. Met een verschil dat Nieuw- Haamstede geen beweegbare paal in het dorp ziet zitten. De "auto te gast"-inrichting zoals de Rampweg is voldoende voor het hele gebied waar sprake is van verkeersoverlast. Uniformiteit en herkenbaarheid zijn belangrijk. Verder is voldoende parkeergelegenheid in Haamstede belangrijk zodat inwoners ook buiten het hoogseizoen de winkels goed kunnen bereiken.
2. Onderzoek doen naar oplossingen voor verkeersmaatregelen tegen te hard rijden op de Torenweg in fase 2 en onderzoek aanpassen Strandweg met fietsstroken in fase 2 is volstrekt overbodig en veel te laat. De vereniging is al zolang in gesprek met gemeente dat uitstel geen optie is. Proeven doen is geld- en tijdverspilling, er dienen nu maatregelen genomen te worden. Ook in Nieuw-Haamstede auto te gast en extra 30 kilometerborden. Geen drempels of plateaus. Inrichten zoals de Rampweg (twee kleuren asfalt, fietsstroken en borden auto te gast).
3. Over de Strandweg zijn we in gesprek met wethouder die toegezegd heeft onderzoek te laten doen naar de haalbaarheid van ons voorstel om een voet-

gangerspad aan te leggen achter de parkeerplaatsen. Dit hoeft niet veel te kosten en heeft hoogste prioriteit.

4. De onveiligheid bij de kruising bij het Duinhotel kan op korte termijn verbeterd worden door richting Kloosterweg rijdende fietsers dwingend te geleiden via Duinroosweg en Badweg. Bijvoorbeeld door een andere kleur asfalt in combinatie met bewegwijzering en geleiding op de weg. Dit hoeft niet veel te kosten en heeft hoogste prioriteit.

5. Op bladzijde 91 is opgenomen dat er een landschappelijke route gemaakt wordt achter het vliegveld langs zodat mensen een rondje kunnen fietsen en niet alleen via de Kloosterweg terug hoeven. Dit is zorgelijk vanwege aantasting van het ongerepte landschap. Een aansluiting het Zeesterweegje is onmogelijk omdat dit privé-eigendom is. Zinvoller is aan te sluiten op het Oude Vuur pad dat in eigendom is van de gemeente en dan richting uitkijktoren in de Boswachterij. We willen eerst meer duidelijkheid over de geplande route en het type pad en zullen dan definitieve zienswijze geven.

6. Op bladzijde 107 is een plan opgenomen om een ontmoetingsplaats bij een horecagelegenheid te realiseren en op bladzijde 134 een speeltuin. Beiden kunnen geschrapt worden, als er behoefte aan is kunnen we dat zelf realiseren. Het budget kan beter aangewend worden.

Beantwoording

In de Dorpsvisie gaat het over de dorpsas van Haamstede naar Westenschouwen en de landschapsas die daar haaks op staat van Nieuw-Haamstedenaar het landelijk gebied tot aan de Plompetoren aan de Oosterschelde (kaart bladzijde 41 ontwerp-Dorpsvisie). Voor de dorpsas zetten we in op één samenhangende verharding waar de auto zich tegast voelt en er ruimte is voor fietsen en wandelen. Voor de landschapsas zijn andere verbeterpunten opgenomen zoals het verbreden van het fietspad Kloosterweg, de oversteekbaarheid van de Kloosterweg (bij de Vertonsweg) veiliger en overzichtelijker maken. Specifiek voor Nieuw-Haamstede ligt de focus bij het recreatief strandverkeer in het woongebied. Dit is een terugkerend gespreksonderwerp van de

belangenvereniging met de gemeente. In uw zienswijze geeft u aan dat nader onderzoek naar de beste verkeersmaatregelen in het gebied overbodig is en dat het tijd is voor actie en uitstel is geen optie.

U wenst de Torenweg in te richten zoals de Rampweg (asfalt met fietsstroken, auto te gast en borden). De Rampweg heeft een rode fietsstrook in het midden en zwart aan de randen. In principe kan dit aan de Torenweg ook. Alleen is de Torenweg veel minder breed. Deze inrichting gaat daarmee geen oplossing bieden. Mocht daar toch toe besloten worden, om u tegemoet te komen, dan kan dat gerealiseerd worden bij de volgende keer dat de Torenweg onderhoud nodig heeft. Deze weg is nog niet zo lang gelden voorzien van een nieuwe deklaag dus deze eventuele aanpassing zal niet op korte termijn plaatsvinden.

U wenst een voetpad achter de parkeerplaatsen aan de Strandweg (vanwege veiligheid). De noodzaak van een wandelpad in de berm achter de parkeerplaatsen ontgaat ons. De Strandweg is een brede weg, met een strook parkeren aan de kant van het strand. Vanwege de breedte van de weg is er ruimte om te lopen vanaf de parkeerplaats naar de strandopgang. De Strandweg heeft een lengte van zeker 1500 meter, bij het te realiseren schelpenpad achter de parkeerplaatsen aan de Strandweg, in de berm, er vanuit gaande dat dat over de gehele lengte van de Strandweg is hoort een kostenplaatje van minstens € 150.000 voor de aanleg en het vraagt ook structureel om meer onderhoud. Een schelpenpad is bij een beperkt gebruik niet wenselijk vanwege het onderhoud, Dat is een grote kostenpost. Onze ervaring is dat schelpenpaden overgroeien doordat ze te weinig worden gebruikt.

U wenst een oplossing voor kruispunt Duinhotel: de richting Kloosterweg rijdende fietsers dwingend te geleiden via Duinroosweg en Badweg, bijvoorbeeld door een andere kleur asfalt in combinatie met bewegwijzering en geleiding op de weg. Dit heeft voor u de hoogste prioriteit. Deze kruising is al eerder aangepast op verzoek van uw vereniging en blijktbaar functioneert

het nu nog niet goed. Een goede oplossing vinden blijft lastig. Natuurlijk kan er een andere route geadviseerd worden maar de mensen die bekend zijn kiezen toch de kortste weg.

- Er is geen behoefte aan drempels en plateaus, speeltuin of ontmoetingsplaats. Mocht er aan de laatste twee behoefte zijn dan realiseert u dit zelf.

Hieruit trekken we de conclusie dat er geen nader onderzoek nodig is naar verkeersremmende maatregelen aan de Torenweg en kan de financiële reservering voor een voorziening voor ouderen en de jongste kinderen in Nieuw-Haamstede vervallen en ten goede komen aan de gewenste verkeersmaatregelen.

In de Dorpsvisie is de ambitie opgenomen om ontbrekende schakels tussen bestaande wandel- en/of fiets en/of ruiterroutes aan te leggen. Een daarvan is de route onderlangs het vliegveld richting de vuurtoren. De gestippelde route op bladzijde 90 geeft de ontbrekende schakel aan maar is niet aangeduid als dat het precies zo moet lopen. Onderzocht zal moeten worden of het haalbaar is, dat hangt onder andere af van de natuurbeheerders en de eigenaren in het gebied. Uw alternatief vanaf het Oude Vuur naar de uitkijktoren is mogelijk een alternatief alhoewel het pad door kwetsbare natuur gaat en het pad dat er ligt een natuurbelevingspad is. De haalbaarheid van de ontbrekende schakels zullen nader onderzocht worden, en zodra er meer bekend is over eventuele nieuwe routes in Nieuw-Haamstede stellen we uw vereniging op de hoogte en bespreken we dit verder.

Z-8 Platform culturele instellingen Burgh-Haamstede i.o.

Ingekomen: augustus 2019

1. Het platform i.o. (Stichting Bewaerscholen, Stichting Kunstschoon Westerschouwen, Stichting Westenschouwen Cultureel onder leiding van kwartiermaker B. Coenen) heeft in maart een culturele paragraaf aan de dorpsraad toe-

gestuurd. Deze culturele paragraaf “Versterk de culturele as Burgh-Haamstede, KUST, KUNST en CULTUUR” is bij de zienswijze gevoegd. Tijdens de inloopavonden in maart is naar voren gekomen dat een visie/ambities met betrekking tot kunst en cultuur(historie) in de visie ontbreken. In de visie ontbreekt de culturele as als verbindend element. Waar voorheen het tonen van kunst en cultuur leidend was zien we tegenwoordig dat daar waar kunst en cultuur in brede zin als beleving centraal komt te staan de steden daaromheen floreren (Domburg, Bergen (N-H), Wageningen, Wassenaar, Gorssel, Friesland 2018 en buiten Nederland Bilbao, Metz, Lille, Watou etc.).

2. De essentie van de visie te weten verscheidenheid (5 kernen) en eenheid (routeverbinding) vraagt op onderdelen bijstelling en toevoeging:

a. De visie gaat uit van een mechanisch planmatig voortschrijvend ontwerp en gaat niet uit van de organische ontwikkelingen die plaatsvinden in de 5 kernen. Het is beter aan te sluiten bij de bestaande organische dynamiek en realiteit.

b. Er is aarzeling bij de in de Dorpsvisie beschreven manier van het bevorderen van de samenhang tussen de dorpen, de verbinding wordt vooral gezien als stedenbouwkundige opgave en bestaat primair uit het verbeteren van de fysieke infrastructuur/verkeersroute van Haamstede via Burgh naar Westenschouwen. We zijn het met de dorpsraad eens dat meer onderlinge betrokkenheid gewenst/noodzakelijk is, immers het huidige Burgh-Haamstede toont zich eerder als eilandenrijk dan als een gemeenschap. Maar het bevorderen van eenheid is niet alleen een stedenbouwkundige opgave maar vooral een maatschappelijke meer in het bijzonder een (sociaal)culturele opgave. Aanpassen van de infrastructuur volstaat niet. Wel een noodzakelijke voorwaarde maar niet voldoende. Naast een materiële fysieke samenhang (connectivity) vraagt de immateriële samenhang (consilience: geestelijke, sociale, culturele samenhang) in Burgh-Haamstede om versterking. In de visie blijft dit laatste ten onrechte onderbelicht. Een succesvolle ontwikkeling van Burgh-Haamstede vraagt om versterking van de al aanwezige kunst en cultuur als ook om uitbreiding daarvan. Het toevoegen van een culturele publiekstrekker aan de bestaande voorzieningen inclusief culturele festiviteiten zal op termijn zorgen voor een sterke

identiteit van Burgh-Haamstede als geheel.

c. De genoemde publiekstrekker aan het begin van de Noordstraat (supermarkt, discounter) heeft onvoldoende onderscheidend vermogen. Een jaarrond open cultuurhuis (expositieruimte, kunsthall, beeldentuin, museaal gebouw, gehoorzaal of combinatie hiervan) al dan niet te exploiteren in samenwerking met de bestaande musea biest als publiekstrekker veel perspectief, als startpunt van een culturele as (dorpsboerderijen, het slot Haamstede, kerk Haamstede, De Bewaerscholen, de voormalige Brouwerij, Burghse Molen, Burghse Kerk, De Burghse Schoole, Ringwalburg, Zeepeduinbunkers). Het geeft Burgh-Haamstede een eigen gezicht als kunst- en cultuurdorp, als drager voor toekomstige voorspoed.

Beantwoording

Uw gezamenlijke visie om de culturele as Kust Kunst en Cultuur in Burgh-Haamstede te versterken wordt toegejuicht. Kust (natuur), kunst en cultuur horen bij de identiteit van Burgh-Haamstede. Dit is een aanvulling op de Dorpsvisie, uw constatering dat we met de uitvoering van de Dorpsvisie vooral richten op de ruimtelijke en fysieke opgaven is juist. We betrekken daar ook de aangrenzende gebouwde omgeving en het aangrenzend landschap bij, het is niet sec een infrastructurele c.q. verkeersoplossing met betrekking tot de weg maar onderzoeken en ontwerpen dit in relatie tot de omgeving. We zijn van mening dat de kwaliteitsimpuls van de openbare ruimte een vliegwiel kan zijn voor plannen en ontwikkelingen aan deze openbare ruimte. Dat gebeurt aan de hand van een programmatische aanpak. De overheid werkt planmatig maar wel met ruimte voor flexibiliteit om ook aan te sluiten op de actualiteit. Met u zijn we het eens dat de kans van slagen het grootst is in een proces van samenwerken, het met elkaar in gesprek zijn en kijken welke meerwaarde samenwerken biedt. Dat is helaas met het visieproces nog niet tot zijn recht gekomen. Uw (professionele) samenwerking met betrekking tot de kunst, cultuur en historie van de streek is een heel mooi voorbeeld dat je gezamenlijk veelal meer bereikt dan alleen ($1+1=3$). Daar

gaat een bepaalde dynamiek en positiviteit van uit, met een marketing die daar bij past kan Burgh-Haamstede nog meer bekendheid krijgen. U bent in gesprek met de ambtenaren van kunst en cultuur en cultuurhistorie en archeologie om te bespreken welke verbindingen er tot stand kunnen komen. Bekeken wordt of de gemeente dit op enigerlei wijze kan stimuleren (bijvoorbeeld met een projectsubsidie). We denken daarbij vooral aan de verbinding en koppeling tussen de bestaande musea, ateliers, historische gebouwen en historische plaatsen en eventueel nieuwe mogelijkheden in bestaande (markante, historische) gebouwen. De publiekstrekker op de kop van de Noordstraat gaat in eerste instantie om een detailfunctie die veel klanten trekt, onze voorkeur en prioriteit gaat uit naar de verplaatsing van de Albert Heijn/Market Plaza naar deze locatie aan het begin van de Noordstraat, we verwachten dat een dergelijke functie een stimulans kan betekenen voor het centrum van Haamstede.

In de Dorpsvisie zullen we de cultuurhistorie en kunst en cultuur uitgebreider beschrijven met o.a. aandacht voor de monumenten, dorpsboerderijen, het slot Haamstede, kerk Haamstede, De Bewaerscholen, de voormalige Brouwerij, Burghse Molen, Burghse Kerk, De Burghse Schoole, Ringwalburg, Zeepeduinbunkers. Dit sluit aan bij ons erfgoedbeleid en toeristisch beleid waarmee we aan de hand van verhaallijnen tot meer beleving van onder andere cultuur willen komen, door zowel gasten als inwoners. Erfgoed Zeeland heeft inmiddels in opdracht van de provincie de Zeeuwse erfgoedlijnen opgeleverd (<https://www.zeeuwseankers.nl/nieuws/zeeuwse-erfgoedlijnen-van-start>). Erkend wordt dat het erfgoed op verschillende fronten (cultureel, sociaal-maatschappelijk, ruimtelijk, toeristisch, economisch) een belangrijke drager is. Inmiddels hebben we vanuit de Agenda Toerisme opdracht gegeven aan Erfgoed Zeeland om in navolging op de Zeeuwse erfgoedlijnen te komen tot een lokale vertaling en verdieping van de Zeeuwse verhaallijnen voor Schouwen-Duiveland. U bent van harte uitgenodigd om aan dit traject deel te nemen.

Z-9   *Inspreker*

Ingekomen: 4 januari 2019

1. Gewezen wordt op de zienswijze en de visie van het Platform culturele instellingen Burgh-Haamstede i.o. Deze visie die uitgaat van een culturele as in Burgh-Haamstede (inclusief de sociaal-culturele samenhang versterken) wordt geheel onderschreven (medeondertekend)
2. De Bewaerscholen (www.bewaerscholen.nl) als centrum voor experimentele beeldende kunst met nationale en internationale uitstraling ontbreekt in de Dorpsvisie. Dit jaar zijn er 2217 bezoekers geweest die ook de middenstand hebben verrijkt.
3. De Kunstschouw wordt wel genoemd, hier ook de Bewaerscholen bij vermelden.
4. Door Burgh als maatschappelijk en cultureel hart te positioneren vergeet je de culturele voorzieningen zoals de Bewaerscholen in Haamstede. Deze concentratie in Burgh doet geen recht aan de aanwezige kunst en cultuur in Haamstede zoals de Bewaerscholen.
5. De Bewaerscholen wordt een keer in de Dorpsvisie genoemd bij de herinrichting van de openbare ruimte Noordstraat en Ring waarbij er een prominente plek in het beeld aan historische elementen gegeven wordt. Daarbij is aangegeven dat het mooi zou zijn als deze historische gebouwen/plekken ook toegankelijk worden zodat ze bezocht kunnen worden of gebruikt voor lokale activiteiten. Op die manier worden ze onderdeel van het dorpsleven en gaan ze een grotere bijdrage leveren aan het levendig houden van het centrum en dorpsgemeenschap. De Bewaerscholen geeft aan bijna het gehele jaar open te zijn en dus toegankelijk te zijn.

Beantwoording

In aanvulling op onze reactie op de zienswijze van het platform culturele instellingen Burgh-Haamstede zullen we de tekst in de Dorpsvisie langslopen en daar waar het gaat over de cultuurhistorie en kunst en cultuur ook expliciet

de Bewaerscholen noemen als centrum voor experimentele beeldende kunst. De Bewaerscholen is van toegevoegde waarde voor Burgh-Haamstede en we juichen de samenwerking met de andere kunst- en culturele instellingen van harte toe. We hebben het accent voor Burgh opgenomen omdat we hopen dat het belangrijke erfgoed zoals de unieke ringwalburg drager kan zijn voor de ontwikkeling en de kwaliteit van Burgh. Dat is niet op zich zelf staand maar staat zoals in de vorige inspreker, de heer Coenen, aangaf in relatie met de aanwezige kunst, cultuur en cultuurhistorische en landschappelijke elementen. Deze verbindingen kunnen beter tot hun recht komen en een impuls geven aan de identiteit van Burgh-Haamstede als geheel.

Z-10   *Vier insprekers petitie burgercollectief*

Ingekomen: 6 september 2019

1. Gewezen wordt op de uitgebreide correspondentie met de gemeente over de voorgenomen aanleg van een (gecombineerd) wandel-/ (snel)fietspad over het nu uitsluitend als wandelpad in gebruik zijnde duintracé Moolweg-Adriaan van der Weideweg.
2. Het college verwijst in de beantwoording van de correspondentie naar de concept-Dorpsvisie waaraan zij zich wenst te conformeren. Dat is voor ons reden om deze zienswijze in te dienen en de gemeenteraad te verzoeken om de aanvraag natuurvergunning bij de Provincie in te trekken dan wel deze vergunning ongebruikt te laten expireren.
3. Inspreker verwijst naar een beantwoording van het college van 23 juli 2019 en weerlegt de argumenten van het college in deze zienswijze. Gewezen wordt op de controlerende taak van de gemeenteraad die ervanuit moet kunnen gaan over de juiste feiten te zijn geïnformeerd.
4. Mocht de gemeenteraad dit een te drastisch besluit vinden dan wordt in overweging gegeven geen onomkeerbare besluiten over de aanleg van het gecombineerde wandel-/fietspad te nemen in afwachting van het in de Dorpsvisie aangekondigde onderzoek naar de haalbaarheid om ontbrekende schakels van fiets-, wandel en ruiterroutes aan te leggen (fase 3, 2020-2025). We gaan er

daarbij vanuit dat er geen aanbestedingstraject in gang wordt gezet zolang de besluitvorming over de aanleg nog niet definitief is.

5. Burgercollectief is van mening dat het fietsknooppuntennetwerk vrijwel af is. Er zijn geen nieuwe fietspaden in het natuurgebied Kop van Schouwen gewenst.

6. De ervaring is dat een sluitend fietsknooppuntennetwerk een grote aantrekkingskracht uitoefent op de doelgroep met elektrische fietsen die grote afstanden afleggen. Bij de aanleg van een gecombineerd wandel-fietspad moet rekening gehouden worden met een toenemend gebruik door e-bikers. Insprekker vindt dit het gebruik van e-bikes toe te juichen, wel gaat het dan om (snel) fietspaden en daar maakt de verleende natuurvergunning geen melding van.

7. Het wandelpad over het duintracé van de Moolweg naar de Adriaan vd Weijdegeweg voldoet niet aan de voorwaarde van geschiktheid:

a. De landschappelijke ruimte voor de aanleg van een fietspad is uiterst beperkt. Het gaat om 2,5 meter breedte (vergunning provincie). Op verschillende gedeelten is een gecombineerd wandel-/fietspad niet mogelijk. Het deel loopt over een hoog en stijl stuifduin. Vlakbij de uitgang van twee vakantieparken, hier lopen nu al veel wandelaars. Ongelukken zijn onvermijdelijk als hier fietsers met grote vaart naar beneden komen. Op grote delen van het traject zit het fietspad ingeklemd tussen twee afrasteringen van perceelsgrenzen, met op het smalste stuk een gemeten tussenruimte van 2 meter (alleen te verbreden door het afgraven van stuifzandduinvoet).

b. Op deze duinhellingen ontbreekt de ruimte om een pad van 2,5 meter aan te leggen. De ruimte is er niet en er kan ook geen veilig fietspad worden aangelegd. De ontwerpwijzer Fietsverkeer (CROW-publicatie 351-2016) hanteert een breedte van 3,50 – 4,50 meter voor veilig verkeer op een recreatief fietspad.

c. Het stuifzand maakt het extra risicovol.

d. Mindervaliden maken gebruik van de vlakke delen van het bestaande wandelpad. Dit is de enige mogelijkheid voor hen om in de nabijheid van het dorp een veilige natuurwandeling te kunnen maken. Dat sommige delen van dit vlakke stuk in de loop der jaren minder toegankelijk zijn geworden is uitsluitend terug te voeren op achterstallig onderhoud door de gemeente. Met het

nieuwe wandel/fietspad wordt het door de combinatie met fietsers voor hen veiliger.

e. Een knelpunt doet zich voor in de bocht bij het Duinwegje ter hoogte van huisnummers 31 en 32. De vrije ruimte is hier te smal om een gecombineerd wandel/fietspad aan te leggen en om ook de erftoegangswegen naar nr. 31 en 32 vrij te houden.

f. Gewezen wordt op publicaties van Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid waarin een beschrijving staat van een sterke toename van ernstige ongevallen onder fietsers (met feiten onderbouwd). Als oorzaken worden genoemd: gebrekkige infrastructuur, toename van snelheids- en massaverschillen (naast gewone fietsers, sterke toename van toerfietsers, e-bikes, bakfietsen e.d.), verkeersgedrag (hoge snelheden e-bikes, meer ouderen (kwetsbaarder) in verkeer. Juist op smalle paden met risicovolle stukken zoals hellingen en bochten met gemengd verkeer (fietsers en wandelaars) en met tweerichtingsverkeer met grote variatie in snelheden is de waarschijnlijkheid van ongevallen voor fietsers en wandelaars zeer hoog.

g. Op basis van de door het burgercollectief over de spitsuurintensiteit verzamelde meetgegevens feiten wijzen uit dat de minimale breedte van het fietspad groter zal moeten zijn dan de 2,50 meter waarvoor vergunning is verleend. De minimale veilige en comfortabele breedte dient 3,50 – 4,50 meter te bedragen en op plekken waar het fietspad wordt gecombineerd met een wandelpad zelfs 4,50 – 5,50 meter. Daar waar juist onvoldoende ruimte is voor een apart wandel- en fietspad wordt een gecombineerd wandel- en fietspad aangelegd van slechts 2,50 meter, dat maakt de absurditeit van het plan juist zichtbaar.

8. De gemeenteraad wordt gevraagd te erkennen dat in 20 jaar tijd de omstandigheden en inzichten zijn veranderd en het inmiddels gedateerde beleid voor de aanleg van dit fietspad te stoppen.

9. Gewezen wordt op risicoaansprakelijkheid bij een gebrekkige staat van het pad.

Beantwoording

In de Dorpsvisie gaan we er vanuit dat dit fiets- en wandelpad zal worden aangelegd. We houden vast aan dit gemeentelijk standpunt (samen met de betrokken partijen in deze gebiedsgerichte aanpak waar onder natuurbeheerders, het Rijk en provincie Zeeland, Waterschap, Recron, ZLTO, en inwoners die destijds ook over de problemen en oplossingen in de Kop van Schouwen hebben meegedacht) dat dit plan voor de realisatie van deze laatste ontbrekende fietsschakel in het Natura2000 gebied Kop van Schouwen nog steeds een gewenst plan is als onderdeel van de uitvoering van de Regiovisie Schouwen-West. In het kader van de uitvoering van deze integrale gebiedsgerichte aanpak werken we samen met overheden en andere maatschappelijke organisaties al jarenlang aan de verschillende grote opgaves die daarin zijn opgenomen voor de Kop van Schouwen. Die opgaves komen voort uit het besef dat begin jaren 90 van de vorige eeuw bij inwoners, ondernemers, overheden, maatschappelijke organisaties aanwezig was dat voortgaan op de destijds ingeslagen weg niet langer houdbaar was en tal van problemen en knelpunten met zich mee had gebracht. Om de problemen het hoofd te kunnen bieden was een andere koers nodig. De centrale doelstelling vanuit de visie is het bieden van optimale ontwikkelingskansen voor de in het gebied aanwezige functies en daarbij de kwaliteiten van het gebied duurzaam behouden en versterken. Er is op ingezet om de verschillende functies, landbouw, natuur, recreatie, water, landschap, wonen en infrastructuur onderling met elkaar te versterken zodat knelpunten worden opgelost. Onderdeel van die oplossingen betreft ook ingrijpende maatregelen door bedrijven te saneren, zoals de sanering van verschillende campings uit de natuur, maar ook het amoveren van de Vroonweg en aanleg van nieuwe natuur, nieuwe wegen en recreatieve paden. Dit hebben we met elkaar alleen kunnen bereiken door dit in een samenhang tot stand te brengen; ook het onderhavige omvormen van het bestaande recreatieve wandelpad tot recreatief fietspad en het aanleggen van een nieuw stuk wandelpad, waarbij vanwege de natuur op een gedeelte van het traject sprake zal zijn van gecombineerd gebruik door voetgangers en fietsers maakt daar deel van uit.

Wij zijn van mening dat de realisatie van deze ontbrekende fietsschakel in het Natura2000 gebied, maar dicht tegen het bebouwd gebied een belangrijke meerwaarde heeft voor onze inwoners en gasten en nog steeds van toegevoegde waarde is voor onze recreatieve wandel- en fietspaden structuur in de Kop van Schouwen. Een ander argument dat we van belang achten is dat het een bestaand pad is en niet een hele nieuwe route door de natuur. De Dorpsvisie beperkt zich tot hoofdlijnen waarbij dit pad deel uitmaakt van het routenetwerk van wandel- en fietspaden. Daarbij is het van belang dat recreatieve schelpenpaden een andere functie hebben dan utilitaire verbindingen, laat staan snelfietspaden, waarop in deze reactie wordt bedoeld. De petitie, met aanvullend de uitgebreide gedetailleerde bezwaren van insprekers is in september behandeld in de gemeenteraad. Een motie van de fracties SP en Hart voor Schouwen-Duiveland om af te zien van de aanleg van het fietspad A. v.d. Weijdegeweg-Moolweg is door de gemeenteraad afgewezen. Datzelfde geldt voor een motie om een onderzoek in te laten stellen door een onafhankelijke deskundige naar veiligheidsrisico's en veiligheidsverhogende maatregelen voor de aanleg van het fiets- en voetpad. Het college van burgemeester en wethouders heeft eerder al in een brief aan inspreker aangegeven niet bereid te zijn om af te zien van aanleg van het pad. Met de besluiten van de gemeenteraad zoals hiervoor aangegeven heeft de gemeenteraad aangegeven ook uitvoering te willen geven aan het plan voor de realisatie van deze laatste ontbrekende fietsschakel in het Natura2000 gebied Kop van Schouwen. Dit betekent ook dat voor het overige de inhoudelijke bezwaren tegen het plan voor kennisgeving wordt aangenomen. Dit nog los van het feit dat naar ons oordeel de behandeling van dergelijke gedetailleerde en inhoudelijke bezwaren van insprekers over dit project, niet thuishoort in het kader van deze Dorpsvisie.

In de Dorpsvisie is, aanvullend op de ontbrekende fietsschakels in het Natura2000 gebied Kop van Schouwen, opgenomen dat het netwerk van recreatieve paden buiten het Natura2000 gebied Kop van Schouwen in de omgeving van Burgh-Haamstede nog kan worden verbeterd door het

realiseren van een aantal ontbrekende schakels. Dit zijn de oude Trambaan achter de Platboslaan/Hoge Zoom (in eerste instantie als ruitroute) en de fietsverbinding vanuit de Oosterscheldedijk bij Burghsluis naar de kering en verder naar Westenschouwen. Vanuit de inwoners en toeristen is er bij de dialoog veelvuldig de wens geuit om een rondje Nieuw-Haamstede te kunnen fietsen en in te zetten op de fietsverbinding tussen de Kloosterweg en het westen van Nieuw-Haamstede (vuurtoren) via een route onderlangs het vliegveld zodat er een rondje Nieuw-Haamstede kan worden gefietst. In het kader van de Regiovisie Schouwen- West is deze verbinding in 2005 op haalbaarheid onderzocht omdat dat onderdeel was van het oorspronkelijke plan voor het pad tussen de Vertonsweg en Nieuw-Haamstede (fiets/voetpad Groenewoudgebied). Uit dat haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat een fietspad onderlangs het vliegveld primair niet haalbaar bleek vanuit de natuurwaarden (kernnatuurgebied). De gemeente en de gebiedscommissie Schouwen-West hebben om deze reden destijds gekozen voor een ander tracé, dat na onderzoeken ook niet haalbaar bleek vanwege grondposities. Uiteindelijk is vervolgens gekozen voor het fiets/voetpad door het Groenewoudgebied, welke ook een meerwaarde heeft voor de recreatieve routestructuur in het gebied. Nu de in de Dorpsvisie opgenomen ontbrekende fietsschakel in het kader van de regiovisie Schouwen-West al uitvoerig is onderzocht, besproken en er in gezamenlijkheid in de gebiedscommissie Schouwen-West een besluit over is genomen is meent de gemeente deze ontbrekende schakel uit de Dorpsvisie te halen. Hiermee komt de gemeente ook tegemoet aan de zienswijze van inwoners die zeer terughoudend zijn met het aanleggen van nieuwe paden in de natuur.

**Z-11   *Insprekers initiatiefnemers/ondertekenaars buurtgroepen
Hogeweg/Burgh, Westenschouwen en Burghsluis***

Ingekomen: 16 september 2019

- Er is vanaf december veel informatie uit de kernen opgehaald. Maar van weer terugleggen in openbare dorpsraadvergaderingen waaruit door inwoners

gedragen opdracht voortvloeien is helaas in het geheel geen sprake geweest. Voor een serieuze gedachteswisseling met bewoners aan een gezamenlijke overlegtafel kon nooit tijd en gelegenheid gevonden worden. De voorliggende conceptdorpsvisie is een ambtelijk voorbereid collegedocument waar geen gewone inwoner van Burgh-Haamstede aan te pas is gekomen anders dan in het begin leveren van “gele briefjes”. Er kan nauwelijks van een coherent uitgewerkte Dorpsvisie worden gesproken maar eerder van een pakket losse bouwstenen waarvan alleen vaststaat dat die in de komende 10 jaar tot een stevig bouwwerk gemetseld moeten worden, in de hoop dat daarmee Burgh-Haamstede weer de uitstraling en allure kan krijgen die het op grond van zijn kwaliteiten verdient.

- We zijn er niet gerust op dat we het democratisch tekort bij het opstellen van de totstandkoming van de Dorpsvisie kunnen inhalen bij de uitvoering van sleutelprojecten. De in paragraaf 6.5 van de ontwerp-Dorpsvisie opgenomen uitvoeringsorganisatie is gewoon weer meer van het ambtelijk-bestuurlijke hetzelfde, zonder ingebouwde garanties voor een democratisch proces waarin bewoners gezamenlijk beslissingen kunnen nemen over de inrichting en ontwikkeling van hun directe leefomgeving.

- Ter verbetering van het democratisch proces worden de volgende voorstellen gedaan:

1. In paragraaf 6.5 wordt de uitvoeringsorganisatie toegelicht waarbij gewerkt wordt met een programmateam en stuurgroep. In zowel het programmateam als in de stuurgroep is een bestuurslid van de dorpsraad vertegenwoordigd. Het gaat er om dat die in omvang beperkte afvaardiging van bewoners in de projecten zou moeten worden gezien als woordvoerders met mandaat van hun achterban over welk mandaat zij tenminste twee maal per jaar verantwoording zouden willen afleggen aan de voltallige dorpsvergadering c.q. openbare dorpsraad. Zonder andere instrumenten om ruimer naar opinies van de bewoners te vragen uit te sluiten.
2. De wijzen van samenstellen van de afvaardiging zou transparant plaats moeten vinden, dus tijdens een dorpsraadvergadering. Op die wijze ontstaat er vanzelf een vorm van samenwerking over de schutting van deelbelangen heen,

zeker als deelname aan die afvaardiging naast vertegenwoordiging van direct belanghebbenden ook open zou staan voor enkele deelnemers die van het algemeen belang van het hele dorp uitgaan of van een dergelijke overstijgende visie blijken te hebben gegeven.

3. Het programmateam en de stuurgroep worden samengevoegd tot één orgaan dat primair bestaat uit een afvaardiging van werkgroepen/buurtgroepen.
4. De gemeenteraad wordt gevraagd bij de vaststelling van de Dorpsvisie deze participatie van bewoners bij de uitvoering te borgen, met verwijzing naar de statutaire kaders van de dorpsraad.
5. Insprekers gaan uit van het gezamenlijk organiseren van het draagvlak in de dorpsgemeenschap, zeker als de gemeenteraad dit in de Dorpsvisie opneemt bij de organisatie uitwerking van de Dorpsvisie in paragraaf 6.5.
6. Gevraagd wordt de budgetten veilig te stellen voor de eerste twee jaren. Over de verdere detaillering m.b.t. de uitvoering willen insprekers graag met de gemeenteraad in overleg de komende maanden.
7. Voorstel is per kern een buurtgroep op te richten, insprekers hebben voor de buurtgroepen Hogeweg/Burgh, Westenschouwen en Burghsluis een contactpersoon doorgegeven.

Beantwoording

De stads-, dorps-, en wijkraden worden gekozen door de kernbewoners zelf. Deze raden hebben met de gemeente een convenant gesloten waarin onder andere ook hun adviesfunctie is opgenomen. Tevens worden de stads-, dorps-, en wijkraden ondersteund door middel van subsidie waarvoor zij verantwoording afleggen. Indien u het niet eens bent met de vertegenwoordiging door de dorpsraad dan moet u met hen in gesprek. U heeft buurtgroepen geformeerd, het is belangrijk te weten wie u dan vertegenwoordigt. De gemeente adviseert u in gesprek te gaan met de dorpsraad om te bezien of er overeenstemming kan worden bereikt over werkgroepen of bewonersgroepen. En of u kunt samenwerken. Uiteindelijk gaat het om het belang van de inwoners dat gezamenlijk wordt gediend.

De structuur van programmateam en stuurgroep zoals geformuleerd in de Dorpsvisie werkt op deze manier goed in Renesse. In Brouwershaven werken betrokkenen zelfstandig aan de doelstellingen van hun stadsvisie, maar ook daar is de samenwerking tussen partijen verstevigd om de doelen te bereiken. Wat er in Burgh-Haamstede het beste werkt, weet u zelf het beste. We hopen van harte dat er een constructieve samenwerking tot stand komt, en dat de handen ineen worden geslagen om te werken aan de opgaven waar Burgh-Haamstede voor staat. In de uitvoeringsparagraaf van de Dorpsvisie geven we duidelijk aan waar de gemeente van is en welke rol en taak ze heeft bij de uitvoering van de Dorpsvisie. De plannen en projecten die de komende jaren op de gemeentelijke begroting staan om uitvoering te geven aan deze Dorpsvisie zijn infrastructurele en ruimtelijke projecten onder regie van de gemeente.

Natuurlijk doen we dat niet alleen. De gemeente pakt dit in samenspraak met het gebied waar het plan betrekking op heeft op. De dorpsraad en ondernemersvereniging spelen daar een belangrijke rol in. Maar inwoners in een gebied die mee wil denken, mee wil praten en zijn of haar zienswijzen naar voren wil brengen. We kiezen geen standaardaanpak die we uitrollen maar een proces en aanpak toegespitst op de opgaven in een gebied en het karakter van het gebied. Dat betekent maatwerk. In Burgh-Haamstede willen we per project naast de projectgroep ook een werkgroep instellen. Omdat er ook snelheid in de uitvoering gewenst is beveelt de gemeente de dorpsraad en ondernemersvereniging aan om hier samen met u over na te denken voor de plannen die in 2020 op de agenda staan en een eenduidig voorstel aan de gemeente voor te leggen wie gaat deelnemen aan de projectgroep en werkgroepen. Zoals gebruikelijk organiseert de gemeente bijeenkomsten in het gebied om de plannen te bespreken, niet op het moment dat het al in kannen en kruiken is maar aan de hand van scenario's en verschillende concepten waarover het gesprek plaatsvindt en de voor- en nadelen duidelijk in kaart worden gebracht om mee te nemen naar de ontwerpfase. Uiteindelijk zal er op basis van de input een keuze gemaakt moeten worden, daar hebben de stuurgroep en het college een rol in waarbij uiteindelijk de gemeenteraad

het besluit zal nemen.

Over Right to Challenge (overnemen en uitvoeren van overheidstaken) en het amendement dat de gemeenteraad daarover heeft aangenomen zal afzonderlijk een raadsbesluit met betrekking tot de Schouwen-Duivelandse “Routeplanner Right to Challenge” genomen worden.

Samengevat:

Per sleutelproject stellen we een werkgroep kennis- en adviesrol aan de gemeente (een aantal inwoners/ondernemers uit het gebied, DR/OV/ gemeente, evt. andere stakeholders). Daarnaast is er vanuit de uitvoering van de Dorpsvisie een:

- Projectgroep adviesrol (DR, OV, gemeente)
- Stuurgroep richtinggevende rol (vz DR, vz OV, 2 pf-houders, ambtelijk projectleider)
- B&W beslissende rol t.a.v. uitvoering, adviserend aan de gemeenteraad
- Gemeenteraad (beslissend)

Z-12   *Inspreker*

Ingekomen: 16 september 2019

1. Deeltijdbewoners moeten het recht hebben om mee te beslissen over dorpszaken die hen net zo goed aangaan.
2. Aangedrongen wordt om bij ieder verkeers- en herinrichtingsproject rekening te houden met de originele structuur van paden, wegen en beschermde houtwallen. Die structuur geeft het dorp herkenbaarheid en eigenheid. Vereniging Stad en Lande kan de gemeente hierover adviseren.
3. Het nieuwe fietspad Moolweg-Adriaan vd Weijdegeweg dat gepland staat is een te grote aantasting van de landelijke uitstraling dat het bestaande wandelpad heeft. Dat wandelpad is een eeuwenoud organisch gestructureerd pad langs de duinen en houtwallen. Aantasting van de plaatselijke door de tijd gevormde paden ontnemt het dorp haar karakter.

Beantwoording

In dit proces heeft iedereen de gelegenheid gekregen om onder andere tijdens de dialoogavonden mee te praten en hun inbreng te leveren, ook deeltijdbewoners. In dit proces om te komen tot een Dorpsvisie met een uitvoeringsagenda en daarbij behorende gemeentelijke investeringen is het uiteindelijk de gemeenteraad die daarover een besluit neemt. Meepraten en meebeslissen over dorpszaken gebeurt ook via de dorpsraad die de belangen behartigt van de inwoners van Burgh-Haamstede, de vraag is of zich dat beperkt tot de permanente inwoners of ook de mensen die deeltijd in Burgh-Haamstede wonen.

We nemen uw raad, om Vereniging Stad en Lande om advies te vragen bij de herinrichting van de openbare ruimte daar waar cultuurhistorie aan de orde is, ter harte. We zijn ons ervan bewust dat cultureel erfgoed bijdraagt aan de kwaliteit van onze omgeving. Het landschap is door de jaren heen gevormd. Het beleid is er niet alleen op gericht om cultuurhistorische en landschapselementen te behouden. Ze kunnen ook dienen als inspiratie voor vernieuwing en verandering.

De gemeenteraad heeft op 26 september 2019 besloten om niet af te zien van realisatie van deze ontbrekende fietsschakel, dus juist uitvoering te willen geven aan dit plan. Korthedshalve verwijzen we naar de beantwoording van de zienswijze onder nummer 10.

Z-13   *Inspreker*

Ingekomen: 9 augustus 2019

1. Graag het gebied Kop van Schouwen en specifiek Burgh-Haamstede rustig houden. Het nieuwe Fletcher hotel op de locatie van de voormalige groepsaccommodatie Schouwse Boer kan echt niet in een rustige woonomgeving.
2. De Torenweg kan wel verkeersdrempels gebruiken, er wordt te hard gere-

den.

3. Vuilcontainers in de zomer vaker legen, zwerfvuil en overtollige flessen bij supermarkt Attent veroorzaakt een onverzorgde aanblik.
4. Fietspaden zijn aan onderhoud toe. Er is op plekken sprake van gaten in het asfalt. Het fietspad langs de Kloosterweg is te smal en op bepaalde plekken bolt het asfalt op door boomwortels, levensgevaarlijk.
5. De wandelpaden bij de stranden zijn mooi maar jammer dat er ook op gefietst wordt.
6. Gemeentelijke regels zijn nodig voor de verhuur van huizen aan vakantie-gangers. Beperk deze verhuur en sta het op termijn helemaal niet mee toe.
7. Er is een visie van een Retail deskundigen nodig om de aantrekkingskracht van Haamstede voor winkeliers te vergroten. Geen winkels in Haamstede is een slechte ontwikkeling.
8. Aandacht voor rommelig beeld van Renesse en voor het parkeren in Renesse.
9. Geen fietspaden aanleggen in de natuur. Prachtig en uniek is de wandelmogelijkheid door de Meeuwenduinen van Oude Vuurtorenpad naar de Waterleidingduinen.

Beantwoording

Er is een toename van het aantal toeristische overnachtingen in de Kop van Schouwen, dit wordt veroorzaakt doordat er meer spreiding is, gasten komen niet alleen in het hoogseizoen maar ook daarbuiten is het toegenomen. Samen met provincie Zeeland, het Platform Toerisme en andere kustgemeenten hebben we hier aandacht voor. Er zullen geen extra recreatieve voorzieningen in Nieuw-Haamstede komen (in beleid Agenda Toerisme is nieuwvestiging van bedrijven niet toegestaan, wel kwaliteitsverbetering/verandering en uitbreiding onder voorwaarden van bestaande bedrijven).

De realisatie van het hotel op de locatie van de voormalige groepsaccommodatie Schouwse Boer aan de Torenweg Nieuw-Haamstede past wat betreft de functie

in de recreatieve bestemming die op dit perceel rust. Deze recreatieve functie is al jaren aanwezig in Nieuw-Haamstede, zo zijn er op een aantal locaties in het woongebied recreatieve functies.

Belangenvereniging Nieuw-Haamstede wil juist geen verkeersdrempels maar een wegprofiel zoals aan de Rampweg. Ook bij extra verkeersmaatregelen in een 30 kilometergebied is het uiteindelijk de weggebruiker zelf die zich aan de regels moet houden.

Hebt u tips of klachten over de openbare ruimte, afval, zwerfvuil, onderhoud van de wegen, paden e.d. dan kunt u terecht bij de collega's van de Servicelijn: 0111-452111 van het Uitvoeringsbedrijf Openbare Ruimte. Dan komt uw tip of klacht meteen op de goede plek en kan er werk van gemaakt worden.

De verbreding van het fietspad langs de Kloosterweg is opgenomen in de uitvoeringsparagraaf van de Dorpsvisie.

Toeristische verhuur van permanente woningen is niet toegestaan. Indien dit geconstateerd wordt er tegen op getreden. Er zijn wel regels voor het toestaan van bed & breakfast, in die situatie verhuurt de bewoner enkele vertrekken in de woning maar blijft de hoofdfunctie wonen. Samen met de andere Zeeuwse gemeenten stellen we in het kader van de Agenda Toerisme een regeling op voor de toeristische verhuur in de vorm van AirBnB en andere verhuurplatformen.

Het is een goede tip om een Retail deskundige in te schakelen voor de kwaliteitsimpuls die het centrum van Haamstede nodig heeft, dit past ook in de visie om van Haamstede het winkel- en verblijfsgebied te maken met ruimte voor winkelen, horeca, terrassen en evenementen. We zullen dit bespreken met de ondernemersvereniging.

In deze Dorpsvisie richten we ons op een aantal concrete ontbrekende schakels in het netwerk van wandelen en fietsen voor de inwoners en toeristen. Dit zijn

de voormalige RTM-baan achter de Platboslaan/Hoge Zoom (in eerste instantie als ruitroute), de fietsverbinding vanuit de Oosterscheldedijk bij Burghsluis naar de kering en verder naar Westenschouwen en de fietsverbinding tussen de Kloosterweg en het westen van Nieuw-Haamstede (vuurtoren) via een route onderlangs het vliegveld zodat er een rondje Nieuw-Haamstede kan worden gefietst. Deze laatste ontbrekende schakel langs het vliegveld is in het kader van de Regiovisie Schouwen-West in 2005 al op haalbaarheid onderzocht en daaruit is gebleken dat onderlangs het fietspad fietsen te dicht tegen de natuurkerngebieden komt en daarmee vanuit de Wet natuurbescherming geen haalbaar plan bleek. We halen deze mogelijkheid uit de Dorpsvisie.

Z-14   Inspreker

Ingekomen: 5 september 2019

1. De Dorpsvisie Burgh-Haamstede wordt onderschreven.
2. Bepleit wordt het in ere herstellen van de busdienst tot aan de Rotonde bij de duinovergang.

Beantwoording

Het is prettig te vernemen dat de Dorpsvisie wordt onderschreven. Er was een busdienst van Connexxion tot aan de rotonde in Westenschouwen, deze is vervallen omdat er te weinig gebruik van gemaakt werd. We moeten eerder denken aan andere vormen van openbaar vervoer, bijvoorbeeld kleinere bussen, belbussen, combinaties van gebruikers, particuliere diensten (Schouwen-Duiveland op Weg). Deze nieuwe vormen zullen worden onderzocht, ook in het kader van de nieuwe concessie openbaar vervoer die de provincie Zeeland vanaf 2024 sluit.

Z-15   Insprekers/buurtgenoten van Westenschouwen

Ingekomen: 22 augustus 2019

1. Fijn dat er een toekomstvisie voor Burgh-Haamstede wordt gemaakt waarbij ook de inwoners nadrukkelijk hun wensen te kennen mogen geven. Kern van de visie is het behouden en verbeteren van waardevolle landschappen rond het dorp Burgh-Haamstede en van de authentieke kenmerken van het dorp. Daarnaast is het herstellen van rust in de dorpskernen en het faciliteren van optimaal genieten van de robuuste onaangetaste natuur rond Burgh- Haamstede een belangrijk aandachtspunt. Hier zijn de buurtgenoten van Westenschouwen het van harte eens. De uitvoeringsplannen sluiten slecht bij deze doelstellingen aan. Een doel is ook om Burgh-Haamstede prominent in de markt te zetten. Waarom willen we dat als we geen groei willen? Hoe verhoudt zich dat tot de prominent geuite wens tot rust in de dorpskernen en op de dorpsverkeersassen?
2. Hoeveel draagvlak is er voor deze visie? Er ontbreken verslagen van de raadplegingen van de inwoners. We hebben nog geen mensen ontmoet die blij zijn met de strekking van deze ontwerp- visie. Daarom hierbij onze bezwaren en suggesties, we zijn overtuigd dat velen deze met ons delen.
3. Bij de beschrijving van de kern Westenschouwen missen we een belangrijke waarde: de gemoedelijke bijna primitieve eenvoud die Westenschouwen uitstraalt. Ook de stranden van Westenschouwen kenmerken zich door rust en eenvoud. Meer activiteiten op het strand is niet wat mensen zoeken die voor Westenschouwen komen. Daarvoor zijn er al genoeg stranden in Nederland.
4. De Kampweg met prachtige fiets- en wandelroute is een pareltje in Westenschouwen. De gesuggereerde doorsteek naar de Kampweg is een onzalig plan. Vanwege het landschap en de natuur maar ook vanwege de schadelijke gevolgen van de stikstofuitstoot van nieuwe wegen op de natuur (uitspraak Raad van State). Op dit moment is er al veel te veel autoverkeer naar het parkeerterrein bij de Kampweg, dit doet nu al afbreuk aan het landschap. Het parkeerterrein is twee keer per jaar vol: bij de nieuwjaarsduik en rond Pinksteren.
5. Nieuwe doorsteek heeft negatieve effecten voor de flora (veel weidebloemen en insecten) en fauna, terwijl juist de hoeveelheid insecten de laatste jaren zorgwekkend afnemen.
6. Bij een nieuwe ontsluiting via de Westerseweg wordt het probleem van de

- Kraaijensteinweg met de onveilige oversteken verlegd naar de Westerseweg. Als de Westerseweg moet gaan dienen als ontsluitingsweg moet deze verbreed worden en is een apart fietspad noodzakelijk vanwege het vele fietsers op deze weg.
7. De aanleg van wegen buitenom om de dorpen te ontlasten is niet zinvol, de hoge aanlegkosten staan niet in verhouding tot de overlast die zich beperkt tot 6 tot 10 weken per jaar.
  8. Twee brede verkeerswegen (Kraaijensteinweg, net heringericht) en een nieuwe ontsluiting via de Westerseweg is onwenselijk.
  9. Suggesties zijn:
    - a. Kraaijensteinweg verkeersveiliger maken. Betreft de verkeersoversteken voor voetgangers of fietsers. Er wordt te snel gereden, weg nodigt daartoe uit. De plannen uit 2016 van Vereniging Westenschouwens Welvaren m.b.t. de aanpassing van de Kraaijensteinweg passen goed bij het karakter van Westenschouwen: een landelijke weg met veel bochten en veel bomen en een 30 km-regime. Het karakter van een wandelboulevard past niet bij Westenschouwen.
    - b. Kampweg koesteren als een parel. En juist de parkeerplaats landschappelijk verstoppen en het liefst verkleinen en de omliggende natuur met rust laten. Een optie is de weg die direct ten zuiden van de Westenschouwense inlagen en die de N57 met de punt verbindt als ontsluitingsweg onderzoeken, als dit strookt met de bepalingen van de waterkering.
    - c. Minimaliseer het verkeer naar het strand. Zorg voor openbaar vervoer met kleine (shuttle)bussen (elektrisch) met een leuke passende uitstraling en met een halte bij het parkeerterrein bij de rotonde. Zou dat niet de allerbeste oplossing zijn? Een transferium kan gerealiseerd worden op het veld waar het circus stond. Geen verbetering van het landschap maar hier is het landschap al doorsneden en is er geen inbreuk op de rust en de natuur.
    - d. Betere handhaving van bezoekers van de parkeerterreinen die er komen met andere doeleinden (overnachtingen, drugs).
    - e. Parkeren voor de horeca Westerseweg kan op de aangegeven plaatsen.
    - f. Geen nieuwbouwmeer toestaan, zeker niet van horeca, hotels of vakantie-woningen.

Beantwoording

In de Dorpsvisie hebben we een keuze gemaakt om het winkel- en verblijfsgebied in Haamstede te concentreren. We kiezen ervoor gebieden waar het rustiger is deze zo te houden. We constateren dat het aantal toeristische overnachtingen toeneemt en dat er meer gasten buiten het hoogseizoen op Schouwen-Duiveland verblijven, dit past in ons beleid gericht op seizoensverlenging. Het is daarmee wel over het gehele jaar genomen drukker. Het recreatiebeleid (Kustvisie /Agenda Toerisme) is er op gericht geen nieuwe recreatiebedrijven (geen extra vakantieparken, campings, hotels, horecabedrijven) toe te staan, wel is er ruimte voor kwaliteitsverbetering van bestaande voorzieningen. Over de toevoeging van nieuwe recreatie, die nu nog wordt gerealiseerd, is al eerder besloten (voordat het nieuwe beleid van kracht werd).

De trend is een afname van detailhandelsvoorzieningen. We verwachten dat deze keuze en het aantrekken van een publiekstrekker op de kop van de Noordstraat-Kriekemeet (een supermarkt of een andere detailhandel met dagelijkse bezoekers, we onderzoeken de verplaatsing van de supermarkt uit Burgh naar Haamstede) het centrum van Haamstede een impuls kan geven.

We betreuren het dat u de Dorpsvisie niet kan steunen. Laten we in gesprek blijven over de uitvoering van de visie zoals deze wordt vastgesteld en in het kader van de uitvoering van de plannen in uw omgeving proberen er met elkaar uit te komen en te trachten overeenstemming te bereiken. Mocht dat niet het geval zijn dan is onze insteek wel om te onderzoeken of er geen overwegende bezwaren zijn. De gemeente heeft de taak om bij de uitvoering van concrete plannen uiteindelijk een afweging te maken tussen belangen en daarbij rekening houden met het algemene belang. In een kern als Westenschouwen is het niet wenselijk en niet constructief dat belangengroepen tegenover elkaar komen te staan.

De Dorpsvisie gaat niet uit van meer activiteiten op het strand. Er is al sprake van een zonering op de stranden en bij Westenschouwen is er een familiestrand met strandpaviljoens, strandhuisjes en mogelijkheden voor sport op het strand. Verwezen wordt naar de website <https://www.schouwen-duiveland.nl/recreatie/schouwse-stranden>.

Bij nader inzien zien we er vanaf om de haalbaarheid van een nieuwe ontsluiting van de parkeerterreinen via de Westerseweg met een doorsteek naar de Kampweg te onderzoeken. Redenen zijn de reacties uit de omgeving, de openheid van de Burgh- en Westlandpolder met de fietsroute, het ontbreken van een visie hoe we openheid van de Burgh- en Westlandpolder willen behouden, en de financiële situatie van de gemeente die noodzaakt tot het stellen van prioriteiten. Deze aanpassing houdt in dat de Kraaijensteinweg en de Kampweg de ontsluitingswegen blijven naar de parkeerterreinen. Uw suggestie om het parkeerterrein aan de Kampweg te verkleinen nemen we niet over.

Uw suggestie om het openbaar vervoer aan te passen en met shuttle bussen (elektrisch) nemen we mee bij het uit te voeren verkeersonderzoek en betrekken we bij het overleg met de provincie en Connexxion. Zo ook uw suggestie om een halte voor het openbaar vervoer te realiseren op het parkeerterrein. Komen er uit de onderzoeken concrete plannen voor aanpassing van de openbare ruimte en het gebruik dan betrekken we daar de bewoners en ondernemers van Westenschouwen bij.

Constaateert u foutparkeerders, illegale activiteiten of ongeoorloofde zaken en u hebt er last van of u wilt het melden dan kan dat bij de gemeentelijke servicelijn (0111-452000) of via het digitale gemeentelijke loket (via uw PIP). Er is een team van toezichthouders en handhavers, voor hen zijn opmerkelijke inwoners belangrijk. U kunt ook contact opnemen met de politie.

Z-16   *Inspreker*

Ingekomen: 13 september 2019

1. Inspreker is voor het fietspad omdat dit de enige route is waarlangs fietsers vanuit Haamstede bij het strand van Westenschouwen kunnen komen zonder gehinderd te worden door autoverkeer (Kraaijensteinweg en Hogeweg). Het is een veilige oplossing vooral voor kinderen en ouderen.
2. De “rampen” van de bezwaarmakers tegen het wandel-fietspad Moolweg-Adriaan van der Weijdeweg zijn zwaar overtrokken. Confrontaties tussen autoverkeer en fietser zijn bijna altijd fataal, fietsers onderling en/of met wandelaar hebben veel minder ingrijpende gevolgen.
3. Massa voorstanders van het fietspad worden nauwelijks gehoord. Wat inspreker hoorde is hoe je nu tegen een fietspad kunt zijn, waarom moet je je solidair verklaren met iets dat heel vanzelfsprekend is.
4. Als de maatvoering die bezwaarmakers aangeven klopt dan voldoen de fietspaden nergens meer in het dorp. Er zijn talloze paden in Westenschouwen waar fietsers en wandelaars het pad moeten delen. Niet altijd ideaal maar met een beetje verdraagzaamheid en elkaar respecteren geeft dat zelden problemen.

Beantwoording

We onderschrijven uw zienswijzen. Het besluit over de aanleg van het gecombineerde fiets- en wandelpad is eerder in het kader van de uitvoering van regiovisie Schouwen-West al genomen, er valt geen nieuwe beslissing in het traject van de Dorpsvisie. De gemeente ziet niet af van aanleg en is ook van oordeel dat de bezwaarmakers inderdaad niet uitgaan van een inrichting die past bij recreatieve paden in het Natura2000 gebied.

Z-17   *Pension Even Buiten*

Ingekomen: 30 augustus 2019

Inspreker heeft een pension aan de Zandstraat op 100 meter van de Zeepedui-
nen. Van de 2000 bezoekers van het pension is 50% wandelaar. Zij maken veel gebruik van de wandelroutes, ook over het wandelpad langs het Zeepe. Wordt dit gecombineerd met een fietspad dan gaan er veel ongelukken en discussies ontstaan. Op een smal pad als dit is het niet mogelijk om te wandelen en fietse
n. Gehoopt wordt dat er teruggekomen wordt op dit vreselijke idee van wandel- en fietspad.

Beantwoording

Het besluit over de aanleg van het fiets- en wandelpad is eerder in het kader van de uitvoering van regiovisie Schouwen-West al genomen. Korthedshalve verwijzen wij u naar de beantwoording van de zienswijze van inspreker onder Z-10.

Z-18   *Inspreker*

Ingekomen: 15 september 2019

De voorgenomen zonnedaken op de parkeerplaats achter het strand van Westenschouwen komen direct achter ons huis. Dit gaat ten koste van ons uitzicht. We begrijpen dat er ergens zonnepanelen geplaatst moeten worden. Graag zodanig plaatsen (niet hoger dan twee meter of boven verlaagd parkeren) zodat wij er niet onze leven tegen aan hoeven te kijken. De parkeerplaats bij de Punt zou eventueel geschikt zijn voor zonnepanelen mits omzoomd door groen. Een derde optie is zonnepanelen te plaatsen bij de windmolenparken waar ruimte is en die toch al het landschapsbeeld bepalen.

Beantwoording

We waarderen het dat u meedenkt met toekomstige plannen voor duurzame energie, in het bijzonder parkeerterreinen combineren met zonnepanelen, zelfs als deze mogelijke ontwikkeling uw privébelang raakt. Een van de dilemma's

bij het opwekken van duurzame energie is dat deze impact hebben op het landschap. Uw voorstel om zonnepanelen te plaatsen bij de windmolens heeft Rijkswaterstaat ook voor ogen en daar wordt onderzoek naar gedaan. We zijn voorstander van dergelijke energielandschappen. Daarnaast stimuleren we zon op dak. Bij concretisering van plannen om het parkeerterrein aan te passen en zonnepanelen te plaatsen betrekken we de omgeving.

Z-19   *Insprekerinwoner Westenschouwenseweg*

Ingekomen: -

1. De buslijn in stand laten. Een goed openbaar vervoer is een basisvoorziening. 65-plussers kunnen een dal vrij 65+ abonnement bij Connexxion aanschaffen en kunnen in de daluren vrijreizen (tarief per jaar € 68,75. Geef toeristen de mogelijkheid om goedkoop met het OV te reizen, dat scheelt ook autoverkeer.
2. Bus over de Hogeweg laten blijven rijden. Denk aan een asfaltdeklaag of elektrisch rijden tegen trillingen en overlast.
3. Om doorgaand verkeer over de Hogeweg, van Westenschouwen naar Burgh tegen te gaan volstaat een knip in de weg met een verzinkbare paal. Dan kan de Hogeweg ingericht worden zoals ook de Rampweg is ingericht, met rode brede fietsstroken en blijkt duidelijk dat de auto te gast is.
4. Geen voorstander van het poldertracé omdat dit doorgaand verkeer naar de Randstad zal aantrekken, zeker als de Blankenburgtunnel bij Brielle gereed is. En geen extra doorsnijding vanwege dat landbouwgrond onbruikbaar wordt in een gebied waar juist aandacht is voor de weide vogels en insecten.
5. Om de Kraaijensteinweg veiliger te maken volstaat het optisch versmallen van de weg en het duidelijk aangeven van de oversteekplaatsen. Controle en handhaving zullen het meeste bijdragen aan de snelheidsreductie.
6. Een nieuwe ontsluiting via de Westerseweg met een doorsteek naar de Kampweg wordt afgeraden vanwege aantasting natuur en hoge investeringen.
7. Opwaarderen van het dorpsplein in Westenschouwen is niet nodig.

8. De aansluiting van het fietspad langs de Kraaijensteinweg op de rotonde in Westenschouwen kan wel worden verbeterd. Nu is het voor fietsers vanaf de rotonde niet duidelijk dat het fietspad aan de linkerkant van de weg te vinden is.
9. In Burgh-Haamstede moet de plaats van de fietser niet ondergeschikt zijn aan de automobilist maar andersom. Met bredere fietspaden en voorrang voor de fietsers en voetgangers als uitgangspunt.
10. Van de Westerseweg, direct na het viaduct van de N57 zou de verbinding naar het voormalige rijkswaterstaatterrein in ere hersteld en verbeterd moeten worden en niet afgesloten zoals onlangs is gebeurd.
11. Geen nieuwe fietspaden in de duinen en bos vanwege de overbelasting/afbraak van de natuur.
12. Gratis parkeren op een van de parkeerterreinen trekt parkeerders weg uit de kern/omgeving. Of vergunningen parkeren invoeren. Het parkeerterrein op de rotonde kan overdekt worden met zonnepanelen en voorzien worden van elektrische laadpalen voor auto's en fietsers.

Beantwoording

We onderschrijven uw mening dat openbaar vervoer een basisvoorziening is. Daarnaast moet het ook efficiënt en betaalbaar zijn. Provincie Zeeland is opdrachtgever voor het openbaar vervoer in Zeeland. De buslijn en het aantal gebruikers van de buslijnen nemen we daar ook in mee. De concessie met Connexxion over het busvervoer loopt tot en met 2024. Als we daarvan willen afwijken dan moeten we met Connexxion in overleg. Naast de buslijnen van Connexxion zijn er voor gebieden waar er minder gebruik wordt gemaakt van deze buslijnen haltetaxi's en buurtbussen. Verschillende vervoerders en vrijwilligers werken aan het verbeteren van de mobiliteit van de inwoners, onder andere binnen het mobiliteitsplatform Schouwen-Duiveland op Weg. Dit is een regionale aanpak en een aanvulling op het bestaande openbaar vervoernetwerk. Voor de toeristen biedt de Schouwen-Duivelandpas de mogelijkheid om de auto te laten staan en met de bus op pad te gaan, vorig jaar

reed er een hop on-hop off bus. Beide stichtingen, Schouwen-Duivelandpas en SD op weg, gemeente en provincie onderzoeken de mogelijkheid om het aanbod aan vervoer voor de inwoner en de toerist samen te brengen.

We voeren momenteel een verkeersonderzoek uit in Burgh-Haamstede en op basis van dit onderzoek wordt er een verkeersadvies gegeven op de in de Dorpsvisie opgenomen scenario's. Op basis van dit verkeersonderzoek stellen we een herinrichtingsplan voor de dorpsas van Haamstede tot aan de rotonde in Westenschouwen op. Bij de herinrichting is het uitgangspunt om meer ruimte te maken voor de fietser en voetganger en daar waar het kan inzetten op het principe dat de auto te gast is. De dorpsraad, ondernemersvereniging, andere belangenorganisaties en de inwoners zullen we daar bij betrekken. Het proces daarvoor is op dit moment nog niet bekend.

We hebben kennis genomen van uw voorstellen voor asfaltering van de Hogeweg met een vergelijkbare inrichting als de Rampweg waar de auto te gast is, een knip in de Hogeweg, het optisch versmallen op de Kraaijensteinweg met veilige oversteken en een verbetering van de aansluiting voor de fietsers bij de rotonde en betrekken dit bij het verkeersonderzoek.

Bij nader inzien zien we er vanaf om de haalbaarheid van een nieuwe ontsluiting van de parkeerterreinen via de Westerseweg met een doorsteek naar de Kampweg te onderzoeken. Redenen zijn de reacties uit de omgeving, de openheid van de Burgh- en Westlandpolder met de fietsroute, het ontbreken van een visie hoe we openheid van de Burgh- en Westlandpolder willen behouden, en de financiële situatie van de gemeente die noodzaakt tot het stellen van prioriteiten. Deze aanpassing houdt in dat de Kraaijensteinweg en de Kampweg de ontsluitingswegen blijven naar de parkeerterreinen.

De Dorpsvisie geeft een streefbeeld voor de komende 10 jaren en doet daarin geen uitspraken over de dammenroute. In de Dorpsvisie gaan we uit van de voorgenomen maatregelen op de N57.

Bewoners van Westenschouwen hebben een initiatief voor een ontmoetingsplek voor jong en oud bij het Dorpsplein. Het gaat hier om de locatie nabij de fietsenstalling. Het is zeker niet de bedoeling dat de weijtes verdwijnen. Uw standpunt dat het niet hoeft is helder.

Voor de dorpsas hebben we de ambitie om de auto te gast te laten zijn en meer ruimte te geven aan de voetganger en fietser. We hebben in de visie enkele scenario's opgenomen. Met het verkeersonderzoek dat nu loopt worden deze scenario's onderzocht en volgt er een verkeersadvies met betrekking tot de benodigde maatregelen om de dorpsas zodanig in te richten dat de auto te gast is.

Over uw reactie om vanaf de Westerseweg de verbinding naar het voormalige rijkswaterstaatterrein in ere te herstellen en te verbeteren hebben we contact gezocht met Rijkswaterstaat en het Waterschap. Het Waterschap geeft aan dat in de berm en het talud door hen grond is gestort om te voorkomen dat er fietsers naar beneden glijden. Deze situatie met fietsers is voor zowel waterkeringen als wegen onwenselijk. De gronddam is daar dus bewust gestort omdat dat er illegaal gebruik gemaakt werd van deze hoek. Circa twee jaar geleden is in deze overhoek een "plasdrasberm" gerealiseerd speciaal voor de Noordse Woelmuis. Verder ontstond er een onveilige situatie, omdat de fietsers met hoge snelheid naar beneden kwamen, vlak naast het tunneltje van de Westerseweg. Mocht u daar nog verder over willen spreken dan kunnen wij u in contact brengen met de collega van het Waterschap.

U bent tegen nieuwe fietspaden in de natuur. Besloten is om de ontbrekende fietsschakel in Nieuw- Haamstede, onder langs het vliegveld uit de Dorpsvisie te halen omdat deze in het kader van de regiovisie Schouwen-West al uitvoerig is onderzocht, besproken en er in gezamenlijkheid in de gebiedscommissie Schouwen-West een besluit over is genomen dat deze verbinding te dicht bij kernnatuurwaarden ligt. Hiermee komt de gemeente tegemoet aan de zienswijze van inwoners die zeer terughoudend zijn met het aanleggen van

nieuwe paden in de natuur.

In de Dorpsvisie zijn we uitgegaan van het bestaande parkeerbeleid. Dit houdt in dat bij betaald parkeren op de parkeerterreinen een vergunningstelsel in de straten hoort om te voorkomen dat daar door bezoekers van het strand geparkeerd gaat worden. Een besluit tot afschaffen van het betaald parkeren op de grotere parkeerterreinen nemen we niet in het kader van de Dorpsvisie.

Uw visie over het overdekken van de grotere parkeerterreinen met zonnepanelen en elektrische laadpalen komt overeen met de visie. Er zijn al verschillende voorbeelden in Nederland, bij de grotere attractieparken en grote bedrijven.

Z-20   *Inspreker*

Ingekomen: 8 september 2019

1. Afstand wordt genomen van de zienswijzen en aanvulling daarop van Vereniging Westenschouwens Welvaren. De leden van de VWW wisten niet van deze zienswijze, deze is met enkele leden in de wandelgangen besproken.
2. Er zijn alternatieven voor de infrastructurele plannen die in de Dorpsvisie zijn opgenomen voor Westenschouwen. De omleiding van het verkeer naar de parkeerterreinen via de Westerseweg is onwenselijk. De huidige Kraaijensteinweg is niet te vol en biedt voldoende ruimte voor alle verkeer. Deze weg loopt al langs de rand van Westenschouwen en waarborgt de bereikbaarheid van Westenschouwen.
3. Snelheidshandhaving en maatregelen om de snelheid te verlagen zijn nodig omdat er regelmatig te hard gereden wordt.
4. De Kraaijensteinweg versmallen om ergens andere een nieuwe rondweg te maken is weggooien van belastinggeld. Wie zegt dat daar ook niet te hard gereden gaat worden.
5. Aanleggen van een nieuwe weg treffen natuur- en milieubelangen. Dit moet niet opgeofferd worden zeker niet als er geen noodzaak is, de huidige weg biedt voldoende capaciteit, de doorstroom naar de parkeerterreinen zijn

goed.

Voorgesteld wordt:

- Handhavingsmaatregelen en snelheidsbeperkende maatregelen op de Kraaijensteinweg treffen. Drie jaar geleden zouden deze maatregelen komen.
- Eerst een nut en noodzaak onderzoek uitvoeren, in overleg met bewoners, voordat er onomkeerbare besluiten worden genomen.
- Een meetkast te plaatsen om de snelheid te meten.
- Nader verkeersonderzoek uitvoeren.
- Grote groenbakken zoals in Renesse plaatsen als snelheidsremmers.
- Om de doorstroom te bevorderen borden plaatsen bij de rotonde die doorverwijzen naar beide parkeerterreinen.

Beantwoording

Bij nader inzien zien we er vanaf om de haalbaarheid van een nieuwe ontsluiting van de parkeerterreinen via de Westerseweg met een doorsteek naar de Kampweg te onderzoeken. Redenen zijn de reacties uit de omgeving, de openheid van de Burgh- en Westlandpolder met de fietsroute, het ontbreken van een visie hoe we openheid van de Burgh- en Westlandpolder willen behouden, en de financiële situatie van de gemeente die noodzaakt tot het stellen van prioriteiten. Deze aanpassing houdt in dat de Kraaijensteinweg en de Kampweg de ontsluitingswegen blijven naar de parkeerterreinen.

Het verkeersonderzoek in Burgh-Haamstede is opgestart, in november worden er voor de 3e keer verkeerstellingen uitgevoerd. Uw voorstellen met betrekking tot verkeersmaatregelen op de Kraaijensteinweg en bebording naar de parkeerterreinen nemen we ter harte.

Z-21   Inspreker

Ingekomen: 16 september 2019

1. Op blz. 10 Dorpsagenda per kern:

Burgh toevoegen:

- zichtlijnen naar en daardoor contactpolder-zeedijk
- ligging naast /ingeklemd door natuur

Haamstede toevoegen:

- zichtlijnen naar en daardoor contactpolder-zeedijk
- ligging naast /ingeklemd door natuur

Westenschouwen toevoegen:

- ligging naast /ingeklemd door natuur

Burghsluis toevoegen:

- ligging en contact met de Oosterschelde/ het grootste Nationale Park

2. Met betrekking tot de kaart op bladzijde 14 worden enkelelementen gemist: het groene uitgestrekte karakter van de bossen van de Domeinen, het Slotbos met overgang in Zeepe duinen. Dit is een kwaliteit naast de meer open duinen, het strand en polder. Het groene karakter van de woonomgevingen en campings (voormalige boomgaarden), de landbouwpolder (is grijs ingetekend).

3. Op bladzijde 58 wordt een algemene duidelijke routekaart van het eiland en het gebied gemist.

4. Inspreker ervaart dat het behoud van de lagere scholen en de sportvelden in de kern een waardevolle bijdrage kan geven aan het sociaal domein. Burgh-Haamstede is een gezonde woon- en sportomgeving.

5. Bij paragraaf 6.4 wordt de rol van de terrein beherende organisaties gemist. De inrichting beheer en onderhoud van gebieden waar veel activiteiten zijn moet gezamenlijk worden gedaan. Er wordt voor gepleit dat deze organisaties ook ruimte bieden voor nieuwe routes naar en over hun terreinen (wandelen langs natuurterreinen met hekwerken en prikkeldraad is niet meer van deze tijd). Ze kunnen ook actief meedenken en investeren in nieuwe goede ontvangst- en doorgangsgebieden voor gasten waardoor er een leefbare woon- en recreatiebadplaats ontstaat.

6. Naast de natuur- en terreinbeherende instanties is er ook een rol voor Rijks-waterstaat en het Waterschap.

7. Inspreker geeft verscheidene tekstuele verbeteringen door en merkt typefouten op.

Beantwoording

Tijdens het proces van de dorpsdialoog is er door inwoners, ondernemers, organisaties heel veel aan ons meegegeven. We hebben de belangrijkste opgaven (die we het vaakst hebben gehoord) en haalbaar zijn, er uit gehaald en verwerkt op bladzijde 10. Het is beslist geen uitputtende lijst van opgaven. Uw opmerkingen over de landschappelijke kenmerken en kwaliteiten komen terug in de hoofdstukken 2 en 3.

De tekening op bladzijde 14 is het resultaat van de reacties op het concept.

Details van de routes zijn terug te vinden bij het hoofdstuk over de sleutelprojecten.

Uit het proces komt naar voren dat het behoud van de scholen en de sportvoorzieningen in Burgh-Haamstede breed wordt gedragen. Het besluit over de locatie van de regioschool in het westen/noordwesten van Schouwen-Duiveland, op basis van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs en aansluitend het besluit over de locatie voor FC de Westhoek vindt echter niet plaats in het kader van de Dorpsvisie. Hiervoor is een apart proces opgestart met de twee onderwijsorganisaties Radar en Obase.

Daar waar de opgaven in Burgh-Haamstede vanuit de Dorpsvisie andere partijen zoals natuurbeherende organisaties, inwoners, ondernemers, andere overheden raken zullen we hen zeker be trekken bij de planvorming en uitvoering van de visie.

Uw aandacht voor de onderhouds- en beheerslasten onderschrijven wij.

Z-22

Ingekomen: 15 september 2019

1. De zienswijze van Vereniging Westenschouwens Welvaren wordt onderschreven (als bijlage meegestuurd).
2. Bijzondere aandacht wordt gevraagd voor de gevaarlijke verkeerssituatie op de Kraaijensteinweg ter hoogte van de ingang van het weggetje naar de excursieschuur van Staatsbosbeheer. Er is geen overzicht om veilig over te steken voor voetgangers. Auto's mogen er 50 km per uur en er is geen enkele snelheidsremmende maatregel. Het voorstel is in overleg met VWW maatregelen te ontwikkelen bijvoorbeeld met een zebrapad, waarschuwingsborden en effectieve verkeersdrempels ter hoogte van de ingang van Staatsbosbeheer. Tot die tijd is een tijdelijke maatregel zoals een oversteekplaats uit te voeren.

Beantwoording

Verwezen wordt naar de beantwoording bij Zienswijze – 42 van Vereniging Westenschouwens Welvaren.

Z-23

Ingekomen: 31 augustus 2019

Deze zienswijze voorziet per bladzijde het ontwerp van de Dorpsvisie van commentaar. Punten m.b.t. het proces:

1. In de praktijk blijkt dat deze visie niet door een breed publiek wordt onderschreven. De bijeenkomsten waren rommelig en er werd niet geluisterd naar de kritische noten vanuit bezorgde burgers.
2. De visie wordt beschreven op basis van aannames, gebaseerd op wishfull thinking zoals bijvoorbeeld de verplaatsing van Albert Heijn of het niet verplaatsen van de sportvelden. Dit geeft een vertekend beeld. Een visie dient een neutraal beeld te schetsen van de mogelijkheden en onmogelijkheden.
3. De visie lijkt in weinig opzichten onderbouwd te zijn met cijfermateriaal.

Zwaartepunten in toeristen qua verblijf en samenstelling is niet gemeten. Ook de mening over verkeersdrukte is gedaan op basis van meningen en subjectief qua locatie (Nieuw-Haamstede versus Burghcentrum bijvoorbeeld). Een demografisch inzicht voor de Kop van Schouwen is niet beschikbaar. De vraag is dan hoe een visie gegeven kan worden over noodzaak van verschillende voorzieningen in de komende tien jaar?

4. Er zijn onderzoeken gedaan die invloed kunnen hebben op deze visie. Onderzoek naar realisatie van een poldertracé, onderzoek naar de infrastructurele beperkingen en veiligheidsrisico's van het aanleggen van een fietspad in de duinzoom van de Zeepe duinen. Dergelijke onderzoeken moeten meegenomen worden omdat zij een mogelijke impact hebben op de uitkomst.

5. Belangrijk voor een visie is dat deze wordt samengesteld door een breed samengestelde en gedragen commissie welke onafhankelijk en zonder belangen deze visie bouwt, samenstelt en onderbouwt. De vraag is of de onafhankelijkheid in alle opzichten is gegarandeerd.

Punten m.b.t. de inhoud:

1. Indien de Dorpsvisiebeoogt Burgh-Haamstede leefbaar te houden dan moet vooral gekeken worden naar de vaste bewoners en naar hun behoeften ten aanzien van de leefomgeving. Het gaat om meer dan wonen, mobiliteit en winkelen en andere commerciële voorzieningen. Het gaat ook om sociale voorzieningen zoals een bibliotheek, artsen.

2. De bevindingen uit de studies op bladzijde 8 genoemd moeten integraal meegenomen worden in de visie. Dit soort onderzoeken kan een volledig andere koers opleggen aan een visie en dienen sturend te zijn.

3. Het op de juiste plek lokaliseren van de voorzieningen zoals op bladzijde 9 genoemd lijkt in tegenspraak met aannames verderop in de visie. Indien men een vectoranalyse doet van een zwaartepunt van toeristische onderkomens en de locatie van de winkel dan zit Albert Heijn op dit moment op exact de juiste plaats. Verplaatsing naar Haamstede verplicht bewoners van Westenschouwen en Burgh om verder te reizen, met consequenties voor de mobiliteiten van vele ouderen.

4. Waaruit blijkt dat ondernemers en marktpartijen investeren in de woonker-

nen (bladzijde 9). Wat draagt Albert Heijn bij aan de gemeenschap zelf? Ander voorbeeld is dat de middenstand eerder te lijden heeft van bijvoorbeeld een braderie dan dat ze er voordeel van heeft.

5. Op bladzijde 10 worden de belangrijkste wensen opgesomd per deelgebied. De vraag is hoe deze zich verhouden met de eisen en wensen van de gemeente en provincie. Uit documenten op internet bleek dat de gemeente heeft aangegeven dat de ring van Haamstede met name bedoeld is voor winkelen en dat de Noordstraat is bedoeld voor horeca. De visie dient in lijn gebracht te worden met deze bepalingen.

6. De bestemming van de locatie Goudzwaard lijkt in ieder geval al in te gaan tegen de wens van een groot aantal bewoners welke hebben gepleit voor 1 á 2 persoonswoningen.

7. Op bladzijde 11 e.v. staat dat de visie met name is vastgesteld door de dorpsraad en ondernemersvereniging. Dit is een zeer eenzijdige benadering van elkaar overlappende belanghebbenden. Dat blijkt ook uit de praktijk omdat met het commentaar vanuit de bevolking niets of weinig wordt gedaan waardoor niet aan de belangen van de bewoners wordt tegemoet gekomen.

8. Op bladzijde 13 (waar het gaat over overlast verkeer met onder andere sluipverkeer Albert Heijn) wordt Burgh te kort gedaan. De Weeldeweg is een sluipweg waarbij bepalingen zowel op het gebied van eenrichtingsverkeer als snelheid vrijwel continu geschoffeerd worden. Een onderzoek zoals aangekondigd voor Nieuw-Haamstede dient in alle gebieden plaats te vinden.

9. Handhaving van (verkeers)verboden is minstens zo belangrijk als het verbieden zelf (de verkeersmaatregel). Gelet op de capaciteit bij de politie wordt dit een probleem en dienen geautomatiseerde middelen ondersteuning te gaan bieden.

10. Met betrekking tot bladzijde 22 clustering van voorzieningen wordt opgemerkt dat hierbij een balans moet worden gezocht tussen clustering, mobiliteit van de bewoners en contactmomenten. Goede begeleiding van zowel vast personeel als vrijwilligers is van belang om een soos of dorpshuis draaiende te houden. Alleen de faciliteit bieden is onvoldoende.

11. Bladzijde 23, ook sociale voorzieningen benoemen bij de paragraaf 2.2. wat

er op ons af komt. Digitalisering kan ondersteunend werken maar is geen vervanging. Menselijk en persoonlijk contact zijn van groot belang. Kijk maar eens rond in het dorp.

12. Met betrekking tot bladzijde 23 en volgende: de aanname dat wij een verdeling moeten aanbrengen in werk, wonen en recreatiegebieden gaat niet langer op. Dit heeft geleid tot eenzame woongebieden waarin de jeugd bijeen komt op hangplekken, recreatiegebieden zonder toezicht in de vorm van sociale controle (hetgeen leidt tot criminaliteit) en verlaten industriegebieden tussen 17 uur en 7 uur waarbij kostbare ruimte verloren gaat voor bijvoorbeeld wonen.

13. Uit de Woonvisie blijkt ook dat er in Burgh-Haamstede behoefte is aan 1 á 2 persoonswoningen. De hotelontwikkeling op de locatie Goudzwaard past niet in het beleid waarin gesteld wordt dat er geen ruimte meer komt voor nieuwe verblijfsrecreatie. Er wordt niet naar bewoners geluisterd maar naar het geld.

14. Het creëren van één centrum in Haamstede zal leiden tot verschraling van de andere kernen waaronder Burgh en de ondergang van de middenstand in die kernen. Verplaatsing van Albert Heijn zal leiden tot meer autoverkeer vanuit de kernen Westenschouwen en Burgh. Niemand doet boodschappen op de fiets behalve voor de broodjes in de ochtend.

15. Het aanleggen van een fietspad (Adriaan vd Weijdeweg-Moolweg) waarbij de intensiteit toeneemt, de snelheid van de fietser toeneemt, hoeveelheden zwerfafval toenemen, de veiligheid afneemt en handhaving niet te doen is moet tot zorgen gaan leiden bij alle partijen (die gaan over veiligheid, handhaving en milieu). Elektrisch fietsen en mountainbikes gaan aanmerkelijk sneller dan traditioneel fietsen en verhogen hiermee de verkeersonveiligheid.

16. Een Noordstraat zonder de typische bomen die er al 50 jaar staan wordt een onooglijk straatje.

17. Een mix van rust, natuur, cultuur en kunst en het aanbod van horeca of vermaak zijn de kenmerken van Burgh-Haamstede. Maak er geen 2e Renesse van.

18. Het Poldertracé biedt in meerdere opzichten voordelen: het ontlast de N57 van doorgaand verkeer richting Middelburg en verder, het creëert een strandweg tussen Haamstede en Westenschouwen waarbij mogelijk de rotondes no-

dig blijven vanwege hard rijden en het ontlast de dorpskernen van bestemmingsverkeer.

19. T.a.v. bladzijde 37 met de opmerking in de visie dat we ons inzetten op het fietsen en wandelen lijkt wederom een richten op de motivatie van het fietspad A. vd Weideweg-Moolweg. Er bestaan al rondjes om te fietsen, het verplicht sturen van de fietser over een fietspad langs de Zeepe duinen gaat niet werken omdat het publiek wil fietsen over een levendig pad met winkels en horeca. Het centrum wordt nooit fietsvrij. Een bijkomend nadeel is de extra belasting van de Zandweg en Duinweg, nu amper bereden weggetjes.

20. Op bladzijde 45 wordt gesproken over zes onderscheidende kernen. Er wordt te eenzijdige nadruk op kernen gelegd. Juist de mix van een attractie met de rust is de kracht van een dorp. Doe hier onderzoek na en dat zal dit staven. Er wordt in de visie gefocust op een doel namelijk het intensiveren van toerisme. Dit is geen dorpsvisie, zeker niet ten aanzien van de bewoners. Alle attracties (cultuurhistorische) bevinden zich door alle kernen heen, dat kan je niet los zien.

21. Gepleit wordt voor het behouden van de huidige supermarkten in Burgh, Haamstede en Nieuw-Haamstede. Er wordt in een behoefte voorzien die lo-nend is voor ondernemers anders hadden ze zich al terug getrokken. De verplaatsing van Albert Heijn van Burgh naar Haamstede leidt tot een versterking van Haamstede en een verarming van Burgh. Parkeren is in Burgh geen probleem, toevoer blijft in beide plaatsen een probleem.

22. In de PZC van augustus 2019 staat dat camping Duinrand meer elitair gaat worden dan tot op heden. Dit is wederom in tegenspraak met de visie (kwaliteitsverbetering Duinrand).

23. Proefondervindelijk is vastgesteld dat de verkeersoverlast op de Weeldeweg en de Hogeweg in Burgh vele malen groter is dan de verkeersoverlast in Nieuw-Haamstede.

24. Hoe verhoudt de behoefte aan huisvesting voor tijdelijke medewerkers zich tot de krapte op de woningmarkt en het voorzien in woonruimte voor starters en senioren?

25. Is voor het gezondheidscentrum ook de huidige locatie van de huisarts be-

zien?

26. Past de hotelontwikkeling Lisiduna wel in het recreatief beleid dat er geen nieuwe recreatie en horeca komt?

27. Waarom is revitalisatie van het centrum van Haamstede de meest urgente opgave ?

28. Wie behartigt de belangen van de burgers bij de uitvoering van de projecten ?

29. Gemist wordt een samenhangend betoog waarom zaken wel of niet goed zijn voor Burgh-Haamstede en wat er aangepast moet worden. Dit wordt geheel gemist, eigen belang voert de boventoon waarbij deze visie de ruimte laat om dit per belangenvereniging te uiten en hiermee andere te bevechten.

Beantwoording

De ontwerp Dorpsvisie is een visie die opgesteld is door de dorpsraad, ondernemersvereniging en gemeente (burgemeester en wethouders) waarbij er veel gesproken is geweest met inwoners, ondernemers, belangengroepen. Uw constatering dat de visie niet door een breed publiek wordt gedragen en dat er niet geluisterd is nemen we voor kennisgeving aan. Tijdens de druk bezochte avonden over de concept-Dorpsvisie was het niet mogelijk om met inwoners in de zaal in gesprek te gaan, zo waren de meningen en belangen verdeeld en ontstonden er ook onderling discussies. Deze verdeeldheid vonden we zorgelijk en er rees ook twijfel of er wel genoeg draagvlak is voor de visie. De dorpsraad heeft juist vanwege deze twee avonden over het concept van de Dorpsvisie daarna nog zes avonden in het dorpshuis georganiseerd en daarbij inwoners, ondernemers en organisaties aangeboden om langs te komen en de gelegenheid te geven om het gesprek aan te gaan over de Dorpsvisie. De gemeente heeft er voor gekozen om na het participatieproces ook inspraak te bieden op het ontwerp. Uiteindelijk neemt de gemeenteraad alle reacties tot zich en weegt deze af om vervolgens de Dorpsvisie, al of niet in aangepaste vorm, vast te stellen. We kunnen constateren dat in Burgh-Haamstede de meningen verdeeld zijn. Gelet op de bestuurlijke opdracht om te investeren

in de kwaliteit en leefbaarheid van Burgh-Haamstede zal de gemeenteraad uiteindelijk een keuze maken.

De basis om voor iedere kern op Schouwen-Duiveland een Stads- of Dorpsvisie op te stellen ligt in een besluit van de gemeenteraad. Het doel dat ze daarbij hebben is een kwaliteitsimpuls voor iedere kern zodat het leefbaar en vitaal blijft. Met betrekking tot het proces is voorwaardelijk geweest dat de dorpsraad de trekker is van het proces en dat uiteindelijk de gemeenteraad de Dorpsvisie vaststelt inclusief een uitvoeringsparagraaf. De gemeenteraad heeft bij de Dorpsvisie de taak om de belangen die er in een gebied zijn af te wegen, het algemeen belang daarbij in ogenschouw te nemen en vervolgens te beslissen. Bij de begrotingsbehandeling bepaalt de gemeenteraad welke investeringsruimte er is voor de uitvoering van de visie. Het is een uitvoeringsgerichte toekomstvisie die een streefbeeld geeft waar de komende 10 jaar naar toe gewerkt wordt. Burgh-Haamstede heeft niet één kern maar 6 kernen (inclusief Westerenban), dat is anders dan een visie voor een kern. Iedere kern van Burgh-Haamstede heeft zijn eigen gemeenschap, eigen cultuur, eigen voorzieningen. We hopen dat naast de verscheidenheid tussen de kernen er ook overeenkomsten zijn die zorgen voor verbinding.

We kiezen er als gemeente niet voor om een neutrale onafhankelijke vakinhoudelijke visie voor Burgh-Haamstede op te stellen en deze vervolgens voor te leggen aan de inwoners. We zijn eerst gaan luisteren naar de wensen en vraagstukken die er in de kernen leven. Dit hebben we teruggelegd en gevraagd of we het in de dorpsagenda goed hebben samengevat. Vervolgens is vanuit deze agenda gewerkt aan het concept van de Dorpsvisie. Bij dit proces hebben we ons rekenschap gegeven van trends en ontwikkelingen en het actuele beleid van overheden. We hebben de kaders in beeld, juist om ook een realistische en uitvoeringsgerichte visie op te stellen. We hebben er niet voor gekozen om dit uitgebreid in de visie op te nemen maar er naar te verwijzen.

Met de visie wordt een toekomstperspectief geschetst voor de komende

10 jaar. We kiezen voor een adaptieve strategie. Het klopt dat er geen harde bewijzen zijn of Burgh-Haamstede zich zo zal ontwikkelen, dat hangt af van verschillende factoren en keuzen waarvoor nader onderzoek nodig is. Of het uiteindelijk haalbaar blijkt dat Albert Heijn verplaatst... Hoe het besluit uitpakt met betrekking tot de regioschool en de sportvelden...

Met deze Dorpsvisie geven we geen visie over (het behoud) van de maatschappelijke voorzieningen in Burgh-Haamstede voor de komende 10 jaar. Burgh-Haamstede staat niet op zich zelf, maakt onderdeel uit van een regio, de Kop van Schouwen en van Schouwen-Duiveland. De voorzieningendiscussie, binnen de reikwijdte waar de gemeente over gaat, wordt gevoerd op de schaal van heel Schouwen-Duiveland. Deze Dorpsvisie geeft voornamelijk aan waar we ons op willen richten in de openbare ruimte en welke ruimtelijke ontwikkelingen actueel zijn. Met de visie willen we bijdragen aan oplossingen voor de (verkeers) problemen en ruimtelijke opgaven die er in Burgh-Haamstede zijn.

U heeft helemaal gelijk dat als het gaat om leefbaarheid dit breder is dan het voorzieningenniveau. De aandacht die u vraagt voor persoonlijk contact, de menselijke maat, ondersteuning van vrijwilligers, mobiliteit is terecht. In paragraaf 3.12 is daar enigszins aandacht aan besteed, de dorpsraad heeft haar eigen visie met betrekking tot de maatschappelijke vraagstukken toegelicht. Er is zeker aandacht voor maar het proces van de Dorpsvisie was daar niet op toegespitst. Los van deze Dorpsvisiewerkt onze afdeling Wonen, Werken, Leven (sociaal domein) eilandbreed aan diverse maatschappelijke opgaven. Inwoners zijn bij de Evaluatie Sociaal Domein uitgenodigd mee te denken met deze maatschappelijke opgaven. Diverse inwoners hebben hier ook gehoor aan gegeven.

Bij ruimtelijke visievorming, in de gebiedsontwikkeling en ruimtelijke ordening kunnen vectoranalyses bruikbaar zijn als een methodische verkenning maar het is slechts één aspect. De verkeersontsluiting van de supermarkt is een ander belangrijk aspect vanwege de bevoorrading en omdat de meeste

boodschappen met de auto worden gedaan.

De opmerkingen die gemaakt worden met betrekking tot de bladzijden 9, 10, 11 en 13, 23 interpreteert u anders dan wat er bedoeld is. In de volgende hoofdstukken wordt een toelichting gegeven op de inleiding.

In de Dorpsvisie wordt geen enkele uitspraak gedaan over het verplicht sturen van fietsers en wandelaars. De ambitie in de Dorpsvisie is het routenetwerk voor de gasten en inwoners op het gebied van recreatief fietsen zo sluitend mogelijk te maken zodat er aantrekkelijke rondjes gefietst kunnen worden. Recreatieve routes door het natuurgebied onderscheiden zich van doorgaande routes door dorpen. Ze dienen ook niet hetzelfde doel. Recreatieve routes door het natuurgebied zijn gericht op de inwoners en gasten die de natuur willen beleven. Dat is een andere doelgroep dan de mensen die gericht zijn op fietsen in een dorpse omgeving met winkels en horeca. Het realiseren van recreatieve routes in het natuurgebied gebeurt niet met het oogmerk om alle fietsers en wandelaars uit het dorp te halen. Van het verplicht sturen van een fietser over een recreatief pad in het Natura2000 gebied Kop van Schouwen is nergens sprake, ook niet aan de zijde van Renesse en evenmin in de huidige situatie voor de paden in de omgeving van Burgh-Haamstede. Waar nodig en wenselijk hanteren we heldere spelregels over het gebruik van onze fiets- en wandelpaden in het Natura2000 gebied en monitoren we ook de effecten daarvan.

Een onderzoek naar het veiligheidsrisico van het gecombineerde deel van het traject fiets/voetpad A. v.d. Weijdeweg-Moolweg is door de gemeenteraad al afgewezen. Dus voor zover de indiener van deze zienswijze daarop doelt verwijzen we naar het antwoord bij Z10?

Het poldertracé staat op dit moment niet op de agenda van het Rijk (niet in het Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport), en we verwachten ook niet op korte termijn dat dat wel het geval zal zijn nu er maatregelen

getroffen worden op de bestaande N57. Uit het verkeersonderzoek in het kader van deze Dorpsvisie hopen we meer inzicht te krijgen in de noodzakelijke ingrepen met betrekking tot de verkeersstructuur in Burgh-Haamstede en hoe deze zich verhouden tot de benodigde investeringen.

Op bladzijde 45 beschrijven we de kwaliteit en identiteit van de zes kernen die onderdeel uitmaken van Burgh-Haamstede, met de visie sluiten we aan bij deze kwaliteiten en accenten, juist ook met het doel om deze meer met elkaar te verbinden zowel fysiek als sociaal. We maken in de visie één nadrukkelijke keuze en dat is een impuls geven aan het centrum van Haamstede, om daar weer een vitaal winkel- en verblijfsgebied te maken is een publiekstrekker nodig. Omdat er knelpunten (verkeer, ontsluiting) zijn met betrekking tot de supermarkt in Burgh, is het een wens om deze te verplaatsen naar Haamstede. Het haalbaarheidsonderzoek dat na de visie uitgevoerd zal worden heeft betrekking op zowel de te ontwikkelen locatie in Haamstede als de vrijkomende locatie in Burgh. We hebben het accent voor Burgh opgenomen omdat we hopen dat het belangrijke erfgoed als de ringwalburg drager kan zijn voor eventuele ontwikkelingen en de kwaliteit van Burgh, en het zeker een goede toevoeging dat er relaties en verbindingen gelegd kunnen worden met de anderen kernen. Door samenwerking kan er meer bereikt worden.

De Weeldeweg en Hogeweg maken onderdeel uit van het verkeersonderzoek in het kader van de Dorpsvisie.

Tijdens de dorpsdialoog hebben we veel reacties ontvangen van jongeren en starters op de woningmarkt die graag in Burgh-Haamstede willen (blijven) wonen. Via het bedrijfsleven en het overleg met de provincie is bekend dat er behoefte is aan huisvesting voor seizoenarbeiders / tijdelijke werknemers. Bij deze Dorpsvisie zijn we uitgegaan van het beleid zoals dat is opgenomen in de gemeentelijke Woonvisie en het daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma. Daaruit blijkt dat Burgh-Haamstede nog een groeikern is op het gebied van woningbouw en dat er kwalitatief ingezet kan worden op de bouw van

appartementen en grondgebonden nultredenwoningen gericht op een en/of twee persoonshuishouden op structuurversterkende locaties. Deze structuurversterkende locaties hebben we in de Dorpsvisie opgenomen, in Burgh en in Haamstede. Zeeuwsland bouwt in Renesse kleinere woningen voor werknemers die hier tijdelijk (seizoenswerk) verblijven en voor de jongere doelgroep. Dit is een pilot en we moeten de resultaten afwachten of we dit ook in andere kernen kunnen ontwikkelen. Als er in Burgh - Haamstede een grote vraag naar is dan kan de markt daar het initiatief toe nemen.

Bij de herontwikkelingslocatie aan de kop van de Noordstraat en Kriekemeet betrekken we de eigenaren van het gebied en dus ook het huidige gezondheidscentrum.

Wat betreft de herontwikkeling van camping Duinrand en de hotelontwikkeling Lisiduna geldt het gemeentelijk beleid zoals vastgelegd in respectievelijk de Zeeuwse Kustvisie/Agenda Toerisme en de gemeentelijke Horecavisie. Camping Duinrand is een bestaand recreatiebedrijf dat wil herstructureren (veranderen en vernieuwen), dit past in het gemeentelijk recreatiebeleid. Het recreatiebeleid staat namelijk geen nieuwvestiging van recreatiebedrijven meer toe. Het beleid richt zich op het verbeteren van de kwaliteit van de huidige bedrijven en jaarrond recreatie. Dit wil zeggen dat herstructurering van bedrijven mogelijk is onder voorwaarden. In het geval van Duinrand neemt het aantal eenheden fors af, komen er meer voorzieningen en wordt er landschappelijk ook een stap gezet. Om deze reden is Duinrand een ontwikkeling die past in het beleid. Wel moet er nog een formele procedure tot aanpassing van het huidige bestemmingsplan worden doorlopen. De voorbereidingen daartoe worden op dit moment uitgevoerd.

Anders dan bij camping Duinrand is de hotelontwikkeling Lisiduna wel een nieuw bedrijf. Het gaat hier om het veranderen van een manege met groepsaccommodatie naar een hotel. In de Kustvisie en Horecavisie is herontwikkeling Lisiduna een zogenaamd pijlpijnproject. Een project wat

al in ontwikkeling was voor de vaststelling van het beleid. Er is daarom een omgevingsvergunning verleend voor de realisatie van het hotel. Zoals eerder gezegd klopt het dat het huidige beleid geen nieuwe recreatieve bedrijven toestaat. Nieuwe bedrijven die niet passen binnen het huidige beleid zijn niet meer mogelijk.

De dorpsraad is een stichting die de belangen van de inwoners behartigd. Uiteindelijk is het de gemeenteraad die in het kader van het algemeen belang een afweging maakt tussen de verschillende belangen, van inwoners, ondernemers, gasten, omgevingskwaliteiten et cetera, die bij een plan/ initiatief aan de orde zijn. Als we een plan of project starten dan werken we met een stakeholdersanalyse en kijken we ook het niveau van invloed. Er is een verschil tussen direct-belanghebbenden en derden- belanghebbenden. Om een samenhangend betoog waarom ontwikkelingen/zaken goed zijn voor Burgh-Haamstede. Zoals eerder aangegeven is dit proces om te komen tot een toekomstvisie voor Burgh-Haamstede opgebouwd vanuit een dorpsdialoog. De toekomstvisie is inderdaad een omvangrijk boekwerk geworden maar er zit wel een lijn in de opbouw van de visie. De rode draad is werken aan de verbinding tussen de kernen, meer samenhang en meer samenwerking in de regio Burgh-Haamstede. Dit is van belang voor de toekomst van Burgh-Haamstede. Er zijn knelpunten op het gebied van verkeersafwikkeling en - ontsluiting, het winkelbestand neemt af, er is sprake van een verschraling van het centrum van Haamstede. In de Dorpsvisie richten we ons meer op de fysieke en ruimtelijke kant van deze verbinding en is het voorstel om de dorpsas zodanig in te richten dat het meer een verblijfsgebied wordt dan een doorgaande verkeersroute. Dit proces is minder toegespitst op de maatschappelijke en sociale cohesie.

Z-24

Ingekomen: 28 augustus 2019

1. Deze zienswijze heeft betrekking op de optie om de ontsluiting van de parkeerterreinen Kampweg en rotonde Westenschouwen via de Westerseweg te

laten plaatsvinden in plaats van via Kraaijensteinweg. De doorsteek vanaf de Westerseweg naar de parkeerplaatsen aan de Kampweg en rotonde is alleen mogelijk over de gronden van de indiener van de zienswijze. De eigenaar wil snel duidelijkheid omdat er onrust en onzekerheid door ontstaat. De eigenaar heeft zelf toekomstplannen voor het perceel en wordt door deze optie en onduidelijkheid belemmerd in de uitvoering.

2. Bezwaar wordt gemaakt tegen deze ontsluiting via de Westerseweg aangezien deze door een gebied gaan met mooie natuur en flora en fauna (dat de afgelopen jaren door de eigenaar is gecreëerd.)

3. De Westerseweg is een fietsroute richting Burghsluis en Oosterschelde. Voor de veiligheid is er bij toename autoverkeer een fietspad noodzakelijk.

4. De hoop is er op gericht dat er in Westenschouwen niet veel veranderd. Het woongenot neemt de laatste jaren af. Bijna alle huizen zijn tweede woningen die ook weer toeristisch worden verhuurd met allerlei overlast tot gevolg.

Beantwoording

Bij nader inzien zien we er vanaf om de haalbaarheid van een nieuwe ontsluiting van de parkeerterreinen via de Westerseweg met een doorsteek naar de Kampweg te onderzoeken. Redenen zijn de reacties uit de omgeving, de openheid van de Burgh- en Westlandpolder met de fietsroute, het ontbreken van een visie hoe we openheid van de Burgh- en Westlandpolder willen behouden, en de financiële situatie van de gemeente die noodzaakt tot het stellen van prioriteiten. Deze aanpassing houdt in dat de Kraaijensteinweg en de Kampweg de ontsluitingswegen blijven naar de parkeerterreinen.

Westenschouwen is gegroeid vanwege het toerisme en er is een mix van woningen met een woonbestemming (permanent wonen of deeltijd wonen) of een recreatieve bestemming (recreatiewoningen/toeristische woningen). In Westenschouwen is er geen verplichting tot permanente bewoning. Deeltijd wonen is toegestaan binnen de woonbestemming. Deze woningen hebben dus geen recreatieve bestemming en mogen niet toeristisch worden verhuurd

behalve in de vorm van een toegestane bed & breakfast-formule. Er zijn ook recreatiewoningen die deeltijd bewoond worden en daar is recreatieve verhuur wel toegestaan.

Tweede woningen en recreatieve woningen in een dorp hebben inderdaad een effect op de leefbaarheid van de bewoners die permanent in het dorp verblijven. Daar dient vanuit de gemeente en vanuit de gemeenschap zelf aandacht voor te zijn.

Z-25   *Inspreker*

Ingekomen: 1 september 2019

1. Wij zijn voorstander van een fietsroute zo dicht mogelijk langs de kust.
2. We juichen een nieuwe dorpsvoorziening naast het dorpsplein in Westenschouwen toe.
3. Met betrekking tot de dorpsas staan we achter uw visie behalve wat betreft het openbaar vervoer. De busroute moet ongewijzigd blijven in verband met de bereikbaarheid voor inwoners. Wellicht wel kleinere bussen en elektrisch aangedreven.
4. De herinrichting van de Kraaijensteinweg tot aan de Hogeweg moet prioriteit krijgen en heringericht worden tot 30 km per uur.

Beantwoording

Het realiseren van een fietsroute langs de kust is niet mogelijk om dat dit door een kwetsbaar natuurgebied gaat. In de Dorpsvisie richten we ons op andere ontbrekende schakels van routes voor fietsen, wandelen en paardrijden. Vereniging Westenschouwens Welvaren heeft het initiatief om een dorpsvoorziening te realiseren. Wat betreft uw opmerking over de busroute moeten we inderdaad eerder denken aan andere vormen van openbaar vervoer, bijvoorbeeld kleinere bussen, belbussen, combinaties van gebruikers, particuliere diensten (Schouwen-Duiveland op Weg). Of dit haalbaar is zal

onderzocht moeten worden. Dit zal aan de orde komen ten behoeve van de nieuwe concessie openbaar vervoer die de provincie Zeeland vanaf 2024 sluit. De wens tot herinrichting van de Kraaijensteinweg tot 30 kilometergebied betrekken we bij het verkeersonderzoek. Dit jaar zijn verschillende verkeerstellingen uitgevoerd die we gebruiken bij het onderzoek dat uiteindelijk leidt tot een verkeersadvies met betrekking tot de verkeersaspecten in de Dorpsvisie.

Z-26   *Inspreker*

Ingekomen: 9 september 2019

1. De aansluiting van de Kraaijensteinweg op de N57 blijkt gevaarlijk omdat bij invoeging in de bocht de snelheid van het doorgaande verkeer moeilijk in te schatten is. Een rotonde in plaats van de huidige T kruising een dringende wens.
2. De afslag Hoge Hilleweg (ingang van de wijk Rooiedal, Breevosdal)) is slecht zichtbaar. Uit- en invoegen daar leidt tot gevaarlijke situaties. Markering van de T kruising is gewenst.
3. Het voetpad langs de Kraaijensteinweg weg eindigt abrupt bij de bosingang Westenschouwen. Alle voetgangers zijn gedwongen daar de weg over te steken. Het aanleggen van een zebrapad zou de veiligheid verhogen.
4. Bezoekers parkeren doorgaans op het terrein bij de rotonde/ strandovergang. Voor velen komt het parkeerterrein bij de Punt niet in het vizier. Een verwijzing bij de Rotonde naar het parkeerterrein aan de Kampweg kan helpen de parkeerdruk te verdelen en bereikbaarheid van het strand voor ouderen en gezinnen met jonge kinderen, gemakkelijker te maken.
5. Parkeren in de wijk (Hoge Hilleweg, Rooiedal, Breevosdal) door strandgasten en boswandelaars komt weinig voor en is geen probleem. De voorgestelde maatregelen zoals het plaatsen van paaltjes in de wijk zijn overbodig
6. Het autoverkeer door de dorpsas (Hogeweg). Dankzij de inrichting met de snelheidsremmende elementen blijkt autoverkeer goed te combineren met fietsverkeer en voetgangers.

Het aanbrengen van ‘knippen’ is overbodig en belemmerend voor lokaal gebruik van de verbindingsas. Aanpassen van enkele elementen (iets ruimere doorgangen in de verkeersplateau’s en verleggen van de rijbaan in de onoverzichtelijke bocht bij restaurant ZeeBinkie is wenselijk).

7. Afslagen van en naar de N57 naar Burgh Haamstede. Een gevaarlijke afslag is die naar de Ring bij Burgh en Weeldeweg. Dagelijks ontstaan daar korte opstoppingen en wijken auto’s uit in de berm. Een rotonde hier zal de veiligheid van een verbinding tussen de doorgaande N57 en het dorp zeker verbeteren. Alternatief is het doortrekken van de ventweg parallel aan de N57 tot de Ring. Men kan dan via de bestaande ronde op de ventweg komen.

8. Een directe fietsverbinding annex voetpad van Westenschouwen naar Haamstede langs de Zeepeduinen is een aantrekkelijke mogelijkheid. Hiervoor het bestaande pad aanpassen.

9. Behouden van de locatie van de supermarkt in Burgh. Voor bewoners is de lintbebouwing langs de dorpsas in Burgh een centrale locatie. Zo mogelijk is de bereikbaarheid per auto te verbeteren door het verkeer te leiden via een verlengde ventweg met aansluiting op een verbrede ring.

10. Bewaken van de publieke ruimte op het duin bovenaan de hoge trap van de strandovergang ‘Rotonde’ in Westenschouwen. De laatste jaren worden hier steeds meer plaquettes bevestigd ter herinnering aan overledenen. Incidenteel worden er na begrafenissen kransen achtergelaten. Verwijderen van alle plaquettes en aanbrengen van een verbodsbord zou helpen om het levendige karakter van de plek voor strandbezoekers en bewoners te bewaren.

11. Groen tuinafval. Bewoners van de buurtschappen brengen individueel hun groene tuinafval naar de milieustraat in Zierikzee en rijden zo vele kilometers, het milieu onnodig belastend. Suggestie is het inrichten van een groendepot in de Westhoek.

Beantwoording

Er is een concreet plan om een rotonde aan te leggen waar nu de T-kruising N57 met de Kraaijensteinweg is. De gemeenteraad heeft het daarvoor

benodigde bestemmingsplan vastgesteld en Rijkswaterstaat is eigenaar en verantwoordelijk voor de realisatie.

De huidige situatie met betrekking tot de Kraaijensteinweg vanaf de Hogeweg tot aan de rotonde in Westenschouwen (de inrichting van de weg, situering fiets- en voetpad, zijwegen) en de inrichting van de Hogeweg (opgenomen scenario’s in de dorpsas) worden onderzocht bij het verkeersonderzoek in het kader van deze Dorpsvisie.

Uw opties met betrekking tot de afslag op de N57 naar de Weeldeweg/ Leliëndaleweg zijn als mogelijke te verkennen oplossingen opgenomen in de Dorpsvisie.

Doelt u met deze directe fietsverbinding annex voetpad op het fiets/voetpad A. v.d. Weijdeweg-Moolweg en het deel daarvoor. Dan is er in de bestaande situatie een fiets/voetpad tussen de Boswachterij en het Groene Duin en voorzien wordt in de aanleg van fiets/voetpad tussen de A. v.d. Weijdeweg en de Moolweg.

We onderzoeken de komende jaren de mogelijkheid van verplaatsing van de Albert Heijn als publiekstrekker naar het centrum van Haamstede. Deze voorziening in Burgh trekt te veel verkeer over de dorpsas aan waardoor het geen duurzame oplossing is om de Albert Heijn aan de Burghseweg te behouden. De ambitie is deze dorpsas zodanig te veranderen dat deze een verbindingsas met het karakter van een verblijfsgebied waar de auto te gast is. Ook om die reden onderzoeken we of Albert Heijn (met een verkeersaantrekkende werking) verplaatst kan worden. Indien blijkt dat dit niet haalbaar is dan blijft de ontsluiting en verkeersafwikkeling rondom de Albert Heijn in Burgh een aandachtspunt en zullen we op dat moment oplossingen moeten onderzoeken.

Met betrekking tot uw zienswijze over het bewaken van de openbare ruimte, en

met name bij de trap naar het strand bij de rotonde. Alle plaquettes die worden geplaatst op de reling van het plateau bovenop de duinen worden door de gemeente gedoogd. We hebben er geen regels voor.

Iedere inwoner heeft een gft-rolemmer. In boomrijke gebieden plaatst de gemeente in het najaar enkele bladkorven. Op andere locaties wordt geen groenafval verzameld. Bewoners kunnen eventueel ook zelf hun inzameling of opslag van groenafval organiseren inclusief de afvoer van het materiaal, op privé terrein. Het in de wijk inzamelen van groenafval geeft een rommelige aanblik.

Z-27   Inspreker

Ingekomen: 22 juli 2019

Met de reacties op de informatieavonden over het concept van de Dorpsvisie is niets gedaan. Gevreesd wordt dat ook deze inspraak niets zal wijzigen. Er zijn grote financiële tekorten en het draagt bij aan het wegwerken van deze tekorten. Leer van de weggegooide investering van 650 k van de Kraaijensteinweg in 2018/2019.

Beantwoording

Uw reactie hebben we voor kennisgeving aangenomen. We zijn het met u eens dat er effectief en efficiënt omgegaan moet worden met de gemeentelijke financiën. We zijn het niet met u eens dat de investeringen in de Kraaijensteinweg zijn weggegooid. Het was vanuit groot onderhoud noodzakelijk de weg opnieuw te asfalteren. Daarbij is de weg nu duurzaam ingericht als 50 kilometer ontsluitingsweg en toegangsweg naar Westenschouwen en nodigt daarmee veel minder uit om hard te rijden.

Z-28   Inspreker

Ingekomen: 16 september 2019

Hoewel de noodzaak van het aan te leggen fietspad Adriaan v/d Weijdeweg-Moolweg ontbreekt omdat er al voldoende rondgaande fietsroutes zijn en ook vanwege natuurwaarden wil inspreker wel aangeven dat de informatie van het burgercollectief in de zienswijze tegen de aanleg van het fiets/voetpad is niet klopt bij de situatie Duinwegje 31 (dat het perceel is van inspreker). In deze zienswijze van het burgercollectief wordt gesproken over de vrije ruimte tussen de percelen en de erftoegang naar de woning van inspreker.

De vrije ruimte tussen de percelen nrs 484 en 1847 bedraagt circa 6 meter en een groot deel van die ruimte is beschikbaar voor het beoogde pad. De al verharde aanzetten van het huidige wandelpad zijn 3 meter breed, bijna even breed als de verharding van het Duinwegje waarvan gecombineerd gebruik wordt gemaakt door wandelaars, fietsers en auto's. Op het pad tussen de percelen is zelfs in potentie dus meer ruimte beschikbaar.

De erftoegang naar de woning is niet optimaal maar inspreker vindt dat niet ter beoordeling aan derden.

Beantwoording

We danken u voor het geven van uw standpunt. We hebben er kennis van genomen en onderschrijven dat ook voor zover uw reactie ziet op de beschikbare ruimte. Voor het standpunt over de aanleg van deze ontbrekende fietsschakel verwijzen wij u naar onze reactie op de zienswijze van inspreker onder nummer 10 van deze antwoordnotitie.

Z-29   Inspreker 25 ondertekenaars bewoners Hogeweg van

Daleboutsweg-Bosweg

Ingekomen: 16 september 2019

Zienswijze m.b.t. paragraaf 5.2.1.

- Deze zienswijze spitst zich toe op de verkeersmaatregelen zoals voorgesteld in paragraaf 5.2.1 uitsluitend betreffende de Hogeweg (uitvoeringsproject 16 in

de uitvoeringsmatrix). Uitgebreid wordt ingegaan op de huidige situatie met een analyse van de groepen autogebruikers en de onderscheidende karakteristiek tussen de kernen Burgh en Haamstede (aantal huishoudens, inwoners). Haamstede wordt gekenmerkt door woningen, winkelhart, geen recreatieparken en een perifeer bedrijventerrein). Burgh en de buurt Hogeweg buiten de kern worden bepaald door een gering aantal woningen en vele recreatieparken en hotels. Voor Westenschouwen geldt min of meer hetzelfde. Bij de herinrichting van de dorpsas hoeft geen rekening gehouden te worden met de belangen van het doorgaande verkeer naar het strand in Westenschouwen, daarvoor is een aantrekkelijk alternatief via de N57 en de Kraaijensteinweg. Zoals in de visie staat zal de inrichting van de dorpsas, auto's die de dorpsas nu als doorgaande route nemen, moeten stimuleren om buitenom te gaan. Ruimte voor een recreatieverdeelweg ontbreekt. We moeten het dus doen met louter ontmoediging de dorpsas als doorgaande route te gebruiken. Het feitelijk in de kernen alleen mogelijk maken stapvoets te passeren en de weggedeelten buiten de kernen "zelfhandhavend" in te richten is al een sterk instrument.

- De autobereikbaarheid voor permanente inwoners en gebruikers van de verblijfsaccommodatie met een erftoegangsweg aan de dorpsas dient te worden gerespecteerd. Prioriteit heeft snelheidshandhaving conform eisen 30 km-zone. Eenrichtingsverkeer instellen of een knip/opknippen is uiterst nadelig voor de bewoners en gebruikers, dat dwingt tot grote stukken omrijden.
- Bij het transformeren van de dorpsas dient zelfhandhavende inrichting van het verblijfsgebied met een 30 km-zone zowel binnen als buiten de kernen leidend. De dorpsas is al een 30 km-zone maar feitelijk nog niet als zodanig ingericht. Dit dient zo snel mogelijk te worden opgepakt.
- Met betrekking tot de busroute/bushaltering buitenom dient rekening gehouden te worden met de beleidsrichtlijnen van de huidige concessie die loopt tot 1 januari 2025. Die sluit haltering buitenom niet uit maar er moet wel overeenstemming worden bereikt. Het provinciaal beleid is om het openbaar vervoer vraaggericht uit te voeren. Gewezen wordt op de punten die aan de orde komen in het Overleg Platform Openbaar Vervoer Zeeland. De relatie tussen de dienstregeling van de bus en de haltetaxi's wordt uitgelegd en de moge-

lijkheden van de haltering buitenom bij rotondes en kruispunten N57 worden benoemd.

- Vooralsnog moet er vanuit worden gegaan dat Connexxion vasthoudt aan de huidige haltering van de bus. Het gesprek kan gevoerd worden over haltering buitenom en openbaar vervoer met kleinere bussen.
- De lijn 133 speelt geen enkele rol bij het vervoer naar en van het strand Westenschouwen. Wellicht is OV voor het strandvervoer alleen realistisch bij gebruik van kleine elektrisch aangedreven busjes. Dit kan meegenomen worden bij het onderzoek naar de mobiliteitsknooppunten in de Kop van Schouwen.
- De heringerichte dorpsas dient veilig voor fietsers te zijn. Inrichting zonder markering van het fietspad is geen optie. Door het volgen van de aanbevelingen van het CROW-fietsberaad kan de gewenste herinrichting van de dorpsas worden verwezenlijkt. Verkeerseilanden vormen een obstakel en blijken voor de fietser onveilig.
- Gecombineerde fiets-wandelpaden in de natuur zijn niet wenselijk en ook niet mogelijk. Verwezen wordt naar de zienswijze met betrekking tot het voorgestelde fietspad over het duintracé Moolweg - Adriaan van der Weijdeweg.
- Gelet op de vele niet-onderheide woningen aan de Hogeweg vormen de verhoogde plateaus onacceptabele trillingshinder. Het is een drogreden dat de plateaus hoge snelheden verhinderen. Uit snelheidsmetingen (met behulp van speeddisplays) komt naar voren dat er met snelheden van 80 tot 90 km over de plateaus wordt gereden. Uit een particulier trillingsonderzoek blijkt dat er sprake is van een ernstig trillingsbeeld. De spoedige verwijdering van alle verhoogde plateaus en de daaropvolgende herasfaltering dient met grote voortvarendheid ter hand genomen te worden.
- De situatie binnen en buiten de kernen is te verschillend om uit te gaan van één aantrekkelijk principeprofiel met een samenhangende verharding van de rijbaan en een samenhangende groenstructuur. Met name het deel van de dorpsas Hogeweg van de T-kruising met de Daleboutsweg tot een de kruising met Kraaijensteinweg/Lageweg laat zich niet inrichten als verblijfsgebied waarin de voetgangers en fietsers als het ware worden meegenomen van centrum naar centrum (paragraaf 5.2.1. blz 81). De afstand tussen de centra zijn te groot.

Er dient onderscheid te worden gemaakt tussen de delen van de dorpsas binnen de kernen en met name het deel Hogeweg buiten de kern.

Conclusie van de zienswijze is dat het sleutelproject transformatie dorpsas anders gedefinieerd moet worden zodat in fase 2 de concrete maatregelen die nodig en mogelijk zijn om de bestaande 30km-zone van de Noordstraat tot en met het einde van de Hogeweg zelfhandhavend in te richten met een tijdsplanning waarin onderscheid wordt gemaakt tussen “quickwins” en maatregelen die langere tijd vergen zoals de bus buitenom. Het gaat om één integraal plan met betrekking tot de projecten 1 t/m 4, 14, 19 en 23. In deze zienswijze ligt de focus op nummer 16 in samenhang met nummers 13 en 14. De fasering wijkt niet af van die uit de ontwerp-visie. Voorgesteld wordt meteen te starten met de praktijkproef met fietsstroken op het stuk van de Hogeweg tussen Bosweg (Hogeweg 72) en de ingang van Park Zeeduin (Hogeweg 50). Blijken deze quickwins onvoldoende dan dienen door de projectgroep alternatieve maatregelen te worden beschreven die in ieder geval de overlast opheffen, gedacht moet worden aan verkeersborden met geslotenverklaring voor vrachtauto's, amoveren met keien geplaveide verkeersdrempels/-plateaus en deze asfalteren.

Voorstellen worden gedaan voor de herinrichting van de Hogeweg:

- Middenrijloper terugbrengen tot 220 cm waardoor er ruimte is voor rode fietsstroken van 170 cm aan weerszijde voorzien van onderbroken strepen en duidelijke fietssymbolen. Met geluidsarm asfalt.

- Flankerende maatregelen nodig: plaatsen speeddisplays, schilden van 30 km borden, eventueel toch verkeersheuvels.

Er kan zo snel mogelijk voor dit ontwerp een bestek opgesteld worden en de aanbesteding kan in gang gezet worden. Mocht de gemeenteraad de voorkeur hebben om de gehele Hogeweg vanaf kruispunt Daleboutsweg tot kruispunt Kraaijensteinweg in een keer aan te pakken dan is daar geen bezwaar tegen als er maar geen vertraging door ontstaat

Beantwoording

We waarderen uw uitgebreide onderzoek naar de verkeerssituatie in Burgh-Haamstede en in uw eigen woonomgeving aan de Hogeweg. U verdiept zich grondig in de situatie, het beleid en de afspraken om van daaruit tot voorstellen te komen met betrekking tot verschillende verkeersaspecten waaronder de bereikbaarheid van de dorpen en wijken, ontsluitingsmogelijkheden, en de aanwezige verkeersoverlast en hinder in de huidige situatie die u opgelost wilt zien. Uw standpunt met betrekking tot het sturen door middel van inrichting is een van de mogelijke oplossingen/scenario's in de visie. Op dit moment voeren we een verkeersonderzoek uit dat resulteert in een verkeersadvies over de dorpsvisie. Op dat moment kunnen er pas een keuze met betrekking tot de inrichting van de dorpsas, ook in relatie met de ontsluiting van de kernen worden gemaakt. Dit verkeersadvies is nodig om verder te kunnen met het inrichtingsplan voor de dorpsas. Het proces om te komen tot dit inrichtingsplan is nu nog niet bekend, en het uitgangspunt is niet dat daarbij gekozen moet worden voor eenzelfde wegprofiel. Wel hebben we zoals u aangeeft te maken met de huidige concessie. U wenst vooruitlopend op het inrichtingsplan voor de dorpsas al tijdelijke maatregelen op de Hogeweg te treffen door middel van een praktijkproef met fietsstroken bestaande uit het asfalteren van de weg met geluidsarm asfalt met brede fietsstroken en bebording 30 kilometer en eventueel fietsheuvels. Verkeerskundig past een dergelijke inrichting niet bij een 30 kilometerregime en nodigt het uit om hard te rijden. Verder is het herasfalteren een kostbare aangelegenheid en er is daarbij zeker geen sprake van een proef. U bent waarschijnlijk wel op de hoogte van de gebruikelijke afschrijvingstermijn die hoort bij groot onderhoud asfalteren van 20 tot 30 jaar. Zoals u al langere tijd aangeeft ervaart u overlast van de drempel op de Hogeweg nabij uw woning, het gaat daarbij specifiek om trillingshinder. Het afvlakken van drempels en het gebruik van geluidsarm asfalt zal geluids- en trillinghinder voor de omgeving zeker reduceren. De praktijkproef c.q. maatregelen die u voorstelt komen tegemoet aan dit probleem. U wilt deze praktijkproef in de planning naar voren halen.

De noodzaak voor u persoonlijk begrijpen we heel goed echter we willen eerst de uitkomst van het verkeersonderzoek afwachten met het verkeersadvies. Wat betreft de fasering van de uitvoering van de dorpsvisie is het raadsbesluit van 14 november met betrekking tot de vaststelling van de programmabegroting 2020-2023 bepalend.

Met betrekking tot de zienswijze over het gecombineerde fiets- en wandelpad A. vd. Weijdeweg- Moolweg verwijzen we kortheidshalve naar de beantwoording van de zienswijze van de inspreker onder nummer 10 van deze antwoordnotitie.

Z-30   Inspreker

Ingekomen: 18 augustus 2019

Inspreker heeft de visie/zienswijze van Vereniging Westenschouwens Welvaren ingediend waarbij op onderdelen inspreker een andere mening dan deze vereniging is toegegaan:

- Het ontsluiten van de parkeerterreinen Rotonde en Kampweg via de Westerseweg is een onnodige en dure ingreep. We willen niet meer asfalt in Westenschouwen. Handhaving van de Kraaijensteinweg met snelheidsremmende maatregelen is een prima oplossing.

- Een oplossing is om de entree naar de parkeerplaats bij de Rotonde te verplaatsen naar de achterzijde van restaurant Zeelust.

- Wanneer de trampoline wordt verplaatst naar de rotonde bv op de huidige plek van de fietsenstalling en de fietsenstalling naar de entree van de parkeerplaats ontstaat er een grote autoluw plein.

- Als er weer een bus komt kan deze een kering maken op de parkeerplaats of door Westenschouwen rijden en via de Westerseweg naar de N57.

- Betere bewegwijzering is nodig (borden strand, borden Bos, en waar geparkeerd kan worden).

- Terugkijkend naar 45 jaar in Westenschouwen wordt geconstateerd dat er weinig verkeersongevallen plaatsvinden. Vertrouwd mag worden op de zelfredzaamheid van de mensen zelf.

- Geen fietspad langs de hele kust van de Kop van Schouwen, de natuur mag steeds minder.

natuur zijn en is steeds meer een product waar mensen altijd gebruik van mogen en moeten kunnen maken.

- Behoud van het wandelpad langs de Zeepedünen vanwege de rust voor de dieren.

- Het verlengen van het fietspad uit Renesse naar de vuurtoren is wel een optie, als vervolg het hernieuwd gebruiken van het RTM-spoor.

- Indien het gratis parkeren blijft dan alle parkeerautomaten weghalen. Dat creëert meer parkeerplekken.

- Bij het realiseren van een strandplein bij de rotonde rekening houden met ouderen. Een mooie trap (in plaats van duin/zand, voorbeeld van VWW) is voor iedereen te gebruiken.

Beantwoording

Voor de beantwoording van de zienswijze van Vereniging Westenschouwens Welvaren wordt verwezen naar Z-42

Bij nader inzien zien we er vanaf om de haalbaarheid van een nieuwe ontsluiting van de parkeerterreinen via de Westerseweg met een doorsteek naar de Kampweg te onderzoeken. Redenen zijn de reacties uit de omgeving, de openheid van de Burgh-en Westlandpolder met de fietsroute, het ontbreken van een visie hoe we openheid van de Burgh-en Westlandpolder willen behouden, en de financiële situatie van de gemeente die noodzaakt tot het stellen van prioriteiten. Deze aanpassing houdt in dat de Kraaijensteinweg en de Kampweg de ontsluitingswegen blijven naar de parkeerterreinen.

Uw suggesties om de ingang van het parkeerterrein te verleggen naar de achterzijde van Brasserie Zeelust en het verplaatsen van de functies grenzend aan de rotonde (in overleg met eigenaren) zullen we te zijner tijd betrekken bij de nieuwe inrichting van het Strandplein. Uw opmerking dat het strand op

bepaalde locaties (bij grotere parkeerterreinen) toegankelijk moet zijn voor iedereen nemen we ter harte en daar zijn we het volledig mee eens. Het idee voor het strandplein is dat er meer aangesloten wordt op het mooie landschap, dat de toegang meer op gaat in het landschap. Nu domineert vooral de rotonde de toegang. Dit komt pas later in de uitvoering van de visie aan de orde en het strandplein staat pas vanaf 2025 in de planning en is nog geen budget voor beschikbaar gesteld.

Er loopt een verkeersonderzoek in het kader van de Dorpsvisie. De uitkomst daarvan bepaalt welke verkeersmaatregelen nodig zijn en we bezien daarbij ook welke aanpassingen met betrekking tot de bewegwijzering op de Kraaijensteinweg nodig is voor het parkeren, bezoek aan het bos en het strand.

Een nieuw fietspad langs de kust is inderdaad niet realistisch vanwege de natuurwaarden. Met betrekking tot uw bezwaar tegen het fiets/voetpad Adriaan van der Weideweg-Moolweg verwijzen we kortheidshalve naar de beantwoording van de zienswijze van inspreker onder nummer Z-10.

Het verlengen van het fietspad uit Renesse over de route van de voormalige RTM-baan naar de vuurtoren gaat gedeeltelijk over private eigendommen. In de Dorpsvisie hebben we het uitsluitend over de verbinding over de groenstrook waar de voormalige spoorbaan geweest is en daarmee deze oude tramroute nog zichtbaar maakt.

Z-31   *Inspreker*

Ingekomen: 9 augustus 2018

Inspreker onderschrijft de zienswijze van Vereniging Westenschouwens Welvaren. In de zienswijze zijn verschillende aanpassingen op de Dorpsvisie opgenomen:

- Het plan om de dorpsas verkeersluw te maken wordt ondersteund. Wel is er kentekenonderzoek nodig. Verkeerstellingen uitvoeren zal niet veel informatie opleveren. Het weren van doorgaand verkeer kan gemakkelijk plaatsvinden

door het plaatsen van een beweegbare paal.

- De inrichting van de dorpsas kan vergelijkbaar zijn met de inrichting van de Rampweg met twee rode asfaltstroken en in het midden een met klinkers bestrate smalle autostrook. Gericht op herkenbaarheid van gebruik door langzaam verkeer. En hiermee blijft de allure en functie van de Hogeweg in stand. Kan ook op andere delen van de dorpsas worden toegepast.
- De Noordstraat, Ring Haamstede, Burghseweg, Ring Burgh dienen voorzover het een verblijfsfunctie betreft straatbreed als verblijfsruimte te worden ingericht. Wegen met een verkeersfunctie worden ingericht met de brede fietsstroken. Hiermee wordt herkenbaarheid en eenduidigheid bereikt voor de gebruikers.
- De gemeente moet in het Overleg Platform Openbaar Vervoer Zeeland vasthouden aan de bus door de kern en over de dorpsas. Ook de bus is daar te gast en zal met aangepaste snelheid de route kunnen rijden en de passagiers daar kunnen oppakken waar ze zijn of naar toe willen. Dus geen buslijn naar buiten de bebouwde kom verplaatsen. Voorts willen wij dat de gemeente pleit voor een verlenging van de buslijn naar de rotonde in Westenschouwen (eindpunt van de dorpsas) en dit expliciet naar voren brengen in het Overleg Platform Openbaar Vervoer Zeeland. Immers de besturen van gemeenten en kleine kernen zijn een belangrijke informatiebron, via de signalen die zij ontvangen van hun inwoners. De aangedragen informatie zal het OPOV serieus betrekken bij het opstellen van zijn adviezen. Nieuw-Haamstede heeft geen aansluiting op die lijn 133 en Westenschouwen nauwelijks. Met de toenemende vergrijzing is het nodig het lijnennet nog eens nader te bezien!
- De gemeente moet haar nek uitsteken voor het mogelijk maken van Tiny-houses op de voormalige gemeente werf aan de Burghseweg 66. De behoefte is met name urgent voor jongeren (en die willen we hier toch ook houden). Voorstel is om in de uitvoeringsparagraaf een project op te nemen voor het realiseren van tiny-houses/tijdelijke woningen voor jongeren (een persoonshuishoudens) op het terrein aan de Burghse weg 66 (voormalig gemeentewerf).
- Gepleit wordt voor een sluitende fietsroute zo dicht mogelijk langs de kust (zoals ook op Walcheren, Noord-Beveland en Goeree-Overflakkee). In het ont-

werp zijn de ontbrekende schakels niet verder uitgewerkt of ingevuld. Kijk in overleg met natuurbeheerder naar mogelijkheden.

- Laat de bereikbaarheid van de kern Burgh en de supermarkt zoals deze nu is (via Leliëndaleweg en Bernhardstraat). Hoge kosten voor alternatieven worden vermeden. Een aanpassing van de T- aansluiting kan de veiligheid verbeteren.
- Al lange tijd wordt door Vereniging Westenschouwens Welvaren gepleit en gevraagd om een verbetering van de Kraaijensteinweg (vanaf de Hogeweg tot aan de rotonde) om de verkeersveiligheid te vergroten. Er wordt te hard gereden, er zijn onveilige aansluitingen van wegen en erven en de oversteekbaarheid is problematisch. Uitstel van de noodzakelijke aanpassingen van de Kraaijensteinweg is niet acceptabel. De herinrichting dient in tijd/prioriteit en geld naar voren geschoven te worden en geplaatst te worden in fase 2. Of er worden in fase 2 “voorlopige” maatregelen in overleg met de omgeving genomen te worden die leiden tot lage auto-snelheden en die oversteken veilig doen zijn. Op langere termijn kan dan de structurele herinrichting opgepakt worden.
- Verzocht wordt de situatie in Westenschouwen met vrije parkeerplaatsen op de Steenweg, Lageweg, Westenschouwenseweg en Westerseweg zo te houden als het nu is en geen betaald parkeren in te voeren. Voorwaarde is wel een duidelijke aanduiding dat parkeren verboden is behalve op de als zodanig herkenbare p-plaatsen (P-tegel). Bij handhaving is bij deze oplossing eenvoudig te constateren of er een overtreding is. De gemeente zorgt voor gratis parkeren op beide parkeerterreinen in Westenschouwen.
- Gepleit wordt om het strand- bos- en dorpsplein eerder op te pakken. De kosten hiervoor kunnen beperkt blijven.
- Verzocht wordt om financiële ondersteuning te krijgen voor te organiseren activiteiten in kader van thuis in de kern (met SMWO). Er is een plan vanuit de inwoners om een hangplek (jong en oud) met jeu de boulebaan, en verder uit te bouwen met muziektent die ook gebruikt kan worden als speelvoorziening. Verzocht wordt om volledige support (medewerking financieel en vergunnen) om de activiteiten en plannen uit het dorp ontstaan te kunnen uitvoeren.
- Met betrekking tot de uitvoeringsstrategie en benodigde investeringen wordt gepleit voor heldere keuzen en een argumentatie voor deze keuzen. De

kost gaat voor de baat uit dus het lijkt onvermijdelijk dat de lasten verhoogd zullen moeten worden. Daarbij is uitstel van de aanpassingen van de Kraaijensteinweg vanuit verkeersveiligheid onacceptabel.

Beantwoording

Verwezen wordt naar de beantwoording bij Zienswijze – 42 van Vereniging Westenschouwens Welvaren.

Z-32   *Inspreker*

Ingekomen: 19 augustus 2019

Inspreker onderschrijft de zienswijze van Vereniging Westenschouwens Welvaren. In de zienswijze zijn verschillende aanpassingen op de Dorpsvisie opgenomen

- Het plan om de dorpsas verkeersluw te maken wordt ondersteund. Wel is er kentekenonderzoek nodig. Verkeerstellingen uitvoeren zal niet veel informatie opleveren. Het weren van doorgaand verkeer kan gemakkelijk plaatsvinden door het plaatsen van een beweegbare paal.
- De inrichting van de dorpsas kan vergelijkbaar zijn met de inrichting van de Rampweg met twee rode asfaltstroken en in het midden een met klinkers bestrate smalle autostrook. Gericht op herkenbaarheid van gebruik door langzaam verkeer. En hiermee blijft de allure en functie van de Hogeweg in stand. Kan ook op andere delen van de dorpsas worden toegepast.
- De Noordstraat, Ring Haamstede, Burghseweg, Ring Burgh dienen voorzover het een verblijfsfunctie betreft straatbreed als verblijfsruimte te worden ingericht. Wegen met een verkeersfunctie worden ingericht met de brede fietsstroken. Hiermee wordt herkenbaarheid en eenduidigheid bereikt voor de gebruikers.
- De gemeente moet in het Overleg Platform Openbaar Vervoer Zeeland vasthouden aan de bus door de kern en over de dorpsas. Ook de bus is daar te gast en zal met aangepaste snelheid de route kunnen rijden en de passagiers daar kunnen oppakken waar ze zijn of naar toe willen. Dus geen buslijn naar buiten

de bebouwde kom verplaatsen. Voorts willen wij dat de gemeente pleit voor een verlenging van de buslijn naar de rotonde in Westenschouwen (eindpunt van de dorpsas) en dit expliciet naar voren brengen in het Overleg Platform Openbaar Vervoer Zeeland. Immers de besturen van gemeenten en kleine kernen zijn een belangrijke informatiebron, via de signalen die zij ontvangen van hun inwoners. De aangedragen informatie zal het OPOV serieus betrekken bij het opstellen van zijn adviezen. Nieuw-Haamstede heeft geen aansluiting op die lijn 133 en Westenschouwen nauwelijks. Met de toenemende vergrijzing is het nodig het lijnennet nog eens nader te bezien!

- De gemeente moet haar nek uitsteken voor het mogelijk maken van Tiny-houses op de voormalige gemeente werf aan de Burghseweg 66. De behoefte is met name urgent voor jongeren (en die willen we hier toch ook houden). Voorstel is om in de uitvoeringsparagraaf een project op te nemen voor het realiseren van tiny-houses/tijdelijke woningen voor jongeren (een persoonshuishoudens) op het terrein aan de Burghse weg 66 (voormalig gemeentewerf).
- Gepleit wordt voor een sluitende fietsroute zo dicht mogelijk langs de kust (zoals ook op Walcheren, Noord-Beveland en Goeree-Overflakkee). In het ontwerp zijn de ontbrekende schakels niet verder uitgewerkt of ingevuld. Kijk in overleg met natuurbeheerder naar mogelijkheden.
- Laat de bereikbaarheid van de kern Burgh en de supermarkt zoals deze nu is (via Leliëndaleweg en Bernhardstraat). Hoge kosten voor alternatieven worden vermeden. Een aanpassing van de T- aansluiting kan de veiligheid verbeteren.
- Al lange tijd wordt door Vereniging Westenschouwens Welvaren gepleit en gevraagd om een verbetering van de Kraaijensteinweg (vanaf de Hogeweg tot aan de rotonde) om de verkeersveiligheid te vergroten. Er wordt te hard gereden, er zijn onveilige aansluitingen van wegen en erven en de oversteekbaarheid is problematisch. Uitstel van de noodzakelijke aanpassingen van de Kraaijensteinweg is niet acceptabel. De herinrichting dient in tijd/prioriteit en geld naar voren geschoven te worden en geplaatst te worden in fase 2. Of er worden in fase 2 “voorlopige” maatregelen in overleg met de omgeving genomen te worden die leiden tot lage auto-snelheden en die oversteken veilig doen zijn. Op langere termijn kan dan de structurele herinrichting opgepakt worden.

- Verzocht wordt de situatie in Westenschouwen met vrije parkeerplaatsen op de Steenweg, Lageweg, Westenschouwenseweg en Westerseweg zo te houden als het nu is en geen betaald parkeren in te voeren. Voorwaarde is wel een duidelijke aanduiding dat parkeren verboden is behalve op de als zodanig herkenbare p-plaatsen (P-tegel). Bij handhaving is bij deze oplossing eenvoudig te constateren of er een overtreding is. De gemeente zorgt voor gratis parkeren op beide parkeerterreinen in Westenschouwen.
- Gepleit wordt om het strand- bos- en dorpsplein eerder op te pakken. De kosten hiervoor kunnen beperkt blijven.
- Verzocht wordt om financiële ondersteuning te krijgen voor te organiseren activiteiten in kader van thuis in de kern (met SMWO). Er is een plan vanuit de inwoners om een hangplek (jong en oud) met jeu de boulebaan, en verder uit te bouwen met muzikent die ook gebruikt kan worden als speelvoorziening. Verzocht wordt om volledige support (medewerking financieel en vergunningen) om de activiteiten en plannen uit het dorp ontstaan te kunnen uitvoeren.
- Met betrekking tot de uitvoeringsstrategie en benodigde investeringen wordt gepleit voor heldere keuzen en een argumentatie voor deze keuzen. De kost gaat voor de baat uit dus het lijkt onvermijdelijk dat de lasten verhoogd zullen moeten worden. Daarbij is uitstel van de aanpassingen van de Kraaijensteinweg vanuit verkeersveiligheid onacceptabel.

Beantwoording

[Verwezen wordt naar de beantwoording bij Zienswijze – 42 van Vereniging Westenschouwens Welvaren.](#)

Z-33   *Inspreker*

Ingekomen: 13 augustus 2019

Er is een voorstel gedaan in Westenschouwen op een gedeelte van het wekje aan de Lageweg een hangplek voor jongeren/ouderen of een muzikent te

maken. De vraag is wie gaat dit onderhouden als dat door zou gaan. De omwonenden van het wekje willen het houden zoals het nu is. Het straalt rust uit, ook volgens toeristen. Het is zonde om het mooie stukje grond waar de herten grazen te gebruiken voor iets wat totaal overbodig is.

Beantwoording

[Als het initiatief voor een dorpsvoorziening op die locatie plaats gat vinden dan zal het slechts gaan om een klein gedeelte van de wekjes aansluitend aan de fietsenstalling langs de weg, de exacte locatie is nog niet bekend en staat nu nog niet vast. Bij het definitieve besluit om mee te werken aan een ontmoetingsplek voor jong en oud maken we met de initiatiefnemer\(s\) ook afspraken over het gewenste draagvlak in het dorp \(breed gedragen plan\) en het onderhouden en beheren van deze voorziening.](#)

Z-34   *Inspreker*

Ingekomen: 23 augustus 2019

Als bewoners van Burghsluis wordt bezwaar gemaakt tegen de op bladzijde 55 opgenomen passage over het havenplateau dat ruimte biedt voor leuke burgerinitiatieven zoals een openluchtbioscoop of een buurtfeest. Dit soort evenementen gaan gepaard met geluidshinder. Het havenplateau grenst aan de binnendijs gelegen wetlands langs de Oosterschelde binnen de ecologische hoofdstructuur voor de zuidkust van Schouwen-Duiveland. Deze internationale erkenning hangt samen met het belang van dit natuurgebied als vogelbroed- en vogeltrekgebied waarbij de bestaande lage geluidswaarneming essentieel is. De maximaal door de Provincie toegestane geluidsbelasting is 40 dB. In het gemeentelijk beleid module geluid en stilte is opgenomen dat de kwaliteit stilte in de planvorming moet worden betrokken. Gelet hierop verzoeken we het havenplateau niet te gaan uitbaten voor initiatieven als een openluchtbioscoop of buurtfeest.

Beantwoording

[Het betreffende terrein ligt nu braak. De functie is nog steeds opslag. De vraag is of deze huidige opslagbestemming nog wel behouden moet blijven. In de praktijk wordt het terrein voor een gedeelte gebruikt als parkeerterrein. Nu het braak ligt zagen we mogelijkheden voor de omgeving, wel passend binnen de kwaliteiten van de omgeving. De gemeente gaat echter niet actief op zoek naar initiatieven, deze kunnen vooral uit Burghsluis en de omgeving zelf komen. Zou er een eenmalig initiatief komen dan had er afgestemd moeten worden met het waterschap als eigenaar en dienden de gebruikelijke vergunningen verleend te worden. Gelet op de reactie\(s\) wordt deze mogelijkheid uit de dorpsvisie gehaald.](#)

Z-35   *Inspreker*

Ingekomen: 15 september 2019

Als frequente bewoner van Burghsluis wordt verzocht om geen activiteiten (openluchtbioscoop, buurtfeest) te laten plaatsvinden op het havenplateau. Bij de bewoners is daar geen behoefte aan. Zulke activiteiten zijn niet in overeenstemming met de uitgangspunten schapen, schelpen en sterren en door de verhoogde ligging van het plateau geven zulke activiteiten een ongewenste verstoring van de omgeving, ook 's nachts. Laat het havenplateau zoals het nu is. Ook geen schelpen over het havenplateau uitstrooien want dan is de kans groot dat er geparkeerd gaat worden en dat kan niet de bedoeling zijn.

Beantwoording

[Verwezen wordt naar de beantwoording bij voorgaande zienswijze 34. Het is niet de bedoeling dat het hele havenplateau voorzien wordt van schelpen.](#)

Z-36   *Inspreker, Market Plaza Group BV*

Ingekomen: 8 juli 2019

- In de Dorpsvisie wordt gesproken over het (mogelijk) verplaatsen van de huidige AH winkel in Burgh-Haamstede naar de kop van Haamstede. Zoals het genoteerd staat lijkt de verplaatsing vrijblijvend. Dat is echter niet het geval. De gemeente wordt er op attent gemaakt dat er al een eerste aanzet is gedaan voor tot een studie naar stedenbouwkundige modellen voor een alternatieve locatie. De uitwerking daarvan is achterwege gebleven omdat eerst de noodzakelijke uitbreiding van de huidige AH winkel is vergund. Deze vergunning is tijdelijk voor een periode van 10 jaar vanuit het perspectief dat er een intentieovereenkomst ondertekend zou worden. Los van de reden waarom het nog niet tot ondertekening is gekomen is er voor partijen een max imale inspanningsverplichting om die verplaatsing te onderzoeken. Dus primair uitgangspunt voor het boodschappen- en winkelgebied dient te zijn dat AH voor een verplaatsing in aanmerking komt en secundair eventueel een andere (sub-) trekker.
- Het autoluw maken van de huidige verbindingsweg tussen Haamstede en Westenschouwen kan pas plaatsvinden nadat de winkels van Albert Heijn, Etos en Gall&Gall zijn verplaatst.

Beantwoording

Over deze zienswijze en het onderzoek naar de haalbaarheid van de verplaatsing van Albert Heijn, Etos en Gall&Gall gaan we verder in gesprek met inspreker. Het is juist dat we eerder gesproken hebben over verplaatsing van deze detailhandelsfunctie vanwege knelpunten van verkeer, logistiek en parkeren op de huidige locatie, daarom is gekozen voor een tijdelijke oplossing met een tijdelijke vergunning voor de vergroting van de detailhandel. De publiekstrekker op de kop van de Noordstraat gaat in eerste instantie om een detailfunctie die veel klanten trekt, onze voorkeur en prioriteit gaat uit naar de verplaatsing van de Albert Heijn/Market Plaza naar deze locatie aan het begin

van de Noordstraat, we verwachten dat een dergelijke functie een stimulans kan betekenen voor het centrum van Haamstede. Door verplaatsing van de Albert Heijn, Etos en Gall & Gall uit Burgh kan een verkeers- en ontsluitingsprobleem worden opgelost.

Z-37   *Inspreker*

Ingekomen: 22 juli 2019

M.b.t. Haamstede:

- Onderschreven wordt het streven om de kern Haamstede leefbaarder en levendiger te maken door onder andere voorzieningen te realiseren (supermarkt) met een aantrekkelijke rol. Deze kern heeft niet meer de glorie van de familiebadplaats die het tot eind 20e eeuw had. Herstel is noodzakelijk om de oude luister weer terug te krijgen. Bovendien is Haamstede qua infrastructuur meer geschikt voor een aantrekkelijke rol dan Burgh.

M.b.t. Westenschouwen:

- Een vaste bushalte moet in Westenschouwen behouden blijven.
- Inspreker is het niet eens met het verkeersarm maken van de Kraaijensteinweg. De huidige inrichting is eigentijds en volstaat en is geschikt voor het verkeersaanbod van en naar het strand. Aandachtspunten zijn de oversteekpunten bij de Hoge Hilleweg en Westenschouwenseweg. Ter hoogte van deze kruisingen kunnen verkeersremmende en/of verkeersgeleidende voorzieningen worden geplaatst. Deze maatregelen zijn beperkt in kosten en effectief.
- De verkeersveiligheid van voetgangers kan ter hoogte van oversteekpunten vanuit de Kure en bij de entree naar de Boswachterij worden vergroot door de aanleg van een voetgangersoversteekplaats al dan niet in combinatie met verkeersremmende en/of verkeersgeleidende voorzieningen.
- De Steenweg en Lageweg zijn in de zomermaanden redelijk druk. Het verkeersarm maken van de Kraaijensteinweg in combinatie met het accent meer leggen op doorgaand verkeer via de Steenweg en Lageweg is ongewenst. De Steenweg en Lageweg zijn niet ingericht voor meer verkeer. Deze reactie plaats inspreker in het licht zoals de kern Westenschouwen door inspreker wordt ge-

typeerd, een gezellige mierehoop waar auto's, motoren, fietsers, wandelaars, paarden en andere weggebruikers gezamenlijk in een goede sfeer de wegen gebruiken. Door de drukte let iedereen goed op. Dit moet zo blijven.

- Het plan voor een centrumfunctie rond het wekje bij de Lageweg en Westenschouwenseweg wordt gedeeld. Het moet mogelijk zijn om kleinschalig een aantal inrichtingselementen toe te voegen die deze locatie tot een gezellig verblijfsgebied maken. Bijvoorbeeld een jeu de boulebbaan, tafeltennistafel, bankjes. Een muziektent op die plek is te grootschalig.
- Behoud van de huidige buurtsuper in Westenschouwen die past bij deze recreatieplaats. Ruimere openingstijden kunnen alleen als de inwoners er ook hun reguliere boodschappen kopen.
- De ontsluiting van de parkeerterreinen in Westenschouwen via de Westerseweg realiseren druist in tegen het recreatiebeleid. Westenschouwen heeft naast strand, duin, bos ook een stukje poldergebied (Burgh-en Westlandpolder) waar een toeristische fietsroute loopt. Omdat de Kraaijensteinweg voldoet als ontsluitingsweg moet afgezien worden van het plan om een nieuwe ontsluiting via de Westerseweg te willen onderzoeken.
- Het agrarisch perceel naast de dependance van de camping Duinoord aan de Westerseweg is verkaveld in 138 kavels van 250 m2, 500 m2, en 1000m2. Dit duidt er op dat het agrarisch perceel wordt omgevormd tot een recreatieterrein. Het verleggen van verkeersstromen naar en van het strand zal door deze gebiedsontwikkeling een beperking ondervinden.

Beantwoording

We stellen het zeer op prijs dat u in uw zienswijze onze keuze en visie voor het centrum van Haamstede onderschrijft. Wat betreft uw zienswijzen met betrekking tot Westenschouwen, welke u typeert als een gezellige mierenhoop waar auto's, motoren, fietsers, wandelaars, paarden en andere weggebruikers gezamenlijk in een goede sfeer de wegen gebruiken, het volgende:

- Het behouden van een bushalte hangt samen met het gebruik van de bus.

De gemeente is daarin niet bepalend. De provincie en Connexxion hanteren hier normen voor. Vervoer en mobiliteit zijn in ontwikkeling, alternatieven voor de reguliere bus worden onderzocht. Dit aspect krijgt ook aandacht in het verkeersonderzoek.

- Bij nader inzien zien we er vanaf om de haalbaarheid van een nieuwe ontsluiting van de parkeerterreinen via de Westerseweg met een doorsteek naar de Kampweg te onderzoeken. Redenen zijn de reacties uit de omgeving, de openheid van de Burgh- en Westlandpolder met de fietsroute, het ontbreken van een visie hoe we openheid van de Burgh- en Westlandpolder willen behouden, en de financiële situatie van de gemeente die noodzaakt tot het stellen van prioriteiten. Deze aanpassing houdt in dat de Kraaijensteinweg en de Kampweg de ontsluitingswegen blijven naar de parkeerterreinen. U stelt verkeersremmende maatregelen voor en een voetgangsoversteek bij de entree naar het bos en de Kure voor. Welke verkeersmaatregelen noodzakelijk zijn voor de Kraaijensteinweg laten we afhangen van de uitkomst van het lopende verkeersonderzoek.

- Uw idee voor Westenschouwen met een ontmoetingsplaats in de buitenlucht met bijvoorbeeld een jeu de boulebbaan past bij de mogelijkheden van de visie waarin we de wens van een Dorpsplein hebben opgenomen. Naast de fietsenstalling aan de Lageweg (de exacte locatie ligt overigens nog niet vast) willen we de mogelijkheid bieden te onderzoeken of een ontmoetingsplek voor jong en oud gerealiseerd kan worden. Het gaat hier niet om het realiseren van grote gebouwen.

- U hebt een realistische kijk op het bestaansrecht van kleine supermarkten. Vanwege het toerisme kunnen dergelijke voorzieningen in de Kop van Schouwen blijven voortbestaan.

- De eigendomssituatie van de percelen naast camping Duinoord aan de Westerseweg is in het verleden gewijzigd en opgedeeld in kleinere kavels. Dit

zegt alleen niets over de mogelijkheden in deze polder. Het is namelijk niet mogelijk om hier een recreatieterrein te ontwikkelen of de percelen voor een recreatieve functie te gebruiken. Dit past niet in het gemeentelijk beleid (Agenda Toerisme), en ook niet in het provinciale beleid (Zeeuwse Kustvisie, Omgevingsplan).

Z-38   *Inspreker*

Ingekomen: 11 juli 2019

Er is een prachtig wandel- en fietspad langs de Oosterschelde vanaf het oliegeultje in Burghsluis richting de Oosterscheldekering. Aan het begin staan er enkele bankjes en ook aan het eind staat een bankje. Kan er ook halverwege een bankje worden geplaatst zodat het mogelijk is om op de helft van het wandeltraject even uit te rusten?

Beantwoording

We vinden dit een heel sympathiek plan. Het waterschap is eigenaar en beheerder van de dijk en we zullen de concrete mogelijkheden verkennen.

Z-39   *Inspreker Stichting Natuurbescherming Kop van Schouwen en Zeeperand*

Ingekomen: 12 september 2019

De Stichting is opgericht omdat rust, ruimte, flora en fauna naar onze mening in de Kop van Schouwen niet genoeg beschermd worden. Wij proberen met name de randen van natuurgebieden in stand te houden en recreatie daar te ontmoedigen. Natuur is geen decor voor sporten als mountainbiken, mensen, paardrijden en hardlopen. Bij ons streven naar ruimte voor rust en natuur merken we het volgende op:

- Geen nieuwe paden door natuurgebieden, niet door de Meeuwenduinen,

het Zeepe of achter het vliegveld.

- Bezwaar wordt gemaakt tegen de aanleg van het fietspad Adriaan van der Weijdegeweg - Moolweg. Het gaat om verlies van 2 hectare natuur, een gebied dat is aangekocht door de gemeente.

Er is door de stichting hoger beroep aangetekend bij de Raad van State. Omdat er nog geen vastgesteld Beheerplan Natura 2000 Kop van Schouwen is en deze nog niet in werking is getreden kan geen enkel pad zonder vergunning op grond van dit Beheerplan worden aangelegd.

- Dat gebied bestaat voor een deel uit grijs duin, een beschermde habitat die zeer zeldzaam is en onder grote druk staat. Het is ook habitat van o.a. levendbarende hagedissen. Dat verlies van 2 hectare wordt niet gecompenseerd door nieuwe natuur.

- In het kader van de PAS-maatregelen is een groot deel van het Zeepe afgegraven. De PAS is recent afgeschaft omdat de natuur zich na afgraven helemaal niet goed herstelt. Natuur komt niet zomaar terug. De natuur die er nu is moet nu echt behouden blijven.

- Stichting staat achter de mening van Vereniging Stad en Lande die stelt dat een verbreding van het pad en het verwijderen van karakteristieke en langzaam gegroeide bomen de natuurlijke overgang tussen open duin en achterliggend land zal laten verdwijnen. Dat is voor de belevingswaarde van het landschap niet goed zoals al te zien is aan het dubbele pad wat recent is aangelegd achter de camping Groenwoud. Dit past mist landelijk karakter en is duidelijk een toeristisch pad geworden zonder historische beleving.

- De natuur kan veel beter worden getoond, bijvoorbeeld kleinschalige excursies organiseren om de levendbarende hagedissen in de berm te zien. Of de nacht van de vleermuis, excursies/wandelingen over verschillende onderwerpen en relaties met de natuur, zoals de vele soorten bijen, planten, eetbare planten, kunst en natuur etc.

Beantwoording

Voor zover deze stichting zich keert tegen het pad verwijzen wij naar de

beantwoording van de zienswijze van inspreker onder nummer Z-10. Het is een misvatting van de Stichting dat voor de ontbrekende schakels geen nieuwe natuur is gerealiseerd. Het gemeentebestuur wijst in dat verband nog naar de recente realisatie van nieuwe natuur op de Weitjes Burgh, dat alles ook in het kader van de uitvoering van de Regiovisie Schouwen-West. Het gemeentebestuur onderschrijft niet het standpunt van de stichting over het fiets-voetpad Groenewoudgebied. Zoals de stichting al aangeeft heeft zij hoger beroep aangetekend tegen de uitspraak van de rechtbank over het besluit van GS betreffende de aanleg van dit pad. Er is dus sprake van een verleende vergunning. Het gemeentebestuur gaat op dat punt verder niet in op deze zienswijze, omdat dat ook geen relatie heeft met de inhoud van de Dorpsvisie. De Dorpsvisie gaat niet over de wijze waarop het natuurgebied zou moeten worden beheerd. Indien naar het oordeel van de stichting dat niet goed wordt uitgevoerd, dan is het raadzaam om daarover in gesprek te gaan met de betreffende natuurbeherende organisaties. Dat geldt ook voor eventuele suggesties over het organiseren van excursies.

Z-40   *Inspreker*

Ingekomen: 16 september 2019

In de visie is het plan opgenomen om een fietspad aan te leggen op de oude trambaan. Inspreker staat niet achter dit plan omdat er recent een ruiterspad is aangelegd. Inspreker is een ervaren ruiter en de combinatie van fietser en ruiter op dit pad is gevaarlijk. Mede door de e-bikes, waar paarden van kunnen schrikken.

Beantwoording

De wens en ambitie zijn er een ruiterspad aan te leggen. Dit pad biedt de mogelijkheid om twee ruitersroutes aan elkaar te verbinden. Dit ligt er nog niet, het kan zijn dat het wel al als zodanig wordt gebruikt. De combinatie met een

fietsroute zal eerst verder onderzocht moeten worden, de ambitie vanuit de ruitervereniging en gemeente ligt vooral om het realiseren van de ontbrekende schakel.

Z-41   *Inspreker*

Ingekomen: 13 september 2019

Inspreker uit waardering voor de aandacht die Burgh-Haamstede krijgt met de start van een Dorpsvisie. Dat is ook hard nodig gelet op de complexiteit en omvang van de problemen in het dorp. Het ontwerp geeft nog geen vertrouwen in goede oplossingen voor de actuele problemen. Vanwege het volgende:

- De visie heeft teveel open einden en maakt geen keuzes. Wat het eindbeeld wordt is onduidelijk. Op de verschillende losse vraagstukken worden nadere uitwerkingen voorgesteld. De uitkomst van de onderzoeken verkeer, school, verplaatsing Albert Heijn moeten in samenhang worden bekeken anders is er het risico van ad hoc-besluiten (voorbeeld tijdelijke vergunning uitbreiding Albert Heijn met onzorgvuldige procedure). Op basis van dit ontwerp kunnen we als bewoners geen reactie geven omdat niet duidelijk is wat er nu wel en wat niet gaat gebeuren. Alle wezenlijke keuzes worden vermeden en in doelstellingen verpakt en in varianten opgeknipt. Verzocht wordt om met de uitkomsten van de onderzoeken pas een definitieve Dorpsvisie vast te stellen met de mogelijkheid om daarop te reageren.

- De uitwerking van het verkeersprobleem om de Burghseweg zien wij niet tot een structurele oplossing leiden. De richting die aangegeven wordt is om met herinrichting en 30 kilometer het gedrag van de automobilist te sturen. Dit is exact wat er 18 jaar geleden is gedaan en dit heeft niet geleid tot gedragswijziging. De herinrichting wordt een kostbare cosmetische inrichting die geen effect op het verkeersprobleem en de leefbaarheid zal hebben. Een knip in de dorpsas is onvermijdelijk. Er moet een aanvoerroute vanaf de Kraaijensteinweg naar Albert Heijn komen anders blijft de verkeersbelasting op de Burgsheweg te groot.
- Tijdens de bijeenkomsten bleek dat verkeersoverlast een breed probleem

in het dorp is. Voorgesteld wordt een werkgroep van bewoners rondom het thema verkeer te organiseren waarbij iedereen moet worden toegelaten. Er mag geen selectie plaatsvinden zoals bij het formeren van de klankbordgroep is gebeurd. Na opgave hebben we nooit meer iets vernomen.

- De trillingen (met name bussen en zwaar verkeer) veroorzaken schade aan de woningen (Burghseweg ligt op een veenpakket waardoor trillingen worden versterkt en doorwerken). Voor de bus en het zwaar verkeer moet een alternatieve route buitenom komen. Indien de gemeente richting de volgende concessie van de bussen geen wijziging van de busroute afdwingt dan verwachten er een schaderegeling voor de reparatie aan de huizen. Bij het inrichtingsplan moet al gekeken worden waar de nieuwe routes en haltes gaan komen zodat daar ruimte voor gereserveerd kan worden. Bij de vorige herinrichting van de Kraaijensteinweg is deze kans ook niet benut. De visie zou dit nu wel moeten doen. De vraag is of er bij de Kriekemeet ruimte is voor een bushalte en een school of Albert Heijn.

- Sierbestrating en versmallingen verergeren het probleem van trillingen. Daar is inspreker op tegen. 's Nachts rijden auto's hard over de dorpsas naar de campings, dit veroorzaakt geluidsoverlast en trillingen. Doorgaand verkeer moet op alle tijdstippen worden teruggedrongen. Een knip is onvermijdelijk om de leefbaarheid te garanderen.

- In de ontwerp-visie wordt de mogelijkheid geboden om een school te situeren tussen de Albert Heijn en de voetbalvelden. Een grote concentratie van voorzieningen is een schaal en maat die niet bij Burgh-Haamstede past omdat deze in de nabijheid van woningen staan. Door verschillende bewoners is op de bewonersavond een alternatief getekend, het verplaatsen van de voetbalvelden en de ontsluiting naar Albert Heijn over het voetbalterrein situeren. Albert Heijn en een nieuwe school kunnen dan samen met woningbouw een plek krijgen. Het is jammer dat de voetbal dan moet verplaatsen maar gelet op alle problemen in het dorp is het een illusie te verwachten dat en de verblijfskwaliteit en de leefbaarheid verbeterd worden én alle voorzieningen midden in het dorp kunnen blijven. Deze variant lost veel problemen op en is op relatief korte termijn uit te voeren zonder dat de gemeente afhankelijk is van onderne-

mers als Albert Heijn. De Burghseweg is in deze variant geen ontsluitingsweg voor Albert Heijn meer en zowel de Noordstraat als de rest van het tracé kan als verblijfsgebied worden ingericht. Met alsnog een noodzakelijke knip om doorgaand verkeer te weren.

- Er ontbreekt een cultuurhistorische analyse van de waarde van de elementen en de samenhang daartussen van bijvoorbeeld de Karolingische Burgh. Evenals een analyse van het cultuurhistorisch groen. De provincie moet er bij betrokken worden en er moet professioneel cultuurhistorisch onderzoek plaatsvinden. De uitkomsten hiervan moeten meegewogen worden bij afwegingen en juist de basis laten zijn voor de keuzes en uitwerkingen. Cultuurhistorie moet een van de onderleggers zijn van de visie. De Leliëndaleweg wordt zomaar verbreed zonder de impact op de uitstraling van de totale Karolingische ringstructuur daarbij af te wegen. Er ontbreken voorstellen om de cultuurhistorie te versterken en beschermen. Cultuurhistorie kan een onderscheidend thema zijn voor een toeristisch dorp. Voor Burgh-Haamstede liggen hierin de belangrijkste onderscheidende kwaliteiten. Hierin kan Burgh-Haamstede zich onderscheiden van Renesse.

Beantwoording

- Het is een terecht punt dat we op dit moment nog niet precies weten welke ontwikkeling waar in Burgh en/of Haamstede plaats gaat vinden. Het is een visie waarin we gezamenlijk de stip op de horizon hebben bepaald maar er is nog geen eindbeeld. Het is een globaal toekomstperspectief waarin het DNA per kern wordt uiteengezet, we willen ook geen blauwdruk neerleggen maar meerdere opties open houden. Gebleken is dat niet alle besluiten genomen kunnen worden in het kader van dit visieproces, terwijl deze wel de uitwerking van de visie bepaalt. Gekozen is de verschillende scenario's in beeld te brengen. In de visie zijn opties voor de te maken keuzes opgenomen. Bepaalde keuzes worden pas gemaakt op basis van verder onderzoek (verkeersonderzoek, haalbaarheidsonderzoek Albert Heijn, locatie onderzoek regioschool en FC de Westhoek).

- Op dit moment weten we niet of een knip in de dorpsas de juiste oplossing is. We voeren eerst een verkeersonderzoek uit waarin advies wordt gegeven over de in de visie opgenomen scenario's. Dit verkeersadvies leggen we voor aan de gemeenteraad en nemen we mee bij het proces voor het herinrichten van de dorpsas (inrichtingsplan). We betrekken Connexxion en provincie bij het verkeersonderzoek en de herinrichting. Verschillende vervoerders en vrijwilligers werken aan het verbeteren van de mobiliteit van de inwoners, onder andere binnen het mobiliteitsplatform Schouwen-Duiveland op Weg. Dit is een regionale aanpak en een aanvulling op het bestaande openbaar vervoernetwerk. Naast of in plaats van de buslijn van Connexxion kunnen er mogelijk andere vervoersmiddelen ingezet worden.

- We begrijpen uw opmerking met betrekking tot het formeren van de klankbordgroep en nemen dit mee bij de uitvoering. Het voorstel is om per project een werkgroep te formeren die bestaat uit personen uit de omgeving van het project. Deze werkgroep brengt hun kennis in, raadpleegt haar achterban en adviseert aan de gemeente (enkele inwoners/ondernemers uit het gebied, DR/OV/gemeente, evt. andere stakeholders).

Daarnaast is er een:

- Projectgroep adviesrol(DR, OV, gemeente)
- Stuurgroep richtinggevende rol (vz DR, vz OV, 2 pf-houders, ambtelijk projectleider)
- B&W beslissende rol t.a.v. uitvoering, adviserend aan de gemeenteraad
- Gemeenteraad (beslissend).

De gemeente organiseert ook inloopavonden voor iedereen uit het gebied die betrokken is.

- We onderzoeken als eerste of het haalbaar is om Albert Heijn te verplaatsen naar de kop van de Noordstraat in Haamstede waar we een publiekstrekker willen vestigen als impuls voor het centrumgebied van Haamstede. Daarnaast

loopt het locatieonderzoek Regioschool en FC de Westhoek, de uitkomst van dit onderzoek is bepalend voor de keuze van de scenario's. Scenario 2 op bladzijde 95 kan inderdaad door de clustering van voorzieningen een niet dorps karakter krijgen. Uit het verkeersonderzoek zal blijken welke ontsluitingsmogelijkheden realistisch zijn en of de verkeersaantrekkende werking aanvaardbaar is. Er komt een vervolgitwerking (centrumplan Burgh).

- Als aanvulling op de visie voeren we een cultuurhistorische analyse uit en deze betrekken we bij de ontwikkelingsmogelijkheden en inrichtingsplannen. Bij de zienswijzen van de insprekers van de nummers Z-8 en Z-9 gaan we daar uitgebreider op in. In de Dorpsvisie voegen we de accenten/kernkwaliteiten van cultuurhistorie en kunst en cultuur toe aan Burgh-Haamstede. We beschrijven de cultuurhistorie en kunst en cultuur uitgebreider met o.a. aandacht voor de monumenten, dorpsboerderijen, het slot Haamstede, kerk Haamstede, De Bewaerschole, de voormalige Brouwerij, Burghse Molen, Burghse Kerk, De Burghse Schoole, Ringwalburg, Zeepeduinbunkers. We nemen in de uitvoeringsparagraaf ook dat er een cultuurhistorische en landschappelijke analyse voor Burgh-Haamstede uitgevoerd wordt die nodig is om deze twee aspecten mee te wegen bij de ontwikkelingen en inrichtingen van het gebied. Bij de verdere uitwerking betrekken we ook de ondergrond (bodem- en watersysteem, archeologie).

Z-42   *Inspreker Vereniging Westenschouwens Welvaren*

Ingekomen: 5 augustus 2019, aanvulling 17 augustus 2019

In de zienswijze zijn verschillende aanpassingen op de Dorpsvisie opgenomen

- Het plan om de dorpsas verkeersluw te maken wordt ondersteund. Wel is er kentekenonderzoek nodig. Verkeerstellingen uitvoeren zal niet veel informatie opleveren. Het weren van doorgaand verkeer kan gemakkelijk plaatsvinden door het plaatsen van een beweegbare paal.

- De inrichting van de dorpsas kan vergelijkbaar zijn met de inrichting van de Rampweg met twee rode asfaltstroken en in het midden een met klinkers

bestrate smalle autostrook. Gericht op herkenbaarheid van gebruik door langzaam verkeer. En hiermee blijft de allure en functie van de Hogeweg in stand. Kan ook op andere delen van de dorpsas worden toegepast.

- De Noordstraat, Ring Haamstede, Burghseweg, Ring Burgh dienen voorzover het een verblijfsfunctie betreft straatbreed als verblijfsruimte te worden ingericht. Wegen met een verkeersfunctie worden ingericht met de brede fietsstroken. Hiermee wordt herkenbaarheid en eenduidigheid bereikt voor de gebruikers.
- De gemeente moet in het Overleg Platform Openbaar Vervoer Zeeland vasthouden aan de bus door de kern en over de dorpsas. Ook de bus is daar te gast en zal met aangepaste snelheid de route kunnen rijden en de passagiers daar kunnen oppakken waar ze zijn of naar toe willen. Dus geen buslijn naar buiten de bebouwde kom verplaatsen. Voorts willen wij dat de gemeente pleit voor een verlenging van de buslijn naar de rotonde in Westenschouwen (eindpunt van de dorpsas) en dit expliciet naar voren brengen in het Overleg Platform Openbaar Vervoer Zeeland. Immers de besturen van gemeenten en kleine kernen zijn een belangrijke informatiebron, via de signalen die zij ontvangen van hun inwoners. De aangedragen informatie zal het OPOV serieus betrekken bij het opstellen van zijn adviezen. Nieuw-Haamstede heeft geen aansluiting op die lijn 133 en Westenschouwen nauwelijks. Met de toenemende vergrijzing is het nodig het lijnennet nog eens nader te bezien!
- De gemeente moet haar nek uitsteken voor het mogelijk maken van Tiny-houses op de voormalige gemeente werf aan de Burghseweg 66. De behoefte is met name urgent voor jongeren (en die willen we hier toch ook houden). Voorstel is om in de uitvoeringsparagraaf een project op te nemen voor het realiseren van tiny-houses/tijdelijke woningen voor jongeren (een persoonshuishoudens) op het terrein aan de Burghse weg 66 (voormalig gemeentewerf).
- Gepleit wordt voor een sluitende fietsroute zo dicht mogelijk langs de kust (zoals ook op Walcheren, Noord-Beveland en Goeree-Overflakkee). In het ontwerp zijn de ontbrekende schakels niet verder uitgewerkt of ingevuld. Kijk in overleg met natuurbeheerder naar mogelijkheden.
- Laat de bereikbaarheid van de kern Burgh en de supermarkt zoals deze nu is

(via Leliëndaleweg en Bernhardstraat). Hoge kosten voor alternatieven worden vermeden. Een aanpassing van de T- aansluiting kan de veiligheid verbeteren.

- Al lange tijd wordt door Vereniging Westenschouwens Welvaren gepleit en gevraagd om een verbetering van de Kraaijensteinweg (vanaf de Hogeweg tot aan de rotonde) om de verkeersveiligheid te vergroten. Er wordt te hard gereden, er zijn onveilige aansluitingen van wegen en erven en de oversteekbaarheid is problematisch. Uitstel van de noodzakelijke aanpassingen van de Kraaijensteinweg is niet acceptabel. De herinrichting dient in tijd/prioriteit en geld naar voren geschoven te worden en geplaatst te worden in fase 2. Of er worden in fase 2 “voorlopige” maatregelen in overleg met de omgeving genomen te worden die leiden tot lage auto-snelheden en die oversteken veilig doen zijn. Op langere termijn kan dan de structurele herinrichting opgepakt worden.
- Verzocht wordt de situatie in Westenschouwen met vrije parkeerplaatsen op de Steenweg, Lageweg, Westenschouwenseweg en Westerseweg zo te houden als het nu is en geen betaald parkeren in te voeren. Voorwaarde is wel een duidelijke aanduiding dat parkeren verboden is behalve op de als zodanig herkenbare p-plaatsen (P-tegel). Bij handhaving is bij deze oplossing eenvoudig te constateren of er een overtreding is. De gemeente zorgt voor gratis parkeren op beide parkeerterreinen in Westenschouwen.
- Gepleit wordt om het strand- bos- en dorpsplein eerder op te pakken. De kosten hiervoor kunnen beperkt blijven.
- Verzocht wordt om financiële ondersteuning te krijgen voor te organiseren activiteiten in kader van thuis in de kern (met SMWO). Er is een plan vanuit de inwoners om een hangplek (jong en oud) met jeu de boulebaan, en verder uit te bouwen met muziektent die ook gebruikt kan worden als speelvoorziening. Verzocht wordt om volledige support (medewerking financieel en vergunnings) om de activiteiten en plannen uit het dorp ontstaan te kunnen uitvoeren.
- Met betrekking tot de uitvoeringsstrategie en benodigde investeringen wordt gepleit voor heldere keuzen en een argumentatie voor deze keuzen. De kost gaat voor de baat uit dus het lijkt onvermijdelijk dat de lasten verhoogd zullen moeten worden. Daarbij is uitstel van de aanpassingen van de Kraaijensteinweg vanuit verkeersveiligheid onacceptabel.

Op de zienswijze van 5 augustus is op 17 augustus een aanvulling gekomen.

- In 2016 stond de aanpak van de Kraaijensteinweg in Westenschouwen al als grootste knelpunt op nummer 1. Vanwege de verkeersonveiligheid, wat betreft het oversteken, de hoge snelheden en onoverzichtelijkheid. We zijn nu drie jaar verder en geen steek opgeschoten. Ook toe was en is het doel om een 30 km-gebied vanaf de kruising Hogeweg/Kraaijensteinweg te maken. Precies het gebied dat in de ontwerpvisie als aantrekkelijk wandelrondje wordt aan gegeven.
- De in de ontwerpvisie aangegeven route via een nieuwe ontsluiting via de Westerseweg werkt niet. Een haalbaarheidsonderzoek hiernaar kan achterwege blijven. Een andere oplossing ligt eerder voor de hand en dat is te onderzoeken of gebruik gemaakt kan worden van de onderhoudsweg van Rijkswaterstaat. Deze is direct via de verlengde Cauersweg toegankelijk. Deze onderhoudsweg geeft direct toegang tot het parkeerterrein bij de Punt/Kampweg.

Beantwoording

Het verkeersonderzoek voor Burgh-Haamstede is dit jaar van start gegaan. Op drie periodes in dit jaar worden verkeerstellingen uitgevoerd voor de fiets en gemotoriseerd verkeer. De verkeerskundige van bureau Juust B.V. , die ons hierin ondersteunt en adviseert heeft aangegeven dat kentekenonderzoek in eerste instantie niet nodig is. We gaan er vanuit dat de tellingen en bestaande gegevens van de provincie en Rijkswaterstaat, inclusief floating car data (monitoring van het verkeer via GPS) voldoende zijn. Het verkeersrapport is in januari-februari 2020 gereed en bevat een advies met betrekking tot de in de dorpsvisie opgenomen scenario's, inclusief het scenario met de knip in de dorpsas (uw suggestie van een beweegbare paal daarbij betrokken).

We nemen uw optie van een weginrichting van de dorpsas zoals de Rampweg met een geasfalteerde weg en brede fietsstroken waarbij het fietsen voor gaat op het autoverkeer, mee in het kader van het verkeersonderzoek. Het nadeel van een dergelijke inrichting is dat er op momenten dat het rustig is te hard wordt gereden.

Voor de centra van Burgh en Haamstede maken we een stedenbouwkundig- en inrichtingsplan. De ambitie is om er meer een verblijfsgebied van te maken. Ook hiervoor bevat het verkeersonderzoek belangrijke input.

U maakt een terecht punt over de vergrijzing en mobiliteit. Dit staat bij ons en ook bij de provincie in de aandacht. De busdienst van Connexxion tot aan de rotonde in Westenschouwen is vervallen omdat er te weinig gebruik van gemaakt werd. We moeten eerder denken aan andere vormen van openbaar vervoer, bijvoorbeeld kleinere bussen, belbussen, combinaties van gebruikers, particuliere diensten (Schouwen-Duiveland op Weg). Deze nieuwe vormen zullen worden onderzocht, ook in het kader van de nieuwe concessie openbaar vervoer die de provincie Zeeland vanaf 2024 sluit.

Tijdens de dorpsdialoog hebben we veel reacties ontvangen van jongeren en starters op de woningmarkt die graag in Burgh-Haamstede willen (blijven) wonen. Via het bedrijfsleven en het overleg met de provincie is bekend dat er behoefte is aan huisvesting voor seizoenarbeiders / tijdelijke werknemers. Bij deze Dorpsvisie zijn we uitgegaan van het beleid zoals dat is opgenomen in de gemeentelijke Woonvisie en het daarop gebaseerde uitvoeringsprogramma. Daaruit blijkt dat Burgh-Haamstede nog een groeikern is op het gebied van woningbouw en dat er kwalitatief ingezet kan worden op de bouw van appartementen en grondgebonden nultredenwoningen gericht op een en/of twee persoonshuishouden op structuurversterkende locaties. Deze structuurversterkende locaties hebben we in de Dorpsvisie opgenomen, in Burgh en in Haamstede. Zeeuwsland bouwt in Renesse kleinere woningen voor werknemers die hier tijdelijk (seizoenswerk) verblijven en voor de jongere doelgroep. Dit is een pilot en we moeten de resultaten afwachten of we dit ook in andere kernen kunnen ontwikkelen. Als er in Burgh-Haamstede een grote vraag naar is dan kan de markt daar het initiatief toe nemen.

Het realiseren van een fietsroute langs de kust is niet mogelijk om dat dit door een kwetsbaar natuurgebied gaat. In de Dorpsvisie richten we ons op andere

ontbrekende schakels van routes voor fietsen, wandelen en paardrijden, aanvullend op de ontbrekende schakels in het Natura 2000-gebied, concreet gaat het om de route van de voormalige RTM-baan en het verbeteren van de verbinding van de dijk langs de Oosterschelde naar Westenschouwen (vice versa), onderlangs de Oosterscheldekering.

Bij nader inzien zien we er vanaf om de haalbaarheid van een nieuwe ontsluiting van de parkeerterreinen via de Westerseweg met een doorsteek naar de Kampweg te onderzoeken. Redenen zijn de reacties van uw vereniging, reacties uit de omgeving, de openheid van de Burgh- en Westlandpolder met de fietsroute, het ontbreken van een visie hoe we openheid van de Burgh- en Westlandpolder willen behouden, en de financiële situatie van de gemeente die noodzaakt tot het stellen van prioriteiten. Deze aanpassing houdt in dat de Kraaijensteinweg en de Kampweg de ontsluitingswegen blijven naar de parkeerterreinen. Uw optie om gebruik te maken van de onderhoudsweg van Rijkswaterstaat bespreken we in het overleg met Rijkswaterstaat. Blijkt het niet onmogelijk dan kan deze optie in een later stadium verder verkend worden samen met Rijkswaterstaat en Waterschap Scheldestromen.

Uw vereniging en inwoners uit Westenschouwen hebben (eerder) voorstellen gedaan voor de herinrichting van de Kraaijensteinweg. Nu het verkeersonderzoek gestart is baseren we de noodzakelijke inrichtings- c.q. verkeersmaatregelen voor de Kraaijensteinweg op de resultaten van dit verkeersonderzoek. Dan bezien we ook of dit tijdelijke of definitieve maatregelen zijn. Bij de definitieve maatregelen betrekken we ook de ambitie om een Strand- en Bosplein te realiseren, het gaat om het verbeteren van de entree naar het strand en het bos. De uitgangspunten en het ambitieniveau zijn hiervoor nog niet bepaald. Het ontwerp hiervoor hangt samen met de (eventuele) herinrichting van de Kraaijensteinweg. Uw vereniging en de inwoners/omgeving worden daar bij betrokken. Op dat moment moet er ook duidelijkheid zijn over de planning en financiering van deze maatregelen door de gemeente.

In de Dorpsvisie gaan we uit van het bestaande parkeerbeleid. Dit houdt kort gezegd in dat bij betaald parkeren op de parkeerterreinen een vergunningstelsel in de kernen hoort. Met de herinrichting van de Steenweg, Westenschouwenseweg en Lageweg en het realiseren van het langs parkeren aan de Kraaijensteinweg blijkt dat inwoners en ondernemers geen of minder problemen ervaren. Horecaondernemers hebben daar waar mogelijk parkeren voor hun personeel op eigen terrein gerealiseerd. Bezoekers van de horecabedrijven parkeren voornamelijk op het grote parkeerterrein. De situatie zoals deze zich voordoet in Westenschouwen kan aanleiding zijn om het parkeerbeleid bij te stellen. We nemen deze zienswijze mee in de nog te maken definitieve keuze over het wel of niet invoeren van betaald parkeren in de straten van Westenschouwen, waarbij we ook het gedrag van automobilisten betrekken die op zoek zijn naar een gratis parkeerplaats.

In de dorpsvisie hebben we de wens van een Dorpsplein opgenomen om een impuls te geven aan de leefbaarheid en levendigheid. Uw vereniging ontwikkelt een plan voor een ontmoetingsplaats met een jeu de boulebaan. We denken aan een locatie naast de fietsenstalling aan de Lageweg (de exacte locatie ligt overigens nog niet vast, meerdere locaties kunnen onderzocht worden). We bieden de mogelijkheid te onderzoeken of deze ontmoetingsplek voor jong en oud gerealiseerd kan worden. Het gaat hier niet om het realiseren van grote gebouwen. Uit de inspraak blijkt wel dat de meningen hierover erg verdeeld zijn. We adviseren zorgvuldigheid te hanteren en goed te communiceren met de omgeving.

Z-43   *Inspreker*

Ingekomen: 8 juli 2019

Reeds eerder is het volgende aangekaart:

- De betongoot/open afvoergoot langs de Breedsteweg in Haamstede, die 50 centimeter breed is en een meter diep tot gevaarlijke situaties leidt.

- De gevaarlijke helling in de fietsroute tussen Renesse en Haamstede kan voor 70.000 euro worden afgevlakt worden.
Verzocht wordt of deze verbeteringen gerealiseerd kunnen worden.

Beantwoording

Uw reactie gaat over twee uitvoerende zaken die niet terugkomen in de Dorpsvisie. Ten eerste de open afvoergoot. In 2015 hebt u van burgemeester en wethouders een brief ontvangen. De situatie is niet gewijzigd en we blijven bij ons standpunt dat de afvoergoot in zijn huidige vorm de meest veilige oplossing is. Ons Uitvoeringsbedrijf heeft gekeken of afdekking van de goot wenselijk en technisch uitvoerbaar is. Aan afdekking kleven nadelen. Een afdekking met een rooster van staal of beton dat sterk genoeg is om een in de goot rijdende fietser op te vangen betekent een forse constructie. Nog gevaarlijker is het als die constructie door verzakking toch niet stevig genoeg blijft en de fietser met rooster en al de goot in rijdt. Op een rooster vormt zich bladafval, vuil etc. waardoor het water minder goed de sloot in kan en zal lopen. Vooral in tijden van veel neerslag moet een snelle en dagelijkse inspectie van de goot kunnen plaatsvinden. Ten tweede met betrekking tot het afvlakken van het Duinhoevepad, daarover is ook al eerder met u gecorrespondeerd. Er is besloten niet af te vlakken. Met borden wordt gewezen op de steile afdaling.

Z-44   *Inspreker Bestuur van Vliegclub Haamstede*

Ingekomen: 22 september 2019

De vliegclub is verantwoordelijk voor de veiligheid op dagen dat er gevlogen wordt. Dit betreft de meeste weekenden en feest- en vakantiedagen; dagen waarop er doorgaans ook veel fietsers zijn. In paragraaf 5.2.3 van de ontwerpvisie wordt er gesproken over de aanleg van een nieuwe fietsroute achter het vliegveld (afbeelding op pagina 90, omschrijving op pagina 91). Het nieuwe pad wordt omschreven als een ‘landelijke route’. De vliegclub maakt graag enkele suggesties voor de verdere uitwerking van het

plan met het oog op veiligheid voor zowel de fietsers als het vliegbedrijf:

- Een duidelijke markering van de fietsroute door middel van paaltjes en/of borden.
- Waarschuwing aan beide ingangen van het pad dat er dicht langs een (actief) vliegveld gefietst wordt.
- Honden aangelijnd op de fietsroute.
- Plaatsing van lage, (natuurlijke) omheining langs het fietspad aan de zijde van het vliegveld
- Verspreiding van nieuwe kaarten met duidelijk aangegeven fietsroutes.

Deze suggesties komen voort uit jarenlange ervaring met verdwaalde toeristen en fietsers die uit het duingebied komen of daarheen willen en op het vliegveld terecht komen.

Beantwoording

In de Dorpsvisie is, aanvullend op de ontbrekende fietsschakels in het Natura2000 gebied Kop van Schouwen, opgenomen dat het netwerk van recreatieve paden buiten het Natura2000 gebied Kop van Schouwen in de omgeving van Burgh-Haamstede nog kan worden verbeterd door het realiseren van een aantal ontbrekende schakels. Vanuit de inwoners is er bij de dialoog veelvuldig de wens geuit om een rondje Nieuw-Haamstede te kunnen fietsen en in te zetten op de fietsverbinding tussen de Kloosterweg en het westen van Nieuw-Haamstede (vuurtoren) via een route onderlangs het vliegveld zodat er een rondje Nieuw-Haamstede kan worden gefietst. In het kader van de Regiovisie Schouwen-West is deze verbinding in 2005 op haalbaarheid onderzocht omdat dat onderdeel was van het oorspronkelijke plan voor het pad tussen de Vertonsweg en Nieuw-Haamstede (fiets/voetpad Groenewoudgebied). Uit dat haalbaarheidsonderzoek is gebleken dat een fietspad onderlangs het vliegveld (niet haalbaar bleek vanuit de natuurwaarden. Dit wordt daarom ook niet opgenomen in het beheerplan Kop van Schouwen, het gewijzigde tracé Groenewoudgebied, dat we inmiddels al hebben uitgevoerd is wel opgenomen in het beheerplan Kop van Schouwen.

Nu de in de dorpsvisie opgenomen ontbrekende fietsschakel in het kader van de regiovisie Schouwen- West al uitvoerig is onderzocht, besproken en er in gezamenlijkheid in de gebiedscommissie Schouwen- West een besluit over is genomen is besluiten we deze ontbrekende schakel uit de dorpsvisie te halen. Hiermee komen we ook tegemoet aan de zienswijze van inwoners die zeer terughoudend zijn met het aanleggen van nieuwe paden in de natuur.

3. Aanpassingen op het ontwerp van de Dorpsvisie die verwerkt worden in de vastgestelde Dorpsvisie

Op grond van de zienswijzen worden de volgende aanpassingen van de Dorpsvisie voorgesteld:

- Bij de beschrijving van de identiteit van Westenschouwen in de visie leidt de toevoeging (intensief gebruik) achter recreatie mogelijk tot verwarring omdat de ambitie in de Dorpsvisie niet is om het recreatief gebruik in Westenschouwen te intensiveren. De gemeente zet in het recreatief beleid in op kwaliteitsverbetering van de bestaande recreatiebedrijven en streeft naar seizoensverlenging. Deze toevoeging tussen haakjes laten we weg.
- Ambitie nieuwe ontsluiting parkeerterreinen Westenschouwen laten vervallen. en project onderzoek nieuwe ontsluiting parkeerterreinen Westenschouwen nemen we niet meer op in de uitvoeringsparagraaf.
- Op bladzijde 33 nemen we op dat de Weeldeweg slechts gedeeltelijk eenrichtingsverkeer is, vanaf de afslag N57 tot afslag 's-Gravenmeet is het tweerichtingsverkeer. Vanaf de Achterweg wordt het tot afslag 's-Gravenmeet eenrichtingsverkeer.
- Aanvulling op paragraaf 6.5 is dat er per sleutelproject een werkgroep vanuit de achterban wordt geformeerd. Per sleutelproject stellen we een werkgroep in die hun kennis inbrengt en adviseert aan de gemeente. Een aantal inwoners en ondernemers uit het gebied, een lid van de dorpsraad, ondernemersvereniging en gemeente en eventueel andere stakeholders maken deel uit van de werkgroep. Naast de werkgroep is er vanuit de structuur van het uitvoeringsprogramma van de Dorpsvisie een:

- o Projectgroep adviesrol(DR, OV, gemeente)
- o Stuurgroep richtinggevende rol (vz DR, vz OV, 2 pf-houders, ambtelijk projectleider) De besluitvormende bevoegdheden met betrekking tot de uitvoering van de sleutelprojecten liggen bij de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders.
- In de Dorpsvisie voegen we de accenten van cultuurhistorie en kunst en cultuur toe aan Burgh-Haamstede in zijn geheel. We beschrijven de cultuurhistorie en kunst en cultuur uitgebreider met o.a. aandacht voor de monumenten, dorpsboerderijen, het slot Haamstede, kerk Haamstede, De Bewaerschole, de voormalige Brouwerij, Burghse Molen, Burghse Kerk, De Burghse Schoole, Ringwalburg, Zeepeduinbunkers.
- We nemen in de uitvoeringsparagraaf op dat er een cultuurhistorische en landschappelijke analyse voor Burgh-Haamstede uitgevoerd wordt die nodig is om cultuurhistorische en landschappelijk kwaliteiten mee te wegen bij de ontwikkelingen en inrichtingen van het gebied en gebruikt kan worden voor de ambitie om de accenten cultuurhistorie, kunst en cultuur en landschap te versterken.
- Het fietspad (de ontbrekende schakel in Nieuw-Haamstede) via de route ten zuiden van het vliegveld richting de vuurtoren nemen we niet meer op in de visie. Reden is dat eerder in het kader van de Regiovisie Schouwen-West is gebleken dat deze route vanwege de natuurwaarden (kernnatuurgebied) niet haalbaar bleek en de Gebiedscommissie destijds in gezamenlijk heeft besloten een alternatief te onderzoeken. We houden vast aan dit eerder genomen besluit.
- De wens om op het havenplateau in Burghsluis initiatieven of activiteiten plaats te laten vinden (in overleg met eigenaar van de grond) nemen we niet meer op in de visie.

COLOFON

Dorpsraad Burgh-Haamstede (DRBH)

Kees Veerhoek
Maarten van Strien
Ton Hanse
Kitty de Muynck
Barend Geskus

KuiperCompagnons

Iris Bol
Marjan van Capelle
Martijn Niehof

Ondernemervereniging Burgh-Haamstede (OVBH)

Tom van Rees
Willem van Zalm

Gemeente Schouwen-Duiveland

Burgemeester Gerard Rabelink
Wethouder Jacqueline van Burg
Kitty Henderson
Marnix de Jonge
Marleen van Koppen
Manon de Jonge
Debby Boers
Eric Caspers
Gertjan Benou
Dion van Eenenaam
Ellen Goossens
Marcel van den Berge
Peter de Winter
Marielle Schenk
Peter Bijzet
Peter van Sante

Gemeenteraad Schouwen-Duiveland heeft op 30 januari 2020 Dorpsvisie Burgh-Haamstede gewijzigd vastgesteld.

